

32011Q0505(01)

5.5.2011.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 116/1

POSLOVNIK**Sedmi parlamentarni saziv****ožujak 2011.***Napomena čitatelju:*

U skladu s odlukama Parlamenta da u svojim dokumentima koristi rodno neutralni jezik, Poslovnik je prilagođen tako da uzima u obzir odgovarajuće smjernice koje je 13. veljače 2008. prihvatila skupina na visokoj razini o jednakosti spolova i raznolikosti, a Predsjedništvo podržalo 19. svibnja 2008.

Tumačenja članaka (u skladu s člankom 211.) označena su *kurzivom*.

SADRŽAJ

	<i>Stranica</i>
GLAVA I. ZASTUPNICI, PARLAMENTARNA TIJELA I KLUBOVI ZASTUPNIKA . .	196
POGLAVLJE 1. ZASTUPNICI EUROPSKOG PARLAMENTA	196
Članak 1. Europski parlament	196
Članak 2. Nezavisnost mandata	196
Članak 3. Provjera valjanosti mandata	196
Članak 4. Trajanje mandata zastupnika	197
Članak 5. Povlastice i imunitet	198
Članak 6. Ukidanje imuniteta	198
Članak 7. Postupci u vezi s imunitetom	198
Članak 8. Provedba Statuta zastupnika	199
Članak 9. Financijski interesi zastupnika, pravila ponašanja i pristup Parlamentu	200
Članak 10. Unutarnje istrage koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF)	200
Članak 11. Promatrači	200
POGLAVLJE 2. OBNAŠATELJI DUŽNOSTI U PARLAMENTU	201
Članak 12. Privremeni predsjedatelj	201
Članak 13. Kandidature i opće odredbe	201
Članak 14. Izbor predsjednika – uvodni govor	201
Članak 15. Izbor potpredsjednika	201
Članak 16. Izbor kvestora	201
Članak 17. Trajanje mandata obnašatelja dužnosti u Parlamentu	201
Članak 18. Slobodna mjesta	202
Članak 19. Prijevremeni istek mandata	202
POGLAVLJE 3. TIJELA I DUŽNOSTI	202
Članak 20. Dužnosti predsjednika	202
Članak 21. Dužnosti potpredsjednika	202
Članak 22. Sastav Predsjedništva	203
Članak 23. Dužnosti Predsjedništva	203
Članak 24. Sastav Konferencije predsjednika	203
Članak 25. Dužnosti Konferencije predsjednika	204
Članak 26. Dužnosti kvestora	204
Članak 27. Konferencija predsjednika odbora	204
Članak 28. Konferencija predsjednika izaslanstava	204
Članak 29. Javnost rada Predsjedništva i Konferencije predsjednika	205

POGLAVLJE 4.	KLUBOVI ZASTUPNIKA	205
Članak 30.	Osnivanje klubova zastupnika	205
Članak 31.	Aktivnosti i pravni položaj klubova zastupnika	205
Članak 32.	Međuklubovi	205
Članak 33.	Nezavisni zastupnici	206
Članak 34.	Raspodjela mjesta u vijećnici	206
GLAVA II.	ZAKONODAVNI POSTUPCI, PRORAČUNSKI POSTUPCI I DRUGI POSTUPCI	206
POGLAVLJE 1.	ZAKONODAVNI POSTUPCI – OPĆE ODREDBE	206
Članak 35.	Program rada Komisije	206
Članak 36.	Poštovanje Povelje Europske unije o temeljnim pravima	206
Članak 37.	Provjera pravne osnove	206
Članak 37.a	Delegacija zakonodavnih ovlasti	207
Članak 38.	Provjera financijske usklađenosti	207
Članak 38.a	Provjera poštovanja načela supsidijarnosti	207
Članak 39.	Pristup dokumentima i davanje informacija Parlamentu	208
Članak 40.	Predstavljanje Parlamenta na sjednicama Vijeća	208
Članak 41.	Pravo inicijative koje je Parlamentu dodijeljeno Ugovorima	208
Članak 42.	Inicijativa u skladu s člankom 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije	208
Članak 43.	Razmatranje zakonodavnih dokumenata	209
Članak 44.	Zakonodavni postupci u vezi s inicijativama država članica	209
POGLAVLJE 2.	POSTUPAK U ODBORU	210
Članak 45.	Zakonodavna izvješća	210
Članak 46.	Pojednostavnjeni postupak	210
Članak 47.	Nezakonodavna izvješća	210
Članak 48.	Izvješća o vlastitoj inicijativi	210
Članak 49.	Mišljenja odbora	211
Članak 50.	Postupak s pridruženim odborima	211
Članak 51.	Postupak sa zajedničkim sjednicama odbora	212
Članak 52.	Izrada izvješća	212
POGLAVLJE 3.	PRVO ČITANJE	212
	Razmatranje u odboru	212
Članak 53.	Promjena prijedloga zakonodavnog akta	212
Članak 54.	Stajalište Komisije i Vijeća o izmjenama	212

Plenarna sjednica	213
Članak 55. Zaključivanje prvog čitanja	213
Članak 56. Odbijanje prijedloga Komisije	213
Članak 57. Usvajanje amandmana na prijedlog Komisije	213
Daljnji postupak	214
Članak 58. Daljnji postupak nakon usvajanja stajališta Parlamenta	214
Članak 59. Ponovno upućivanje Parlamentu	214
Članak 60. Brisan	215
POGLAVLJE 4. DRUGO ČITANJE	215
Razmatranje u odboru	215
Članak 61. Priopćavanje stajališta Vijeća	215
Članak 62. Produženje rokova	215
Članak 63. Upućivanje u nadležni odbor i postupak u nadležnom odboru	215
Plenarna sjednica	216
Članak 64. Zaključenje drugog čitanja	216
Članak 65. Odbijanje stajališta Vijeća	216
Članak 66. Amandmani na stajalište Vijeća	216
POGLAVLJE 5. TREĆE ČITANJE	216
Mirenje	216
Članak 67. Sazivanje Odbora za mirenje	216
Članak 68. Izaslanstvo u Odboru za mirenje	216
Plenarna sjednica	217
Članak 69. Zajednički tekst	217
POGLAVLJE 6. ZAKLJUČENJE ZAKONODAVNOG POSTUPKA	217
Članak 70. Međuinstitucionalni pregovori u zakonodavnim postupcima	217
Članak 71. Sporazum u prvom čitanju	217
Članak 72. Sporazum u drugom čitanju	217
Članak 73. Uvjeti za pripremu zakonodavnih akata	218
Članak 74. Potpisivanje donesenih akata	218
POGLAVLJE 6.a USTAVNA PITANJA	218
Članak 74.a Redovna revizija Ugovora	218
Članak 74.b Pojednostavnjena revizija Ugovora	219
Članak 74.c Ugovori o pristupanju	219
Članak 74.d Istupanje iz Unije	219
Članak 74.e Kršenje temeljnih načela od strane države članice	219

Članak 74.f	Sastav Parlamenta	220
Članak 74.g	Pojačana suradnja između država članica	220
POGLAVLJE 7.	PRORAČUNSKI POSTUPCI	220
Članak 75.	Višegodišnji financijski okvir	220
Članak 75.a	Radni dokumenti	220
Članak 75.b	Razmatranje nacrtu proračuna – prva faza	220
Članak 75.c	Financijski trijalog	221
Članak 75.d	Mirenje u proračunskom postupku	221
Članak 75.e	Konačno donošenje proračuna	222
Članak 75.f	Sustav privremenih dvanaestina	222
Članak 76.	Davanje razrješnice Komisiji u vezi s izvršenjem proračuna	222
Članak 77.	Drugi postupci davanja razrješnice	222
Članak 78.	Parlamentarni nadzor izvršenja proračuna	222
POGLAVLJE 8.	UNUTARNJI PRORAČUNSKI POSTUPCI	222
Članak 79.	Projekcija proračuna Parlamenta	222
Članak 79.a	Postupak pri sastavljanju nacrtu projekcije proračuna Parlamenta	223
Članak 80.	Ovlast preuzimanja obveza i podmirivanja rashoda	223
POGLAVLJE 9.	POSTUPAK SUGLASNOSTI	223
Članak 81.	Postupak suglasnosti	223
POGLAVLJE 10.	BRISANO	223
Članak 82.	Brisan	223
POGLAVLJE 11.	DRUGI POSTUPCI	224
Članak 83.	Postupak davanja mišljenja u skladu s člankom 140. Ugovora o funkcioniranju Europske unije	224
Članak 84.	Postupci koji se odnose na socijalni dijalog	224
Članak 85.	Postupci nadzora dobrovoljnih sporazuma	224
Članak 86.	Kodifikacija	224
Članak 87.	Preinake	224
Članak 87.a	Delegirani akti	225
Članak 88.	Provedbene mjere	225
GLAVA II.A	VANJSKI ODNOSI	226
POGLAVLJE 12.	MEĐUNARODNI SPORAZUMI	226
Članak 89.	Brisan	226
Članak 90.	Međunarodni sporazumi	226

Članak 91.	Postupci koji se temelje na članku 218. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u slučaju privremene primjene ili odgode međunarodnih sporazuma ili utvrđivanja stajališta Unije u tijelu osnovanom međunarodnim sporazumom	227
POGLAVLJE 13.	VANJSKO ZASTUPANJE UNIJE I ZAJEDNIČKA VANJSKA I SIGURNOSNA POLITIKA	227
Članak 92.	Brisan	227
Članak 93.	Posebni predstavnici	227
Članak 94.	Brisan	227
Članak 95.	Međunarodno zastupanje	227
Članak 96.	Savjetovanje s Parlamentom i izvješćivanje Parlamenta u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike	227
Članak 97.	Preporuke u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike	228
Članak 98.	Kršenje ljudskih prava	228
POGLAVLJE 14.	BRISANO	228
Članak 99.	Brisan	228
Članak 100.	Brisan	228
Članak 101.	Brisan	228
POGLAVLJE 15.	BRISANO	228
Članak 102.	Brisan	228
GLAVA III.	TRANSPARENTNOST RADA	228
Članak 103.	Transparentnost aktivnosti Parlamenta	228
Članak 104.	Javni pristup dokumentima	229
GLAVA IV.	ODNOSI S DRUGIM TIJELIMA	229
POGLAVLJE 1.	IMENOVANJA	229
Članak 105.	Izbor predsjednika Komisije	229
Članak 106.	Izbor Komisije	230
Članak 107.	Prijedlog za izglasavanje nepovjerenja Komisiji	230
Članak 107.a	Imenovanje sudaca i nezavisnih odvjetnika Suda Europske unije	230
Članak 108.	Imenovanje članova Revizorskog suda	230
Članak 109.	Imenovanje članova izvršnog odbora Europske središnje banke	231
POGLAVLJE 2.	IZJAVE	231
Članak 110.	Izjave Komisije, Vijeća i Europskog vijeća	231
Članak 111.	Objašnjenja odluka Komisije	231
Članak 112.	Izjave Revizorskog suda	231

Članak 113.	Izjave Europske središnje banke	231
Članak 114.	Preporuka o općim smjernicama ekonomske politike	232
POGLAVLJE 3.	PARLAMENTARNA PITANJA	232
Članak 115.	Pitanja za usmeni odgovor s raspravom	232
Članak 116.	Vrijeme za pitanja	232
Članak 117.	Pitanja za pisani odgovor	232
Članak 118.	Pitanja za pisani odgovor upućena Europskoj središnjoj banci	233
POGLAVLJE 4.	IZVJEŠĆA DRUGIH INSTITUCIJA	233
Članak 119.	Godišnja i ostala izvješća drugih institucija	233
POGLAVLJE 5.	REZOLUCIJE I PREPORUKE	233
Članak 120.	Prijedlozi rezolucija	233
Članak 121.	Preporuke Vijeću	234
Članak 122.	Rasprave o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava	234
Članak 123.	Pisane izjave	235
Članak 124.	Savjetovanje s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom	235
Članak 125.	Savjetovanje s Odborom regija	235
Članak 126.	Zahtjevi upućeni europskim agencijama	235
POGLAVLJE 6.	MEĐUINSTITUCIONALNI SPORAZUMI	236
Članak 127.	Međuinstitucionalni sporazumi	236
POGLAVLJE 7.	UPUĆIVANJA NA SUD EUROPSKE UNIJE	236
Članak 128.	Postupak pred Sudom Europske unije	236
Članak 129.	Brisan	237
GLAVA V.	ODNOSI S NACIONALNIM PARLAMENTIMA	237
Članak 130.	Razmjena informacija, kontakti i uzajamno ustupanje prostora i opreme	237
Članak 131.	Konferencija odbora za europske poslove (COSAC)	237
Članak 132.	Konferencija parlamenata	237
GLAVA VI.	ZASJEDANJA	237
POGLAVLJE 1.	ZASJEDANJA PARLAMENTA	237
Članak 133.	Parlamentarni saziv, zasjedanja, sjednice, dnevne sjednice	237
Članak 134.	Sazivanje Parlamenta	238
Članak 135.	Mjesto održavanja sjednica	238
Članak 136.	Nazočnost zastupnika na dnevnim sjednicama	238

POGLAVLJE 2.	PLAN RADA PARLAMENTA	238
Članak 137.	Prijedlog dnevnog reda	238
Članak 138.	Postupak na plenarnoj sjednici bez amandmana i rasprave	238
Članak 139.	Kratko predstavljanje	239
Članak 140.	Usvajanje i izmjena dnevnog reda	239
Članak 141.	Izvanredna rasprava	239
Članak 142.	Hitni postupak	239
Članak 143.	Zajednička rasprava	240
Članak 144.	Rokovi	240
POGLAVLJE 3.	OPĆA PRAVILA O ODVIJANJU SJEDNICA	240
Članak 145.	Pristup vijećnici	240
Članak 146.	Jezici	240
Članak 147.	Prijelazna odredba	240
Članak 148.	Distribucija dokumenata	240
Članak 149.	Raspodjela vremena za izlaganje i popis govornika	241
Članak 150.	Jednominutni govori	241
Članak 151.	Osobne izjave	241
POGLAVLJE 4.	MJERE U SLUČAJU NEPRIDRŽAVANJA PRAVILA PONAŠANJA ZASTUPNIKA	242
Članak 152.	Trenutačne mjere	242
Članak 153.	Sankcije	242
Članak 154.	Unutarnji žalbeni postupak	242
POGLAVLJE 5.	KVORUM I GLASOVANJE	243
Članak 155.	Kvorum	243
Članak 156.	Podnošenje i obrazlaganje amandmana	243
Članak 157.	Dopuštenost amandmana	243
Članak 158.	Postupak glasovanja	244
Članak 159.	Izjednačen broj glasova	244
Članak 160.	Načela glasovanja	245
Članak 161.	Redoslijed glasovanja o amandmanima	245
Članak 162.	Razmatranje u odboru amandmana za plenarnu sjednicu	246
Članak 163.	Glasovanje po dijelovima	246
Članak 164.	Pravo glasa	246
Članak 165.	Glasovanje	246
Članak 166.	Konačno glasovanje	246
Članak 167.	Poimenično glasovanje	246
Članak 168.	Elektroničko glasovanje	246
Članak 169.	Tajno glasovanje	247

Članak 170.	Obrazloženja glasanja	247
Članak 171.	Sporovi oko glasanja	247
POGLAVLJE 6.	JAVLJANJA ZA RIJEČ KOJA SE ODOSE NA POSTUPAK	248
Članak 172.	Postupovni prijedlozi	248
Članak 173.	Pitanja o pridržavanju Poslovnika	248
Članak 174.	Prijedlog za odbijanje rasprave zbog nedopuštenosti predmeta	248
Članak 175.	Vraćanje predmeta odboru	248
Članak 176.	Zaključenje rasprave	248
Članak 177.	Odgoda rasprave ili glasanja	249
Članak 178.	Prekid ili zaključenje dnevne sjednice	249
POGLAVLJE 7.	JAVNOST RADA PARLAMENTA	249
Članak 179.	Zapisnik	249
Članak 180.	Usvojeni tekstovi	249
Članak 181.	Doslovno izvješće	250
Članak 182.	Audiovizualna snimka sjednice	250
GLAVA VII.	ODBORI I IZASLANSTVA	250
POGLAVLJE 1.	ODBORI – OSNIVANJE I OVLASTI	250
Članak 183.	Osnivanje stalnih odbora	250
Članak 184.	Osnivanje posebnih odbora	250
Članak 185.	Istražni odbori	250
Članak 186.	Sastav odbora	251
Članak 187.	Zamjenici	252
Članak 188.	Dužnosti odbora	252
Članak 189.	Odbor nadležan za provjeru valjanosti mandata zastupnika	253
Članak 190.	Pododbori	253
Članak 191.	Predsjedništvo odbora	253
Članak 192.	Koordinatori odbora i izvjestitelji u sjeni	253
POGLAVLJE 2.	ODBORI – NAČIN RADA	254
Članak 193.	Sjednice odbora	254
Članak 194.	Zapisnik sa sjednice odbora	254
Članak 195.	Glasovanje u odboru	254
Članak 196.	Odredbe u vezi s plenarnim sjednicama koje se primjenjuju na odbore	254
Članak 197.	Vrijeme za pitanja u odboru	254
POGLAVLJE 3.	MEĐUPARLAMENTARNA IZASLANSTVA	254
Članak 198.	Osnivanje i dužnosti međuparlamentarnih izaslanstava	254

Članak 199.	Suradnja s Parlamentarnom skupštinom Vijeća Europe	255
Članak 200.	Zajednički parlamentarni odbori	255
GLAVA VIII.	PREDSTAVKE	255
Članak 201.	Pravo na predstavke	255
Članak 202.	Razmatranje predstavlki	256
Članak 203.	Obavijest o predstavkama	257
GLAVA IX.	EUROPSKI OMBUDSMAN	257
Članak 204.	Izbor Europskog ombudsmana	257
Članak 205.	Djelokrug rada Europskog ombudsmana	257
Članak 206.	Razrješenje Europskog ombudsmana	258
GLAVA X.	GLAVNO TAJNIŠTVO PARLAMENTA	258
Članak 207.	Glavno tajništvo	258
GLAVA XI.	OVLASTI I NADLEŽNOSTI U VEZI S POLITIČKIM STRANKAMA NA EUROPSKOJ RAZINI	258
Članak 208.	Ovlasti i nadležnosti predsjednika Parlamenta	258
Članak 209.	Ovlasti i nadležnosti Predsjedništva	258
Članak 210.	Ovlasti i nadležnosti nadležnog odbora i Parlamenta na plenarnoj sjednici ...	259
GLAVA XII.	PRIMJENA I IZMJENE POSLOVNIKA	259
Članak 211.	Primjena Poslovnika	259
Članak 212.	Izmjene Poslovnika	259
GLAVA XIII.	RAZNO	260
Članak 213.	Simboli Unije	260
Članak 214.	Nedovršeni poslovi	260
Članak 215.	Struktura priloga	260
Članak 216.	Ispravci	260
PRILOG I.	Odredbe o primjeni članka 9. stavka 1. – Transparentnost i financijski interesi zastupnika	262
PRILOG II.	Postupanje tijekom vremena za pitanja u skladu s člankom 116.	263
PRILOG III.	Smjernice u vezi s pitanjima za pisani odgovor u skladu s člancima 117. i 118.	265
PRILOG IV.	Smjernice i opća načela za odabir tema koje se uvrštavaju u dnevni red rasprave o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava, pred- viđeni člankom 122.	266

PRILOG V.	Brisan	266
PRILOG VI.	Postupak razmatranja i donošenja odluka o davanju razrješnice	267
PRILOG VII.	Ovlasti i nadležnosti stalnih odbora	269
PRILOG VIII.	Povjerljivi dokumenti i informacije osjetljive prirode	276
PRILOG IX.	Detaljne odredbe o izvršavanju prava Europskog parlamenta na istragu	282
PRILOG X.	Odredbe o primjeni članka 9. stavka 4. – Lobiranje u Parlamentu	285
PRILOG XI.	Izvršavanje dužnosti Europskog ombudsmana	286
PRILOG XII.	Sprečavanje prijevare, korupcije i svih nezakonitih radnji koje štete interesima Zajednica	295
PRILOG XIII.	Sporazum između Europskog parlamenta i Komisije o postupcima za provedbu Odluke Vijeća 1999/468/EZ o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji, kako je izmijenjena odlukom 2006/512/EZ	298
PRILOG XIV.	Okvirni sporazum o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije	301
PRILOG XV.	Uredba (EZ) br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima	314
PRILOG XVI.	Smjernice za tumačenje pravila ponašanja za zastupnike	321
PRILOG XVII.	Smjernice za odobrenje Komisije	322
PRILOG XVIII.	Postupak davanja odobrenja za sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi	324
PRILOG XIX.	Zajednička komunikacija o Europi	328
PRILOG XX.	Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije od 13. lipnja 2007. o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja (članak 251. Ugovora o EZ-u)	330
PRILOG XXI.	Kodeks ponašanja za pregovore u okviru redovnih zakonodavnih postupaka ..	334

GLAVA I.

ZASTUPNICI, PARLAMENTARNA TIJELA I KLUBOVI ZASTUPNIKA

POGLAVLJE 1.

Zastupnici europskog parlamenta

Članak 1.

Europski parlament

1. Europski je parlament skupština koja se izabire u skladu s Ugovorima, Aktom od 20. rujna 1976. o izboru zastupnika Europskog parlamenta neposrednim općim izborima te nacionalnim zakonodavstvom koje proizlazi iz Ugovora.

2. Osobe izabrane u Europski parlament nazivaju se:

„Членове на Европейския парламент” na bugarskom jeziku,

„Diputados al Parlamento Europeo” na španjolskom jeziku,

„Poslanci Evropského parlamentu” na češkom jeziku,

„Medlemmer af Europa-Parlamentet” na danskom jeziku,

„Mitglieder des Europäischen Parlaments” na njemačkom jeziku,

„Euroopa Parlamendi liikmed” na estonskom jeziku,

„Βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου” na grčkom jeziku,

„Members of the European Parliament” na engleskom jeziku,

„Députés au Parlement européen” na francuskom jeziku,

„Feisirí de Pharlaimint na hEorpa” na irskom jeziku,

„Deputati al Parlamento europeo” na talijanskom jeziku,

„Eiropas Parlamenta deputāti” na latvijskom jeziku,

„Europos Parlamento nariai” na litvanskom jeziku,

„Európai Parlamenti Képviselő” na mađarskom jeziku,

„Membri tal-Parlament Ewropew” na malteškom jeziku,

„Leden van het Europees Parlement” na nizozemskom jeziku,

„Posłowie do Parlamentu Europejskiego” na poljskom jeziku,

„Deputados ao Parlamento Europeu” na portugalskom jeziku,

„Deputați în Parlamentul European” na rumunjskom jeziku,

„Poslanci Európskeho parlamentu” na slovačkom jeziku,

„Poslanci Evropskega parlamenta” na slovenskom jeziku,

„Euroopan parlamentin jäsenet” na finskom jeziku,

„Ledamöter av Europaparlamentet” na švedskom jeziku.

Članak 2.

Nezavisnost mandata

Zastupnici Europskog parlamenta svoju dužnost obnašaju nezavisno. Pri tome ih ne obvezuju nikakve upute i nemaju obvezujući mandat.

Članak 3.

Provjera valjanosti mandata

1. Nakon izbora za Europski parlament predsjednik poziva nadležna tijela država članica da bez odlaganja obavijeste Parlament o imenima izabranih zastupnika kako bi mandati svih zastupnika u Parlamentu mogli započeti kada i prva sjednica nakon izbora.

Predsjednik istodobno upozorava nadležna tijela na odgovarajuće odredbe Akta od 20. rujna 1976. i poziva ih da poduzmu potrebne mjere kako bi se izbjeglo moguće obnašanje dužnosti nespojive s onom zastupnika Europskog parlamenta.

2. Svaki zastupnik o čijem je izboru Parlament obaviješten, prije početka mandata u Parlamentu pisanim putem izjavljuje da ne obnaša dužnost nespojivu s onom zastupnika Europskog parlamenta u smislu članka 7. stavaka 1. i 2. Akta od 20. rujna 1976. Ta se izjava podnosi nakon općih izbora, ako je moguće, najkasnije šest dana prije konstituirajuće sjednice Parlamenta. Dok se ne provjeri valjanost zastupničkog mandata ili donese odluka o mogućem sporu, zastupnik sudjeluje na sjednicama Parlamenta i njegovih tijela sa svim pravima koja mu uz to pripadaju pod uvjetom da je potpisao gore navedenu pisanu izjavu.

Ako se na osnovi činjenica koje je moguće provjeriti u javno dostupnim izvorima ustanovi da zastupnik obnaša dužnost nespojivu s onom zastupnika Europskog parlamenta u smislu članka 7. stavaka 1. i 2. Akta od 20. rujna 1976., Parlament na temelju informacija koje mu je dao predsjednik utvrđuje slobodno zastupničko mjesto.

3. Parlament na temelju izvješća odbora nadležnog za provjeru valjanosti mandata bez odlaganja pristupa provjeri njihove valjanosti i odlučuje o valjanosti mandata svakog novozabranog zastupnika, te o svim sporovima koji su mu upućeni u skladu s odredbama Akta od 20. rujna 1976. osim o onima koji se temelje na nacionalnim izbornim zakonima.

4. Izvješće odbora temelji se na službenoj obavijesti svake države članice o konačnim rezultatima izbora u kojoj su navedena imena izabranih kandidata i mogućih zamjenika te njihov poredak u skladu s rezultatima glasanja.

Valjanost mandata zastupnika ne može se potvrditi ako zastupnik nije podnio pisane izjave propisane ovim člankom i Prilogom I. ovom Poslovniku.

Parlament može na temelju izvješća nadležnog odbora u bilo kojem trenutku donijeti odluku o sporu koji se tiče valjanosti mandata zastupnika.

5. Ako imenovanje zastupnika nastupi kao posljedica odustanka kandidata koji se nalazi na istoj listi, odbor jamči da je navedeni odustanak nastupio u skladu s duhom i slovom Akta od 20. rujna 1976. i članka 4. stavka 3. ovog Poslovnika.

6. Odbor osigurava da tijela država članica ili Europske unije bez odlaganja Parlamentu pošalju sve informacije koje mogu utjecati na obnašanje dužnosti zastupnika Europskog parlamenta ili na poredak zamjenika, te da u slučaju imenovanja zastupnika naznače datum od kojeg ono proizvodi učinke.

Ako nadležna tijela država članica pokrenu postupak koji može dovesti do prestanka dužnosti zastupnika, predsjednik od njih traži da ga redovito obavješćuju o tijeku postupka te upućuje predmet nadležnom odboru. Na temelju prijedloga nadležnog odbora Parlament može zauzeti stajalište o navedenom predmetu.

Članak 4.

Trajanje mandata zastupnika

1. Mandat zastupnika započinje i prestaje u skladu s odredbama Akta od 20. rujna 1976. Mandat također prestaje smrću ili ostavkom zastupnika.

2. Zastupnici nakon izbora nastavljaju obnašati svoje dužnosti do početka prve sjednice Parlamenta.

3. Zastupnici koji podnesu ostavku obavješćuju predsjednika Parlamenta o svojoj ostavci i o danu od kojeg ona proizvodi

učinke, koji može biti najkasnije tri mjeseca nakon dana te obavijesti. Ova se obavijest sastavlja u obliku službene zabilješke u nazočnosti glavnog tajnika ili njegovog predstavnika, koji je potpisuje zajedno sa zastupnikom te se zabilješka odmah podnosi nadležnom odboru, koji je uvrštava u dnevni red svoje prve sjednice nakon primitka zabilješke.

Ako nadležni odbor smatra da ostavka nije u skladu s duhom ili slovom Akta od 20. rujna 1976., o tome obavješćuje Parlament kako bi on mogao odlučiti o utvrđivanju slobodnog zastupničkog mjesta.

U protivnom, slobodno se mjesto utvrđuje od dana koji je zastupnik u ostavci naveo u službenoj zabilješci. Parlament o tome ne glasuje.

U iznimnim okolnostima uvodi se pojednostavnjeni postupak, posebno ako se između dana kad ostavka stupa na snagu i prve sjednice nadležnog odbora održava jedna ili više sjednice Parlamenta te ako klub zastupnika kojemu pripada zastupnik u ostavci ne može pronaći zamjenu za te sjednice s obzirom na to da slobodno zastupničko mjesto još nije utvrđeno. Prema ovom postupku izvjestitelj nadležnog odbora koji je zadužen za te slučajeve ima ovlaštenje da bez odlaganja prouči svaku propisno podnesenu ostavku i da u slučaju u kojem bi odgoda razmatranja obavijesti mogla imati štetne posljedice, uputi predmet predsjedniku odbora, zahtijevajući u skladu sa stavkom 3.:

— *da se predsjednika Parlamenta u ime odbora obavijesti da je utvrđeno slobodno zastupničko mjesto, ili*

— *da se sazove izvanredna sjednica odbora s ciljem razmatranja posebnih poteškoća koje je izvjestitelj utvrdio.*

4. Ako nadležno tijelo države članice obavijesti predsjednika o prestanku mandata zastupnika Europskog parlamenta u skladu s odredbama prava dotične države članice zbog nespojivosti u smislu članka 7. stavka 3. Akta od 20. rujna 1976. ili zbog odustanka od mandata u skladu s člankom 13. stavkom 3. istog Akta, predsjednik obavješćuje Parlament da mandat prestaje danom navedenim u obavijesti države članice te poziva državu članicu da bez odlaganja popuni slobodno zastupničko mjesto.

Ako nadležna tijela država članica ili Unije ili sam zastupnik obavijeste predsjednika o imenovanju ili izboru na dužnost nespojivu s onom zastupnika Europskog parlamenta u smislu članka 7. stavaka 1. i 2. Akta od 20. rujna 1976., predsjednik o tome obavješćuje Parlament koji utvrđuje slobodno zastupničko mjesto.

5. Tijela država članica ili Unije obavješćuju predsjednika o svakoj zadaći koju namjeravaju dodijeliti zastupniku. Predsjednik nadležnom odboru upućuje pitanje o spojivosti predložene zadaće sa slovom i duhom Akta od 20. rujna 1976. te obavješćuje Parlament, zastupnika i dotična tijela o zaključcima nadležnog odbora.

6. Sljedeći se dani smatraju danom prestanka mandata i danom nastanka slobodnog zastupničkog mjesta:

— u slučaju ostavke: dan kada Parlament utvrdi slobodno zastupničko mjesto u skladu s obavijesti o ostavci,

— u slučaju imenovanja ili izbora na dužnost nespojivu s onom zastupnika Europskog parlamenta u smislu članka 7. stavaka 1. ili 2. Akta od 20. rujna 1976.: dan naveden u obavijesti koju su poslala nadležna tijela država članica ili Unije ili sam zastupnik.

7. Ako Parlament utvrdi slobodno zastupničko mjesto, o tome obavješćuje državu članicu i poziva je da ga bez odlaganja popuni.

8. Spor o valjanosti imenovanja zastupnika čiji je mandat prethodno provjeren upućuje se nadležnom odboru koji bez odlaganja podnosi izvješće Parlamentu, najkasnije na početku sljedeće sjednice.

9. Parlament zadržava pravo da u slučajevima kada je prihvatanje ili istek mandata utemeljeno na sadržajnoj netočnosti ili manama volje, proglašava imenovanje nevažećim ili odbije utvrditi slobodno zastupničko mjesto.

Članak 5.

Povlastice i imunitet

1. Zastupnici uživaju povlastice i imunitet u skladu s Protokolom o povlasticama i imunitetu Europske unije.

2. Čim primi obavijest o izboru zastupnika, predsjednik Parlamenta zastupnicima izdaje iskaznice koje im omogućuju slobodno kretanje u državama članicama.

3. Zastupnici imaju pravo uvida u sve dokumente Parlamenta ili nekog odbora osim u osobne dokumente i račune koje smiju pregledati isključivo zastupnici na koje se oni odnose. Iznimke od ovog pravila postupanja s dokumentima za koje se može odbiti javni pristup u skladu s Uredbom (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća o javnom pristupu dokumentima

Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, utvrđene su u Prilogu VIII. ovom Poslovniku.

Članak 6.

Ukidanje imuniteta

1. Izvršavajući svoje ovlasti u vezi s povlasticama i imunitetom, Parlament prvenstveno nastoji očuvati svoj integritet kao demokratska zakonodavna skupština i osigurati nezavisnost zastupnika u obnašanju njihovih dužnosti.

2. Svaki zahtjev za ukidanje imuniteta zastupnika koji nadležno tijelo države članice uputi predsjedniku objavljuje se u Parlamentu i upućuje nadležnom odboru.

3. Svaki zahtjev za zaštitu povlastica i imuniteta koji zastupnik ili bivši zastupnik uputi predsjedniku objavljuje se u Parlamentu i upućuje nadležnom odboru.

Zastupnika ili bivšeg zastupnika može predstavljati drugi zastupnik. Zahtjev ne može uputiti drugi zastupnik bez suglasnosti zastupnika na kojeg se zahtjev odnosi.

4. U slučajevima kad je zastupnik uhićen ili mu je ograničena sloboda kretanja, čime je počinjena očita povreda njegovih povlastica i imuniteta, predsjednik Parlamenta može nakon savjetovanja s predsjednikom i izvjestiteljem nadležnog odbora hitno pokrenuti inicijativu da se potvrde povlastice i imunitet zastupnika. O toj inicijativi predsjednik obavješćuje odbor i Parlament.

Članak 7.

Postupci u vezi s imunitetom

1. Nadležni odbor razmatra zahtjeve za ukidanje imuniteta ili zahtjeve za zaštitu imuniteta i povlastica bez odlaganja i po redoslijedu po kojem su predani.

2. Nadležni odbor podnosi prijedlog obrazložene odluke u kojem preporučuje prihvatanje ili odbijanje zahtjeva za ukidanje imuniteta ili zahtjeva za zaštitu imuniteta i povlastica.

3. Odbor može tražiti da mu nadležno tijelo pruži informacije ili objašnjenja koje smatra neophodnim za stvaranje mišljenja o tome treba li imunitet oduzeti ili zaštititi. Dotični zastupnik ima mogućnost da bude saslušan te može priložiti dokumente ili druge pisane dokaze koje smatra relevantnima. Zastupnika može predstavljati drugi zastupnik.

4. Ako zahtjev za ukidanje imuniteta sadržava više točaka, o svakoj točki može se donijeti odvojena odluka. U iznimnim slučajevima u izvješću odbora moguće je predložiti da se ukidanje imuniteta primijeni isključivo u postupku kaznenog progona i da do pravomoćnosti presude zastupnik zadržava imunitet od bilo kojeg oblika uhićenja ili zatvaranja te od bilo koje druge mjere koja bi mu onemogućila izvršavanje dužnosti koje proizlaze iz mandata.

5. Ako su zastupnici pozvani u svojstvu svjedoka ili vještaka, nije potrebno zahtijevati ukidanje imuniteta, pod uvjetom:

— da neće morati svjedočiti u terminu koji im onemogućuje ili otežava izvršavanje parlamentarnih dužnosti, ili da će moći dati izjavu u pisanom ili bilo kojem drugom obliku kojim im se ne otežava ispunjavanje parlamentarnih dužnosti,

— da neće morati svjedočiti o povjerljivim informacijama koje su dobili pri obnašanju svoje dužnosti za koje smatraju da ih ne trebaju otkriti.

6. U slučajevima koji se tiču zaštite imuniteta ili povlastica odbor utvrđuje predstavljaju li postojeće okolnosti administrativna ili druga ograničenja slobodnom kretanju zastupnika pri putovanju na mjesto zasjedanja Parlamenta ili povratku s njega, ili slobodnom izražavanju mišljenja ili glasovanju tijekom obnašanja dužnosti, ili pak potpadaju pod okvir članka 10. Protokola o povlasticama i imunitetu koji nisu predmet nacionalnog prava. Odbor podnosi prijedlog kojim se od nadležnog tijela traži da donese potrebne zaključke.

7. Odbor može dati obrazloženo mišljenje o nadležnosti dotičnog tijela i o dopuštenosti zahtjeva, ali se ni pod kojim uvjetima ne može izjasniti o zastupnikovoj krivnji ni o tome opravdavaju li mišljenja ili postupci koji mu se pripisuju kazneni progon, čak ni u slučaju da prilikom razmatranja zahtjeva stekne podrobna saznanja o činjenicama slučaja.

8. Izvješće odbora uvrštava se na početak dnevnog reda prve sljedeće dnevne sjednice nakon dana podnošenja izvješća. Na prijedlog ili prijedloge odluke nije moguće podnositi amandane.

Rasprava se ograničava na razmatranje razloga za prihvatanje ili odbijanje prijedloga za ukidanje ili zadržavanje imuniteta, ili prijedloga za zaštitu imuniteta ili povlastice.

Ne dovodeći u pitanje članak 151., zastupnik čije se povlastice ili imunitet razmatraju ne može govoriti u raspravi.

O prijedlogu ili prijedlozima odluke u izvješću glasuje se na prvom glasovanju nakon rasprave.

Nakon što Parlament razmotri predmet, o svakom se prijedlogu u izvješću glasuje odvojeno. Ako se prijedlog odbije, smatra se da je donesena suprotna odluka.

9. Predsjednik odmah priopćava odluku Parlamenta dotičnom zastupniku i nadležnom tijelu dotične države članice te traži da ga obavješćuju o razvoju događaja u postupku i sudskim odlukama koje iz njega proizlaze. Kad predsjednik primi informaciju o tome, prenosi je Parlamentu na način koji smatra najprimjerenijim, po potrebi nakon što se savjetuje s nadležnim odborom.

10. Ako predsjednik upotrebljava ovlasti koje su mu dodijeljene prema članku 6. stavku 4., nadležni odbor predsjednikovu inicijativu prima na znanje na svojoj sljedećoj sjednici. Ako odbor to smatra potrebnim, može pripremiti izvješće i podnijeti ga Parlamentu.

11. Odbor s navedenim predmetima i zaprimljenim dokumentima postupi strogo povjerljivo.

12. Nakon savjetovanja s državama članicama odbor može sastaviti okvirni popis tijela država članica koja imaju nadležnost podnošenja zahtjeva za ukidanje imuniteta zastupnika.

13. Svaki upit o opsegu povlastica i imuniteta zastupnika koji podnese nadležno tijelo razmatra se u skladu s gore navedenim odredbama.

Članak 8.

Provedba Statuta zastupnika

Parlament donosi Statut zastupnika Europskog parlamenta i svaku njegovu promjenu na temelju prijedloga nadležnog odbora. Članak 138. stavak 1. pri tome se primjenjuje na odgovarajući način. Predsjedništvo je nadležno za primjenu ovih pravila te ono donosi odluke o financijskim sredstvima na temelju godišnjeg proračuna.

*Članak 9.***Financijski interesi zastupnika, pravila ponašanja, obvezni registar transparentnosti i pristup Parlamentu**

1. Parlament utvrđuje pravila kojima se uređuje transparentnost financijskih interesa zastupnika, koja se prilažu ovom Poslovniku ⁽¹⁾.

Ta pravila ni na koji način ne utječu na obnašanje zastupničke dužnosti ili bilo koje s njim povezane političke ili druge aktivnosti, niti ih ograničavaju.

2. Ponašanju zastupnika mora biti svojstveno međusobno poštovanje. Takvo se ponašanje temelji na vrijednostima i načelima utvrđenima u temeljnim tekstovima na kojima počiva Europska unija, poštuje dostojanstvo Parlamenta i ne dovodi u pitanje njegov neometani rad niti narušava red i mir u prostoru Parlamenta. Zastupnici se pridržavaju pravila Parlamenta o postupanju s povjerljivim informacijama.

Nepridržavanje navedenih normi i pravila može dovesti do primjene mjera iz članka 152., 153. i 154.

3. Primjena ovog članka ni na koji način ne utječe na dinamičnost parlamentarnih rasprava niti umanjuje slobodu govora zastupnika.

Temelji se na potpunom poštovanju povlastica zastupnika utvrđenih primarnim pravom i Statutom zastupnika.

Temelji se na načelu transparentnosti te osigurava da su zastupnici upoznati s odredbama i osobno obaviješteni o svojim pravima i dužnostima.

4. Kvestori su nadležni za izdavanje dugoročnih iskaznica koje vrijede najviše godinu dana osobama koji žele često ulaziti u prostorije Parlamenta s ciljem dostavljanja informacija zastupnicima u okviru njihovog parlamentarnog mandata, u svojem interesu i u interesu trećih osoba.

Navedene osobe zauzvrat moraju:

— poštovati kodeks ponašanja koji je priložen ovom Poslovniku ⁽²⁾,

— upisati se u registar koji vode kvestori.

⁽¹⁾ Vidjeti Prilog I.

⁽²⁾ Vidjeti Prilog X.

Taj je registar javnosti dostupan na zahtjev u svim mjestima u kojima Parlament radi i, u obliku koji utvrđuju kvestori, u informacijskim uredima u državama članicama.

Odredbe koje se odnose na primjenu ovog stavka navedene su u prilogu ovom Poslovniku ⁽³⁾.

5. Kodeks ponašanja te prava i povlastice bivših zastupnika utvrđuju se odlukom Predsjedništva. Nema nikakve razlike u postupanju s bivšim zastupnicima.

*Članak 10.***Unutarnje istrage koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF)**

Zajednička pravila utvrđena Međuinstitucionalnim sporazumom od 25. svibnja 1999. o unutarnjim istragama Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF-a) koja sadrže neophodne mjere za neometano provođenje tih istraga primjenjuju se unutar Parlamenta u skladu s Odlukom Parlamenta priloženom ovom Poslovniku ⁽⁴⁾.

*Članak 11.***Promatrači**

1. Nakon potpisivanja ugovora o pristupanju države Europskoj uniji, predsjednik može, nakon pristanka Konferencije predsjednika, pozvati parlament države pristupnice da između svojih zastupnika imenuje onoliko promatrača koliko će zastupničkih mjesta u Europskom parlamentu pripadati toj državi članici.

2. Promatrači sudjeluju u radu Parlamenta prije stupanja na snagu Ugovora o pristupanju te imaju pravo govoriti u odborima i klubovima zastupnika. Oni nemaju pravo glasa niti kandidature na izborima za položaje u Parlamentu. Njihovo sudjelovanje nema nikakav pravni učinak na rad Parlamenta.

3. Pri korištenju prostora Parlamenta i povratu troškova nastalih tijekom obavljanja poslova promatrača, s njima se postupa jednako kao i sa zastupnicima Parlamenta.

4. Stavak 1. primjenjuje se na odgovarajući način prije stupanja na snagu dogovora ⁽⁵⁾ kojim se određeni broj dodatnih mjesta u Parlamentu dodjeljuje određenim državama članicama prije kraja sedmog parlamentarnog saziva. Dotične države članice poziva se da imenuju promatrače u skladu sa svojim nacionalnim pravom.

⁽³⁾ Vidjeti Prilog X.

⁽⁴⁾ Vidjeti Prilog XII.

⁽⁵⁾ U skladu sa zaključcima Europskog vijeća od 11. i 12. prosinca 2008.

POGLAVLJE 2.

Obnašatelji dužnosti u parlamentu**Članak 12.****Privremeni predsjedatelj**

1. Na dnevnoj sjednici predviđenoj člankom 134. stavkom 2. i na bilo kojoj drugoj dnevnoj sjednici koja se održava u cilju izbora predsjednika i Predsjedništva, odlazeći predsjednik, ili u njegovoj odsutnosti jedan od odlazećih potpredsjednika po redu prvenstva, ili u njihovoj odsutnosti zastupnik s najdužim stažem, preuzima predsjedanje do izbora novog predsjednika.

2. Za vrijeme predsjedanja privremenog predsjedatelja na temelju stavka 1. ne odvijaju se parlamentarne aktivnosti osim onih koje se tiču izbora predsjednika i provjere valjanosti mandata.

Zastupnik koji privremeno predsjedna na temelju stavka 1. vrši ovlasti predsjednika navedene u drugom podstavku članka 3. stavka 2. Sva ostala pitanja koja se tiču provjere mandata pokrenuta tijekom njegovog predsjedanja upućuju se odboru nadležnom za provjeru valjanosti mandata.

Članak 13.**Kandidature i opće odredbe**

1. Predsjednik, potpredsjednici i kvestori izabiru se tajnim glasovanjem u skladu s člankom 169. Kandidature se predlažu uz suglasnost kandidata. Može ih predložiti isključivo klub zastupnika ili najmanje četrdeset zastupnika. Međutim, ako broj kandidatura ne prelazi broj raspoloživih mjesta, kandidate se može izabrati aklamacijom.

2. Prilikom izbora predsjednika, potpredsjednika i kvestora treba voditi računa o tome da se osigura pravedna zastupljenost država članica i političkih stajališta.

Članak 14.**Izbor predsjednika – uvodni govor**

1. Najprije se izabire predsjednik. Kandidature se prije svakog kruga glasovanja predaju zastupniku koji privremeno predsjedna na temelju članka 12. te ih on objavljuje u Parlamentu. Ako nakon tri kruga glasovanja nijedan kandidat ne ostvari apsolutnu većinu danih glasova, u četvrtom krugu sudjeluju samo dva zastupnika koja su ostvarila najveći broj glasova u trećem krugu. U slučaju neodlučenog rezultata glasovanja izabranim se proglašava stariji kandidat.

2. Čim se izabere predsjednik, zastupnik koji privremeno predsjedna na temelju članka 12. napušta predsjedateljsko mjesto. Jedino izabrani predsjednik može održati uvodni govor.

Članak 15.**Izbor potpredsjednika**

1. Zatim se s jednog glasačkog listića izabiru potpredsjednici. Zastupnici koji u prvom krugu ostvare apsolutnu većinu danih glasova, njih najviše četrnaest, proglašavaju se izabranima po redoslijedu ostvarenih glasova. Ako je broj izabranih kandidata manji od broja raspoloživih mjesta, pod istim se uvjetima održava drugi krug radi popunjavanja preostalih mjesta. Ako je potreban treći krug, za izbor na preostala mjesta dovoljna je relativna većina. U slučaju neodlučenog rezultata glasovanja izabranim se proglašavaju najstariji kandidati.

Iako ovaj članak, za razliku od članka 14. stavka 1., izričito ne predviđa uvođenje novih kandidatura između dva kruga glasovanja prilikom izbora potpredsjednika, takav je postupak dopušten zato što Parlament kao suvereno tijelo mora imati mogućnost razmatranja svih mogućih kandidata, pogotovo zato što bi nepostojanje takve mogućnosti moglo ugroziti neometano provođenje izbora.

2. Sukladno odredbama članka 18. stavka 1. red prvenstva potpredsjednika određen je prema redoslijedu kojim su izabrani i, u slučaju neodlučenog rezultata, prema dobi.

Ako nisu izabrani tajnim glasovanjem, red prvenstva odgovara redoslijedu prema kojem njihova imena čita predsjednik.

Članak 16.**Izbor kvestora**

Nakon izbora potpredsjednika Parlament izabire pet kvestora.

Kvestori se izabiru istim postupkom kao i potpredsjednici.

Članak 17.**Trajanje mandata obnašatelja dužnosti u Parlamentu**

1. Mandat predsjednika, potpredsjednika i kvestora traje dvije i pol godine.

Ako zastupnik promijeni klub, do kraja dvoipolgodišnjeg mandata zadržava svoje mjesto u Predsjedništvu ili Kolegiju kvestora.

2. Ako se prije isteka mandata pojavi slobodno mjesto za jedan od navedenih položaja, zastupnik izabran na to mjesto obnaša dužnost samo u preostalom razdoblju mandata svog prethodnika.

Članak 18.

Slobodna mjesta

1. Ako je potrebno zamijeniti predsjednika, potpredsjednika ili kvestora, nasljednik se izabire u skladu s gore navedenim člancima.

Novoizabrani potpredsjednik zauzima mjesto svog prethodnika u redu prvenstva.

POGLAVLJE 3.

Tijela i dužnosti

Članak 20.

Dužnosti predsjednika

1. Predsjednik upravlja svim aktivnostima Parlamenta i njegovih tijela u skladu s uvjetima utvrđenima ovim Poslovnikom i ima sve ovlasti potrebne za vođenje parlamentarnih postupaka i osiguravanje njihovog pravilnog provođenja.

Ova se odredba može tumačiti tako da ovlasti koje su njome dodijeljene uključuju ovlast da se prekine pretjerano korištenje prijedloga poput pitanja kršenja Poslovnika, postupovnih zahtjeva, obrazloženja glasovanja te zahtjeva za odvojeno glasovanje, glasovanje po dijelovima ili poimenično glasovanje, ako je predsjednik uvjeren da se navedenim postupcima očigledno namjerava prouzročiti dugotrajno i ozbiljno ometanje rada Parlamenta ili prava drugih zastupnika te ako je uvjeren da će ti postupci dovesti do navedenih posljedica.

Ovlasti dodijeljene predsjedniku ovom odredbom uključuju ovlast da stavlja tekstove na glasovanje po redoslijedu drukčijem od onog koji je naveden u dokumentu o kojem se glasuje. U skladu s člankom 161. stavkom 7. predsjednik može tražiti suglasnost Parlamenta prije nego što učini navedeno.

2. Predsjednik otvara, prekida i zaključuje sjednicu; odlučuje o dopuštenosti amandmana, o pitanjima Vijeću i Komisiji te o usklađenosti izvješća s odredbama Poslovnika; osigurava pridržavanje Poslovnika, održava red, daje riječ govornicima, zaključuje rasprave, stavlja prijedloge na glasovanje, objavljuje rezultate glasovanja i upućuje odborima obavijesti koje ih se tiču.

Članak 19.

Prijevreteni istek mandata

Konferencija predsjednika može tropetinskom većinom danih glasova koja predstavlja najmanje tri kluba zastupnika predložiti Parlamentu da razriješi predsjednika, potpredsjednika, kvestora, predsjednika ili potpredsjednika odbora, predsjednika ili potpredsjednika međuparlamentarnog izaslanstva ili bilo kojeg drugog obnašatelja dužnosti izabranog u Parlamentu, ako smatra da je dotični zastupnik počinio ozbiljnu povredu dužnosti. Parlament o tom prijedlogu odlučuje dvotrećinskom većinom danih glasova koji predstavljaju većinu zastupnika Parlamenta.

3. Predsjednik može govoriti u raspravi samo da je sažme ili opomene govornike. Ako želi sudjelovati u raspravi, predsjednik mora napustiti svoje mjesto i smije se na njega vratiti tek po završetku rasprave.

4. Predsjednik predstavlja Parlament u međunarodnim odnosima, svečanim prigodama i administrativnim, pravnim i financijskim pitanjima te može navedene ovlasti delegirati na druge.

Članak 21.

Dužnosti potpredsjednika

1. Ako je predsjednik odsutan ili nije u mogućnosti obnašati svoju dužnost, ili ako želi sudjelovati u raspravi u skladu s člankom 20. stavkom 3., zamjenjuje ga jedan od potpredsjednika u skladu s člankom 15. stavkom 2.

2. Potpredsjednici također obnašaju dužnosti koje su im dodijeljene na temelju članka 23., članka 25. stavaka 3. i 5. i članka 68. stavka 3.

3. Predsjednik može na potpredsjednike delegirati bilo koje dužnosti kao što su predstavljanje Parlamenta na svečanostima ili u određenim prilikama. Predsjednik posebno može odrediti potpredsjednika koji će preuzeti nadležnosti koje su dodijeljene predsjedniku člankom 116. stavkom 3. i člankom 117. stavkom 2.

Članak 22.**Sastav Predsjedništva**

1. Predsjedništvo se sastoji od predsjednika i 14 potpredsjednika Parlamenta.
2. Kvestori su članovi Predsjedništva sa savjetodavnom funkcijom.
3. Ako je rezultat glasanja u Predsjedništvu izjednačen, predsjednik ima odlučujući glas.

Članak 23.**Dužnosti Predsjedništva**

1. Predsjedništvo obavlja dužnosti koje su mu dodijeljene na temelju Poslovnika.
2. Predsjedništvo donosi financijske, organizacijske i administrativne odluke o pitanjima koja se tiču unutarnje organizacije Parlamenta, njegovog tajništva i tijela.
3. Predsjedništvo donosi financijske, organizacijske i administrativne odluke o pitanjima koja se tiču zastupnika na prijedlog glavnog tajnika ili kluba zastupnika.
4. Predsjedništvo donosi odluke o pitanjima vezanima uz odvijanje sjednica.

Pojam „odvijanje sjednica” obuhvaća ponašanje zastupnika u cjelokupnom prostoru Parlamenta.

5. Predsjedništvo prihvaća odredbe navedene u članku 33. koje se tiču nezavisnih zastupnika.
6. Predsjedništvo odlučuje o planu radnih mjesta Glavnog tajništva i utvrđuje propise koji se tiču administrativnog i financijskog položaja dužnosnika i ostalih službenika.
7. Predsjedništvo sastavlja prednacrt projekcije proračuna Parlamenta.
8. Predsjedništvo prihvaća smjernice za kvestore u skladu s člankom 26.
9. Predsjedništvo je tijelo nadležno za odobravanje sjednica odbora izvan uobičajenih mjesta rada i saslušanja te studijskih i informativnih putovanja izvjestitelja.

U slučaju kad se takve aktivnosti odobre, pitanje jezične organizacije određuje se na temelju službenih jezika koje koriste ili zatraže zastupnici i njihovi zamjenici u dotičnom odboru.

Isto se primjenjuje na izaslanstva, osim u slučaju kad se dotični zastupnici i zamjenici dogovore drukčije.

10. Predsjedništvo imenuje glavnog tajnika u skladu s člankom 207.
11. Predsjedništvo utvrđuje provedbena pravila koja se odnose na Uredbu (EZ) br. 2004/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o propisima koji uređuju političke stranke na europskoj razini i pravilima o njihovom financiranju. Pri provedbi te uredbe Predsjedništvo preuzima zadaće koje su mu dodijeljene Poslovníkom.

12. Predsjedništvo utvrđuje pravila o postupanju Parlamenta i njegovih tijela, obnašatelja dužnosti i drugih zastupnika s povjerljivim informacijama, uzimajući u obzir sve u vezi s tim sklopljene međuinstitucionalne sporazume. Ta se pravila objavljuju u *Službenom listu Europske unije* te su priložena ovom Poslovníku.

13. Predsjednik i/ili Predsjedništvo mogu povjeriti jednom ili više članova Predsjedništva opće ili posebne zadaće koje su u nadležnosti predsjednika i/ili Predsjedništva. Istodobno se utvrđuju načini i sredstva obavljanja tih zadaća.

14. Predsjedništvo imenuje dva potpredsjednika koji su zaduženi za odnose s nacionalnim parlamentima.

Oni redovito izvješćuju Konferenciju predsjednika o svojim aktivnostima.

15. Kad se izabere novi Parlament, odlazeće Predsjedništvo ostaje na dužnosti do prve sjednice novog Parlamenta.

Članak 24.**Sastav Konferencije predsjednika**

1. Konferencija predsjednika sastoji se od predsjednika Parlamenta i predsjednika klubova zastupnika. Predsjednika kluba zastupnika može predstavljati član tog kluba.
2. Predsjednik Parlamenta poziva jednog od nezavisnih zastupnika da sudjeluje na sjednicama Konferencije predsjednika bez prava glasa.
3. Konferencija predsjednika nastoji postići konsenzus o predmetima koji joj se upućuju.

Ako se konsenzus ne može postići, predmet se stavlja na glasanje koje podliježe ponderiranju na temelju broja zastupnika u svakom klubu zastupnika.

Članak 25.

Dužnosti Konferencije predsjednika

1. Konferencija predsjednika obavlja dužnosti koje su joj dodijeljene Poslovnikom.

2. Konferencija predsjednika donosi odluke o organizaciji rada Parlamenta i pitanjima zakonodavnog programa.

3. Konferencija predsjednika je nadležno tijelo za pitanja koja se tiču odnosa s drugim institucijama i tijelima Europske unije te nacionalnim parlamentima država članica.

4. Konferencija predsjednika je nadležno tijelo za pitanja koja se tiču odnosa s državama koje nisu članice Europske unije te institucijama i organizacijama izvan Europske unije.

5. Konferencija predsjednika nadležna je za organiziranje strukturiranog dijaloga s europskim civilnim društvom o važnim temama. To može uključivati održavanje javnih rasprava o temama od općeg europskog interesa u kojima mogu sudjelovati zainteresirani građani. Predsjedništvo imenuje potpredsjednika nadležnog za provedbu takvih savjetovanja koji o njima izvješćuje Konferenciju predsjednika.

6. Konferencija predsjednika sastavlja prijedlog dnevnog reda sjednica Parlamenta.

7. Konferencija predsjednika je nadležno tijelo za sastav i nadležnost odbora, istražnih odbora, zajedničkih parlamentarnih odbora, stalnih izaslanstava i *ad hoc* izaslanstava.

8. Konferencija predsjednika odlučuje o tome kako se raspodjeljuju mjesta u vijećnici u skladu s člankom 34.

9. Konferencija predsjednika je tijelo nadležno za odobravanje sastavljanja izvješća o vlastitoj inicijativi.

10. Konferencija predsjednika podnosi prijedloge Predsjedništvu o administrativnim i proračunskim pitanjima koja se tiču klubova zastupnika.

Članak 26.

Dužnosti kvestora

Kvestori su nadležni za administrativna i financijska pitanja koja se izravno odnose na zastupnike u skladu sa smjernicama koje utvrdi Predsjedništvo.

Članak 27.

Konferencija predsjednika odbora

1. Konferencija predsjednika odbora sastoji se od predsjednika svih stalnih i posebnih odbora. Konferencija izabire svog predsjednika.

U odsutnosti predsjednika, sjednicom Konferencije predsjedava najstariji član ili u slučaju njegove odsutnosti najstariji nazočni član.

2. Konferencija predsjednika odbora može davati preporuke Konferenciji predsjednika o radu odbora i izradi prijedloga dnevnog reda sjednica.

3. Predsjedništvo i Konferencija predsjednika mogu Konferenciji predsjednika odbora povjeriti obavljanje posebnih zadataka.

Članak 28.

Konferencija predsjednika izaslanstava

1. Konferencija predsjednika izaslanstava sastoji se od predsjednika svih stalnih međuparlamentarnih izaslanstava. Konferencija izabire svog predsjednika.

U odsutnosti predsjednika, sjednicom Konferencije predsjedava najstariji član ili u slučaju njegove odsutnosti najstariji nazočni član.

2. Konferencija predsjednika izaslanstava može Konferenciji predsjednika davati preporuke u vezi s radom izaslanstava.

3. Predsjedništvo i Konferencija predsjednika mogu Konferenciji predsjednika izaslanstava povjeriti obavljanje posebnih zadataka.

Članak 29.

Javnost rada Predsjedništva i Konferencije predsjednika

1. Zapisnik sa sjednice Predsjedništva i Konferencije predsjednika prevodi se na službene jezike, tiska i dijeli zastupnicima te je dostupan javnosti, osim ako iz razloga povjerljivosti Predsjedništvo ili Konferencija predsjednika iznimno ne odluče drukčije u vezi s određenim točkama zapisnika, kako je utvrđeno

člankom 4. stavcima 1. do 4. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća.

2. Svaki zastupnik može postavljati pitanja koja se tiču rada Predsjedništva, Konferencije predsjednika i kvestora. Takva pitanja podnose se predsjedniku u pisanom obliku, o njima se obavješćuju zastupnici te se zajedno s odgovorom objavljuju na internetskim stranicama Parlamenta u roku od 30 dana od njihova podnošenja.

POGLAVLJE 4.

Klubovi zastupnika

Članak 30.

Osnivanje klubova zastupnika

1. Zastupnici se mogu povezivati u klubove prema svojoj političkoj pripadnosti.

Parlament načelno ne treba procjenjivati političku pripadnost članova klubova. Pri osnivanju kluba na temelju ovog članka dotični članovi automatski prihvaćaju zajedničku političku pripadnost. Samo ako dotični članovi tu pripadnost poriču, potrebna je procjena Parlamenta o tome je li klub sastavljen u skladu s Poslovníkom.

2. Klub zastupnika sastoji se od izabranih zastupnika iz najmanje jedne četvrtine država članica. Za osnivanje kluba zastupnika potrebno je najmanje 25 zastupnika.

3. Ako sastav kluba zastupnika padne ispod zadanog praga, predsjednik može, uz suglasnost Konferencije predsjednika, dopustiti takvom klubu da nastavi postojati do sljedeće konstituirajuće sjednice Parlamenta ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

— zastupnici i dalje predstavljaju najmanje jednu petinu država članica,

— klub postoji duže od godinu dana.

Predsjednik ne primjenjuje ovo odstupanje ako postoji dovoljno dokaza za sumnju da se ono zloupotrebljava.

4. Zastupnik može pripadati samo jednom klubu zastupnika.

5. Kad se osnuje klub zastupnika, predsjednika se o tome obavješćuje izjavom. U izjavi se navodi ime kluba te imena njegovih članova i članova predsjedništva kluba.

6. Izjava se objavljuje u Službenom listu Europske unije.

Članak 31.

Aktivnosti i pravni položaj klubova zastupnika

1. Klubovi zastupnika obavljaju svoje dužnosti u okviru djelovanja Unije, uključujući zadaće koje su im dodijeljene na temelju Poslovníka. Na temelju plana radnih mjesta Glavnog tajništva na raspolaganju im je tajništvo, uz administrativnu podršku i odobrena sredstva predviđena za te potrebe u proračunu Parlamenta.

2. Predsjedništvo utvrđuje pravila koja se tiču pružanja, provedbe i nadzora navedene podrške i odobrenih sredstava te s tim povezane delegacije ovlasti izvršenja proračuna.

3. Ta pravila određuju administrativne i financijske posljedice u slučaju ukidanja kluba zastupnika.

Članak 32.

Međuklubovi

1. Pojedinačni zastupnici mogu osnivati međuklubove ili druge neslužbene skupine zastupnika radi neformalne razmjene mišljenja o određenim temama između različitih klubova zastupnika, uz uključivanje članova različitih parlamentarnih odbora te u cilju promicanja kontakta između zastupnika i civilnog društva.

2. Takve skupine ne smiju djelovati na način koji bi mogao dovesti do zablude u vezi sa službenim djelovanjem Parlamenta ili njegovih tijela. Ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u pravilima o osnivanju takvih skupina koje je usvojilo Predsjedništvo, klubovi zastupnika im mogu olakšati rad pružanjem logističke podrške. Takve skupine prijavljuju svaku vanjsku podršku u skladu s Prilogom I.

Članak 33.**Nezavisni zastupnici**

1. Zastupnicima koji ne pripadaju klubu zastupnika na raspolaganju je tajništvo. Pojediniosti o tome utvrđuje Predsjedništvo na prijedlog glavnog tajnika.

2. Predsjedništvo određuje status i parlamentarna prava tih zastupnika.

3. Predsjedništvo utvrđuje pravila koja se tiču pružanja, provedbe i revizije odobrenih sredstava koja su u proračunu izdvojena za pokrivanje troškova tajništva i administrativne podrške nezavisnim zastupnicima.

Članak 34.**Raspodjela mjesta u vijećnici**

Konferencija predsjednika odlučuje o tome kako se klubovima zastupnika, nezavisnim zastupnicima i institucijama Europske unije dodjeljuju mjesta u vijećnici.

GLAVA II.

ZAKONODAVNI POSTUPCI, PRORAČUNSKI POSTUPCI I DRUGI POSTUPCI

POGLAVLJE 1.

Zakonodavni postupci – opće odredbe**Članak 35.****Program rada Komisije**

1. Parlament u određivanju zakonodavnog programa Europske unije surađuje s Komisijom i Vijećem.

Parlament i Komisija surađuju u pripremi programa rada Komisije – njezinog doprinosa izradi godišnjih i višegodišnjih programa Unije – u skladu s rasporedom i dogovorima između ove dvije institucije koji su priloženi ovom Poslovniku ⁽⁶⁾.

2. U slučaju hitnih i nepredviđenih okolnosti, institucija može, na vlastitu inicijativu i u skladu s postupcima utvrđenima u Ugovorima, predložiti dodavanje zakonodavne mjere onima koje su predložene u programu rada Komisije.

3. Rezoluciju koju je Parlament donio Predsjednik šalje drugim institucijama koje sudjeluju u zakonodavnom postupku Europske unije te nacionalnim parlamentima država članica.

Predsjednik traži da Vijeće iznese mišljenje o programu rada Komisije i rezoluciji Parlamenta.

4. Ako institucija nije u mogućnosti držati se utvrđenog rasporeda, dužna je obavijestiti druge institucije o razlozima odgode i predložiti novi raspored.

Članak 36.**Poštovanje Povelje Europske unije o temeljnim pravima**

1. Parlament u svim svojim aktivnostima u potpunosti poštuje temeljna prava utvrđena Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

Parlament također u potpunosti poštuje prava i načela ugrađena u članak 2. i članak 6. stavke 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji.

2. Ako nadležni odbor, klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika smatraju da prijedlog zakonodavnog akta ili njegovi dijelovi nisu u skladu s pravima ugrađenima u Povelju Europske unije o temeljnim pravima, predmet se na njihov zahtjev upućuje odboru nadležnom za tumačenje Povelje. Mišljenje tog odbora prilaže se izvješću odbora nadležnog za taj predmet.

Članak 37.**Provjera pravne osnove**

1. Odbor nadležan za dotični predmet najprije provjerava pravnu osnovu svih prijedloga zakonodavnog akta i drugih dokumenata zakonodavne prirode.

2. Ako taj odbor osporava valjanost ili primjerenost pravne osnove, što uključuje i provjeru na temelju članka 5. Ugovora o Europskoj uniji, tada on traži mišljenje odbora nadležnog za pravna pitanja.

3. Odbor nadležan za pravna pitanja može također na vlastitu inicijativu razmatrati pitanja pravne osnove prijedloga zakonodavnih akata. U takvim slučajevima propisno obavješćuje odbor nadležan za dotični predmet.

⁽⁶⁾ Vidjeti Prilog XIV.

4. Ako odbor nadležan za pravna pitanja odluči osporiti valjanost ili primjerenost pravne osnove, o svojim zaključcima obavješćuje Parlament. Parlament o tome glasuje prije glasovanja o sadržaju prijedloga.

5. Podnošenje amandmana u Parlamentu radi promjene pravne osnove prijedloga zakonodavnog akta nije dopušteno ako u odboru nadležnom za dotični predmet ili odboru nadležnom za pravna pitanja nije prethodno osporavana valjanost ili primjerenost pravne osnove.

6. Ako se Komisija ne slaže s time da promijeni svoj prijedlog radi usklađivanja s pravnom osnovom koju je odobrio Parlament, izvjestitelj ili predsjednik odbora nadležnog za pravna pitanja ili odbora nadležnog za dotični predmet može predložiti da se glasovanje o sadržaju prijedloga odgodi za jednu od sljedećih dnevnih sjednica.

Članak 37.a

Delegacija zakonodavnih ovlasti

1. Prilikom razmatranja prijedloga zakonodavnog akta koji delegira ovlasti Komisiji u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Parlament obraća posebnu pozornost na ciljeve, sadržaj, područje primjene i trajanje delegiranih ovlasti te na uvjete delegacije.

2. Odbor nadležan za dotični predmet može u bilo kojem trenutku zatražiti mišljenje odbora nadležnog za tumačenje i primjenu prava Unije.

3. Odbor nadležan za tumačenje i primjenu prava Unije može također na vlastitu inicijativu razmatrati pitanja delegacije zakonodavnih ovlasti. U takvim slučajevima propisno obavješćuje odbor nadležan za dotični predmet.

Članak 38.

Provjera financijske usklađenosti

1. Ako prijedlog zakonodavnog akta ima financijske posljedice, Parlament ustanovljuje jesu li predviđena dovoljna financijska sredstva.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 43., nadležni odbor provjerava financijsku usklađenost svakog prijedloga zakonodavnog akta ili bilo kojeg drugog dokumenta zakonodavne prirode s višegodišnjim financijskim okvirom.

3. Ako nadležni odbor mijenja iznos financijskih sredstava za akt koji razmatra, o tome traži mišljenje odbora nadležnog za proračunska pitanja.

4. Odbor nadležan za proračunska pitanja može također na vlastitu inicijativu razmatrati pitanja financijske usklađenosti prijedloga zakonodavnih akata. U takvim slučajevima propisno obavješćuje odbor nadležan za dotični predmet.

5. Ako odbor nadležan za proračunska pitanja odluči osporiti financijsku usklađenost prijedloga, o svojim zaključcima obavješćuje Parlament, koji ih stavlja na glasovanje.

6. Parlament može donijeti akt koji je proglašen neusklađenim, ovisno o odluci tijela nadležnog za proračun.

Članak 38.a

Provjera poštovanja načela supsidijarnosti

1. Tijekom provjere prijedloga zakonodavnog akta Parlament obraća posebnu pozornost na poštovanje načela supsidijarnosti i proporcionalnosti.

2. Odbor nadležan za poštovanje načela supsidijarnosti može podnijeti preporuku odboru nadležnom za dotični predmet u vezi s bilo kojim prijedlogom zakonodavnog akta.

3. Ako nacionalni parlament predsjedniku pošalje obrazloženo mišljenje u skladu s člankom 3. Protokola o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji i člankom 6. Protokola o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, ono se upućuje odboru nadležnom za dotični predmet i radi obavijesti šalje odboru nadležnom za poštovanje načela supsidijarnosti.

4. Osim u hitnim slučajevima navedenima u članku 4. Protokola o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, nadležni odbor neće održati konačno glasovanje prije isteka roka od osam tjedana utvrđenog u članku 6. Protokola o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti.

5. Ako obrazložena mišljenja o neusklađenosti prijedloga zakonodavnog akta s načelom supsidijarnosti predstavljaju najmanje jednu trećinu svih glasova dodijeljenih nacionalnim parlamentima ili četvrtinu istih u slučaju prijedloga zakonodavnog akta podnesenog na temelju članka 76. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Parlament ne donosi odluku sve dok se autor prijedloga ne očituje o svojem daljnjem postupanju.

6. Ako u okviru redovnog zakonodavnog postupka obrazložena mišljenja o neusklađenosti prijedloga zakonodavnog akta s načelom supsidijarnosti predstavljaju najmanje običnu većinu glasova dodijeljenih nacionalnim parlamentima, nadležni odbor može, nakon što razmotri obrazložena mišljenja koja su podnijeli nacionalni parlamenti i Komisija te nakon što sasluša stajališta odbora nadležnog za poštovanje načela supsidijarnosti, predložiti Parlamentu da odbije prijedlog na temelju kršenja načela supsidijarnosti ili podnijeti Parlamentu bilo koju drugu preporuku koja može uključivati prijedloge za izmjene vezane uz poštovanje načela supsidijarnosti. Svakoj takvoj preporuci prilaže se mišljenje odbora nadležnog za poštovanje načela supsidijarnosti.

Preporuka se podnosi Parlamentu na raspravu i glasovanje. Ako je preporuka da se prijedlog odbije prihvaćena većinom danih glasova, predsjednik proglašava postupak zaključenim. Ako Parlament ne odbije prijedlog, postupak se nastavlja, uzimajući u obzir sve preporuke koje je Parlament odobrio.

Članak 39.

Pristup dokumentima i davanje informacija Parlamentu

1. Tijekom zakonodavnog postupka Parlament i njegovi odbori zahtijevaju pristup svim dokumentima koji su vezani uz prijedloge zakonodavnih akata pod istim uvjetima kao Vijeće i njegove radne skupine.

2. Tijekom razmatranja prijedloga zakonodavnog akta nadležni odbor traži da ga Komisija i Vijeće obavješćuju o napretku postupanja s prijedlogom u Vijeću i njegovim radnim skupinama, a posebno da ga obavješćuju o svim novim kompromisnim rješenjima koja će bitno izmijeniti izvorni prijedlog ili o namjeri autora prijedloga da ga povuče.

Članak 40.

Predstavljanje Parlamenta na sjednicama Vijeća

Kad Vijeće pozove Parlament da sudjeluje na sjednici Vijeća na kojoj ono djeluje u zakonodavnom svojstvu, predsjednik Parlamenta traži da Parlament predstavlja predsjednik ili izvijestitelj nadležnog odbora ili drugi zastupnik kojeg odredi odbor.

Članak 41.

Pravo inicijative koje je Parlamentu dodijeljeno Ugovorima

U slučajevima kada je Ugovorima Parlamentu dodijeljeno pravo inicijative, nadležni odbor može sastaviti izvješće o vlastitoj inicijativi.

Izvješće sadržava sljedeće:

(a) prijedlog rezolucije;

(b) po potrebi nacrt odluke ili nacrt prijedloga;

(c) obrazloženje koje po potrebi uključuje financijski izvještaj.

Ako je Parlamentu za donošenje akta potrebno odobrenje ili suglasnost Vijeća i mišljenje ili suglasnost Komisije, Parlament može, nakon glasovanja o predloženom aktu i na prijedlog izvijestitelja, odlučiti o odgodu glasovanja o prijedlogu rezolucije sve dok Vijeće ili Komisija ne iznesu svoje stajalište.

Članak 42.

Inicijativa u skladu s člankom 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

1. U skladu s člankom 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije Parlament može, donošenjem rezolucije na temelju izvješća o vlastitoj inicijativi koje je sastavio nadležni odbor u skladu s člankom 48., zatražiti od Komisije da podnese odgovarajuće prijedloge za donošenje novog akta ili izmjenu postojećeg akta. Rezolucija se donosi većinom glasova zastupnika u konačnom glasovanju. Parlament istodobno može postaviti rok za podnošenje takvog prijedloga.

2. Svaki zastupnik može podnijeti prijedlog akta Unije na temelju prava inicijative koje je Parlamentu dodijeljeno člankom 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

3. Prijedlog se podnosi predsjedniku koji ga upućuje na razmatranje nadležnom odboru. Prije takvog upućivanja prijedlog se prevodi na one službene jezike za koje predsjednik odbora smatra da su potrebni za sažeto razmatranje. Odbor donosi odluku o daljnjim koracima u roku od tri mjeseca nakon upućivanja i nakon što je saslušao autora prijedloga.

Ako odbor odluči podnijeti prijedlog Parlamentu u skladu s postupkom navedenim u članku 48., u naslovu izvješća navodi se autor prijedloga.

4. U rezoluciji Parlamenta navodi se odgovarajuća pravna osnova te joj se prilažu detaljne preporuke o sadržaju zahtijevanih prijedloga koje poštuju temeljna prava i načelo supsidijarnosti.

5. Ako prijedlog ima financijske posljedice, Parlament navodi način osiguravanja dostatnih financijskih sredstava.

6. Nadležni odbor nadzire napredak pripreme svakog predloženog zakonodavnog akta koji je sastavljen na temelju posebnog zahtjeva Parlamenta.

Članak 43.

Razmatranje zakonodavnih dokumenata

1. Predsjednik upućuje prijedloge zakonodavnih akata i druge dokumente zakonodavne prirode na razmatranje nadležnom odboru.

U slučaju dvojbe predsjednik može primijeniti članak 188. stavak 2. prije nego što u Parlamentu objavi upućivanje nadležnom odboru.

U slučaju da je prijedlog naveden u programu rada Komisije, nadležni odbor može imenovati izvijestitelja radi praćenja pripremne faze prijedloga.

Predsjednik proslijeđuje savjetovanja Vijeća ili zahtjeve Komisije za mišljenje odboru nadležnom za razmatranje prijedloga.

Odredbe za prvo čitanje navedene u člancima 36. do 42., člancima 53. do 59. i članku 71. primjenjuju se na prijedloge zakonodavnih akata, bez obzira na to zahtijevaju li jedno, dva ili tri čitanja.

2. Stajališta Vijeća upućuju se na razmatranje nadležnom odboru u prvom čitanju.

Odredbe za drugo čitanje navedene u člancima 61. do 66. i članku 72. primjenjuju se na stajališta Vijeća.

3. Tijekom postupka mirenja između Parlamenta i Vijeća nakon drugog čitanja prijedlog se ne vraća odboru.

Odredbe za treće čitanje navedene u člancima 67., 68. i 69. primjenjuju se na postupak mirenja.

4. Članci 45., 46., 49., članak 55. stavci 1. i 3. te članci 56., 57. i 175. ne primjenjuju se tijekom drugog i trećeg čitanja.

5. U slučaju proturječja između odredbe Poslovnika koja se tiče drugog i trećeg čitanja i bilo koje druge odredbe Poslovnika, prednost ima odredba koja se tiče drugog i trećeg čitanja.

Članak 44.

Zakonodavni postupci u vezi s inicijativama država članica

1. Inicijative država članica u skladu s člankom 76. Ugovora o funkcioniranju Europske unije razmatraju se u skladu s ovim člankom, člancima 36. do 39. te člancima 43. i 55.

2. Nadležni odbor može pozvati predstavnike država članica da svoju inicijativu predstavljaju odboru. Predstavnike može pratiti Predsjedništvo Vijeća.

3. Prije nego što prijeđe na glasovanje, nadležni odbor obraća se Komisiji s pitanjem priprema li ona mišljenje o inicijativi. Ako je odgovor potvrđan, odbor ne prihvća izvješće prije nego što zaprimi mišljenje Komisije.

4. U slučaju kad se dva ili više prijedloga koji dolaze iz Komisije i/ili država članica s istim zakonodavnim ciljem podnesu Parlamentu istodobno ili u kratkom vremenskom razdoblju, Parlament ih razmatra u jednom izvješću. Nadležni odbor u svojem izvješću navodi u pogledu kojeg teksta predlaže izmjene te upućuje na sve druge tekstove u zakonodavnoj rezoluciji.

POGLAVLJE 2.

Postupak u odboru**Članak 45.****Zakonodavna izvješća**

1. Predsjednik odbora kojemu je upućen prijedlog zakonodavnog akta predlaže odboru korištenje određenog postupka.

2. Nakon donošenja odluke o postupku koji se koristi te ako se ne primjenjuje članak 46., odbor između svojih članova ili stalnih zamjenika imenuje izvijestitelja za prijedlog zakonodavnog akta ako to prethodno nije učinio na temelju programa rada Komisije dogovorenog u skladu s člankom 35.

3. Izvješće odbora sadržava sljedeće:

(a) ako postoje, amandmane na prijedlog uz koje su po potrebi priložena kratka obrazloženja za koja je nadležan izvijestitelj i o kojima se ne glasuje;

(b) nacrt zakonodavne rezolucije u skladu s člankom 55. stavkom 2.;

(c) po potrebi, obrazloženje koje uključuje financijski izvještaj u kojem se iskazuje razmjernost financijskih posljedica izvješća i njegova usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom.

Članak 46.**Pojednostavnjeni postupak**

1. Nakon prve rasprave o prijedlogu zakonodavnog akta predsjednik odbora može predložiti da se akt odobri bez amandmana. Predsjednik odbora podnosi Parlamentu izvješće kojim se prijedlog odobrava, osim ako najmanje jedna desetina članova odbora tome ne prigovori. Primjenjuje se članak 138. stavak 1., drugi podstavak, te stavci 2. i 4.

2. Isto tako predsjednik odbora može predložiti da on sam ili izvijestitelj sastave skup amandmana koji odražavaju raspravu u odboru. Ako se odbor s time složi, ti se amandmani šalju članovima odbora. Ako najmanje jedna desetina članova tome ne prigovori u određenom roku, koji ne može biti kraći od 21 dana od dana slanja amandmana, smatra se da je odbor prihvatio izvješće. U tom se slučaju nacrt zakonodavne rezolucije i amandmani podnose Parlamentu bez rasprave u skladu s člankom 138. stavkom 1., drugim podstavkom te stavcima 2. i 4.

3. Ako najmanje jedna desetina članova odbora tome prigovori, amandmani se stavljaju na glasovanje na sljedećoj sjednici odbora.

4. Prva i druga rečenica stavka 1., prva, druga i treća rečenica stavka 2. te stavak 3. primjenjuju se na odgovarajući način na mišljenja odbora u smislu članka 49.

Članak 47.**Nezakonodavna izvješća**

1. Ako sastavlja nezakonodavno izvješće, odbor imenuje izvijestitelja između svojih članova ili stalnih zamjenika.

2. Izvijestitelj je nadležan za pripremu izvješća odbora i njegovo podnošenje Parlamentu u ime odbora.

3. Izvješće odbora sadržava sljedeće:

(a) prijedlog rezolucije;

(b) obrazloženje koje uključuje financijski izvještaj u kojem se iskazuje razmjernost financijskih posljedica izvješća i njegova usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom;

(c) tekstove mogućih prijedloga rezolucija koje se uključuju na temelju članka 120. stavka 4.

Članak 48.**Izvješća o vlastitoj inicijativi**

1. Odbor koji namjerava sastaviti izvješće i podnijeti Parlamentu prijedlog rezolucije o pitanju iz njegove nadležnosti, a koje mu nije upućeno na savjetovanje niti je od njega zatraženo mišljenje na temelju članka 188. stavka 1., može to učiniti samo uz odobrenje Konferencije predsjednika. Ako se takvo odobrenje uskrati, uvijek se mora navesti razlog. Ako je predmet izvješća prijedlog koji je podnio zastupnik u skladu s člankom 42. stavkom 2., odobrenje se može uskratiti jedino ako nisu ispunjeni uvjeti navedeni u članku 5. Statuta zastupnika i članku 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Konferencija predsjednika odlučuje o zahtjevima za odobrenje sastavljanja izvješća u skladu sa stavkom 1. na temelju provedbenih odredbi koje sama utvrđuje. Ako se odboru ospori nadležnost za sastavljanje izvješća za koje je zatražio odobrenje, Konferencija predsjednika u roku od šest tjedana donosi odluku na temelju preporuke Konferencije predsjednika odbora, ili ako takva preporuka izostane, na temelju preporuke njezinog predsjednika. Ako Konferencija predsjednika ne donese odluku u tom roku, preporuka se proglašava odobrenom.

2. Parlament razmatra prijedloge rezolucija sadržane u izvješću o vlastitoj inicijativi prema postupku kratkog predstavljanja navedenom u članku 139. Amandmane na te prijedloge rezolucija dopušteno je razmatrati na plenarnoj sjednici samo ako ih je podnio izvjestitelj radi uzimanja u obzir novih informacija ili ako ih je podnijela najmanje jedna desetina zastupnika Parlamenta. Klubovi zastupnika mogu podnositi alternativne prijedloge rezolucija u skladu s člankom 157. stavkom 4. Ovaj se stavak ne primjenjuje ako predmet izvješća ispunjava uvjete za ključnu raspravu na plenarnoj sjednici, ako je izvješće sastavljeno u skladu s pravom inicijative navedenom u člancima 41. ili 42., ili ako se izvješće može smatrati strateškim izvješćem u skladu s kriterijima koje određuje Konferencija predsjednika (7).

3. Ako predmet izvješća spada u pravo inicijative navedeno u članku 41., odobrenje se može uskratiti samo na temelju neispunjavanja uvjeta utvrđenih Ugovorima.

4. U slučajevima koji se navode u člancima 41. i 42. Konferencija predsjednika donosi odluku u roku od dva mjeseca.

Članak 49.

Mišljenje odbora

1. Ako se odbor kojemu je predmet najprije upućen želi upoznati sa stajalištem drugog odbora ili ako drugi odbor želi iznijeti svoja stajališta o izvješću odbora kojem je predmet najprije upućen, ti odbori mogu u skladu s člankom 188. stavkom 3. zatražiti od predsjednika Parlamenta da se jedan odbor imenuje nadležnim odborom, a drugi odborom čije se mišljenje traži.

2. U slučaju dokumenata zakonodavne prirode u smislu članka 43. stavka 1., mišljenje se sastoji od amandmana na tekst koji se upućuju odboru i uz koje se po potrebi prilažu kratka obrazloženja. Za takva obrazloženja odgovoran je izvjestitelj za mišljenje i o njima se ne glasuje. Ako je potrebno, odbor čije se mišljenje traži može podnijeti kratko pisano obrazloženje za mišljenje u cijelosti.

U slučaju nezakonodavnih tekstova mišljenje se sastoji od preporuka za dijelove prijedloga rezolucije nadležnog odbora.

Nadležni odbor ove amandmane i prijedloge stavlja na glasovanje.

U mišljenjima se razmatraju isključivo ona pitanja koja su u nadležnosti odbora čije se mišljenje traži.

3. Nadležni odbor određuje rok u kojem odbor čije se mišljenje traži mora dostaviti svoje mišljenje da bi ga nadležni odbor mogao uzeti u obzir. Nadležni odbor odmah priopćava

svaku promjenu u najavljenom rasporedu odboru/odborima čije se mišljenje traži. Nadležni odbor ne donosi konačne zaključke prije nego što taj rok istekne.

4. Nadležni odbor izvješću prilaže sva prihvaćena mišljenja.

5. Na plenarnoj sjednici amandmane može podnositi isključivo nadležni odbor.

6. Predsjednik i izvjestitelj odbora čije se mišljenje traži pozivaju se da u savjetodavnom svojstvu sudjeluju na sjednicama nadležnog odbora ako se one bave pitanjima od zajedničkog interesa.

Članak 50.

Postupak s pridruženim odborima

Ako se u skladu s člankom 188. stavkom 2. ili člankom 48. Konferenciji predsjednika uputi pitanje o nadležnosti, a Konferencija predsjednika na temelju Priloga VII. smatra da je predmet gotovo podjednako u nadležnosti dvaju ili više odbora ili su pak različiti dijelovi predmeta u nadležnosti dvaju ili više različitih odbora, primjenjuje se članak 49. sa sljedećim dodatnim odredbama:

- odbori zajednički dogovaraju raspored,
- izvjestitelji se međusobno obavješćuju i pokušavaju postići dogovor o tekstovima koje predlažu svojim odborima te o svojem stajalištu prema amandmanima,
- predsjednici odbora i izvjestitelji zajednički određuju dijelove teksta koji su u njihovoj isključivoj ili zajedničkoj nadležnosti te se dogovaraju o konkretnom načinu suradnje. U slučaju da ne postignu dogovor o razgraničenju nadležnosti, predmet se na zahtjev jednog od odbora podnosi Konferenciji predsjednika koja može odlučiti o pitanju nadležnosti odbora ili o primjeni postupka zajedničkih sjednica odbora na temelju članka 51.; pri tome se drugi podstavak članka 188. stavka 2. primjenjuje na dogovarajući način,
- nadležni odbor bez glasovanja prihvaća amandmane pridruženog odbora ako se oni tiču predmeta koji su u isključivoj nadležnosti pridruženih odbora. Ako nadležni odbor odbije amandmane o predmetima koji su u zajedničkoj nadležnosti nadležnog i pridruženog odbora, pridruženi odbor može podnijeti te amandmane izravno na plenarnoj sjednici,
- u slučaju kad se u vezi s prijedlogom odvija postupak mirenja, u izaslanstvo Parlamenta uključeni su izvjestitelji svakog pridruženog odbora.

(7) Vidjeti mjerodavnu odluku Konferencije predsjednika prikazanu u Prilogu XVIII. ovog Poslovnika.

Tekst ovog članka ne ograničava područje njegove primjene. Zahtjevi za primjenu postupka s pridruženim odborima koji se tiču nezakonitih izvješća na temelju članka 48. stavka 1., članka 119. stavaka 1. i 2. su dopušteni.

Postupak s pridruženim odborima određen ovim člankom ne može se primjenjivati u vezi s postupkom suglasnosti na temelju članka 81. u svrhu razmatranja međunarodnih ugovora na temelju članka 90.

Odluka Konferencije predsjednika o primjeni postupka s pridruženim odborima primjenjuje se na sve faze dotičnog postupka.

Prava svojstvena statusu „nadležnog odbora” izvršava vodeći odbor. Pri izvršavanju tih prava vodeći odbor mora uzimati u obzir ovlasti pridruženog odbora, a posebno mora poštovati obvezu pridržavanja načela iskrene suradnje u vezi s rasporedom te poštovati pravo pridruženog odbora da odredi amandmane iz njegove isključive nadležnosti koji se podnose na plenarnoj sjednici.

Ako vodeći odbor ne poštuje ovlasti pridruženog odbora, oduke koje vodeći odbor donese ostaju valjane, međutim pridruženi odbor može podnijeti amandmane izravno na plenarnoj sjednici u granicama svoje isključive nadležnosti

Članak 51.

Postupak sa zajedničkim sjednicama odbora

Ako su ispunjeni uvjeti navedeni u članku 49. stavku 1. i članku 50., Konferencija predsjednika može, ako smatra da je predmet od velike važnosti, odlučiti da se primjenjuje postupak sa zajedničkim sjednicama odbora i zajedničkim glasovanjem. U tom slučaju izvjestitelji sastavljaju jedinstveni nacrt izvješća koji se razmatra i o kojem se glasuje na zajedničkim sjednicama koje se održavaju pod zajedničkim predsjedanjem predsjednika tih odbora. Dotični odbori mogu osnovati međuodborne radne skupine s ciljem pripremanja zajedničkih sjednica i glasovanja.

POGLAVLJE 3.

Prvo čitanje

Razmatranje u odboru

Članak 53.

Promjena prijedloga zakonodavnog akta

1. Ako Komisija obavijesti Parlament da namjerava promijeniti svoj prijedlog ili nadležni odbor to sazna na drugi način, nadležni odbor odgađa razmatranje predmeta sve dok ne zaprimi novi prijedlog ili izmjene prijedloga Komisije.

2. Ako Vijeće bitno mijenja prijedlog zakonodavnog akta, primjenjuju se odredbe članka 59.

Članak 52.

Izrada izvješća

1. Za obrazloženje je nadležan izvjestitelj i o njemu se ne glasuje. Ono ipak mora biti suglasno s tekstom usvojenog prijedloga rezolucije i svim amandmanima koje odbor predlaže. U protivnom, predsjednik odbora može izbrisati obrazloženje.

2. U izvješću se navodi rezultat glasovanja o izvješću u cijelosti. Osim toga, u izvješću se navodi kako je svaki član glasovao ako tako prilikom glasovanja zatraži najmanje jedna trećina nazočnih članova.

3. Ako mišljenje odbora nije jednoglasno, u izvješću se također navodi sažetak mišljenja manjine. Mišljenja manjine, iznesena prilikom glasovanja o tekstu u cijelosti, na zahtjev svojih autora mogu biti predmet pisane izjave ne dulje od 200 riječi, koja se prilaže obrazloženju.

Predsjednik odbora rješava sve sporove koji se mogu pojaviti kao posljedica primjene ovih odredbi.

4. Na prijedlog svojeg predsjedništva, odbor može odrediti rok u kojem izvjestitelj mora podnijeti nacrt izvješća. Ovaj rok može se produžiti ili se može imenovati novog izvjestitelja.

5. Nakon isteka roka odbor može naložiti predsjedniku odbora da zatraži uvrštavanje predmeta koji mu je upućen u dnevni red jedne od sljedećih sjednica Parlamenta. Rasprave se potom mogu voditi na temelju usmenog izvješća dotičnog odbora.

Članak 54.

Stajalište Komisije i Vijeća o amandmanima

1. Prije nego što prijeđe na konačno glasovanje o prijedlogu zakonodavnog akta, nadležni odbor traži od Komisije da iznese svoje stajalište o svim amandmanima na prijedlog koje je odbor prihvatio te traži od Vijeća da iznese svoje primjedbe.

2. Ako Komisija nije u mogućnosti iznijeti svoje stajalište ili izjavi da nije spremna prihvatiti sve amandmane koje je odbor prihvatio, odbor može odgoditi konačno glasovanje.

3. Stajalište Komisije po potrebi se uključuje u izvješće.

Plenarna sjednica

Članak 55.

Zaključenje prvog čitanja

1. Parlament razmatra prijedlog zakonodavnog akta na temelju izvješća koje je sastavio nadležni odbor u skladu s člankom 45.

2. Parlament najprije glasuje o izmjenama prijedloga o kojem je riječ u izvješću nadležnog odbora, zatim o samom prijedlogu s mogućim izmjenama, zatim o izmjenama nacrtu zakonodavne rezolucije, zatim o nacrtu zakonodavne rezolucije u cijelosti, koja sadržava samo izjavu o tome prihvaća li Parlament prijedlog zakonodavnog akta, odbija li ga ili predlaže izmjene te moguće postupovne zahtjeve.

Prvo je čitanje zaključeno ako se usvoji nacrt zakonodavne rezolucije. Ako Parlament ne donese zakonodavnu rezoluciju, prijedlog se vraća nadležnom odboru.

Sva izvješća podnesena u okviru zakonodavnog postupka trebaju biti usklađena s člancima 37., 43. i 45. Svaki nezakonodavni prijedlog rezolucije koji podnosi odbor mora biti u skladu s postupcima upućivanja predviđenima člancima 48. ili 188.

3. Predsjednik kao stajalište Parlamenta šalje Vijeću i Komisiji tekst prijedloga koji je Parlament odobrio zajedno s priloženom rezolucijom.

Članak 56.

Odbijanje prijedloga Komisije

1. Ako prijedlog Komisije ne dobije većinu glasova ili ako se prihvati prijedlog za odbijanje koji može podnijeti nadležni odbor ili najmanje 40 zastupnika, predsjednik prije glasovanja Parlamenta o zakonodavnoj rezoluciji traži od Komisije da povuče prijedlog.

2. Ako Komisija to učini, predsjednik zaključuje postupak i o tome obavješćuje Vijeće.

3. Ako Komisija ne povuče svoj prijedlog, Parlament vraća predmet nadležnom odboru bez glasovanja o nacrtu zakonodavne rezolucije, osim ako Parlament, na prijedlog predsjednika

ili izvijestitelja nadležnog odbora, ili kluba zastupnika, ili najmanje 40 zastupnika, ne prijeđe na glasovanje o nacrtu zakonodavne rezolucije.

U slučaju vraćanja predmeta nadležni odbor odlučuje o primjeni određenog postupka te pisanim putem ili usmeno izvješćuje Parlament u roku koji određuje Parlament, a koji ne može biti duži od dva mjeseca.

Nakon vraćanja predmeta odboru u skladu s člankom 3., vodeći odbor mora, kao što je predviđeno člankom 50., prije donošenja odluke o primjeni određenog postupka dopustiti pridruženom odboru da izvrši odabir u vezi s amandmanima koji su u njegovoj isključivoj nadležnosti, a posebno da izabere koji će se amandmani ponovno podnijeti na plenarnoj sjednici.

Rok utvrđen drugim podstavkom stavka 3. primjenjuje se na podnošenje pisanim putem ili usmeno predstavljanje izvješća nadležnog odbora. On se ne primjenjuje na odluke Parlamenta o odgovarajućem trenutku za nastavak razmatranja dotičnog postupka.

4. Ako nadležni odbor nije u mogućnosti pridržavati se roka, zahtijeva vraćanje predmeta odboru u skladu s člankom 175. stavkom 1. Parlament može po potrebi odrediti novi rok u skladu s člankom 175. stavkom 5. Ako se zahtjev odbora ne prihvati, Parlament prelazi na glasovanje o nacrtu zakonodavne rezolucije.

Članak 57.

Usvajanje amandmana na prijedlog Komisije

1. Ako se prijedlog Komisije odobri u cijelosti, ali na temelju amandmana koji su također prihvaćeni, glasovanje o nacrtu zakonodavne rezolucije odgađa se sve dok Komisija ne iznese svoje stajalište o svakom amandmanu Parlamenta.

Ako Komisija na kraju glasovanja Parlamenta o njezinom prijedlogu nije u mogućnosti iznijeti takvo stajalište, obavješćuje Parlament ili nadležni odbor o tome kad će to biti u mogućnosti učiniti. Prijedlog se tada uvrštava u prijedlog dnevnog reda prve sljedeće sjednice.

2. Ako Komisija objavi da ne namjerava prihvatiti sve amandmane Parlamenta, izvijestitelj ili predsjednik nadležnog odbora daje službeni prijedlog Parlamentu o tome treba li prijeći na glasovanje o nacrtu zakonodavne rezolucije. Prije podnošenja tog prijedloga izvijestitelj ili predsjednik nadležnog odbora mogu zatražiti od predsjednika da prekine razmatranje te točke.

Ako Parlament odluči odgoditi glasovanje, prijedlog se smatra vraćenim nadležnom odboru na ponovno razmatranje.

U tom slučaju nadležni odbor usmeno ili pisanim putem izvješćuje Parlament u roku koji odredi Parlament, a koji ne može biti duži od dva mjeseca.

Ako nadležni odbor nije u mogućnosti pridržavati se roka, primjenjuje se postupak predviđen člankom 56. stavkom 4.

U ovoj fazi dopušteni su samo amandmani koje podnosi nadležni odbor i kojima se nastoji postići kompromis s Komisijom.

3. Primjena stavka 2. ne isključuje zahtjev za upućivanje koji podnose drugi zastupnici u skladu s člankom 175.

Od odbora kojem je vraćen predmet na temelju stavka 2. u načelu se traži da sukladno uvjetima tog vraćanja izvijesti u roku koji mu je određen te da po potrebi podnese amandmane kojima se nastoji postići kompromis s Komisijom, ali se ne traži da ponovno razmotri sve odredbe koje je Parlament odobrio.

Međutim, s obzirom na odgovni učinak vraćanja, odbor uživa veći stupanj slobode te može, u okviru ovih općih uvjeta te ako je to potrebno u svrhu postizanja kompromisa, predložiti ponovno razmatranje odredbi koje su izglasane u Parlamentu.

U takvim slučajevima, s obzirom na činjenicu da je isključivo dopušteno podnošenje onih amandmana odbora kojima se nastoji postići kompromis te u cilju očuvanja suvereniteta Parlamenta, u izvješću navedenom u stavku 2. mora se jasno navesti koje bi prethodno prihvaćene odredbe prestale važiti ako se usvoje predložene izmjene.

Daljnji postupak

Članak 58.

Daljnji postupak nakon usvajanja stajališta Parlamenta

1. U razdoblju nakon usvajanja stajališta Parlamenta o prijedlogu Komisije, predsjednik i izvijestitelj nadležnog odbora prate daljnje postupanje s prijedlogom sve dok ga Vijeće ne prihvati, posebno kako bi se osiguralo da se na odgovarajući način poštuju obveze koje su Vijeće i Komisija preuzeli prema Parlamentu.

2. Nadležni odbor može pozvati Komisiju i Vijeće da s njime raspravljaju o predmetu.

3. U svakoj fazi daljnjeg postupka nadležni odbor može, ako to smatra potrebnim, podnijeti prijedlog rezolucije na temelju ovog članka preporučujući Parlamentu da:

— pozove Komisiju da povuče svoj prijedlog, ili

— pozove Komisiju ili Vijeće da ponovno upute predmet Parlamentu u skladu s člankom 59. ili pozove Komisiju da podnese novi prijedlog, ili

— poduzme neku drugu radnju koju smatra prikladnom.

Ovaj prijedlog uvrštava se u prijedlog dnevnog reda prve sljedeće sjednice nakon donošenja odluke odbora.

Članak 59.

Ponovno upućivanje Parlamentu

Redovni zakonodavni postupak

1. Na zahtjev nadležnog odbora predsjednik traži od Komisije da prijedlog ponovno uputi Parlamentu ako:

— Komisija, nakon što je Parlament usvojio svoje stajalište, povuče svoj prvotni prijedlog kako bi ga zamijenila drugim tekstom, osim u slučaju kad se to čini radi uzimanja u obzir stajališta Parlamenta, ili

— Komisija bitno izmjenjuje ili namjerava izmijeniti svoj prvotni prijedlog, osim u slučaju kad se to čini radi uzimanja u obzir stajališta Parlamenta, ili

— se s protekom vremena ili zbog izmijenjenih okolnosti priroda problema o kojem je riječ u prijedlogu bitno promijenila, ili

— su se u međuvremenu nakon usvajanja stajališta održali novi izbori za Parlament te ako Konferencija predsjednika to smatra poželjnim.

2. Na zahtjev nadležnog odbora Parlament traži od Vijeća da ponovno uputi Parlamentu prijedlog koji je podnijela Komisija u skladu s člankom 294. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ako Vijeće namjerava promijeniti pravnu osnovu prijedloga tako da se redovni zakonodavni postupak više neće primjenjivati.

Drugi postupci

3. Na zahtjev nadležnog odbora predsjednik poziva Vijeće da se ponovno savjetuje s Parlamentom pod istim okolnostima i istim uvjetima poput onih navedenih u stavku 1. te u slučaju da Vijeće bitno izmijeni ili namjerava izmijeniti prijedlog o kojem je Parlament već iznio svoje mišljenje, osim ako se to radi u svrhu uključivanja izmjena Parlamenta.

4. Predsjednik također zahtijeva da se prijedlog akta ponovno uputi Parlamentu pod okolnostima određenima ovim člankom ako Parlament tako odluči na prijedlog kluba zastupnika ili najmanje 40 zastupnika.

Članak 60.

Brisan

POGLAVLJE 4.

Drugo čitanje

Razmatranje u odboru

Članak 61.

Priopćavanje stajališta Vijeća

1. Priopćavanje stajališta Vijeća u skladu s člankom 294. Ugovora o funkcioniranju Europske unije odvija se u trenutku kad ga u Parlamentu objavi predsjednik. Predsjednik objavljuje stajalište nakon što je zaprimio dokumente koji sadržavaju stajalište, sve izjave uvedene u zapisnik Vijeća prilikom usvajanja stajališta, razloge zbog kojih je Vijeće usvojilo to stajalište, te stajalište Komisije, propisno prevedene na sve službene jezike Europske unije. Predsjednik objavljuje stajalište tijekom prve sjednice nakon zaprimanja navedenih dokumenata.

Prije objave predsjednik ustanovljuje, nakon savjetovanja s predsjednikom nadležnog odbora i/ili izjaviteljem, da je zaprimljeni tekst doista stajalište Vijeća u prvom čitanju te da se ne primjenjuju okolnosti opisane u članku 59. U suprotnom, predsjednik zajedno s nadležnim odborom i po mogućnosti u dogovoru s Vijećem traži odgovarajuće rješenje.

2. Popis navedenih priopćenja objavljuje se u zapisniku sa sjednice zajedno s nazivom nadležnog odbora.

Članak 62.

Produženje rokova

1. Na zahtjev predsjednika nadležnog odbora u slučaju rokova za drugo čitanje ili na zahtjev parlamentarnog izaslanstva u Odboru za mirenje u slučaju rokova za mirenje, predsjednik produžuje dotične rokove u skladu s člankom 294. stavkom 14. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

2. Predsjednik obavješćuje Parlament o svakom produženju rokova na inicijativu Parlamenta ili Vijeća na temelju članka 294. stavka 14. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Članak 63.

Upućivanje u nadležni odbor i postupak u nadležnom odboru

1. Stajalište Vijeća smatra se automatski upućeno nadležnom odboru i odborima čije se mišljenje traži na dan njegova priopćenja Parlamentu u skladu s člankom 61. stavkom 1.

2. Stajalište Vijeća uvrštava se kao prva točka dnevnog reda prve sljedeće sjednice nadležnog odbora nakon njegova priopćavanja. Vijeće može biti pozvano da predstavi svoje stajalište.

3. Ako nije drukčije odlučeno, izjavitelj u drugom čitanju isti je kao u prvom čitanju.

4. Odredbe za drugo čitanje navedene u članku 66. stavcima 2., 3. i 5. primjenjuju se na postupke u nadležnom odboru. Isključivo članovi ili stalni zamjenici u tom odboru imaju pravo podnositi prijedloge za odbijanje i amandmane. Odbor odlučuje većinom glasova.

5. Prije glasovanja odbor može zahtijevati od predsjednika odbora i izjavitelja da raspravljaju o amandmanima koji su podneseni u odboru uz nazočnost predsjednika Vijeća ili njegovog predstavnika te nadležnog povjerenika Komisije. Izjavitelj nakon takve rasprave može podnijeti kompromisne amandmane.

6. Nadležni odbor podnosi preporuku za drugo čitanje u kojoj predlaže odobrenje, izmjenu ili odbijanje stajališta Vijeća. Preporuka uključuje kratko obrazloženje predložene odluke.

Plenarna sjednica**Članak 64.****Zaključenje drugog čitanja**

1. Stajalište Vijeća i, ako je dostupna, preporuka nadležnog odbora za drugo čitanje automatski se uvrštavaju u prijedlog dnevnog reda one sjednice u kojoj srijeda dolazi prije dana isteka razdoblja od tri mjeseca te je tom danu najbliža, ili prije isteka razdoblja od četiri mjeseca ako je rok produžen u skladu s člankom 62., osim ako predmet nije prethodno razmatran na ranijoj sjednici.

Preporuke za drugo čitanje koje podnose parlamentarni odbori jednako-vrijedne su obrazloženju kojim odbor obrazlaže svoje stajalište u odnosu na stajalište Vijeća. O tim se tekstovima ne glasuje.

2. Drugo čitanje zaključuje se kad Parlament odobri, odbije ili izmijeni stajalište Vijeća u roku i u skladu s uvjetima utvrđenima člankom 294. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Članak 65.**Odbijanje stajališta Vijeća**

1. Nadležni odbor, klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika mogu pisanim putem prije roka koji odredi predsjednik podnijeti prijedlog odbijanja stajališta Vijeća. Da bi se takav prijedlog prihvatio, potrebna je većina glasova zastupnika Parlamenta. O prijedlogu za odbijanje stajališta Vijeća glasuje se prije glasovanja o mogućim amandmanima.

2. Neovisno o glasovanju Parlamenta protiv prvotnog prijedloga za odbijanje stajališta Vijeća, Parlament može na preporuku izvjestitelja razmotriti daljnji prijedlog za odbijanje nakon glasovanja o izmjenama te nakon izjašnjavanja Komisije u skladu s člankom 66. stavkom 5.

3. Ako je stajalište Vijeća odbijeno, predsjednik u Parlamentu objavljuje da je zakonodavni postupak zaključen.

POGLAVLJE 5.**Treće čitanje****Mirenje****Članak 67.****Sazivanje Odbora za mirenje**

Ako Vijeće priopći Parlamentu da ne može prihvatiti sve amandmane Parlamenta na stajalište Vijeća, predsjednik Parlamenta s Vijećem dogovara vrijeme i mjesto prve sjednice Odbora za mirenje. Rok od šest tjedana ili produženi rok od osam tjedana predviđeni člankom 294. stavkom 10. Ugovora o funkcioniranju Europske unije počinju teći od dana kada se Odbor prvi put sastane.

Članak 66.**Amandmani na stajalište Vijeća**

1. Nadležni odbor, klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika mogu podnositi amandmane na stajalište Vijeća na razmatranje u Parlamentu.

2. Amandman na stajalište Vijeća dopušten je samo ako je sukladan člancima 156. i 157. te ako se njime nastoji:

(a) potpuno ili djelomično ponovno zauzeti stajalište koje je Parlament usvojio u prvom čitanju; ili

(b) postići kompromis između Vijeća i Parlamenta; ili

(c) izmijeniti dio teksta stajališta Vijeća koji nije bio uključen u prijedlog podnesen u prvom čitanju ili se od njega sadržajno razlikuje te koji ne dovodi do bitnih promjena u smislu članka 59.; ili

(d) uzeti u obzir novu činjenicu ili pravnu situaciju koja se pojavila nakon prvog čitanja.

Odluka predsjednika o tome da amandman proglašeni dopuštenim ili nedopuštenim ne može se dovoditi u pitanje.

3. Ako su se nakon prvog čitanja održali izbori, ali nije došlo do pozivanja na članak 59., predsjednik može ukinuti ograničenja o dopuštenosti utvrđena u stavku 2.

4. Da bi se takav amandman prihvatio, potrebna je apsolutna većina glasova zastupnika Parlamenta.

5. Prije glasovanja o amandmanima predsjednik može pozvati Komisiju da iznese svoje stajalište te pozvati Vijeće da iznese primjedbe.

Članak 68.**Izaslanstvo u Odboru za mirenje**

1. Izaslanstvo Parlamenta u Odboru za mirenje sastoji se od istog broja članova kao izaslanstvo Vijeća.

2. Politički sastav izaslanstva odgovara sastavu Parlamenta po klubovima zastupnika. Konferencija predsjednika određuje točan broj zastupnika iz svakog kluba.

3. Klubovi zastupnika imenuju članove izaslanstva za svaki postupak mirenja, po mogućnosti između članova odgovarajućih odbora, s izuzetkom tri člana koji se imenuju stalnim članovima sljedećih izaslanstava za razdoblje od 12 mjeseci. Klubovi zastupnika imenuju tri stalna predstavnika između potpredsjednika Parlamenta koji moraju predstavljati najmanje dva različita kluba. Predsjednik i izvjestitelj nadležnog odbora članovi su izaslanstva u svakome slučaju.

4. Klubovi zastupnika koji imaju predstavnike u izaslanstvu imenuju i njihove zamjenike.

5. Klubovi zastupnika i nezavisni zastupnici koji nemaju predstavnike u izaslanstvu mogu poslati po jednog predstavnika na svaku internu pripremnu sjednicu izaslanstva.

6. Izaslanstvo vodi predsjednik Parlamenta ili jedan od tri stalna člana.

7. Izaslanstvo odlučuje većinom glasova svojih članova. Njegove rasprave nisu javne.

Konferencija predsjednika utvrđuje daljnje postupovne smjernice za rad izaslanstva u Odboru za mirenje.

8. Izaslanstvo izvješćuje Parlament o rezultatima mirenja.

Plenarna sjednica

Članak 69.

Zajednički tekst

1. Ako se u Odboru za mirenje postigne dogovor o zajedničkom tekstu, predmet se uvrštava u dnevni red dnevne sjednice Parlamenta koja se održava šest tjedana ili, ako je rok produžen, osam tjedana od dana odobrenja zajedničkog teksta u Odboru za mirenje.

2. Predsjednik ili drugi imenovani član izaslanstva Parlamenta u Odboru za mirenje daje izjavu o zajedničkom tekstu kojoj se prilaže izvješće.

3. Na zajednički tekst nije moguće podnositi amandmane.

4. O zajedničkom tekstu kao cjelini održava se jedinstveno glasovanje. Zajednički se tekst odobrava ako dobije većinu glasova.

5. Ako u Odboru za mirenje nije postignut dogovor o zajedničkom tekstu, predsjednik ili drugi imenovani član izaslanstva Parlamenta u Odboru za mirenje daje izjavu. Nakon izjave slijedi rasprava.

POGLAVLJE 6.

Zaključenje zakonodavnog postupka

Članak 70.

Međuinstitucionalni pregovori u zakonodavnim postupcima

1. Pregovori s drugim institucijama s ciljem postizanja dogovora tijekom zakonodavnog postupka odvijaju se uzimajući u obzir Kodeks ponašanja za pregovaranje u okviru redovnog zakonodavnog postupka ⁽⁸⁾.

2. Prije pristupanja takvim pregovorima nadležni odbor načelno treba donijeti odluku većinom glasova svojih članova i usvojiti mandat, smjernice ili prioritete.

3. Ako se pregovorima postigne kompromis s Vijećem nakon prihvatanja izvješća u odboru, u svakom je slučaju prije glasovanja na plenarnoj sjednici potrebno ponovno savjetovanje s odborom.

Članak 71.

Sporazum u prvom čitanju

Ako u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije Vijeće obavijesti Parlament da je odobrilo stajalište Parlamenta, predsjednik nakon završne dorade u skladu s člankom 180. objavljuje u Parlamentu da je prijedlog prihvaćen u verziji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

Članak 72.

Sporazum u drugom čitanju

Ako se u roku određenom za podnošenje amandmana i glasovanje o amandmanima i prijedlozima za odbijanje amandmana ne prihvati nijedan prijedlog za odbijanje stajališta Vijeća kao ni izmjena tog stajališta na temelju članaka 65. i 66., predsjednik u Parlamentu objavljuje da je predloženi akt donesen. Predsjednik Parlamenta zajedno s predsjednikom Vijeća potpisuje predloženi akt i daje ga na objavu u *Službenom listu Europske unije* u skladu s člankom 74.

⁽⁸⁾ Vidjeti Prilog XXI.

Članak 73.

Uvjeti za pripremu zakonodavnih akata

1. U aktima koje zajedno donose Parlament i Vijeće u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom navode se priroda akta, serijski broj, datum njegova donošenja te predmet akta.

2. Akti koje zajedno donose Parlament i Vijeće sadržavaju sljedeće:

- (a) „Europski Parlament i Vijeće Europske unije”;
- (b) uputu na odredbe na temelju kojih je akt donesen, ispred koje piše „uzimajući u obzir”;
- (c) pozivanja koja sadržavaju uputu na podnesene prijedloge, dobivena mišljenja i održana savjetovanja;
- (d) izjavu o razlozima zbog kojih se akt donosi, na početku koje stoji izraz „budući da”;
- (e) izraze „donijeli su ovu Uredbu” ili „donijeli su ovu Direktivu” ili „donijeli su ovu Odluku” ili „odlučili su”, nakon čega slijedi tekst akta.

3. Akt se dijeli na članke, po potrebi udružene u poglavlja i odjeljke.

4. U posljednjem članku određuje se datum stupanja na snagu ako je taj datum prije ili poslije dvadesetog dana od dana objave.

5. Nakon posljednjeg članka navodi se sljedeće:

— odgovarajuća formulacija o primjeni akta u skladu s odgovarajućim odredbama Ugovora,

— „Sastavljeno u...”, nakon čega slijedi datum kad je akt donesen,

— „Za Europski parlament predsjednik”, „Za Vijeće predsjednik”, nakon čega se pišu imena predsjednika Parlamenta i predsjednika Vijeća u vrijeme donošenja akta.

Članak 74.

Potpisivanje donesenih akata

Nakon završne dorade usvojenog teksta u skladu s člankom 180. i nakon što je provjereno jesu li svi postupci propisno zaključeni, predsjednik i glavni tajnik potpisuju akte koji su doneseni u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom te ih glavni tajnici Parlamenta i Vijeća objavljuju u *Službenom listu Europske unije*.

POGLAVLJE 6.a

Ustavna pitanja

Članak 74.a

Redovna revizija Ugovora

1. U skladu s člancima 41. i 48., nadležni odbor može Parlamentu podnijeti izvješće koje sadržava prijedloge Vijeću o izmjeni Ugovora.

2. Ako se u skladu s člankom 48. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji od Parlamenta traži mišljenje o prijedlogu odluke Europskog vijeća o razmatranju izmjena Ugovora, predmet se upućuje u nadležni odbor. Odbor sastavlja izvješće koje uključuje sljedeće:

— prijedlog rezolucije u kojem se navodi odobrava li Parlament predloženu odluku ili je odbija, koji također može sadržavati prijedloge upućene konvenciji ili konferenciji predstavnika vlada država članica,

— po potrebi obrazloženje.

3. Ako Europsko vijeće odluči sazvati konvenciju, Parlament imenuje svoje predstavnike na prijedlog Konferencije predsjednika.

Izaslanstvo Parlamenta izabire svog voditelja i kandidate za članstvo u bilo kojem povjerenstvu ili predsjedništvu koje konvencija osnuje.

4. Ako Europsko vijeće zahtijeva suglasnost Parlamenta za odluku o nesazivanju konvencije u svrhu proučavanja predloženih izmjena Ugovora, predmet se upućuje nadležnom odboru u skladu s člankom 81.

Članak 74.b

Pojednostavnjena revizija Ugovora

1. U skladu s člancima 41. i 48. nadležni odbor ima pravo u skladu s postupkom utvrđenim u članku 48. stavku 6. Ugovora o Europskoj uniji podnijeti izvješće Parlamentu koje sadržava prijedloge Europskom vijeću o reviziji svih odredbi ili dijela odredbi trećeg dijela Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

2. Ako se u skladu s člankom 48. stavkom 6. Ugovora o Europskoj uniji Parlament savjetuje o prijedlogu odluke Europskog vijeća kojom se izmjenjuje treći dio Ugovora o funkcioniranju Europske unije, članak 74.a stavak 2. primjenjuje se na odgovarajući način. U tom slučaju u prijedlogu rezolucije mogu biti samo prijedlozi izmjena odredbi trećeg dijela Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Članak 74.c

Ugovori o pristupanju

1. Svaki zahtjev europske države da postane članicom Europske unije upućuje se na razmatranje nadležnom odboru.

2. Na prijedlog nadležnog odbora, kluba zastupnika ili najmanje 40 zastupnika, Parlament može zahtijevati od Komisije i Vijeća sudjelovanje u raspravi prije nego započnu pregovori s državom podnositeljicom zahtjeva.

3. Tijekom pregovora Komisija i Vijeće redovito i potpuno obavješćuju nadležni odbor o napretku pregovora, po potrebi povjerljivo.

4. U svakoj fazi pregovora Parlament može, na temelju izvješća nadležnog odbora, usvojiti preporuke i zahtijevati da se one uzmu u obzir prije zaključivanja ugovora o pristupanju države Europskoj uniji.

5. Po zaključku pregovora, ali prije potpisivanja ugovora, Parlamentu se podnosi nacrt ugovora i od njega traži suglasnost u skladu s člankom 81.

Članak 74.d

Istupanje iz Unije

Ako država članica u skladu s člankom 50. Ugovora o Europskoj uniji odluči istupiti iz Unije, predmet se upućuje nadležnom odboru. Članak 74.c primjenjuje se na odgovarajući način. Parlament suglasnost s ugovorom o istupanju daje većinom glasova.

Članak 74.e

Kršenje temeljnih načela od strane države članice

1. Parlament može na temelju posebnog izvješća nadležnog odbora sastavljenog u skladu s člancima 41. i 48. učiniti sljedeće:

(a) glasovati o obrazloženom prijedlogu kojim se poziva Vijeće da djeluje u skladu s člankom 7. stavkom 1. Ugovora o Europskoj uniji;

(b) glasovati o prijedlogu kojim se poziva Komisija ili države članice da podnesu prijedlog u skladu s člankom 7. stavkom 2. Ugovora o Europskoj uniji;

(c) glasovati o prijedlogu kojim se poziva Vijeće da djeluje u skladu s člankom 7. stavkom 3. ili naknadno, s člankom 7. stavkom 4. Ugovora o Europskoj uniji.

2. Svaki zahtjev Vijeća za suglasnost u vezi s prijedlogom podnesenim u skladu s člankom 7. stavcima 1. i 2. Ugovora o Europskoj uniji zajedno s primjedbama koje podnosi dotična država članica objavljuje se u Parlamentu i upućuje nadležnom odboru u skladu s člankom 81. Osim u hitnim i opravdanim okolnostima, Parlament donosi svoju odluku prema prijedlogu nadležnog odbora.

3. Za odluke navedene u stavcima 1. i 2. potrebna je dvotrećinska većina danih glasova koja predstavlja većinu zastupnika Parlamenta.

4. Ako to odobri Konferencija predsjednika, nadležni odbor može podnijeti priloženi prijedlog rezolucije. U ovom prijedlogu rezolucije iznose se stajališta Parlamenta o ozbiljnom kršenju koje je počinila država članica, o odgovarajućim sankcijama te o njihovoj promjeni ili povlačenju.

5. Nadležni odbor osigurava da je Parlament u potpunosti obaviješten i da se po potrebi traži stajalište Parlamenta o svim daljnjim mjerama nakon njegove suglasnosti dane u skladu sa stavkom 3. Vijeće se poziva da po potrebi ukratko izloži razvoj događaja. Na prijedlog nadležnog odbora sastavljenog uz odobrenje Konferencije predsjednika Parlament može usvojiti preporuke za Vijeće.

Članak 74.f

Sastav Parlamenta

Parlament može pravodobno prije kraja svog saziva, na temelju izvješća koje sastavlja nadležni odbor u skladu s člankom 41., pripremiti prijedlog o promjeni svog sastava. Nacrt odluke Europskog vijeća kojom se ustanovljuje sastav Parlamenta razmatra se u skladu s člankom 81.

Članak 75.

Višegodišnji financijski okvir

Ako Vijeće zahtijeva suglasnost Parlamenta u vezi s prijedlogom uredbe kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir, predmet se upućuje nadležnom odboru u skladu s postupkom utvrđenim u članku 81. Za suglasnost Parlamenta potrebna je većina glasova zastupnika.

Članak 75.a

Radni dokumenti

1. Sljedeći su dokumenti dostupni zastupnicima:
 - (a) nacrt proračuna koji predstavlja Komisija;
 - (b) sažetak rasprava Vijeća o nacrtu proračuna;
 - (c) stajalište Vijeća o prijedlogu proračuna sastavljeno u skladu s člankom 314. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
 - (d) svaki nacrt odluke o privremenim dvanaestinama u skladu s člankom 315. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.
2. Ti se dokumenti upućuju nadležnom odboru. Svaki odbor kojeg se to tiče može iznijeti mišljenje.

Članak 74.g

Pojačana suradnja između država članica

1. Predsjednik upućuje nadležnom odboru na razmatranje zahtjeve za uspostavu pojačane suradnje između država članica u skladu s člankom 20. Ugovora o Europskoj uniji. Po potrebi se primjenjuju članci 37., 38., 39., 43., članci 53. do 59. te članak 81.
2. Nadležni odbor provjerava usklađenost s člankom 20. Ugovora o Europskoj uniji i člancima 326. do 334. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.
3. Akti koji se predlažu na temelju pojačane suradnje nakon njezine uspostave razmatraju se u Parlamentu prema istim postupcima kao kad se pojačana suradnja ne primjenjuje. Primjenjuje se članak 43.

POGLAVLJE 7.

Proračunski postupci

3. Ako drugi odbori žele iznijeti svoja mišljenja, predsjednik određuje rok u kojem se ta mišljenja moraju priopćiti nadležnom odboru.

Članak 75.b

Razmatranje nacrta proračuna – prva faza

1. U skladu s niže navedenim uvjetima svaki zastupnik ima pravo podnositi i zagovarati nacрте amandmana na nacrt proračuna.
2. Nacrti amandmana dopušteni su samo ako su podneseni u pisanom obliku, ako ih je potpisalo najmanje 40 zastupnika ili su podneseni u ime kluba zastupnika ili odbora, ako navode proračunsku stavku na koju se odnose i ako osiguravaju održavanje ravnoteže prihoda i rashoda. Nacrti amandmana uključuju sve bitne informacije o opaskama u vezi s dotičnom proračunskom stavkom.
- Svi nacrti amandmana na nacrt proračuna moraju se pisano obrazložiti.
3. Predsjednik određuje rok za podnošenje nacrta amandmana.
4. Nadležni odbor iznosi svoje mišljenje o podnesenim tekstovima prije nego što se o njima raspravlja u Parlamentu.

Nacrti amandmana koji su odbijeni u nadležnom odboru ne stavljaju se na glasovanje u Parlamentu osim ako to pisanim putem prije isteka roka koji je odredio predsjednik Parlamenta ne zatraži odbor ili najmanje 40 zastupnika. Taj rok ni u kojem slučaju ne smije biti kraći od 24 sata prije početka glasovanja.

5. O nacrtima amandmana na projekciju proračuna Parlamenta koji su slični onima koje je Parlament prethodno odbio prilikom sastavljanja projekcije proračuna raspravlja se samo kad nadležni odbor iznese pozitivno mišljenje.

6. Neovisno o članku 55. stavku 2. Parlament održava odvojena i uzastopna glasovanja o:

— svakom nacrtu amandmana,

— svakom odjeljku nacrtu proračuna,

— prijedlogu rezolucije o nacrtu proračuna.

Primjenjuje se međutim članak 161. stavci 4. do 8.

7. Članci, poglavlja, glave i odjeljci nacrtu proračuna na koje nije podnesen nijedan amandman smatraju se prihvaćenima.

8. Da bi se nacrti amandmana usvojili, potrebna je većina glasova zastupnika Parlamenta.

9. Ako Parlament izmijeni nacrt proračuna, tako izmijenjeni nacrt šalje se Vijeću i Komisiji zajedno s obrazloženjima.

10. Zapisnik sa sjednice na kojoj je Parlament iznio svoje mišljenje o nacrtu proračuna šalje se Vijeću i Komisiji.

Članak 75.c

Financijski trijalog

Predsjednik sudjeluje na redovitim sastancima između predsjednika Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije sazvanima na inicijativu Komisije na temelju proračunskih postupaka koji se navode u glavi II. šestog dijela Ugovora o funkcioniranju

Europske unije. Predsjednik poduzima sve potrebne korake kako bi promicao savjetovanje i pomirenje stajališta institucija u svrhu olakšavanja provedbe gore navedenih postupaka.

Predsjednik Parlamenta može ovaj zadatak delegirati potpredsjedniku koji ima iskustvo u pitanjima proračuna ili predsjedniku odbora nadležnog za ta pitanja.

Članak 75.d

Mirenje u proračunskom postupku

1. Predsjednik saziva Odbor za mirenje u skladu s člankom 314. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

2. Izaslanstvo Parlamenta na sjednicama Odbora za mirenje u proračunskom postupku sastoji se od jednakog broja članova kao izaslanstvo Vijeća.

3. Klubovi zastupnika imenuju članove izaslanstva svake godine prije glasovanja Parlamenta o stajalištu Vijeća, po mogućnosti između članova odbora nadležnog za pitanja proračuna i drugih relevantnih odbora. Izaslanstvo vodi predsjednik Parlamenta. Predsjednik Parlamenta može ovu ulogu delegirati potpredsjedniku koji ima iskustvo u pitanjima proračuna ili predsjedniku odbora nadležnog za proračunska pitanja.

4. Primjenjuje se članak 68. stavci 2., 4., 5., 7. i 8.

5. Ako se u Odboru za mirenje postigne dogovor o zajedničkom tekstu, predmet se uvrštava u dnevni red dnevne sjednice Parlamenta koja se održava u roku od 14 dana od dana postizanja dogovora. Zajednički tekst dostupan je svim zastupnicima. Primjenjuje se članak 69. stavci 2. i 3.

6. O zajedničkom tekstu kao cjelini održava se jedinstveno glasovanje. Glasuje se poimenično. Zajednički tekst smatra se odobrenim osim ako ga odbije većina zastupnika Parlamenta.

7. Ako Parlament odobri zajednički tekst, a Vijeće ga odbije, nadležni odbor može podnijeti sve ili neke amandmane Parlamenta na stajalište Vijeća radi potvrđivanja u skladu s člankom 314. stavkom 7. točkom (d) Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Glasovanje o potvrđivanju uvrštava se u dnevni red dnevne sjednice Parlamenta koja se treba održati u roku od 14 dana od datuma kad je Vijeće priopćilo da odbija zajednički tekst.

Zajednički tekst smatra se potvrđenim ako ga je odobrila većina zastupnika Parlamenta s tri petine glasova.

Članak 75.e

Konačno donošenje proračuna

Ako predsjednik smatra da je proračun donesen u skladu s odredbama članka 314. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u Parlamentu objavljuje njegovo konačno donošenje. Predsjednik ga daje na objavu u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 75.f

Sustav privremenih dvanaestina

1. Svaka odluka Vijeća kojom se odobrava rashod koji premašuje privremenu dvanaestinu rashoda upućuje se nadležnom odboru.

2. Nadležni odbor može podnijeti nacrt odluke kojom se smanjuje rashod naveden u stavku 1. Parlament o tome odlučuje u roku od 30 dana nakon donošenja odluke Vijeća.

3. Parlament odlučuje većinom glasova svojih zastupnika.

Članak 76.

Davanje razrješnice Komisiji u vezi s izvršenjem proračuna

Odredbe o postupcima provedbe odluke o davanju razrješnice Komisiji u vezi s izvršenjem proračuna u skladu s financijskim odredbama Ugovora o funkcioniranju Europske unije i

Financijske uredbe priložene su ovom Poslovniku⁽⁹⁾. Ovaj prilog donosi se u skladu s člankom 212. stavkom 2.

Članak 77.

Drugi postupci davanja razrješnice

Odredbe o postupku davanja razrješnice Komisiji u vezi s izvršenjem proračuna isto tako se primjenjuju na postupak davanja razrješnice:

- predsjedniku Parlamenta u izvršenju proračuna Europskog parlamenta,
- osobama nadležnima za izvršenje proračuna drugih institucija i tijela Europske unije poput Vijeća (u okviru njegove izvršne funkcije), Suda Europske unije, Revizorskog suda, Europskog gospodarskog i socijalnog odbora i Odbora regija,
- Komisiji u vezi s izvršenjem proračuna Europskog fonda za razvoj,
- tijelima nadležnima za upravljanje proračunom pravno nezavisnih tijela koja obavljaju zadaće Unije u mjeri u kojoj njihove aktivnosti podliježu pravnim odredbama za koje je potrebna razrješnica Europskog parlamenta.

Članak 78.

Parlamentarni nadzor izvršenja proračuna

1. Parlament nadzire izvršenje proračuna za tekuću godinu. Taj zadatak povjerava odboru nadležnom za proračun i proračunski nadzor i drugim mjerodavnim odborima.

2. Parlament svake godine prije prvog čitanja nacrt proračuna za sljedeću financijsku godinu razmatra probleme pri izvršenju tekućeg proračuna, po potrebi na temelju prijedloga rezolucije koji podnese nadležni odbor.

POGLAVLJE 8.

Unutarnji proračunski postupci

Članak 79.

Projekcija proračuna Parlamenta

1. Predsjedništvo sastavlja prednacrt projekcije proračuna na temelju izvješća koje priprema glavni tajnik.

2. Predsjednik šalje prednacrt projekcije proračuna nadležnom odboru koji sastavlja nacrt projekcije proračuna i o tome izvješćuje Parlament.

3. Predsjednik određuje rok za podnošenje amandmana na nacrt projekcije proračuna.

Nadležni odbor daje svoje mišljenje o tim amandmanima.

4. Parlament prihvaća projekciju proračuna.

5. Predsjednik šalje projekciju proračuna Komisiji i Vijeću.

6. Gore navedene odredbe također se primjenjuju na projekciju proračuna za izmjenu proračuna.

⁽⁹⁾ Vidjeti Prilog VI.

*Članak 79.a***Postupak pri sastavljanju nacrt projekcije proračuna Parlamenta**

1. Predsjedništvo i odbor nadležan za proračunska pitanja donose odluke o proračunu Parlamenta u sljedećim fazama:

- (a) plan radnih mjesta;
- (b) prednacrt i nacrt projekcije proračuna.

2. Odluke o planu radnih mjesta donose se u skladu sa sljedećim postupkom:

- (a) Predsjedništvo sastavlja plan radnih mjesta za svaku financijsku godinu;
- (b) postupak mirenja između Predsjedništva i odbora nadležnog za proračunska pitanja pokreće se u slučajevima kad se mišljenje odbora razlikuje od prvotnih odluka Predsjedništva;
- (c) na kraju postupka Predsjedništvo donosi konačnu odluku o projekciji proračuna u vezi s planom radnih mjesta u skladu

s člankom 207. stavkom 3., ne dovodeći u pitanje odluke donesene u skladu s člankom 314. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

3. U vezi sa samom projekcijom proračuna, postupak njena sastavljanja započinje čim Predsjedništvo donese konačnu odluku o planu radnih mjesta. Faze ovog postupka su one utvrđene člankom 79. Postupak mirenja otvara se u slučajevima kad se stajališta odbora nadležnog za proračunska pitanja i Predsjedništva znatno razlikuju.

*Članak 80.***Ovlast preuzimanja obveza i podmirivanja rashoda**

1. Predsjednik preuzima obveze i podmiruje rashode koji su pokriveni unutarnjim financijskim propisima koje donosi Predsjedništvo nakon savjetovanja s odgovarajućim odborom ili nalaže njihovo preuzimanje i podmirivanje.

2. Predsjednik šalje nacrt godišnjih financijskih izvještaja nadležnom odboru.

3. Na temelju izvješća nadležnog odbora Parlament odobrava godišnje financijske izvještaje i odlučuje o davanju razrješnice.

*POGLAVLJE 9.***Postupak suglasnosti***Članak 81.***Postupak suglasnosti**

1. Kad se od Parlamenta traži suglasnost za predloženi akt, odluka o prihvatanju ili odbijanju akta donosi se na temelju preporuke nadležnog odbora.

Parlament jedinstvenim glasovanjem donosi odluku o aktu za koji se prema Ugovoru o Europskoj uniji ili Ugovoru o funkcioniranju Europske unije traži njegova suglasnost, bez mogućnosti podnošenja amandmana. Za davanje suglasnosti potrebna je većina navedena u članku Ugovora o Europskoj uniji ili Ugovora o funkcioniranju Europske unije koji čini pravnu osnovu predloženog akta.

2. Za ugovore o pristupanju, međunarodne sporazume te za utvrđivanje ozbiljnog i trajnog kršenja zajedničkih načela od strane države članice, primjenjuju se članci 74.c, odnosno 74.e i 90. Za postupak pojačane suradnje na području koje je obuhvaćeno redovnim zakonodavnim postupkom primjenjuje se članak 74.g.

3. Ako se od Parlamenta traži suglasnost za predloženi zakonodavni akt ili predviđeni međunarodni sporazum, nadležni odbor može, radi postizanja pozitivnog ishoda postupka, podnijeti Parlamentu privremeno izvješće o prijedlogu zajedno s prijedlogom rezolucije koji sadržava preporuke za promjenu ili provedbu predloženog akta.

*POGLAVLJE 10.***Brisano***Članak 82.***Brisan**

POGLAVLJE 11.

Drugi postupci**Članak 83.****Postupak davanja mišljenja u skladu s člankom 140. Ugovora o funkcioniranju Europske unije**

1. Kad je pozvan dati mišljenje o preporukama Vijeća u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, a nakon što Vijeće predstavi preporuke na plenarnoj sjednici, Parlament raspravlja na osnovi prijedloga koji je nadležni parlamentarni odbor podnio usmeno ili pisanim putem, zalažući se za prihvatanje ili odbijanje preporuka koje su predmet savjetovanja s Parlamentom.

2. Parlament potom glasuje o preporukama skupno, bez mogućnosti podnošenja amandmana.

Članak 84.**Postupci koji se odnose na socijalni dijalog**

1. Predsjednik upućuje na razmatranje nadležnom odboru sve dokumente koje sastavi Komisija u skladu s člankom 154. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ili sporazume između socijalnih partnera sklopljene u skladu s člankom 155. stavkom 1. Ugovora te prijedloge koje podnese Komisija u skladu s člankom 155. stavkom 2. Ugovora.

2. Kad socijalni partneri obavijeste Komisiju da žele pokrenuti postupak predviđen člankom 155. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, nadležni odbor može sastaviti izvješće o dotičnom suštinskom pitanju.

3. Ako socijalni partneri sklope sporazum i zajednički zahtijevaju da se on provede odlukom Vijeća na prijedlog Komisije prema članku 155. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, nadležni odbor podnosi prijedlog rezolucije kojim preporučuje prihvatanje ili odbijanje zahtjeva.

Članak 85.**Postupci nadzora dobrovoljnih sporazuma**

1. Kad Komisija obavijesti Parlament da namjerava ispitati mogućnost primjene dobrovoljnih sporazuma kao alternativu zakonodavstvu, nadležni odbor može sastaviti izvješće o dotičnom suštinskom pitanju u skladu s člankom 48.

2. Ako Komisija objavi da namjerava sklopiti dobrovoljni sporazum, nadležni odbor može podnijeti prijedlog rezolucije

kojim preporučuje prihvatanje ili odbijanje prijedloga i navodi uvjete pod kojima se on prihvaća ili odbija.

Članak 86.**Kodifikacija**

1. Kad se Parlamentu podnese prijedlog kodifikacije zakonodavstva Unije, prijedlog se upućuje odboru nadležnom za pravna pitanja. Odbor pregledava prijedlog u skladu s načinima dogovorenima na međuinstitucionalnoj razini⁽¹⁰⁾ kako bi utvrdio da se radi samo o kodifikaciji, bez suštinskih promjena.

2. Od odbora koji je bio nadležan za akte koji su predmet kodifikacije može se, na vlastiti zahtjev ili zahtjev odbora nadležnog za pravna pitanja, tražiti da dostavi mišljenje o poželjnosti kodifikacije.

3. Amandmani na tekst prijedloga nisu dopušteni.

Međutim, predsjednik odbora nadležnog za pravna pitanja može na zahtjev izjavitelja tražiti od tog odbora odobrenje amandmana koji se odnose na tehničke prilagodbe, pod uvjetom da su te prilagodbe nužne kako bi se osigurala usklađenost prijedloga s pravilima kodifikacije te da ne uključuju suštinske promjene prijedloga.

4. Ako odbor nadležan za pravna pitanja zaključi da prijedlog nema za posljedicu suštinske promjene zakonodavstva Unije, upućuje ga na odobrenje Parlamentu.

Ako odbor zaključi da prijedlog ima za posljedicu suštinsku promjenu, predlaže Parlamentu da odbije prijedlog.

U oba slučaja Parlament donosi odluku jedinstvenim glasovanjem, bez amandmana i rasprave.

Članak 87.**Preinake**

1. Ako se Parlamentu podnese prijedlog preinake zakonodavstva Unije, prijedlog se upućuje odboru nadležnom za pravna pitanja i odboru nadležnom za dotični predmet.

⁽¹⁰⁾ Međuinstitucionalni sporazum od 20. prosinca 1994., Ubrzani način rada za službenu kodifikaciju zakonodavnih tekstova, točka 4. (SL C 102, 4.4.1996., str. 2.).

2. Odbor nadležan za pravna pitanja pregledava prijedlog u skladu s načinima dogovorenima na međuinstitucionalnoj razini ⁽¹¹⁾ kako bi utvrdio da prijedlog nema za posljedicu suštinske promjene osim onih koje su kao takve u njemu navedene.

U okviru tog pregleda amandmani na tekst prijedloga nisu dopušteni. Međutim, drugi podstavak članka 86. stavka 3. primjenjuje se na odredbe koje ostaju nepromijenjene u prijedlogu preinake.

3. Ako odbor nadležan za pravna pitanja smatra da prijedlog nema za posljedicu suštinske promjene osim onih koje su kao takve u njemu navedene, o tome obavješćuje nadležni odbor.

U tom slučaju, uz uvjete utvrđene člancima 156. i 157., amandmani su dopušteni u odboru nadležnom za dotični predmet samo ako se odnose na dijelove prijedloga koji sadržavaju promjene.

Međutim, ako u skladu s točkom 8. Međuinstitucionalnog sporazuma nadležni odbor također namjerava podnijeti amandmane na kodificirane dijelove prijedloga, o svojoj namjeri odmah obavješćuje Vijeće i Komisiju koja bi prije glasovanja u skladu s člankom 54. trebala obavijestiti odbor o svojem stajalištu o tim amandmanima i o tome namjerava li povući prijedlog preinake.

4. Ako odbor nadležan za pravna pitanja smatra da prijedlog ima za posljedicu suštinske promjene osim onih koje su kao takve u njemu navedene, predlaže Parlamentu da odbije prijedlog i o tome obavješćuje odbor nadležan za dotični predmet.

U tom slučaju predsjednik traži od Komisije da povuče prijedlog. Ako Komisija to učini, predsjednik zaključuje da je postupak bespredmetan i o tome obavješćuje Vijeće. Ako Komisija ne povuče svoj prijedlog, Parlament vraća predmet odboru nadležnom za dotični predmet koji ga razmatra u skladu s redovnim postupkom.

Članak 87.a

Delegirani akti

Ako se zakonodavnim aktom na Komisiju prenese ovlast da dopuni ili izmijeni neke nesuštinske dijelove zakonodavnog akta, nadležni odbor:

- pregledava nacrt delegiranog akta ako je proslijeđen na pregled Parlamentu,
- može u prijedlogu rezolucije Parlamentu podnijeti sve odgovarajuće prijedloge u skladu s odredbama zakonodavnog akta.

⁽¹¹⁾ Međuinstitucionalni sporazum od 28. studenog 2001. o sustavnijoj metodi preinaka pravnih akata, točka 9. (SL C 77, 28.3.2002., str. 1.).

Odredbe članka 88. stavaka 1, 2. i 3. primjenjuju se na odgovarajući način.

Članak 88.

Provedbene mjere

1. Kad Komisija Parlamentu pošalje nacrt provedbenih mjera, predsjednik ga upućuje odboru nadležnom za akt iz kojeg te provedbene mjere proizlaze. Ako je u vezi s temeljnim aktom primijenjen postupak s pridruženim odborima, nadležni odbor poziva sve pridružene odbore da mu usmeno ili pisanim putem dostave svoja stajališta.

2. Predsjednik nadležnog odbora određuje rok u kojem zastupnici mogu predložiti da odbor uloži prigovor na nacrt mjera. Ako odbor to smatra primjerenim, može odlučiti među svojim članovima ili stalnim zamjenicima imenovati izvjestitelja. Ako odbor uloži prigovor na nacrt mjera, podnosi prijedlog rezolucije kojim se protivi usvajanju nacrta mjera, a u kojem također može navesti promjene koje bi trebalo unijeti u nacrt mjera.

Ako u važećem roku, koji teče od dana primitka nacrta mjera, Parlament donese tu rezoluciju, predsjednik traži od Komisije da povuče ili izmijeni nacrt mjera ili da podnese prijedlog prema odgovarajućem zakonodavnom postupku.

3. Ako se prije isteka roka ne održi nijedna sjednica, smatra se da je pravo na očitovanje preneseno na nadležni odbor. To očitovanje treba biti u obliku pisma predsjednika odbora nadležnom članu Komisije i o njemu trebaju biti obaviješteni svi zastupnici Parlamenta.

4. Ako su provedbene mjere koje predviđi Komisija obuhvaćene regulatornim postupkom s kontrolom, stavak 3. ne primjenjuje se, a stavci 1. i 2. dopunjuju se na sljedeći način:

- (a) vrijeme za kontrolu počinje teći od trenutka kad je nacrt mjera podnesen Parlamentu na svim službenim jezicima. Kad se primjenjuju skraćeni rokovi (članak 5.a stavak 5. točka (b) Odluke 1999/468/EZ o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji) i u hitnim slučajevima (članak 5.a stavak 6. Odluke 1999/468/EZ), vrijeme za kontrolu, osim ako predsjednik nadležnog odbora ne uloži prigovor, počinje teći od dana kad je Parlament primio konačni nacrt provedbenih mjera u jezičnim verzijama koje su podnesene članovima odbora osnovanog u skladu s Odlukom 1999/468/EZ. Članak 146. u tom se slučaju ne primjenjuje;

(b) Parlament se odlukom većine svojih zastupnika može izjasniti protiv usvajanja nacrtu mjera opravdavajući svoje protivljenje time da nacrt mjera prekoračuje provedbene ovlasti predviđene temeljnim aktom, da nije usklađen s ciljem ili sadržajem temeljnog akta ili da ne poštuje načela supsidijarnosti ili proporcionalnosti;

(c) ako se nacrt mjera temelji na članku 5.a, stavcima 5. ili 6. Odluke 1999/468/EZ, kojima se propisuju skraćeni rokovi za protivljenje Parlamenta, predsjednik nadležnog odbora može, ako se odbor nije mogao sastati u predviđenom roku, podnijeti prijedlog rezolucije u kojem se izjašnjava protiv usvajanja nacrtu mjera.

GLAVA II.A

VANJSKI ODNOSI

POGLAVLJE 12.

Međunarodni sporazumi

Članak 89.

Brisan

Članak 90.

Međunarodni sporazumi

1. Kad se namjeravaju započeti pregovori o sklapanju, obnovi ili izmjeni međunarodnog sporazuma, nadležni odbor može sastaviti izvješće ili na drugi način nadgledati postupak te o toj odluci obavješćuje Konferenciju predsjednika odbora. Po potrebi, mišljenje se može tražiti od drugih odbora u skladu s člankom 49. stavkom 1. Članci 188. stavak 2., 50. ili 51. primjenjuju se po potrebi.

Predsjednici i izvjestitelji nadležnog odbora i pridruženih odbora zajednički poduzimaju odgovarajuće radnje kako bi osigurali da se Parlamentu podnose neposredne, redovite i potpune informacije, ako je potrebno kao povjerljive, u svim fazama pregovora i sklapanja međunarodnih sporazuma, uključujući nacrt i usvojeni tekst pregovaračkih smjernica, zajedno s informacijama navedenima u stavku 3.,

— od strane Komisije, u skladu s njezinim obvezama prema Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i obvezama prema Okvirnom sporazumu o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije, i

— od strane Vijeća, u skladu s njegovim obvezama prema Ugovoru o funkcioniranju Europske unije.

2. Parlament može na prijedlog nadležnog odbora, kluba zastupnika ili najmanje 40 zastupnika tražiti od Vijeća da ne odobri početak pregovora sve dok Parlament ne zauzme stajalište o predloženom pregovaračkom mandatu na temelju izvješća nadležnog odbora.

3. Nadležni odbor u trenutku planiranog početka pregovora od Komisije doznaje pravnu osnovu odabranu za sklapanje

međunarodnih sporazuma iz stavka 1. Odbor provjerava odabranu pravnu osnovu u skladu s člankom 37. Članak 37. primjenjuje se ako Komisija ne odredi pravnu osnovu ili ako postoji sumnja u njezinu primjerenost.

4. U svakoj fazi pregovora Parlament može, na temelju izvješća nadležnog odbora i nakon razmatranja mogućih relevantnih prijedloga podnesenih u skladu s člankom 121., prihvatiti preporuke i zahtijevati da se one uzmu u obzir prije sklapanja dotičnog međunarodnog sporazuma.

5. Nakon zaključivanja pregovora, ali prije potpisivanja sporazuma, Parlamentu se podnosi nacrt sporazuma u svrhu dobivanja mišljenja ili suglasnosti. Na postupak suglasnosti primjenjuje se članak 81.

6. Prije glasovanja o suglasnosti, nadležni odbor, klub zastupnika ili najmanje jedna desetina zastupnika mogu predložiti da Parlament traži mišljenje Suda o usklađenosti međunarodnog sporazuma s Ugovorima. Ako Parlament prihvati takav prijedlog, glasovanje o suglasnosti odgađa se dok Sud ne dostavi svoje mišljenje.

7. Parlament daje svoje mišljenje ili suglasnost za sklapanje, obnovu ili izmjenu međunarodnog sporazuma ili financijskog protokola koje je zaključila Europska unija jedinstvenim glasanjem i većinom danih glasova. Amandmani na tekst sporazuma ili protokola nisu dopušteni.

8. Ako je mišljenje koje Parlament donese negativno, predsjednik traži od Vijeća da ne sklopi dotični sporazum.

9. Ako Parlament odbije dati svoju suglasnost na međunarodni sporazum, predsjednik obavješćuje Vijeće da sporazum ne može biti sklopljen.

Članak 91.

Postupci koji se temelje na članku 218. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u slučaju privremene primjene ili odgode međunarodnih sporazuma ili utvrđivanja stajališta Unije u tijelu osnovanom međunarodnim sporazumom

Ako Komisija u skladu sa svojim obvezama prema Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Okvirnom sporazumu o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije obavijesti Parlament i Vijeće o svojoj namjeri da predloži privremenu

primjenu ili odgodu međunarodnog sporazuma, na plenarnoj sjednici Parlamenta daje se izjava nakon koje slijedi rasprava. Parlament može izdati preporuke u skladu s člancima 90. ili 97.

Isti se postupak primjenjuje kad Komisija obavijesti Parlament o prijedlogu vezanom uz stajališta koja će se u ime Unije zauzeti u tijelu osnovanom međunarodnim sporazumom.

POGLAVLJE 13.

Vanjsko zastupanje unije i zajednička vanjska i sigurnosna politika

Članak 92.

Brisan

Članak 93.

Posebni predstavnici

1. Ako Vijeće namjerava imenovati posebnog predstavnika na temelju članka 33. Ugovora o Europskoj uniji, predsjednik na zahtjev nadležnog odbora poziva Vijeće na davanje izjave i odgovaranje na pitanja koja se odnose na mandat, ciljeve i druga bitna pitanja vezana uz zadaće i ulogu posebnog predstavnika.

2. Nakon imenovanja, ali prije preuzimanja dužnosti, posebni predstavnik može biti pozvan dati izjavu i odgovoriti na pitanja pred nadležnim odborom.

3. U roku od tri mjeseca nakon tog saslušanja odbor može u skladu s člankom 121. predložiti preporuku koja se izravno odnosi na izjavu i odgovore.

4. Posebni predstavnik poziva se da u potpunosti i redovito izvješćuje Parlament o praktičnoj provedbi svojeg mandata.

5. Posebni predstavnik kojega je imenovalo Vijeće i dalo mu mandat vezan uz posebna politička pitanja može biti pozvan, na vlastitu inicijativu ili inicijativu Parlamenta, dati izjavu pred nadležnim odborom.

Članak 94.

Brisan

Članak 95.

Međunarodno zastupanje

1. Prilikom imenovanja voditelja delegacije Unije, kandidat može biti pozvan dati izjavu i odgovoriti na pitanja pred odgovarajućim tijelom Parlamenta.

2. U roku od tri mjeseca nakon saslušanja predviđenog stavkom 1., nadležni odbor može po potrebi donijeti rezoluciju ili dati preporuku koja se izravno odnosi na izjavu i odgovore.

Članak 96.

Savjetovanje s Parlamentom i izvješćivanje Parlamenta u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike

1. Ako se od Parlamenta traži mišljenje u skladu s člankom 36. Ugovora o Europskoj uniji, predmet se upućuje nadležnom odboru koji može dati preporuke u skladu s člankom 97.

2. Odgovarajući odbori nastoje osigurati da ih potpredsjednik Komisije/Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku redovito i pravodobno izvješćuje o razvoju i provedbi zajedničke vanjske i sigurnosne politike Unije, o predviđenim troškovima kad god se u okviru te politike donese odluka za koju su potrebni izdaci, te o svim drugim financijskim pitanjima vezanima uz provedbu mjera iz područja te politike. Iznimno, na zahtjev potpredsjednika/Visokog predstavnika odbor može održati sjednicu zatvorenu za javnost.

3. Dvaput godišnje održava se rasprava o savjetodavnom dokumentu koji sastavlja potpredsjednik/Visoki predstavnik o glavnim aspektima i temeljnim smjernicama zajedničke vanjske i sigurnosne politike, uključujući zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku i financijske posljedice na proračun Unije. Primjenjuju se postupci utvrđeni člankom 110.

(Vidjeti također tumačenje u članku 121.)

4. Potpredsjednik/Visoki predstavnik poziva se na svaku plenarnu raspravu koja uključuje vanjsku, sigurnosnu ili obrambenu politiku.

Članak 97.

Preporuke u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike

1. Odbor nadležan za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku može sastaviti preporuke Vijeću u područjima iz svoje nadležnosti nakon dobivanja odobrenja od Konferencije predsjednika ili na prijedlog u skladu s člankom 121.

2. U hitnim slučajevima odobrenje iz stavka 1. može dati predsjednik Parlamenta koji isto tako može odobriti hitni sastanak dotičnog odbora.

3. Tijekom postupka prihvaćanja tih preporuka, koje se u obliku pisanog teksta stavljaju na glasovanje, ne primjenjuje se članak 146. te se dopuštaju usmeni amandmani.

Neprimjenjivanje članka 146. moguće je samo u odboru i samo u hitnim slučajevima. Nisu moguća odstupanja od odredbi članka 146. na sjednicama odbora koje nisu proglašene hitnima niti na plenarnoj sjednici.

Odredba kojom se dopuštaju usmeni amandmani podrazumijeva da zastupnici ne smiju uložiti prigovor na glasovanje o usmenim amandmanima u odboru.

4. Tako sastavljene preporuke uvrštavaju se u dnevni red sljedeće sjednice. U hitnim slučajevima, o kojima odlučuje predsjednik, preporuke se mogu uvrstiti u dnevni red aktualne sjednice. Preporuke se smatraju prihvaćenima osim ako prije početka sjednice najmanje 40 zastupnika ne podnese pisani prigovor; u tom slučaju preporuke odbora uvrštavaju se u dnevni red iste sjednice za raspravu i glasovanje. Klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika mogu podnijeti amandmane.

Članak 98.

Kršenje ljudskih prava

Na svakoj sjednici svaki od nadležnih odbora može, bez traženja odobrenja, podnijeti prijedlog rezolucije vezan uz slučajeve kršenja ljudskih prava na temelju postupka utvrđenog člankom 97. stavkom 4.

POGLAVLJE 14.

Brisano

Članak 99.

Brisan

Članak 100.

Brisan

Članak 101.

Brisan

POGLAVLJE 15.

Brisano

Članak 102.

Brisan

GLAVA III.

TRANSPARENTNOST RADA

Članak 103.

Transparentnost aktivnosti Parlamenta

1. Parlament osigurava maksimalnu transparentnost u obavljanju svojih aktivnosti u skladu s drugim stavkom članka 1. Ugovora o Europskoj uniji, člankom 15. Ugovora o

funkcioniranju Europske unije i člankom 42. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

2. Rasprave u Parlamentu su javne.

3. Sjednice odbora u pravilu su otvorene za javnost. Međutim, odbori mogu odlučiti, najkasnije prilikom usvajanja dnevnog reda sjednice, podijeliti dnevni red na točke koje su otvorene i točke koje su zatvorene za javnost. No ako je sjednica zatvorena za javnost, odbor može, sukladno članku 4. stavcima 1. do 4. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća, omogućiti javni pristup dokumentima i zapisniku sa sjednice. Članak 153. primjenjuje se u slučaju kršenja pravila o povjerljivosti.

4. Nadležni odbor zahtjeve koji se odnose na postupke vezane uz imunitet uvijek, u skladu s člankom 7., razmatra na sjednici zatvorenoj za javnost.

Članak 104.

Javni pristup dokumentima

1. Svaki građanin Unije i svaka fizička ili pravna osoba koja boravi ili ima sjedište u jednoj od država članica imaju pravo pristupa dokumentima Parlamenta u skladu s člankom 15. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, sukladno načelima, uvjetima i ograničenjima utvrđenima Uredbom (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća i u skladu s posebnim odredbama ovog Poslovnika.

Pristup dokumentima Parlamenta na isti je način u najvećoj mogućoj mjeri omogućen drugim fizičkim ili pravnim osobama.

Uredba (EZ) br. 1049/2001 objavljuje se radi obavijesti zajedno s Poslovnikom.

2. Za potrebe pristupa dokumentima, izraz „dokumenti Parlamenta” znači svaki sadržaj u smislu članka 3. točke (a) Uredbe (EZ) br. 1049/2001 koji su sastavili ili primili obnašatelji dužnosti u Parlamentu u smislu glave I. poglavlja 2. ovog Poslovnika, tijela Parlamenta, odbori, ili međuparlamentarna izaslanstva ili Glavno tajništvo Parlamenta.

U svrhu pristupa dokumentima, dokumenti koje su sastavili pojedini zastupnici ili klubovi zastupnika dokumenti su Parlamenta ako su podneseni u skladu s ovim Poslovnikom.

Predsjedništvo utvrđuje pravila kojima osigurava da se svi dokumenti Parlamenta unesu u registar.

3. Parlament osniva registar svojih dokumenata. Zakonodavni dokumenti i neke druge kategorije dokumenata izravno su, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1049/2001, dostupni putem registra. Upute na druge dokumente Parlamenta u najvećoj se mogućoj mjeri uključuju u registar.

Kategorije izravno dostupnih dokumenata navode se u popisu koji usvaja Predsjedništvo i koji se objavljuje na internetskoj stranici Parlamenta. Popis ne ograničava pravo pristupa dokumentima koji nisu obuhvaćeni navedenim kategorijama; ti dokumenti dostupni su na pisani zahtjev.

Predsjedništvo može, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1049/2001, donijeti pravila kojima se utvrđuju načini pristupa i koja se objavljuju u *Službenom listu Europske unije*.

4. Predsjedništvo imenuje tijela nadležna za obradu prvotnih zahtjeva (članak 7. Uredbe (EZ) br. 1049/2001) te usvaja odluke o potvrđnim zahtjevima (članak 8. Uredbe) i zahtjevima za pristup dokumentima osjetljive prirode (članak 9. Uredbe).

5. Konferencija predsjednika imenuje predstavnike Parlamenta u međuinstitucionalnom odboru osnovanom u skladu s člankom 15. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1049/2001.

6. Jedan od potpredsjednika nadležan je za nadziranje obrade zahtjeva za pristup dokumentima.

7. Nadležni odbor Parlamenta na temelju informacija koje dobije od Predsjedništva i iz drugih izvora priprema godišnje izvješće na koje se odnosi članak 17. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 i podnosi ga na plenarnoj sjednici.

Nadležni odbor također pregledava i ocjenjuje izvješća koja donesu druge institucije i agencije u skladu s člankom 17. Uredbe.

GLAVA IV.

ODNOSI S DRUGIM TIJELIMA

POGLAVLJE 1.

Imenovanja

Članak 105.

Izbor predsjednika Komisije

1. Kad Europsko vijeće predloži kandidata za predsjednika Komisije, predsjednik poziva kandidata da pred Parlamentom da izjavu i predstavi svoje političke smjernice. Nakon izjave slijedi rasprava.

Europsko Vijeće poziva se da sudjeluje u raspravi.

2. Parlament bira predsjednika Komisije većinom svih zastupnika.

Glasovanje je tajno.

3. Ako je kandidat izabran, predsjednik o tome obavješćuje Vijeće tražeći od njega i od izabranog predsjednika Komisije da suglasno predlože kandidate za različita mjesta povjerenika.

4. Ako kandidat ne dobije potrebnu većinu, predsjednik poziva Europsko vijeće da u roku od mjesec dana predloži novog kandidata za izbor u skladu s istim postupkom.

Članak 106.

Izbor Komisije

1. Nakon savjetovanja s izabranim predsjednikom Komisije, predsjednik poziva kandidate koje su izabrani predsjednik Komisije i Vijeće predložili za različita mjesta povjerenika da se predstave pred odgovarajućim odborima, ovisno o njihovim predviđenim područjima nadležnosti. Ta su saslušanja otvorena za javnost.

2. Nadležni odbor ili odbori pozivaju kandidata za povjerenika na davanje izjave i odgovaranje na pitanja. Saslušanja su organizirana tako da omoguće kandidatima za povjerenike da Parlamentu iznesu sve bitne informacije. Odredbe koje se odnose na organizaciju saslušanja utvrđene su u prilogu ovom Poslovniku ⁽¹²⁾.

3. Izabrani predsjednik predstavlja kolegij povjerenika i njihov program na dnevnoj sjednici Parlamenta na koju je pozvano cijelo Vijeće. Nakon izjave slijedi rasprava.

4. Kako bi zaključili raspravu, svaki klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika mogu podnijeti prijedlog rezolucije. Primjenjuje se članak 110. stavci 3., 4. i 5.

Nakon glasovanja o prijedlogu rezolucije Parlament izabire ili odbija Komisiju većinom danih glasova.

Glasuje se poimenično.

Parlament može odgoditi glasovanje do sljedeće dnevne sjednice.

5. Predsjednik obavješćuje Vijeće o izboru ili odbijanju Komisije.

6. U slučaju značajne promjene resora tijekom trajanja mandata Komisije, popunjavanja slobodnog mjesta ili imenovanja novog povjerenika nakon pristupanja nove države članice, dotični povjerenici pozvani su predstaviti se pred odborima nadležnima za njihova područja nadležnosti u skladu sa stavkom 2.

Članak 107.

Prijedlog za izglasavanje nepovjerenja Komisiji

1. Jedna desetina zastupnika Parlamenta može podnijeti predsjedniku prijedlog za izglasavanje nepovjerenja Komisiji.

2. Prijedlog se treba zvati „prijedlog za izglasavanje nepovjerenja” i biti obrazložen. Prosljeđuje ga se Komisiji.

3. Čim ga primi, predsjednik objavljuje zastupnicima da je podnesen prijedlog za izglasavanje nepovjerenja.

4. Rasprava o izglasavanju nepovjerenja smije se održati tek nakon proteka 24 sata od objave zastupnicima primitka prijedloga za izglasavanje nepovjerenja.

5. O prijedlogu se glasuje poimenično, najmanje 48 sati nakon početka rasprave.

6. Rasprava i glasovanje odvijaju se najkasnije tijekom prve sljedeće sjednice nakon podnošenja prijedloga.

7. Prijedlog za izglasavanje nepovjerenja prihvaća se ako dobije dvotrećinsku većinu danih glasova koji ujedno predstavljaju većinu zastupnika Parlamenta. O rezultatu glasovanja obavješćuju se predsjednik Vijeća i predsjednik Komisije.

Članak 107.a

Imenovanje sudaca i nezavisnih odvjetnika Suda Europske unije

Parlament na prijedlog nadležnog odbora imenuje svojeg kandidata u sedmeročlano vijeće čija je zadaća nadgledati podobnost kandidata za obnašanje dužnosti suca ili nezavisnog odvjetnika Suda i Općeg suda.

Članak 108.

Imenovanje članova Revizorskog suda

1. Predloženi kandidati za članove Revizorskog suda pozivaju se dati izjavu pred nadležnim odborom i odgovoriti na pitanja njegovih članova. Odbor tajno i odvojeno glasuje o svakoj kandidaturi.

2. Nadležni odbor Parlamentu daje preporuku u obliku izvješća koje sadržava zasebni prijedlog odluke o prihvaćanju za svaku kandidaturu.

3. Na plenarnoj sjednici glasuje se u roku od dva mjeseca od primitka kandidature osim ako Parlament, na zahtjev nadležnog odbora, kluba zastupnika ili najmanje 40 zastupnika, ne odluči drukčije. Parlament tajno i odvojeno glasuje o svakoj kandidaturi i odluku donosi većinom danih glasova.

4. Ako je mišljenje koje Parlament donese o pojedinoj kandidaturi negativno, predsjednik traži od Vijeća da povuče kandidaturu i Parlamentu podnese novu.

⁽¹²⁾ Vidjeti Prilog XVII.

*Članak 109.***Imenovanje članova izvršnog odbora Europske središnje banke**

1. Predloženi kandidat za predsjednika Europske središnje banke poziva se dati izjavu pred nadležnim odborom i odgovoriti na pitanja njegovih članova.

2. Nadležni odbor Parlamentu daje preporuku o prihvatanju ili odbijanju kandidature.

3. Glasuje se u roku od dva mjeseca od primitka kandidature osim ako Parlament, na zahtjev nadležnog odbora, kluba zastupnika ili najmanje 40 zastupnika, ne odluči drukčije.

4. Ako je mišljenje koje Parlament donese negativno, predsjednik traži od Vijeća da povuče kandidaturu i Parlamentu podnese novu.

5. Isti postupak primjenjuje se na kandidature za potpredsjednika i druge članove izvršnog odbora Europske središnje banke.

POGLAVLJE 2.**Izjave***Članak 110.***Izjave Komisije, Vijeća i Europskog vijeća**

1. Članovi Komisije, Vijeća i Europskog vijeća mogu u bilo kojem trenutku tražiti od predsjednika Parlamenta dopuštenje za davanje izjave. Predsjednik Europskog vijeća daje izjavu nakon svakog sastanka tog tijela. Predsjednik Parlamenta odlučuje o tome kad se može dati izjava i hoće li nakon nje slijediti cjelovita rasprava ili razdoblje od 30 minuta za kratka i jezgrovita pitanja zastupnika.

2. Kad u svoj dnevni red uvrštava izjavu s raspravom, Parlament odlučuje hoće li raspravu zaključiti rezolucijom. To ne čini ako je izvješće o istom predmetu predviđeno za istu ili sljedeću sjednicu osim ako predsjednik, zbog iznimnih razloga, ne predloži drukčije. Ako Parlament odluči zaključiti raspravu rezolucijom, odbor, klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika mogu podnijeti prijedlog rezolucije.

3. O prijedlozima rezolucija glasuje se isti dan. Predsjednik odlučuje o mogućim iznimkama. Dopuštena su obrazložena glasanja.

4. Zajednički prijedlog rezolucije zamjenjuje prijedloge rezolucija koje su prethodno podnijeli njihovi potpisnici, ali ne i one koje su podnijeli drugi odbori, klubovi zastupnika ili zastupnici.

5. Nakon donošenja rezolucije ne može se glasovati o daljnjim prijedlozima, osim ako predsjednik iznimno ne odluči drukčije.

*Članak 111.***Objašnjenja odluka Komisije**

Nakon savjetovanja s Konferencijom predsjednika, predsjednik Parlamenta može pozvati predsjednika Komisije, povjerenika nadležnog za odnose s Europskim parlamentom ili, prema dogovoru, drugog povjerenika, da nakon svake sjednice Komisije Parlamentu daju izjavu u kojoj objašnjavaju glavne donesene odluke. Nakon izjave slijedi rasprava u trajanju od najmanje 30

minuta tijekom koje zastupnici mogu postavljati kratka i jezgrovita pitanja.

*Članak 112.***Izjave Revizorskog suda**

1. U okviru postupka davanja razrješnice ili rada Parlamenta na području proračunskog nadzora, predsjednik Revizorskog suda može biti pozvan uzeti riječ kako bi predstavio primjedbe sadržane u godišnjem izvješću, posebnim izvješćima ili mišljenjima Suda ili kako bi objasnio program rada Suda.

2. Parlament može održati zasebnu raspravu o bilo kojem pitanju proizašlom iz tih izjava uz sudjelovanje Komisije i Vijeća, posebno u slučaju prijavljenih nepravilnosti u financijskom upravljanju.

*Članak 113.***Izjave Europske središnje banke**

1. Predsjednik Europske središnje banke predstavlja Parlamentu godišnje izvješće Banke o radu Europskog sustava središnjih banaka i o monetarnoj politici u prethodnoj i tekućoj godini.

2. Nakon predstavljanja slijedi opća rasprava.

3. Predsjednik Europske središnje banke poziva se na sjednice nadležnog odbora najmanje četiri puta godišnje radi davanja izjave i odgovaranja na pitanja.

4. Na svoj zahtjev ili na zahtjev Parlamenta, predsjednik, potpredsjednik i drugi članovi izvršnog odbora Europske središnje banke pozivaju se na dodatne sjednice.

5. Doslovno izvješće o postupcima iz stavaka 3. i 4. sastavlja se na službenim jezicima.

Članak 114.**Preporuka o općim smjernicama ekonomske politike**

1. Preporuka Komisije o općim smjernicama ekonomske politike država članica i Unije podnosi se nadležnom odboru koji podnosi izvješće Parlamentu.

2. Vijeće se poziva obavijestiti Parlament o sadržaju svoje preporuke i stajalištu Europskog vijeća.

POGLAVLJE 3.**Parlamentarna pitanja****Članak 115.****Pitanja za usmeni odgovor s raspravom**

1. Odbor, klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika mogu postaviti pitanja Vijeću ili Komisiji sa zahtjevom da ih se uvrsti u dnevni red Parlamenta.

Pitanja se podnose u pisanom obliku predsjedniku koji ih odmah upućuje Konferenciji predsjednika.

Konferencija predsjednika odlučuje hoće li i kojim redoslijedom pitanja biti uvrštena u dnevni red. Pitanja koja nisu uvrštena u dnevni red Parlamenta u roku od tri mjeseca od podnošenja ne razmatraju se.

2. Pitanja Komisiji moraju biti upućena toj instituciji najmanje tjedan dana prije sjednice na čijem će se dnevnom redu pojaviti, a pitanja Vijeću najmanje tri tjedna prije tog dana.

3. Ako se pitanja odnose na predmete iz članka 42. Ugovora o Europskoj uniji, rok predviđen stavkom 2. ovog članka se ne primjenjuje. Vijeće mora odgovoriti u odgovarajućem roku kako bi Parlament bio pravilno obaviješten.

4. Jedan od podnositelja pitanja ima na raspolaganju pet minuta da izloži pitanje. Na pitanje odgovara jedan predstavnik dotične institucije.

Podnositelj pitanja ima pravo iskoristiti cijelo navedeno vrijeme za izlaganje.

5. Na odgovarajući se način primjenjuje članak 110. stavci 2. do 5.

Članak 116.**Vrijeme za pitanja**

1. Na svakoj sjednici održava se vrijeme za pitanja Komisiji u terminima koje odredi Parlament na prijedlog Konferencije predsjednika.

2. Pojedini zastupnik tijekom svake sjednice može postaviti samo jedno pitanje Komisiji.

3. Pitanja se u pisanom obliku podnose predsjedniku koji odlučuje o njihovoj dopuštenosti i o redoslijedu kojim će se obrađivati. Podnositelj pitanja se odmah obavješćuje o ovoj odluci.

4. Detaljni postupak vodi se u skladu sa smjernicama utvrđenima u prilogu ovom Poslovniku ⁽¹³⁾.

5. U skladu sa smjernicama koje je ustanovila Konferencija predsjednika može se održati posebni aktualni sat s Vijećem, s predsjednikom Komisije, s potpredsjednikom Komisije/Visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i s predsjednikom Eurogrupe.

Članak 117.**Pitanja za pisani odgovor**

1. Svaki zastupnik može postaviti pitanja predsjedniku Europskog vijeća, Vijeću, Komisiji ili potpredsjedniku Komisije/Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i na njih tražiti pisani odgovor, u skladu sa smjernicama utvrđenima u prilogu ovom Poslovniku ⁽¹⁴⁾. Za sadržaj pitanja odgovorni su isključivo njihovi podnositelji.

2. Pitanja se u pisanom obliku podnose predsjedniku, koji ih prosljeđuje primateljima. U slučaju dvojbi oko dopuštenosti pitanja odlučuje predsjednik. Podnositelj pitanja obavješćuje se o njegovoj odluci.

3. Ako na pitanje nije moguće odgovoriti u zadanom roku, ono se na zahtjev podnositelja uvrštava u dnevni red sljedeće sjednice nadležnog odbora. Na odgovarajući se način primjenjuje članak 116.

4. Na pitanja na koja se traži trenutni odgovor, ali ne i detaljno istraživanje (prioritetna pitanja), odgovara se u roku od tri tjedna od prosljeđivanja primateljima. Svaki zastupnik može podnijeti samo jedno prioritetno pitanje svaki mjesec.

Na druga pitanja (neprioritetna pitanja) odgovara se u roku od šest tjedana od prosljeđivanja primateljima.

⁽¹³⁾ Vidjeti Prilog II.

⁽¹⁴⁾ Vidjeti Prilog III.

Zastupnici navode vrstu pitanja koja podnose. Konačnu odluku donosi predsjednik.

5. Pitanja i odgovori objavljuju se u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 118.

Pitanja za pisani odgovor upućena Europskoj središnjoj banci

1. Svaki zastupnik može u skladu sa smjericama utvrđenima u prilogu ovom Poslovniku ⁽¹⁵⁾ Europskoj središnjoj banci postaviti pitanja i na njih tražiti pisani odgovor.

2. Pitanja se u pisanom obliku podnose predsjedniku nadležnog odbora koji ih prosljeđuje Europskoj središnjoj banci.

3. Pitanja i odgovori objavljuju se u *Službenom listu Europske unije*.

4. Ako na pitanje nije odgovoreno u traženom roku, ono se na zahtjev podnositelja uvrštava u dnevni red sljedećeg sastanka nadležnog odbora i predsjednika Europske središnje banke.

POGLAVLJE 4.

Izvješća drugih institucija

Članak 119.

Godišnja i ostala izvješća drugih institucija

1. Godišnja i ostala izvješća drugih institucija za koje je u Ugovorima predviđeno savjetovanje s Europskim parlamentom ili za koje se u drugim pravnim odredbama traži mišljenje

Europskog parlamenta predmet su izvješća koja se podnose na plenarnoj sjednici.

2. Godišnja i ostala izvješća drugih institucija koja nisu obuhvaćena stavkom 1. upućuju se nadležnom odboru koji može predložiti sastavljanje izvješća u skladu s člankom 48.

POGLAVLJE 5.

Rezolucije i preporuke

Članak 120.

Prijedlozi rezolucija

1. Svaki zastupnik može podnijeti prijedlog rezolucije o predmetu iz područja djelovanja Europske unije.

Prijedlog ne smije sadržavati više od 200 riječi.

2. Nadležni odbor odlučuje koji će se postupak primijeniti.

Odbor može spojiti prijedlog rezolucije s drugim prijedlozima rezolucija ili izvješćima.

Može donijeti mišljenje koje može biti u obliku pisma.

Može sastaviti izvješće u skladu s člankom 48.

3. Autori prijedloga rezolucije obavješćuju se o odlukama odbora i Konferencije predsjednika.

4. Izvješće sadržava tekst prijedloga rezolucije.

5. Predsjednik drugim institucijama Europske unije prosljeđuje mišljenja koja su na njih naslovljena u obliku pisma.

6. Autor ili autori prijedloga rezolucije podnesenog na temelju članka 110. stavka 2., članka 115. stavka 5. ili članka 122. stavka 2. imaju ga pravo povući prije konačnog glasovanja.

7. Autor, autori ili prvi potpisnik mogu povući prijedlog rezolucije podnesen u skladu sa stavkom 1. prije nego što nadležni odbor odluči, u skladu sa stavkom 2., o njemu sastaviti izvješće.

Nakon što odbor na taj način preuzme prijedlog, jedino je on ovlašten povući prijedlog sve do početka konačnog glasovanja.

8. Klub, odbor ili isti broj zastupnika koji je potreban za podnošenje prijedloga mogu odmah preuzeti povučeni prijedlog rezolucije i ponovno ga podnijeti.

Odbori su dužni osigurati da se po prijedlozima rezolucija koji su podneseni u skladu s ovim člankom i koji udovoljavaju utvrđenim zahtjevima dalje postupa i da se na njih propisno poziva u dokumentima koji iz njih proizlaze.

⁽¹⁵⁾ Vidjeti Prilog III.

Članak 121.

Preporuke Vijeću

1. Klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika mogu podnijeti prijedlog preporuke Vijeću o predmetima iz glave V. Ugovora o Europskoj uniji, ili u slučajevima kad od Parlamenta nije tražen savjet o međunarodnom sporazumu obuhvaćenom člankom 90. ili 91.

2. Ti prijedlozi upućuju se na razmatranje nadležnom odboru.

Po potrebi odbor predmet upućuje Parlamentu u skladu s postupcima utvrđenima u ovom Poslovniku.

3. Ako nadležni odbor podnese izvješće, u njemu Parlamentu podnosi prijedlog preporuke Vijeću, zajedno s kratkim obrazloženjem i po potrebi mišljenjima odbora čiji se savjet traži.

Za primjenu ovog stavka nije potrebno prethodno odobrenje Konferencije predsjednika.

4. Primjenjuju se odredbe članka 97.

Članak 122.

Rasprave o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava

1. Odbor, međuparlamentarno izaslanstvo, klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika mogu pisanim putem od Predsjednika tražiti održavanje rasprave o hitnom slučaju kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava (članak 137. stavak 3.).

2. Konferencija predsjednika na temelju zahtjeva iz stavka 1. i u skladu s odredbama Priloga IV. sastavlja popis predmeta koji će se uvrstiti u konačni prijedlog dnevnog reda za sljedeću raspravu o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava. U dnevni red smiju se uvrstiti najviše tri predmeta, uključujući potpoglavlja.

U skladu s člankom 140. Parlament može odustati od teme o kojoj je trebalo raspravljati i zamijeniti je temom koja nije na dnevnom redu. Prijedlozi rezolucija o odabranim predmetima

podnose se najkasnije do večeri dana usvajanja dnevnog reda. Predsjednik određuje točan rok za podnošenje tih prijedloga rezolucija.

3. U okviru vremena za rasprave od najviše 60 minuta po sjednici ukupno vrijeme za izlaganje klubova zastupnika i nezavisnih zastupnika raspodjeljuje se u skladu s postupkom utvrđenim člankom 149. stavcima 4. i 5.

Vrijeme koje preostane nakon vremena potrebnog za predstavljanje prijedloga rezolucija i glasovanje o njima i nakon mogućeg vremena za izlaganje dodijeljenog Komisiji i Vijeću raspodjeljuje se među klubovima zastupnika i nezavisnim zastupnicima.

4. Na kraju rasprave odmah se glasuje. Članak 170. se ne primjenjuje.

Glasovanja u skladu s ovim člankom mogu se organizirati skupno u okviru nadležnosti predsjednika i Konferencije predsjednika.

5. Ako su za isti predmet podnesena dva ili više prijedloga rezolucija, primjenjuje se postupak iz članka 110. stavka 4.

6. Predsjednik i predsjednici klubova zastupnika mogu odlučiti da se o prijedlogu rezolucije glasuje bez rasprave. Za tu odluku potreban je jednoglasni pristanak predsjednika svih klubova zastupnika.

Odredbe članaka 174., 175. i 177. ne primjenjuju se na prijedloge rezolucija uvrštene u dnevni red za raspravu o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava.

Prijedlozi rezolucija podnose se za raspravu o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava tek nakon usvajanja popisa tema. Prijedlozi rezolucija koje nije moguće obraditi unutar vremena dodijeljenog za raspravu ne razmatraju se. Isto vrijedi za prijedloge rezolucija za koje je ustanovljeno, nakon zahtjeva u skladu s člankom 155. stavkom 3., da nema kvoruma. Zastupnici imaju pravo ponovno podnijeti te prijedloge bilo na razmatranje u odboru prema članku 120., bilo za raspravu o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava na sljedećoj sjednici.

Predmet nije moguće uvrstiti u dnevni red za raspravu o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava ako je već na dnevnom redu te sjednice.

U Poslovniku ne postoje odredbe kojima se dopušta zajednička rasprava o prijedlogu rezolucije podnesenom u skladu sa stavkom 2., drugim podstavkom, te o izvješću odbora o istoj temi.

* * *

Kad je u skladu s člankom 155. stavkom 3. podnesen zahtjev za utvrđivanje kvoruma, taj zahtjev važeći je samo za prijedlog rezolucije o kojemu će se glasovati, a ne za prijedloge koji slijede.

Članak 123.

Pisane izjave

1. Najviše pet zastupnika može podnijeti pisanu izjavu od najviše 200 riječi o predmetu koji ulazi u područje nadležnosti Europske unije i ne odnosi se na pitanja kojima se bavi aktualni zakonodavni postupak. Odobrenje daje predsjednik za svaki slučaj posebno. Pisane izjave tiskaju se na službenim jezicima i razdjeljuju. Unose se u registar zajedno s imenima potpisnika. Registar je javan i nalazi se ispred ulaza u vijećnicu za vrijeme sjednica, a u razdoblju između sjednica na odgovarajućem mjestu koje određuje Kolegij kvestora.

Sadržaj pisane izjave ne smije izlaziti izvan oblika izjave i, posebno, ne smije sadržavati odluke o predmetima za koje su u ovom Poslovniku utvrđeni posebni postupci i nadležnosti.

2. Svaki zastupnik može dodati svoj potpis na izjavu koja je unesena u registar.

3. Kad izjavu potpiše većina zastupnika Parlamenta, predsjednik o tome obavješćuje Parlament i objavljuje imena potpisnika u zapisniku, a izjavu objavljuje kao usvojeni tekst.

4. Postupak se zaključuje na završetku sjednice prosljeđivanjem izjave primateljima, zajedno s imenima potpisnika.

5. Pisana izjava koja u registru ostane dulje od tri mjeseca i ne potpiše je najmanje jedna polovica zastupnika Parlamenta se ne razmatra.

Članak 124.

Savjetovanje s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom

1. Ako se Ugovorom o funkcioniranju Europske unije predviđa savjetovanje s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom, predsjednik pokreće postupak savjetovanja i o tome obavješćuje Parlament.

2. Odbor može zahtijevati savjetovanje s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom o predmetima opće prirode ili o posebnim točkama.

Odbor navodi rok u kojem Europski gospodarski i socijalni odbor treba dostaviti svoje mišljenje.

Zahtjev za savjetovanje s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom Parlament odobrava bez rasprave.

3. Mišljenja koja pošalje Europski gospodarski i socijalni odbor upućuju se nadležnom odboru.

Članak 125.

Savjetovanje s Odborom regija

1. Ako se Ugovorom o funkcioniranju Europske unije predviđa savjetovanje s Odborom regija, predsjednik pokreće postupak savjetovanja i o tome obavješćuje Parlament.

2. Odbor može zahtijevati savjetovanje s Odborom regija o predmetima opće prirode ili o posebnim točkama.

Odbor navodi rok u kojem Odbor regija treba dostaviti svoje mišljenje.

Zahtjev za savjetovanje s Odborom regija Parlament odobrava bez rasprave.

3. Mišljenja koja pošalje Odbor regija upućuju se nadležnom odboru.

Članak 126.

Zahtjevi upućeni europskim agencijama

1. Ako Parlament ima pravo podnijeti zahtjev europskoj agenciji, svaki zastupnik može predsjedniku Parlamenta podnijeti takav zahtjev u pisanom obliku. Zahtjevi se moraju odnositi na predmete koji ulaze u područje djelovanja agencije i biti popraćeni informacijama koje objašnjavaju predmet i interes Unije.

2. Nakon savjetovanja s nadležnim odborom predsjednik prosljeđuje zahtjev agenciji ili poduzima druge odgovarajuće mjere. O tome se odmah obavješćuje zastupnik koji podnosi zahtjev. U svakom zahtjevu koji predsjednik pošalje agenciji navodi se rok za odgovor.

3. Ako agencija smatra da nije u mogućnosti odgovoriti na zahtjev u obliku u kojemu je podnesen ili traži njegovu promjenu, odmah obavješćuje predsjednika koji poduzima odgovarajuće mjere, po potrebi nakon savjetovanja s nadležnim odborom.

POGLAVLJE 6.

Međuinstitucionalni sporazumi

Članak 127.

Međuinstitucionalni sporazumi

1. Parlament može sklapati sporazume s drugim institucijama u okviru primjene Ugovora ili radi poboljšanja ili pojašnjenja postupaka.

ustavna pitanja i nakon što ih Parlament odobri. Mogu biti priloženi Poslovniku radi obavijesti.

Ti sporazumi mogu imati oblik zajedničkih izjava, razmjena pisama, kodeksa ponašanja ili druge odgovarajuće oblike. Potpisuje ih predsjednik nakon što ih pregleda odbor nadležan za

2. Kad se takvim sporazumima podrazumijevaju promjene postojećih postupovnih prava ili obveza ili ustanovljuju nova postupovna prava ili obveze zastupnika ili tijela Parlamenta ili na drugi način podrazumijevaju izmjena ili tumačenje Poslovnika, prije potpisivanja sporazuma predmet se upućuje odboru nadležnom za njegovo razmatranje u skladu s člankom 211. stavcima 2. do 6.

POGLAVLJE 7.

Upućivanja na sud europske unije

Članak 128.

Postupak pred Sudom Europske unije

1. Parlament u roku određenom u Ugovorima i Statutu Suda Europske unije za tužbe institucija Unije i fizičkih ili pravnih osoba pregledava zakonodavstvo Unije i njegove provedbene mjere kako bi utvrdio da su u potpunosti poštovani Ugovori, posebno kad se to odnosi na prava Parlamenta.

4. Predsjednik nakon savjetovanja s nadležnim odborom podnosi primjedbe ili sudjeluje u sudskom postupku u ime Parlamenta.

2. Nadležni odbor izvješćuje Parlament, po potrebi usmeno, ako sumnja u kršenje prava Unije.

Ako predsjednik ne namjerava djelovati u skladu s preporukom nadležnog odbora, o tome obavješćuje odbor i predmet upućuje Konferenciji predsjednika navodeći razloge.

3. Predsjednik podnosi tužbu u ime Parlamenta u skladu s preporukom nadležnog odbora.

Ako Konferencija predsjednika smatra da Parlament iznimno ne treba podnijeti primjedbe ili sudjelovati u postupku pred Sudom Europske unije u kojemu se dovodi u pitanje pravna valjanost akta Parlamenta, predmet se bez odlaganja upućuje na plenarnu sjednicu.

Na početku sljedeće sjednice predsjednik može tražiti donošenje odluke o ostajanju pri tužbi. Ako se na sjednici većinom danih glasova donese odluka protiv tužbe, predsjednik je povlači.

U hitnim slučajevima predsjednik može poduzeti mjere predostrožnosti radi pridržavanja rokova koje je propisao dotični sud. U tim slučajevima postupak predviđen ovim stavkom provodi se što je prije moguće.

Ako predsjednik podnese tužbu protivno preporuci nadležnog odbora, na početku sljedeće sjednice traži donošenje odluke o ostajanju pri tužbi.

Nijedna odredba Poslovnika ne sprečava nadležni odbor da odluči o odgovarajućim postupovnim mjerama radi pravodobnog prosljeđivanja svoje preporuke u hitnim slučajevima.

Člankom 90. stavkom 6. utvrđuje se poseban postupak za odluku Parlamenta koja se odnosi na korištenje prava na traženje mišljenja Suda o usklađenosti međunarodnog sporazuma s Ugovorima, u skladu s člankom 218. stavkom 11. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Ova odredba čini „lex specialis” koji ima prednost pred općim pravilom utvrđenim u članku 128.

Ako se radi o korištenju prava Parlamenta pred Sudom Europske unije i ako dotični akt nije obuhvaćen člankom 128., postupak predviđen tim člankom primjenjuje se na odgovarajući način.

Članak 129.

Brisan

GLAVA V.

ODNOSI S NACIONALNIM PARLAMENTIMA

Članak 130.

Razmjena informacija, kontakti i uzajamno ustupanje prostora i opreme

1. Parlament redovito izvješćuje nacionalne parlamente država članica o svome radu.

2. Na temelju mandata koji daje Konferencija predsjednika nakon savjetovanja s Konferencijom predsjednika odbora pregovara se o organizaciji i promicanju učinkovite i redovite međuparlamentarne suradnje unutar Unije, u skladu s člankom 9. Protokola o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji.

Parlament odobrava sve sporazume o tim predmetima u skladu s postupkom iz članka 127.

3. Odbor može započeti izravni dijalog s nacionalnim parlamentima na razini odbora unutar granica odobrenih proračunskih sredstava namijenjenih u tu svrhu. Dijalog može uključivati odgovarajuće oblike suradnje prije i poslije donošenja zakonodavnih akata.

4. Svi dokumenti koji se odnose na zakonodavni postupak na razini Unije i koje nacionalni parlament službeno pošalje Europskom parlamentu prosljeđuju se odboru nadležnom za predmet na koji se dokument odnosi.

5. Konferencija predsjednika može dati mandat predsjedniku Parlamenta da pregovara o ustupanju prostora i opreme

nacionalnim parlamentima država članica na temelju uzajamnosti te da predloži druge mjere za olakšavanje kontakata s nacionalnim parlamentima.

Članak 131.

Konferencija odbora za europske poslove (COSAC)

1. Konferencija predsjednika na prijedlog predsjednika Parlamenta imenuje članove izaslanstva Parlamenta u COSAC-u i može mu dati mandat. Izaslanstvo predvodi potpredsjednik Europskog parlamenta nadležan za odnose s nacionalnim parlamentima i predsjednik odbora nadležnog za institucionalna pitanja.

2. Drugi članovi izaslanstva biraju se u skladu s predmetima o kojima će se raspravljati na sastanku COSAC-a i uključuju, u što većoj mjeri, predstavnike odbora nadležnih za te predmete. Nakon svakog sastanka izaslanstvo podnosi izvješće.

3. Vodi se računa o općoj političkoj ravnoteži u Parlamentu.

Članak 132.

Konferencija parlamenata

Konferencija predsjednika imenuje članove izaslanstva Parlamenta na svakoj konferenciji ili u sličnom tijelu koje uključuje predstavnike parlamenata i daje mu mandat u skladu s odgovarajućim rezolucijama Parlamenta. Izaslanstvo izabire svog predsjednika i po potrebi jednog ili više potpredsjednika.

GLAVA VI.

ZASJEDANJA

POGLAVLJE 1.

Zasjedanja parlamenta

Članak 133.

Parlamentarni saziv, zasjedanja, sjednice, dnevne sjednice

1. Parlamentarni saziv teče istodobno s trajanjem mandata zastupnika predviđenim Aktom od 20. rujna 1976.

2. Zasjedanje odgovara razdoblju od jedne godine propisanom Aktom i Ugovorima.

3. Sjednica odgovara sastanku Parlamenta koji se u pravilu održava svaki mjesec i dijeli na dnevne sjednice.

Dnevne sjednice Parlamenta održane isti dan smatraju se jedinstvenom dnevnom sjednicom.

Članak 134.**Sazivanje Parlamenta**

1. Parlament se sastaje bez potrebe za sazivanjem drugog utorka u ožujku svake godine i sam određuje trajanje prekida zasjedanja.

2. Parlament se također sastaje bez potrebe za sazivanjem prvog utorka nakon isteka razdoblja od mjesec dana po završetku razdoblja iz članka 10. stavka 1. Akta od 20. rujna 1976.

3. Konferencija predsjednika može, uz obrazloženje, promijeniti trajanje prekida o kojima je odlučeno u skladu sa stavkom 1. najmanje dva tjedna prije datuma nastavka zasjedanja koji je prethodno odredio Parlament; datum nastavka, međutim, ne smije biti odgođen za dulje od dva tjedna.

4. Iznimno, nakon savjetovanja s Konferencijom predsjednika, predsjednik saziva Parlament na zahtjev većine zastupnika ili na zahtjev Komisije ili Vijeća.

Iznimno, uz odobrenje Konferencije predsjednika, predsjednik može sazvati Parlament u hitnim slučajevima.

Članak 135.**Mjesto održavanja sjednica**

1. Sjednice Parlamenta i parlamentarnih odbora održavaju se u skladu s odredbama Ugovora.

Za prihvatanje prijedloga za održavanje dodatnih sjednica Parlamenta u Bruxellesu i mogućih amandmana na njih potrebna je samo većina danih glasova.

2. Svaki odbor može zatražiti da se jedna ili više sjednica održe na drugom mjestu. Obrazloženi zahtjev upućuje se predsjedniku koji ga podnosi Predsjedništvu. Ako se radi o hitnom predmetu, predsjednik može sam donijeti odluku. Ako Predsjedništvo ili predsjednik odbiju zahtjev, moraju se navesti razlozi odbijanja.

Članak 136.**Nazočnost zastupnika na dnevnim sjednicama**

1. Zastupnici se na svakoj dnevnoj sjednici potpisuju na popis nazočnih.

2. Imena nazočnih zastupnika, upisana u popis nazočnih, unose se u zapisnik sa svake dnevne sjednice.

POGLAVLJE 2.**Plan rada parlamenta****Članak 137.****Prijedlog dnevnog reda**

1. Prije svake sjednice Konferencija predsjednika, na temelju preporuka Konferencije predsjednika odbora, sastavlja prijedlog dnevnog reda, uzimajući u obzir dogovoreni program rada Komisije iz članka 35.

Komisija i Vijeće mogu na poziv predsjednika sudjelovati u raspravama Konferencije predsjednika o prijedlogu dnevnog reda.

2. U prijedlogu dnevnog reda mogu biti navedena vremena glasanja o određenim točkama predviđenima za razmatranje.

3. U prijedlogu dnevnog reda mogu biti predviđena jedno ili dva razdoblja koja zajedno traju najdulje 60 minuta, za rasprave o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava u skladu s člankom 122.

4. Konačni prijedlog dnevnog reda dijeli se zastupnicima najmanje tri sata prije početka sjednice.

Članak 138.**Postupak na plenarnoj sjednici bez amandmana i rasprave**

1. Bilo koji prijedlog zakonodavnog akta (prvo čitanje) i bilo koji nezakonodavni prijedlog rezolucije koji je prihvaćen u odboru, a da je manje od jedne desetine članova odbora glasovalo protiv, uvrštava se u prijedlog dnevnog reda Parlamenta za glasanje bez amandmana.

O točki se zatim glasuje jedinstvenim glasanjem osim ako su prije sastavljanja konačnog prijedloga dnevnog reda klubovi zastupnika ili pojedinačni zastupnici koji zajedno čine jednu desetinu zastupnika Parlamenta pisanim putem zahtijevali da se dopuste amandmani na točku; u tom slučaju predsjednik određuje rok za podnošenje amandmana.

2. O točkama uvrštenima u konačni prijedlog dnevnog reda za glasanje bez amandmana također se ne raspravlja osim ako Parlament prilikom usvajanja dnevnog reda na početku sjednice, na prijedlog Konferencije predsjednika ili na zahtjev kluba zastupnika ili najmanje 40 zastupnika ne odluči drukčije.

3. Prilikom sastavljanja konačnog prijedloga dnevnog reda sjednice, Konferencija predsjednika može predložiti da se druge točke razmatraju bez amandmana ili bez rasprave. Prilikom usvajanja dnevnog reda Parlament ne smije prihvatiti takve prijedloge ako su se klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika pisanim putem izjasnili protiv toga najmanje sat vremena prije početka sjednice.

4. Kad se točka razmatra bez rasprave, izvjestitelj ili predsjednik nadležnog odbora mogu dati izjavu u trajanju od najdulje dvije minute neposredno prije glasovanja.

Članak 139.

Kratko predstavljanje

Na zahtjev izvjestitelja ili na prijedlog Konferencije predsjednika, Parlament također može odlučiti da će se točka o kojoj nije potrebna cjelovita rasprava obraditi kratkim predstavljanjem izvjestitelja na plenarnoj sjednici. U tom slučaju Komisija ima priliku odgovoriti, nakon čega slijedi rasprava u trajanju od najdulje deset minuta tijekom koje predsjednik zastupnicima koji se jave može dati riječ u trajanju od najdulje jedne minute po zastupniku.

Članak 140.

Usvajanje i izmjena dnevnog reda

1. Na početku svake sjednice Parlament odlučuje o konačnom prijedlogu dnevnog reda. Amandmane mogu predložiti odbor, klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika. Sve takve prijedloge predsjednik mora primiti najmanje sat vremena prije početka sjednice. Predsjednik može dati riječ podnositelju, jednom govorniku koji je za prihvaćanje prijedloga i jednome koji je protiv. Vrijeme za izlaganje ne smije biti dulje od jedne minute.

2. Dnevni red se nakon usvajanja ne može izmijeniti osim u skladu s člankom 142. ili člancima 174. do 178. ili na prijedlog predsjednika.

Ako je postupovni prijedlog izmjene dnevnog reda odbijen, više ne može biti podnesen tijekom iste sjednice.

3. Prije završetka dnevne sjednice predsjednik objavljuje datum, vrijeme i dnevni red sljedeće dnevne sjednice.

Članak 141.

Izvanredna rasprava

1. Klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika mogu zahtijevati da se u dnevni red Parlamenta uvrsti izvanredna rasprava o predmetu od velikog interesa za politiku Europske unije. U pravilu se na svakoj sjednici održava samo jedna izvanredna rasprava.

2. Zahtjev se predsjedniku podnosi pisanim putem najmanje tri sata prije početka sjednice na kojoj se treba održati izvanredna rasprava. O tom zahtjevu glasuje se na početku sjednice prilikom usvajanja dnevnog reda.

3. Kao odgovor na događaje koji uslijede nakon usvajanja dnevnog reda sjednice, predsjednik može predložiti izvanrednu raspravu nakon savjetovanja s predsjednicima klubova zastupnika. O svakom takvom prijedlogu glasuje se na početku dnevne sjednice ili u dogovoreno vrijeme glasovanja, o čemu su zastupnici obaviješteni najmanje sat vremena ranije.

4. Predsjednik određuje vrijeme održavanja takve rasprave. Ukupno trajanje rasprave ne smije biti dulje od 60 minuta. Vrijeme za izlaganje dodjeljuje se klubovima zastupnika i nezavisnim zastupnicima u skladu s člankom 149. stavcima 4. i 5.

5. Rasprava se zaključuje bez donošenja rezolucije.

Članak 142.

Hitni postupak

1. Predsjednik, odbor, klub zastupnika, najmanje 40 zastupnika, Komisija ili Vijeće mogu zahtijevati da se rasprava o prijedlogu u vezi s kojim je od Parlamenta tražen savjet u skladu s člankom 43. stavkom 1. provede po hitnom postupku. Zahtjev mora biti podnesen u pisanom obliku i biti obrazložen.

2. Čim predsjednik primi zahtjev za hitnu raspravu, o tome obavješćuje Parlament. O zahtjevu se glasuje na početku prve sljedeće dnevne sjednice nakon one na kojoj je zahtjev objavljen, pod uvjetom da je prijedlog na koji se zahtjev odnosi podijeljen na službenim jezicima. Kad postoji nekoliko zahtjeva za hitnu raspravu o istom predmetu, prihvaćanje ili odbijanje zahtjeva za hitnu raspravu primjenjuje se na sve zahtjeve o istom predmetu.

3. Prije glasovanja riječ mogu imati samo podnositelji zahtjeva, jedan govornik koji je za usvajanje, jedan koji je protiv te predsjednik i/ili izvjestitelj nadležnog odbora, svaki u trajanju od najdulje tri minute.

4. Pitanja koja se razmatraju po hitnom postupku imaju prednost pred drugim točkama dnevnog reda. Predsjednik određuje vrijeme rasprave i glasovanja.

5. Hitna rasprava može se održati bez izvješća ili, iznimno, na temelju usmenog izvješća nadležnog odbora.

Članak 143.**Zajednička rasprava**

U bilo kojem trenutku može se donijeti odluka da se o sličnim ili činjenično srodnim točkama dnevnog reda provede zajednička rasprava.

Članak 144.**Rokovi**

Osim u hitnim slučajevima na koje se odnose članci 122. i 142., rasprava i glasovanje o tekstu ne smiju započeti ako nije bio distribuiran najmanje 24 sata ranije.

POGLAVLJE 3.**Opća pravila o odvijanju sjednica****Članak 145.****Pristup vijećnici**

1. Pristup vijećnici imaju samo zastupnici Parlamenta, članovi Komisije ili Vijeća, glavni tajnik Parlamenta, članovi osoblja koji su po prirodi posla dužni biti nazočni te stručnjaci ili službenici Europske unije.

2. Jedino nositelji propusnice koju u tu svrhu propisno izdaju predsjednik ili glavni tajnik Parlamenta imaju pristup galerijama.

3. Posjetitelji kojima je dopušten pristup galerijama moraju sjediti u tišini. Parlamentarni podvornici odmah udaljavaju osobe koje izražavaju odobravanje ili negodovanje.

Članak 146.**Jezici**

1. Svi dokumenti Parlamenta sastavljaju se na službenim jezicima.

2. Svi zastupnici imaju pravo u Parlamentu govoriti na službenom jeziku koji izaberu. Govori održani na jednom od službenih jezika simultano se prevode na druge službene jezike i na svaki drugi jezik za koji Predsjedništvo smatra da je to potrebno.

3. Na sjednicama odbora i izaslanstava osigurava se usmeno prevođenje sa službenih jezika i na službene jezike koje članovi i zamjenici članova dotičnog odbora ili izaslanstva upotrebljavaju i traže.

4. Na sjednicama odbora i izaslanstava koje se održavaju izvan uobičajenih mjesta rada osigurava se usmeno prevođenje sa jezika i na jezike članova koji su potvrdili svoju nazočnost na sjednici. U iznimnim slučajevima ovo se pravilo ne mora strogo poštovati ako se članovi odbora ili izaslanstva s tim slože. U slučaju neslaganja odlučuje Predsjedništvo.

Ako se nakon objave rezultata glasovanja ustanove nepodudarnosti između različitih jezičnih verzija, predsjednik odlučuje o valjanosti objavljenog rezultata u skladu s člankom 171. stavkom 5. Ako

rezultat proglašiti valjanim, mora odlučiti koja će se jezična verzija smatrati usvojenom. Međutim, izvorna verzija ne može se uvijek uzeti kao službeni tekst, budući da je moguć i slučaj u kojem se svi drugi jezici razlikuju od izvornog teksta.

Članak 147.**Prijelazna odredba**

1. Tijekom prijelaznog razdoblja koje traje do završetka sedmog parlamentarnog saziva ⁽¹⁶⁾ dopustiva su odstupanja od članka 146. ako, unatoč poduzimanju odgovarajućih mjera, nije dostupan dovoljan broj usmenih ili pismenih prevoditelja za jedan od službenih jezika.

2. Predsjedništvo na prijedlog glavnog tajnika utvrđuje za svaki od dotičnih službenih jezika jesu li ispunjeni uvjeti navedeni u stavku 1. i ponovno razmatra svoju odluku svakih šest mjeseci na temelju izvješća glavnog tajnika o napretku. Predsjedništvo donosi potrebne provedbene mjere.

3. Primjenjuju se posebne privremene odredbe koje je u vezi sa sastavljanjem pravnih akata donijelo Vijeće na temelju Ugovora, s iznimkom uredbi koje su zajednički donijeli Europski parlament i Vijeće.

4. Na temelju obrazložene preporuke Predsjedništva, Parlament može u svakom trenutku odlučiti ukinuti ovaj članak ili, na kraju razdoblja navedenog u stavku 1., produžiti vrijeme njegove primjene.

Članak 148.**Distribucija dokumenata**

Dokumenti koji čine podlogu parlamentarnih rasprava i odluka tiskaju se i dijele zastupnicima. Popis tih dokumenata objavljuje se u zapisniku sa sjednica Parlamenta.

Ne dovodeći u pitanje primjenu prvog stavka, zastupnici i klubovi zastupnika imaju izravan pristup unutarnjem računalnom sustavu Europskog parlamenta za uvid u sve pripremljene dokumente koji nisu povjerljive naravi (nacrt izvješća, nacrt preporuke, nacrt mišljenja, radni dokument, amandmani podneseni u odboru).

⁽¹⁶⁾ Produženo odlukom Parlamenta od 11. ožujka 2009.

*Članak 149.***Raspodjela vremena za izlaganje i popis govornika**

1. Konferencija predsjednika može predložiti Parlamentu da se za određenu raspravu raspodijeli vrijeme za izlaganje. Parlament o tom prijedlogu odlučuje bez rasprave.

2. Zastupnici ne smiju govoriti ako im predsjednik ne da riječ. Zastupnici govore sa svojih mjesta i obraćaju se predsjedniku. Ako se govornici udalje od teme, predsjednik ih opominje.

3. Predsjednik može za prvi dio određene rasprave sastaviti popis govornika koji uključuje jedan ili više krugova govornika iz svakog kluba zastupnika koji želi uzeti riječ, prema redosljedu ovisnom o veličini kluba, i jednog nezavisnog zastupnika.

4. Vrijeme za izlaganje za ovaj dio rasprave raspodjeljuje se u skladu sa sljedećim kriterijima:

(a) prvi dio vremena za izlaganje ravnomjerno se dijeli među svim klubovima zastupnika;

(b) sljedeći dio dijeli se među klubovima zastupnika ovisno o ukupnom broju njihovih članova;

(c) nezavisnim zastupnicima ukupno vrijeme za izlaganje dodjeljuje se ovisno o dijelovima dodijeljenima svakom klubu zastupnika u skladu s točkama (a) i (b).

5. Kad je ukupno vrijeme za izlaganje dodijeljeno za više točaka dnevnog reda, klubovi zastupnika obavješćuju predsjednika koliki će dio svog vremena za izlaganje posvetiti svakoj pojedinoj točki. Predsjednik osigurava da se ta vremena za izlaganje poštuju.

6. Preostali dio vremena za raspravu ne raspodjeljuje se posebno unaprijed. Umjesto toga predsjednik poziva zastupnike da uzmu riječ, u pravilu u trajanju od najdulje jedne minute. Predsjednik osigurava da, koliko god je to moguće, naizmjenično imaju riječ govornici s različitim političkim stajalištima i iz različitih država članica.

7. Prednost se na zahtjev može dati predsjedniku ili izvjestitelju nadležnog odbora i predsjednicima klubova zastupnika koji žele govoriti u njihovo ime, ili govornicima koji ih zamjenjuju.

8. Predsjednik može dati riječ zastupnicima koji podizanjem plave kartice pokažu da žele drugom zastupniku tijekom njegovog izlaganja postaviti pitanje u trajanju od najdulje pola minute, ako se govornik s tim slaže i ako predsjednik smatra da to neće omesti tijek rasprave.

9. Vrijeme za izlaganje zastupnika ograničeno je na jednu minutu kad se radi o zapisniku sa sjednice, postupovnim prijedlozima ili amandmanima na konačni prijedlog dnevnog reda ili na dnevni red.

10. Ne dovodeći u pitanje njegove ostale stegovne ovlasti, predsjednik može tražiti da se iz doslovnih izvješća s rasprava sa sjednica izbrišu govori zastupnika kojima nije dana riječ ili koji nastave govoriti nakon isteka vremena koje im je dodijeljeno.

11. U raspravi o izvješću Komisija i Vijeće u pravilu imaju riječ odmah nakon što izvjestitelj predstavi izvješće. Komisija, Vijeće i izvjestitelj mogu ponovno dobiti riječ, posebno kako bi odgovorili na izjave zastupnika.

12. Zastupnici koji nisu govorili u raspravi mogu najviše jednom na sjednici predati pisanu izjavu od najviše 200 riječi koja se prilaže doslovnom izvješću s rasprave.

13. Ne dovodeći u pitanje članak 230. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, predsjednik pokušava postići dogovor s Komisijom, Vijećem i predsjednikom Europskog vijeća o odgovarajućoj raspodjeli vremena za njihovo izlaganje.

*Članak 150.***Jednominutni govori**

Na svakoj sjednici za vrijeme prve dnevne sjednice predsjednik tijekom razdoblja od najdulje 30 minuta daje riječ zastupnicima koji žele upozoriti Parlament na pitanje od političke važnosti. Vrijeme za izlaganje svakog zastupnika ograničeno je na jednu minutu. Predsjednik i kasnije tijekom iste sjednice može dopustiti takvo dodatno razdoblje.

*Članak 151.***Osobne izjave**

1. Zastupnici koji zatraže riječ radi davanja osobne izjave govore na kraju rasprave o dotičnoj točki dnevnog reda ili prilikom usvajanja zapisnika s dnevne sjednice na koju se odnosi zahtjev za riječ.

Zastupnici ne smiju govoriti o suštinskim pitanjima, već svoje izjave ograničavaju na pobijanje mogućih primjedbi koje su tijekom rasprave izrečene o njima osobno ili mišljenja koja su im pripisana, ili na ispravljanje vlastitih izjava.

2. Osobna izjava smije trajati najdulje tri minute osim ako Parlament ne odluči drukčije.

POGLAVLJE 4.

Mjere u slučaju nepridržavanja pravila ponašanja zastupnika

Članak 152.

Trenutačne mjere

1. Predsjednik opominje svakog zastupnika koji naruši neometano odvijanje sjednice ili čije ponašanje nije u skladu s odgovarajućim odredbama članka 9.

2. Ako se prijestup ponovi, predsjednik zastupnika ponovno opominje, što se unosi u zapisnik.

3. Ako se ometanje nastavi ili je počinjen daljnji prijestup, predsjednik dotičnom zastupniku može oduzeti riječ i udaljiti ga iz vijećnice do kraja dnevne sjednice. Predsjednik ovu mjeru u slučajevima iznimno ozbiljnog narušavanja reda može izreći odmah i bez druge opomene. Glavni tajnik osigurava trenutačno provođenje ovih stegovnih mjera uz pomoć parlamentarnih podvornika i po potrebi Službe sigurnosti Parlamenta.

4. Ako ometanje ugrozi rad Parlamenta, predsjednik zaključuje dnevnu sjednicu ili je odgađa na određeno vrijeme kako bi se ponovno uspostavio red. Ako se pozivi predsjednika ne mogu čuti, on napušta predsjedničko mjesto, čime se dnevna sjednica prekida. Dnevna sjednica se nastavlja na poziv predsjednika.

5. Ovlasti predviđene stavcima 1. do 4. na odgovarajući se način dodjeljuju predsjedateljima tijela, odbora i izaslanstava, kako je predviđeno Poslovnikom.

6. Po potrebi i s obzirom na ozbiljnost kršenja pravila ponašanja zastupnika, predsjedatelj sjednice može od predsjednika tražiti da se primijeni članak 153. najkasnije prije sljedeće plenarne sjednice ili sljedeće sjednice dotičnog tijela, odbora ili izaslanstva.

Članak 153.

Sankcije

1. U iznimno ozbiljnim slučajevima narušavanja reda ili ometanja rada Parlamenta, čime se krše načela utvrđena člankom 9., predsjednik nakon saslušanja dotičnog zastupnika donosi obrazloženu odluku o odgovarajućoj sankciji o kojoj

obavješćuje zastupnika i predsjedatelje tijela, odbora i izaslanstava čiji je zastupnik član, prije nego što je objavi na plenarnoj sjednici.

2. Kod procjene opaženog ponašanja u obzir se uzima njegova iznimnost, učestalost ili ustrajnost te stupanj njegove ozbiljnosti, na temelju smjernica priloženih ovom Poslovniku ⁽¹⁷⁾.

3. Sankcija se može sastojati od jedne ili više sljedećih mjera:

(a) ukor;

(b) gubitak prava na dnevnicu za razdoblje od dva do deset dana;

(c) privremeno oduzimanje prava sudjelovanja u svim ili nekim aktivnostima Parlamenta za razdoblje od dva do deset uzastopnih dana tijekom kojih se sastaje Parlament ili bilo koje njegovo tijelo, odbor ili izaslanstvo, ne dovodeći u pitanje pravo glasa na plenarnoj sjednici i uvjetovano, u ovom slučaju, strogim pridržavanjem pravila ponašanja zastupnika;

(d) podnošenje prijedloga Konferenciji predsjednika, u skladu s člankom 19., da se dotičnog zastupnika Parlamenta privremeno ili trajno razriješiti jedne ili više dužnosti koje obnaša.

Članak 154.

Unutarnji žalbeni postupak

Zastupnik može Predsjedništvu podnijeti unutarnju žalbu u roku od dva tjedna od obavijesti o sankciji koju je izrekao predsjednik. Žalba ima za posljedicu prekid primjene sankcije. Predsjedništvo može u roku od najkasnije četiri tjedna od podnošenja žalbe poništiti, potvrditi ili smanjiti izrečenu sankciju, ne dovodeći u pitanje mogućnost žalbe izvan Parlamenta koju ima dotični zastupnik. Ako Predsjedništvo ne donese odluku u tom roku, sankcija se poništava.

⁽¹⁷⁾ Vidjeti Prilog XVI.

POGLAVLJE 5.

Kvorum i glasovanje**Članak 155.****Kvorum**

1. Parlament može razmatrati, utvrditi dnevni red i usvojiti zapisnik bez obzira na broj nazočnih zastupnika.

2. Kvorum je postignut ako je jedna trećina zastupnika Parlamenta nazočna u vijećnici.

3. Glasovanje je valjano bez obzira na broj glasača osim ako predsjednik, na zahtjev koji prije početka glasovanja podnese najmanje 40 zastupnika, ustanovi u trenutku glasovanja da nema kvoruma. Ako se glasovanjem pokaže da nema kvoruma, točka o kojoj se glasovalo uvrštava se u dnevni red sljedeće dnevne sjednice.

Zahtjev za utvrđivanje kvoruma mora podnijeti najmanje 40 zastupnika. Zahtjev u ime kluba zastupnika nije dopušten.

Prilikom utvrđivanja rezultata glasovanja uzimaju se u obzir, u skladu sa stavkom 2., svi zastupnici nazočni u vijećnici te, u skladu sa stavkom 4., svi zastupnici koji su tražili utvrđivanje kvoruma. U tu svrhu se ne može upotrebljavati elektronički sustav glasovanja. Vrata vijećnice ne smiju se zatvarati.

Ako nema kvoruma zbog nedovoljnog broja nazočnih zastupnika, predsjednik ne objavljuje rezultat glasovanja, već izjavljuje da nema kvoruma.

Zadnja rečenica stavka 3. ne primjenjuje se na glasovanja o postupovnim prijedlozima, već samo na glasovanja o samom predmetu.

4. Zastupnici koji su tražili utvrđivanje kvoruma računaju se kao nazočni u smislu stavka 2., čak iako više nisu u vijećnici.

Zastupnici koji su tražili utvrđivanje kvoruma moraju biti nazočni u vijećnici prilikom podnošenja zahtjeva.

5. Ako je nazočno manje od 40 zastupnika, predsjednik može utvrditi da nema kvoruma.

Članak 156.**Podnošenje i obrazlaganje amandmana**

1. Nadležni odbor, klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika mogu podnijeti amandmane na razmatranje u Parlamentu.

Amandmani se podnose u pisanom obliku i uz potpise podnositelja.

Amandmani na dokumente zakonodavne prirode u smislu članka 43. stavka 1. mogu biti popraćeni kratkim obrazloženjem. Za ta obrazloženja odgovoran je podnositelj i o njima se ne glasuje.

2. Podložno ograničenjima utvrđenima člankom 157. amandmanom se može tražiti izmjena bilo kojeg dijela teksta i može se odnositi na brisanje, dodavanje ili zamjenjivanje riječi ili brojki.

U ovom članku i članku 157. riječ „tekst” znači cijeli prijedlog rezolucije/nacrta zakonodavne rezolucije, prijedlog odluke ili prijedlog zakonodavnog akta.

3. Predsjednik određuje rok za podnošenje amandmana.

4. Tijekom rasprave amandman može obrazložiti njegov podnositelj ili bilo koji drugi zastupnik kojega podnositelj imenuje za svojeg zamjenika.

5. Amandman se ne razmatra ako ga podnositelj povuče osim ako ga odmah ne preuzme drugi zastupnik.

6. O amandmanima se glasuje tek nakon što ih se umnoži i podijeli na svim službenim jezicima osim ako Parlament ne odluči drukčije. Parlament ne može odlučiti drukčije ako se najmanje 40 zastupnika tome protivi. Parlament izbjegava donositi odluke kojima se u neprihvatljivoj mjeri zastupnici koji govore određeni jezik stavljaju u nepovoljan položaj.

Kad je nazočno manje od 100 zastupnika, Parlament ne može odlučiti drukčije ako najmanje jedna desetina nazočnih zastupnika uloži prigovor.

O usmenim amandmanima podnesenima u odboru može se glasovati osim ako jedan od članova odbora ne uloži prigovor.

Članak 157.**Dopuštenost amandmana**

1. Amandman nije dopušten ako se:

(a) ne odnosi izravno na tekst čiju izmjenu traži;

(b) njime traži brisanje ili zamjena teksta u cijelosti;

(c) njime traži izmjena više od jednog pojedinačnog članka ili stavka teksta na koji se odnosi; ova odredba ne primjenjuje se na kompromisne amandmane niti na amandmane kojima se traže identične promjene određenog oblika riječi u cijelom tekstu;

(d) ustanovi da u tekstu na koji se amandman odnosi na najmanje jednom od službenih jezika nisu potrebne izmjene; u tom slučaju predsjednik zajedno s uključenim stranama traži odgovarajuće jezično rješenje.

2. Amandman se ne razmatra ako nije u skladu s odlukama koje su o tekstu prethodno donesene tijekom istog glasovanja.

3. O dopuštenosti amandmana odlučuje predsjednik.

Predsjednikova odluka iz stavka 3., koja se odnosi na dopuštenost amandmana, ne temelji se isključivo na odredbama stavaka 1. i 2. ovog članka, već na odredbama Poslovnika općenito.

4. Klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika mogu podnijeti alternativni prijedlog rezolucije kojim traže zamjenu nezakonodavnog prijedloga rezolucije sadržanog u izvješću odbora.

U tom slučaju taj klub ili zastupnici ne mogu podnositi amandmane na prijedlog rezolucije nadležnog odbora. Alternativni prijedlog rezolucije ne smije biti duži od prijedloga rezolucije odbora. O njemu se u Parlamentu glasuje jedinstvenim glasovanjem bez amandmana.

Na odgovarajući se način primjenjuje članak 110. stavak 4.

Članak 158.

Postupak glasovanja

1. Na glasovanja o izvješćima primjenjuje se sljedeći postupak:

(a) najprije se glasuje o mogućim amandmanima na tekst na koji se odnosi izvješće nadležnog odbora,

(b) potom se glasuje o tekstu u cijelosti, bilo da je izmijenjen ili ne,

(c) potom se glasuje o amandmanima na prijedlog rezolucije ili na nacrt zakonodavne rezolucije,

(d) na kraju se glasuje o prijedlogu rezolucije ili o nacrtu zakonodavne rezolucije u cijelosti (konačno glasovanje).

Parlament ne glasuje o obrazloženju sadržanom u izvješću.

2. Na drugo čitanje primjenjuje se sljedeći postupak:

(a) ako nije podnesen prijedlog za odbijanje ili izmjenu stajališta Vijeća, smatra ga se odobrenim u skladu s člankom 72.;

(b) o prijedlogu za odbijanje stajališta Vijeća glasuje se prije glasovanja o mogućim amandmanima (vidjeti članak 65. stavak 1.);

(c) ako je podneseno više amandmana na stajalište Vijeća, o njima se glasuje redosljedom navedenim u članku 161.;

(d) ako je Parlament glasovao o izmjeni stajališta Vijeća, daljnje glasovanje o tekstu u cijelosti može se provesti samo u skladu s člankom 65. stavkom 2.

3. Na treće čitanje primjenjuje se postupak iz članka 69.

4. Prilikom glasovanja o zakonodavnim tekstovima i o nezakonodavnim prijedlozima rezolucija najprije se glasuje o suštinskim dijelovima, a potom o citatima i uvodnim izjavama. Amandmani koji nisu u skladu s jednim od prethodnih glasovanja ne razmatraju se.

5. Za vrijeme glasovanja smije govoriti samo izvjestitelj koji ima priliku ukratko iznijeti stajališta nadležnog odbora o amandmanima o kojima se glasuje.

Članak 159.

Izjednačen broj glasova

1. U slučaju izjednačenog broja glasova prema članku 158. stavku 1. točki (b) ili (d), tekst se u cijelosti vraća odboru. Isto se primjenjuje i na glasovanja prema člancima 3. i 7. te na konačna glasovanja prema člancima 186. i 198., pri čemu se podrazumijeva da se u slučaju dvaju zadnjih navedenih članaka predmet vraća Konferenciji predsjednika.

2. U slučaju izjednačenog broja glasova nakon glasovanja o dnevnom redu u cijelosti (članak 140.) ili o zapisniku u cijelosti (članak 179.) ili o tekstu o kojem se u skladu s člankom 163. glasuje po dijelovima, tekst se smatra usvojenim.

3. U svim drugim slučajevima izjednačenog broja glasova, tekst ili prijedlog smatraju se odbijenima ne dovodeći u pitanje članke kojima je propisana kvalificirana većina.

Članak 160.

Načela glasovanja

1. O izvješću se glasuje na temelju preporuke nadležnog odbora. Odbor može taj zadatak delegirati svojem predsjedniku i izvjestitelju.

2. Odbor može preporučiti da se o svim amandmanima ili o nekoliko njih glasuje skupno, da ih se prihvati ili odbaci, ili da ih se proglasi nevaljanima.

Također može predložiti kompromisne amandmane.

3. Ako odbor preporuča da se o amandmanima glasuje skupno, najprije se provodi skupno glasovanje o tim amandmanima.

4. Ako odbor predloži kompromisni amandman, tom se kompromisnom amandmanu daje prednost prilikom glasovanja.

5. U slučaju amandmana za koje se zahtijeva poimenično glasovanje, glasuje se za svaki amandman pojedinačno.

6. U slučaju skupnog glasovanja ili glasovanja o kompromisnom amandmanu ne dopušta se glasovanje po dijelovima.

Članak 161.

Redoslijed glasovanja o amandmanima

1. Amandmani imaju prednost pred tekstem na koji se odnose i o njima se glasuje prije glasovanja o tekstu.

2. Ako su na isti dio teksta podnesena dva ili više amandmana koji se međusobno isključuju, prednost ima onaj amandman koji se najviše razlikuje od izvornog teksta i o njemu se najprije glasuje. Ako ga se prihvati, ostali amandmani smatraju se odbijenima; a ako ga se odbije, glasuje se o amandmanu koji je sljedeći prema redu prvenstva i tako za svaki od preostalih amandmana. Ako postoji dvojba o redu prvenstva, odluku donosi predsjednik. Ako su odbijeni svi amandmani, izvorni tekst smatra se usvojenim, osim ako u predviđenom roku nije zatraženo odvojeno glasovanje.

3. Predsjednik može staviti na glasovanje najprije izvorni tekst ili staviti na glasovanje amandman koji je bliži izvornom tekstu prije amandmana koji se najviše razlikuje od izvornog teksta.

Ako bilo koji od njih dobije većinu glasova, ostali amandmani podneseni na isti tekst se ne razmatraju.

4. Iznimno, na prijedlog predsjednika, o amandmanima podnesenima nakon zaključenja rasprave može se glasovati ako je riječ o kompromisnim amandmanima ili u slučaju tehničkih problema. Za glasovanje o tim amandmanima predsjednik mora dobiti suglasnost Parlamenta.

Na temelju članka 157. stavka 3. predsjednik odlučuje o dopuštenosti amandmana. U slučaju kompromisnih amandmana podnesenih nakon zaključenja rasprave u skladu s ovim stavkom predsjednik odlučuje o njihovoj dopuštenosti za svaki amandman posebno, uzimajući u obzir kompromisnu prirodu amandmana.

Mogu se primijeniti sljedeći opći kriteriji dopuštenosti:

— kompromisni amandmani u pravilu se ne smiju odnositi na dijelove teksta koji nisu bili predmet amandmana prije roka za podnošenje amandmana,

— kompromisne amandmane u pravilu mogu podnijeti jedino klubovi zastupnika, predsjednici ili izvjestitelji dotičnih odbora ili podnositelji drugih amandmana,

— kompromisni amandmani u pravilu imaju za posljedicu povlačenje drugih amandmana na isti dio teksta.

Jedino predsjednik može predložiti razmatranje kompromisnog amandmana. Da bi se glasovalo o kompromisnom amandmanu, predsjednik mora dobiti suglasnost Parlamenta, provjeravajući ima li prigovora na održavanje tog glasovanja. U slučaju prigovora, Parlament o predmetu odlučuje većinom danih glasova.

5. Ako je nadležni odbor podnio skup amandmana na tekst na koji se odnosi izvješće, predsjednik ih stavlja na glasovanje skupno, osim ako klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika ne zahtijevaju odvojeno glasovanje ili ako su podneseni drugi amandmani.

6. Predsjednik može staviti druge amandmane na skupno glasovanje ako se međusobno nadopunjavaju. U tom slučaju djeluje u skladu s postupkom utvrđenim stavkom 5. Podnositelji tih amandmana mogu predložiti skupna glasovanja ako se njihovi amandmani međusobno nadopunjavaju.

7. Predsjednik može odlučiti, ovisno o prihvaćanju ili odbijanju određenog amandmana, da se o nekoliko drugih amandmana sličnog sadržaja ili sa sličnim ciljevima glasuje skupno. Prije te odluke predsjednik može tražiti suglasnost Parlamenta.

Takav skup amandmana može se odnositi na različite dijelove izvornog teksta.

8. Ako različiti autori podnesu dva ili više amandmana identičnog sadržaja, o njima se glasuje kao o jednom amandmanu.

Članak 162.

Razmatranje u odboru amandmana za plenarnu sjednicu

Ako je više od 50 amandmana i zahtjeva za glasovanje po dijelovima ili odvojeno glasovanje podneseno na izvješće koje se razmatra u Parlamentu, predsjednik može, nakon savjetovanja s predsjednikom nadležnog odbora, tražiti da se odbor sastane radi razmatranja tih amandmana ili zahtjeva. Na plenarnoj sjednici glasuje se o amandmanu ili zahtjevu za glasovanje po dijelovima ili odvojeno glasovanje za koje je u ovoj fazi glasovala najmanje jedna desetina članova odbora.

Članak 163.

Glasovanje po dijelovima

1. Ako tekst o kojem će se glasovati sadržava dvije ili više odredbi, upućuje na dvije ili više točaka ili ga se može podijeliti na dva ili više dijelova s različitim značenjem i/ili normativnom vrijednošću, klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika mogu zahtijevati glasovanje po dijelovima.

2. Zahtjev se podnosi večer uoči glasovanja osim ako predsjednik ne odredi drukčiji rok. Predsjednik odlučuje o zahtjevu.

Članak 164.

Pravo glasa

Pravo glasa je osobno pravo.

Zastupnici glasuju pojedinačno i osobno.

Svaka povreda ovog članka smatra se ozbiljnim slučajem narušavanja reda na koje se odnosi članak 153. stavak 1. i ima pravne posljedice navedene u tom članku.

Članak 165.

Glasovanje

1. U Parlamentu se u pravilu glasuje dizanjem ruke.

2. Ako predsjednik odluči da je rezultat dvojben, ponovno se glasuje uz pomoć elektroničkog sustava glasovanja, a u slučaju da on ne radi, sjedenjem i ustajanjem.

3. Rezultat glasovanja se bilježi.

Članak 166.

Konačno glasovanje

Prilikom glasovanja o prijedlogu zakonodavnog akta Parlament glasuje poimenično jedinstvenim i/ili konačnim glasovanjem, uz pomoć elektroničkog sustava glasovanja.

Članak 167.

Poimenično glasovanje

1. Uz slučajeve predviđene člankom 106. stavkom 4., člankom 107. stavkom 5. i člankom 166., poimenično se glasuje ako to pisanim putem zahtijeva klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika večer uoči glasovanja, osim ako predsjednik ne odredi drukčiji rok.

2. Poimenično glasovanje provodi se uz pomoć elektroničkog sustava glasovanja. Ako upotreba tog sustava nije moguća iz tehničkih razloga, poimenično glasovanje provodi se abecednim redom, počevši s imenom zastupnika koje odredi ždrijež. Predsjednik glasuje posljednji.

Glasovanje se provodi usmeno izgovaranjem „da”, „ne” ili „suzdržan”. Pri izračunu broja glasova za prihvatanje ili odbijanje prijedloga u obzir se uzimaju samo glasovi za i protiv. Predsjednik utvrđuje rezultat glasovanja i objavljuje ga.

Glasovanja se bilježe u zapisnik sa sjednice, pri čemu se imena zastupnika upisuju abecednim redom po klubu zastupnika zajedno s naznakom o tome kako su glasovali.

Članak 168.

Elektroničko glasovanje

1. Predsjednik u bilo kojem trenutku može odlučiti da će se glasovanja navedena u člancima 165., 167. i 169. provesti uz pomoć elektroničkog sustava glasovanja.

Ako upotreba elektroničkog sustava glasovanja nije moguća iz tehničkih razloga, glasovanje se provodi u skladu s člankom 165., člankom 167. stavkom 2. ili člankom 169.

Tehničke detalje upotrebe elektroničkog sustava glasovanja utvrđuje Predsjedništvo.

2. Prilikom elektroničkog glasovanja bilježi se samo broježani rezultat glasovanja.

Međutim, ako se zahtijeva poimenično glasovanje u skladu s člankom 167. stavkom 1., glasovi se bilježe u zapisnik s dnevne sjednice, pri čemu se imena zastupnika upisuju abecednim redom po klubu zastupnika.

3. Poimenično glasovanje provodi se u skladu s člankom 167. stavkom 2. ako to zahtijeva većina nazočnih zastupnika. Sustav iz stavka 1. ovog članka može se upotrijebiti za utvrđivanje nazočnosti većine.

Članak 169.

Tajno glasovanje

1. O imenovanjima se glasuje tajno, ne dovodeći u pitanje članak 13. stavak 1., članak 186. stavak 1. i članak 191. stavak 2. drugi podstavak.

Prilikom izračuna broja glasova u obzir se uzimaju samo glasački listići s imenima kandidata.

2. Glasovanje se također može provoditi tajno ako to zahtijeva najmanje jedna petina zastupnika Parlamenta. Ti zahtjevi moraju biti podneseni prije početka glasovanja.

Ako prije početka glasovanja najmanje jedna petina zastupnika Parlamenta podnese zahtjev za tajno glasovanje, Parlament mora provesti takvo glasovanje.

3. Zahtjev za tajno glasovanje ima prednost pred zahtjevom za poimenično glasovanje.

4. Glasove nakon tajnog glasovanja prebrojavaju između dva i osam zastupnika odabranih ždrijebom, osim u slučaju elektroničkog glasovanja.

U slučaju glasovanja iz stavka 1. kandidati ne smiju prebrojavati glasove.

Imena zastupnika koji su sudjelovali u tajnom glasovanju bilježe se u zapisnik s dnevne sjednice na kojoj je provedeno glasovanje.

Članak 170.

Obrazloženja glasovanja

1. Nakon zaključenja opće rasprave svaki zastupnik može dati usmeno obrazloženje konačnog glasovanja u trajanju od

najdulje jedne minute ili pisano obrazloženje od najviše 200 riječi, koje se uključuje u doslovno izvješće sa sjednice.

Svaki klub zastupnika može dati obrazloženje glasovanja u trajanju od najdulje dvije minute.

Nakon što je započelo prvo obrazloženje glasovanja, daljnji zahtjevi za davanje obrazloženja glasovanja se ne prihvataju.

Obrazloženja glasovanja dopuštaju se za konačno glasovanje o bilo kojem predmetu koji je podnesen Parlamentu. U svrhu ovog članka pojam „konačno glasovanje” ne odnosi se na vrstu glasovanja, već na posljednje glasovanje o bilo kojoj točki.

2. Obrazloženja glasovanja nisu dopuštena u slučaju glasovanja o postupovnim predmetima.

3. Ako su prijedlog zakonodavnog akta ili izvješće uvršteni u dnevni red Parlamenta u skladu s člankom 138., zastupnici mogu podnijeti pisana obrazloženja glasovanja u skladu sa stavkom 1.

Usmena ili pisana obrazloženja glasovanja moraju se odnositi izravno na tekst o kojem se glasuje.

Članak 171.

Sporovi oko glasovanja

1. Predsjednik proglašava početak i završetak glasovanja.

2. Nakon što predsjednik proglasi početak glasovanja, nitko osim njega ne smije govoriti do proglašenja završetka glasovanja.

3. Pitanja o pridržavanju Poslovnika koja se odnose na valjanost glasovanja mogu se postaviti nakon što predsjednik proglaši glasovanje završenim.

4. Nakon objave rezultata glasovanja provedenog dizanjem ruke, svaki zastupnik može tražiti da se taj rezultat provjeri uz pomoć elektroničkog sustava glasovanja.

5. Predsjednik odlučuje je li objavljeni rezultat valjan. Njegova odluka je konačna.

POGLAVLJE 6.

Javljanja za riječ koja se odnose na postupak**Članak 172.****Postupovni prijedlozi**

1. Javljanja za riječ vezana uz postupovni prijedlog koji se odnosi na:

- (a) nedopuštenost predmeta (članak 174.);
 - (b) vraćanje predmeta odboru (članak 175.);
 - (c) zaključenje rasprave (članak 176.);
 - (d) odgodu rasprave ili glasanja (članak 177.); ili
 - (e) prekid ili zaključenje dnevne sjednice (članak 178.),
- imaju prednost pred drugim javljanjima za riječ.

Osim predlagatelja o tim prijedlozima riječ mogu imati samo jedan govornik za i jedan protiv te predsjednik ili izvjestitelj nadležnog odbora.

2. Vrijeme za izlaganje ne smije biti dulje od jedne minute.

Članak 173.**Pitanja o pridržavanju Poslovnika**

1. Zastupnici mogu dobiti riječ kako bi predsjednika upozorili na svako nepridržavanje Poslovnika Parlamenta. Pri tome najprije navode članak na koji se pozivaju.

2. Zahtjev za postavljanje pitanja o pridržavanju Poslovnika ima prednost pred svim drugim javljanjima za riječ.

3. Vrijeme za izlaganje ne smije biti dulje od jedne minute.

4. Predsjednik odmah odlučuje o pitanjima o pridržavanju Poslovnika u skladu s Poslovnikom i svoju odluku objavljuje odmah nakon postavljanja pitanja o pridržavanju Poslovnika. O predsjednikovoj odluci se ne glasuje.

5. Iznimno, predsjednik može izjaviti da će svoju odluku objaviti kasnije, ali ne kasnije od 24 sata nakon postavljanja pitanja o pridržavanju Poslovnika. Odgoda odluke nema za posljedicu odgodu rasprave. Predsjednik može uputiti predmet nadležnom odboru.

Zahtjev za postavljanje pitanja o pridržavanju Poslovnika mora se odnositi na točku dnevnog reda o kojoj se raspravlja. Predsjednik

može u odgovarajućem trenutku dopustiti pitanje o pridržavanju Poslovnika koje se odnosi na drugi predmet, npr. nakon zaključenja rasprave o dotičnoj točki dnevnog reda ili prije prekida dnevne sjednice.

Članak 174.**Prijedlog za odbijanje rasprave zbog nedopuštenosti predmeta**

1. Na početku rasprave o određenoj točki dnevnog reda može se predložiti odbijanje rasprave zbog nedopuštenosti predmeta. O tom se prijedlogu glasuje odmah.

Namjera da se zbog nedopuštenosti predmeta predloži odbijanje rasprave priopćava se predsjedniku najmanje 24 sata ranije, o čemu on odmah obavješćuje Parlament.

2. Ako je prijedlog prihvaćen, Parlament odmah prelazi na sljedeću točku dnevnog reda.

Članak 175.**Vraćanje predmeta odboru**

1. Klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika mogu zahtijevati vraćanje predmeta odboru prilikom utvrđivanja dnevnog reda ili prije početka rasprave.

Namjera da se predloži vraćanje predmeta odboru priopćava se predsjedniku najmanje 24 sata ranije, o čemu on odmah obavješćuje Parlament.

2. Klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika također mogu zahtijevati vraćanje predmeta odboru prije ili za vrijeme glasanja. O tom prijedlogu glasuje se odmah.

3. Zahtjev za vraćanje predmeta odboru smije se podnijeti samo jednom u svakoj fazi postupka.

4. Vraćanje predmeta odboru ima za posljedicu prekid rasprave o toj točki.

5. Parlament može odrediti rok u kojem odbor mora izvjestiti o svojim zaključcima.

Članak 176.**Zaključenje rasprave**

1. Na prijedlog predsjednika ili na zahtjev kluba zastupnika ili najmanje 40 zastupnika rasprava se može zaključiti prije nego što se iscrpi popis govornika. O tom se prijedlogu ili zahtjevu glasuje odmah.

2. Ako su prijedlog ili zahtjev prihvaćeni, riječ može dobiti samo po jedan zastupnik iz svakog kluba zastupnika čiji članovi još nisu govorili u toj raspravi.

3. Nakon izlaganja na koja se odnosi stavak 2. rasprava se zaključuje i Parlament glasuje o predmetu o kojem se raspravlja, osim u slučaju kad je vrijeme glasovanja unaprijed određeno.

4. Ako su prijedlog ili zahtjev odbijeni, samo ih predsjednik može ponovno podnijeti tijekom iste rasprave.

Članak 177.

Odgoda rasprave ili glasovanja

1. Na početku rasprave o točki dnevnog reda klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika mogu predložiti da se rasprava odgodi za određeni dan i vrijeme. O tom prijedlogu glasuje se odmah.

Namjera da se predloži odgoda priopćava se predsjedniku najmanje 24 sata ranije, o čemu on odmah obavješćuje Parlament.

2. Ako je prijedlog prihvaćen, Parlament prelazi na sljedeću točku dnevnog reda. Odgođena rasprava nastavlja se određenog dana i u određeno vrijeme.

3. Ako je prijedlog odbijen, ne može biti ponovno podnesen tijekom iste sjednice.

4. Prije ili tijekom glasovanja klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika mogu predložiti odgodu glasovanja. O tom prijedlogu glasuje se odmah.

U svakoj odluci Parlamenta da odgodi raspravu za jednu od sljedećih sjednica navodi se sjednica u čiji će se dnevni red rasprava uvrstiti, pri čemu se podrazumijeva da je dnevni red te sjednice sastavljen u skladu s člancima 137. i 140.

Članak 178.

Prekid ili zaključenje dnevne sjednice

Dnevna sjednica može biti prekinuta ili zaključena za vrijeme rasprave ili glasovanja ako Parlament tako odluči na prijedlog predsjednika ili na zahtjev kluba zastupnika ili najmanje 40 zastupnika. O tom prijedlogu ili zahtjevu glasuje se odmah.

POGLAVLJE 7.

Javnost rada parlamenta

Članak 179.

Zapisnik

1. Zapisnik sa svake dnevne sjednice, u kojemu su navedene pojedinosti o radu i odlukama Parlamenta te imena govornika, dijeli se najmanje pola sata prije početka popodnevne sjednice.

U okviru zakonodavnog postupka sve izmjene koje je Parlament prihvatio također se smatraju odlukama u smislu ove odredbe, čak i ako se na kraju odbije odgovarajući prijedlog Komisije, u skladu s člankom 56. stavkom 1., ili stajalište Vijeća, u skladu s člankom 65. stavkom 3.

2. Na početku popodnevne sjednice predsjednik Parlamentu daje na usvajanje zapisnik s prethodne dnevne sjednice.

3. Ako netko iznese prigovor na zapisnik, Parlament po potrebi odlučuje treba li zatražene promjene uzeti u obzir. Nijedan zastupnik ne smije o tom pitanju govoriti dulje od jedne minute.

4. Predsjednik i glavni tajnik potpisuju zapisnik, koji se pohranjuje u arhiv Parlamenta. Objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 180.

Usvojeni tekstovi

1. Tekstovi koje Parlament usvoji objavljuju se odmah nakon glasovanja. Zajedno sa zapisnicima odgovarajućih dnevnih sjednica daju se na uvid Parlamentu te se pohranjuju u njegov arhiv.

2. Tekstove koje Parlament usvoji potrebno je pravno i jezično doraditi, što je u nadležnosti predsjednika. Kad su tekstovi usvojeni na temelju dogovora između Parlamenta i Vijeća, obje institucije dorađuju tekst suglasno i usko surađujući.

3. Kako bi se osigurala dosljednost i kvaliteta teksta u skladu s izraženom voljom Parlamenta, postupak utvrđen člankom 216. primjenjuje se kad su potrebne prilagodbe koje ne uključuju samo ispravke tiskarskih pogrešaka ili ispravke potrebne kako bi se osiguralo podudaranje svih jezičnih varijanti, njihova jezična točnost i terminološka dosljednost.

4. Stajališta koja Parlament usvaja redovnim zakonodavnim postupkom imaju oblik pročišćenog teksta. Ako Parlament ne glasuje na temelju dogovora s Vijećem, u pročišćenom se tekstu navode svi prihvaćeni amandmani.

5. Nakon dorade usvojene tekstove potpisuju predsjednik i glavni tajnik te se oni objavljuju u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 181.

Doslovno izvješće

1. Doslovno izvješće rada svake dnevne sjednice sastavlja se na svim službenim jezicima.
2. Govornici vraćaju ispravke zapisa svojih govora Glavnom tajništvu u roku od tjedan dana.
3. Doslovno izvješće objavljuje se u prilogu *Službenom listu Europske unije*.

4. Zastupnici mogu zatražiti da se dijelovi doslovnog izvješća prevedu u kratkom roku.

Članak 182.

Audiovizualna snimka sjednice

Odmah nakon sjednice izrađuje se i na internetu objavljuje audiovizualna snimka sjednice, uključujući i tonski zapis prijevoda iz svih prevoditeljskih kabina.

GLAVA VII.

ODBORI I IZASLANSTVA

POGLAVLJE 1.

Odbori – osnivanje i ovlasti

Članak 183.

Osnivanje stalnih odbora

Na prijedlog Konferencije predsjednika, Parlament osniva stalne odbore čije se ovlasti određuju u prilogu ovom Poslovniku ⁽¹⁸⁾. Članovi odbora biraju se tijekom prve sjednice novoizabranog Parlamenta te iznova nakon dvije i pol godine.

Ovlasti stalnih odbora ne moraju se odrediti u trenutku njihova osnivanja.

Članak 184.

Osnivanje posebnih odbora

Na prijedlog Konferencije predsjednika, Parlament može u bilo kojem trenutku osnovati posebne odbore, čije se ovlasti, sastav i trajanje mandata određuju istodobno s donošenjem odluke o njihovom osnivanju; trajanje mandata ne smije biti dulje od 12 mjeseci, osim ako ga Parlament po isteku ne produži.

O ovlastima, sastavu i trajanju mandata posebnih odbora odlučuje se prilikom osnivanja odbora. Parlament stoga ne može naknadno povećati niti smanjiti ovlasti odbora.

Članak 185.

Istražni odbori

1. Parlament može na zahtjev četvrtine svojih zastupnika osnovati istražni odbor kako bi istražio navodna kršenja prava Unije ili nepravilnosti prilikom njegove primjene za koje su naizgled odgovorni institucija ili tijelo Europske unije, tijelo javne uprave države članice ili osobe koje su prema pravu Europske unije ovlaštene za provedbu tog prava.

Odluka o osnivanju istražnog odbora objavljuje se u *Službenom listu Europske unije* u roku od mjesec dana. Osim toga Parlament poduzima sve potrebne mjere kako bi o toj odluci obavijestio javnost.

2. Način rada istražnog odbora uređen je odredbama ovog Poslovnika koje se odnose na odbore, osim ako nije drukčije predviđeno ovim člankom i Odlukom Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije od 19. travnja 1995. u vezi s detaljnim odredbama za izvršavanje prava Europskog parlamenta na istragu, koja je priložena ovom Poslovniku ⁽¹⁹⁾.

3. U zahtjevu za osnivanje odbora mora se točno navesti predmet istrage te se moraju detaljno obrazložiti razlozi za pokretanje istrage. Parlament na prijedlog Konferencije predsjednika odlučuje hoće li osnovati odbor te ako ga osnuje, o njegovu sastavu odlučuje u skladu s člankom 186.

4. Istražni odbor završava svoj rad podnošenjem izvješća u roku od najviše 12 mjeseci. Parlament može dvaput odlučiti o produženju tog roka za po tri mjeseca.

U istražnom odboru mogu glasovati samo punopravni članovi ili, u njihovoj odsutnosti, stalni zamjenici.

5. Istražni odbor bira predsjednika i dva potpredsjednika te imenuje jednog ili više izvjestitelja. Istražni odbor također može dodijeliti dužnosti, posebne zadaće ili odgovornosti svojim članovima koji potom o tome moraju detaljno izvijestiti odbor.

Između sjednica Predsjedništvo odbora u hitnim slučajevima ili po potrebi ima ovlasti odbora, što je podložno odobrenju na sljedećoj sjednici.

⁽¹⁸⁾ Vidjeti Prilog VII.

⁽¹⁹⁾ Vidjeti Prilog IX.

6. Ako smatra da mu je povrijeđeno neko od njegovih prava, istražni odbor predlaže predsjedniku Parlamenta da poduzme odgovarajuće mjere.

7. Istražni odbor može se obratiti institucijama ili osobama navedenima u članku 3. odluke navedene u stavku 2. ovog članka radi održavanja saslušanja ili pribavljanja dokumenata.

Institucije i tijela Europske unije snose putne troškove i troškove smještaja svojih članova i dužnosnika. Putne troškove i troškove smještaja drugih osoba koje pristupe istražnom odboru nadoknađuje Europski parlament u skladu s pravilima koja vrijede za saslušanje stručnjaka.

Svatko tko daje iskaz pred istražnim odborom može se pozvati na prava koja bi uživao kao svjedok na sudu u državi porijekla. O tim pravima mora biti obaviješten prije davanja izjave odboru.

U vezi s jezicima koji se upotrebljavaju istražni odbor primjenjuje odredbe članka 146. Međutim, Predsjedništvo odbora:

— može ograničiti usmeno prevođenje na službene jezike ako smatra da je to zbog povjerljivosti potrebno,

— donosi odluke o prevođenju primljenih dokumenata koje omogućuju učinkovit i brz rad odbora tijekom rasprave te poštovanje potrebne tajnosti i povjerljivosti.

8. Predsjednik istražnog odbora zajedno s Predsjedništvom osigurava poštovanje tajnosti ili povjerljivosti rada odbora i o tome pravodobno obavješćuje članove.

Predsjednik se također izričito poziva na odredbe članka 2. stavka 2. gore navedene odluke. Primjenjuje se dio A Priloga VIII. ovom Poslovniku.

9. Prilikom pregledavanja poslanih tajnih ili povjerljivih dokumenata koriste se tehničke mjere kojima se samo članovima koji rade na određenom slučaju omogućuje pristup dokumentima. Ti članovi prisežu da u skladu s ovim člankom neće nikomu dopustiti pristup tajnim ili povjerljivim informacijama i da će te informacije koristiti isključivo kako bi sastavili izvješće za istražni odbor. Sjednice se održavaju u prostorijama koje su

opremljene tako da se neovlaštenim osobama onemogućuje praćenje postupka.

10. Po završetku rada istražni odbor podnosi Parlamentu izvješće o rezultatima koje po potrebi sadržava mišljenja manjine u skladu s uvjetima utvrđenima člankom 52. Izvješće se objavljuje.

Na zahtjev istražnog odbora Parlament održava raspravu o izvješću na prvoj sjednici nakon podnošenja izvješća.

Odbor također može Parlamentu podnijeti nacrt preporuke naslovljene na institucije ili tijela Europske unije ili država članica.

11. Predsjednik u skladu s Prilogom VII. nadležnom odboru nalaže praćenje radnji koje se poduzimaju u vezi s rezultatima rada istražnog odbora i po potrebi izvješćivanje o njima te poduzimanje svih daljnjih koraka koji se smatraju korisnima za osiguravanje primjene zaključaka istrage u praksi.

U skladu s člankom 186. stavkom 2. amandmani se mogu podnositi samo na prijedlog Konferencije predsjednika u vezi sa sastavom istražnog odbora (stavak 3.).

Ne mogu se podnositi amandmani u vezi s predmetom istrage koji je odredila četvrtina zastupnika Parlamenta (stavak 3.) i rokom utvrđenim u stavku 4.

Članak 186.

Sastav odbora

1. Članovi odbora i istražnih odbora biraju se nakon što klubovi zastupnika i nezavisni zastupnici podnesu prijedloge kandidata. Konferencija predsjednika podnosi prijedloge Parlamentu. Koliko je god moguće, sastav odbora odražava sastav Parlamenta.

Kad zastupnici promijene klub zastupnika, mjesta u parlamentarnim odborima zadržavaju do isteka dvoipolgodišnjeg mandata. Međutim, ako promjena kluba određenog zastupnika narušava pravednu zastupljenost političkih stajališta u odboru, Konferencija predsjednika daje nove prijedloge sastava tog odbora u skladu s postupkom utvrđenim u drugoj rečenici stavka 1., pri čemu moraju biti zajamčena osobna prava dotičnog zastupnika.

Proporcionalna raspodjela mjesta u odboru među klubovima zastupnika ne smije odstupati od najbližeg odgovarajućeg cijelog broja. Ako klub odluči da neće prihvatiti mjesta u odboru, ta mjesta ostaju slobodna te se odbor smanjuje za odgovarajući broj mjesta. Razmjena mjesta između klubova zastupnika nije dopuštena.

2. Amandmani na prijedloge Konferencije predsjednika dopuštaju se samo ako ih podnese najmanje 40 zastupnika. Parlament o tim amandmanima odlučuje tajnim glasovanjem.

3. Izabranim članovima smatraju se oni zastupnici koje predloži Konferencija predsjednika, čiji su prijedlozi po potrebi promijenjeni u skladu sa stavkom 2.

4. Ako klub zastupnika ne podnese prijedlog kandidata za članstvo u istražnom odboru u skladu sa stavkom 1. u roku koji je odredila Konferencija predsjednika, ona podnosi Parlamentu samo prijedloge kandidata koje je primila u zadanom roku.

5. Konferencija predsjednika može, uz suglasnost osoba koje će biti imenovane, privremeno popuniti slobodna mjesta u odboru, uzimajući u obzir stavak 1.

6. Sve te promjene podnose se Parlamentu na odobrenje na sljedećoj dnevnoj sjednici.

Članak 187.

Zamjenici

1. Klubovi zastupnika i nezavisni zastupnici mogu imenovati onoliko stalnih zamjenika u svakom odboru koliko imaju punopravnih članova koji ih zastupaju u tom odboru. O tome se obavješćuje predsjednik. Stalni zamjenici imaju pravo sudjelovati i govoriti na sjednicama odbora te glasovati ako punopravni član nije nazočan.

2. Osim toga, u odsutnosti punopravnog člana i ako stalni zamjenici nisu imenovani ili su odsutni, punopravni se član odbora može dogovoriti da ga na sjednicama zastupa drugi član iz istog kluba zastupnika koji će imati pravo glasa. O imenu zamjenika obavješćuje se predsjednik odbora prije početka glasovanja.

Stavak 2. na odgovarajući se način primjenjuje i na nezavisne zastupnike.

Prethodna obavijest iz zadnje rečenice stavka 2. mora se dati prije kraja rasprave ili prije početka glasovanja o točki ili točkama pri kojima se punopravni član zamjenjuje.

* * *

Odredbama ovog članka obuhvaćena su dva jasno definirana načela:

— klub zastupnika u odboru ne može imati više stalnih zamjenika nego što ima punopravnih članova,

— samo klubovi zastupnika smiju imenovati stalne zamjenike, pod jednim uvjetom, a taj je da o tome izvijeste predsjednika.

Iz čega proizlazi:

— položaj stalnog zamjenika isključivo ovisi o članstvu u određenom klubu zastupnika,

— ako se broj punopravnih članova kluba zastupnika u odboru promijeni, u skladu s tim mijenja se i najveći mogući broj stalnih zamjenika koje taj klub može u odboru imenovati,

— zastupnici koji promijene klub ne mogu zadržati položaj stalnog zamjenika koji su imali kao članovi svog prvobitnog kluba,

— ni u kojem slučaju član odbora ne može zamjenjivati zastupnika iz nekog drugog kluba.

Članak 188.

Dužnosti odbora

1. Stalni odbori bave se pitanjima koja im uputi Parlament ili, tijekom prekida zasjedanja, predsjednik Parlamenta u ime Konferencije predsjednika. Nadležnosti posebnih i istražnih odbora određuju se prilikom osnivanja odbora; ti odbori nemaju pravo davati mišljenja drugim odborima.

(Vidjeti tumačenje u članku 184.)

2. Ako se stalni odbor izjasni nenadležnim za razmatranje određenog pitanja ili ako dođe do spora oko nadležnosti između dvaju ili više stalnih odbora, pitanje nadležnosti upućuje se Konferenciji predsjednika u roku četiri radna tjedna nakon objave u Parlamentu o upućivanju tog predmeta odboru.

Konferencija predsjednika donosi odluku u roku od šest tjedana na temelju preporuke Konferencije predsjednika odbora ili ako ne bude takve preporuke, na temelju preporuke njezinog predsjednika. Ako Konferencija predsjednika ne donese odluku u zadanom roku, smatra se da je preporuka prihvaćena.

Predsjednici odbora mogu se dogovoriti s drugim predsjednicima odbora oko dodjele određenog predmeta određenom odboru, što je po potrebi podložno odobrenju postupka s pridruženim odborima u skladu s člankom 50.

3. Kad su za rješavanje nekog pitanja nadležna dva ili više stalnih odbora, jedan se odbor proglašava nadležnim odborom, a ostali odborima čije se mišljenje traži.

Međutim, jedno pitanje istodobno smije biti upućeno najviše trima odborima, osim ako se iz utemeljenih razloga ne odluči odstupiti od ovog pravila pod uvjetima utvrđenima stavkom 1.

4. Dva ili više odbora ili pododborna mogu zajednički razmatrati pitanja za koja su nadležni, ali ne mogu zajednički odlučivati.

5. Svaki odbor može, uz suglasnost Predsjedništva Parlamenta, povjeriti jednom ili više svojih članova da provedu studiju ili prikupe informacije.

Članak 189.

Odbor nadležan za provjeru valjanosti mandata zastupnika

Jedan od odbora osnovanih u skladu s odredbama ovog Poslovnika nadležan je za provjeru valjanosti zastupničkih mandata i pripremanje odluka u vezi s prigovorima na valjanost izbora.

Članak 190.

Pododbori

1. Uz prethodno odobrenje Konferencije predsjednika stalni ili posebni odbor mogu u interesu svojeg rada osnovati jedan ili više pododborna i istodobno odlučiti o njihovu sastavu, u skladu s člankom 186., i područjima nadležnosti. Pododbori odgovaraju odborima koji su ih osnovali.

2. Postupak za pododbore isti je kao i za odbore.

3. Zamjenici smiju biti nazočni na sjednicama pododborna pod istim uvjetima koji se primjenjuju na odbore.

4. Primjena ovih odredaba mora osigurati međuovisnost pododborna i odbora koji ga je osnovao. Zato se svi punopravni članovi pododborna biraju između članova matičnog odbora.

Članak 191.

Predsjedništvo odbora

1. Nakon što su članovi odbora izabrani u skladu s člankom 186., odbor na prvoj sjednici bira Predsjedništvo koje se sastoji od predsjednika i potpredsjednika, izabranih odvojenim glasanjem. O broju potpredsjednika koji će biti izabrani odlučuje Parlament na prijedlog Konferencije predsjednika.

Ovaj članak ne sprečava predsjednika glavnog odbora, nego mu čak i omogućuje da uključi predsjednike pododborna u rad Predsjedništva ili im dopusti predsjedanje raspravama o pitanjima kojima se podrobnije bave dotični pododbori, pod uvjetom da se takav način postupanja podnese cjelokupnom Predsjedništvu na razmatranje te da ga ono odobri.

2. Kad je broj kandidata isti kao i broj slobodnih mjesta, izbor se može izvršiti aklamacijom.

U suprotnom slučaju ili na zahtjev šestine članova odbora kandidati se izabiru tajnim glasanjem.

Ako postoji samo jedan kandidat, za izbor je potrebna apsolutna većina danih glasova, koji uključuju glasove za i protiv.

Ako na prvom glasanju ima više kandidata, izabran je kandidat koji dobije apsolutnu većinu danih glasova, kao što je određeno prethodnim podstavkom. Na drugom glasanju izabran je kandidat koji dobije najviše glasova. Kod izjednačenog rezultata izabire se najstariji kandidat.

Ako je potrebno drugo glasanje, mogu se predložiti novi kandidati.

Članak 192.

Koordinatori odbora i izvjestitelji u sjeni

1. Klubovi zastupnika mogu jednog od svojih članova imenovati za koordinatora.

2. Predsjednik odbora po potrebi poziva koordinate odbora da pripreme odluke koje odbor mora donijeti, posebno one u vezi s postupkom i imenovanjem izvjestitelja. Odbor može delegirati na koordinate ovlast za donošenje određenih odluka, izuzimajući odluke u vezi s usvajanjem izvješća, mišljenja ili amandmana. Potpredsjednici mogu biti pozvani na sastanak koordinatora odbora u ulozi savjetnika. Koordinatori pokušavaju postići konsenzus. Ako nije moguće postići konsenzus, odlučivati mogu samo većinom glasova koji jasno predstavljaju veliku većinu u odboru, uzimajući u obzir odnose snaga različitih klubova zastupnika.

3. Klubovi zastupnika mogu za svako izvješće odrediti izvjestitelja u sjeni kako bi pratio napredak rada na određenom izvješću i kako bi unutar odbora u ime kluba nastojao postići kompromis. O imenima izvjestitelja u sjeni obavješćuje se

predsjednik odbora. Na prijedlog koordinатора odbor može posebno odlučiti o uključivanju izvjestitelja u sjeni u postizanje dogovora s Vijećem u redovnom zakonodavnom postupku.

POGLAVLJE 2.

Odbori – način rada

Članak 193.

Sjednice odbora

1. Odbor saziva njegov predsjednik ili se sastaje na zahtjev predsjednika Parlamenta.

2. Komisija i Vijeće mogu sudjelovati na sjednicama odbora ako ih u ime odbora pozove predsjednik odbora.

Odbor može donijeti posebnu odluku te na sjednicu pozvati bilo koju drugu osobu, koja ima pravo na riječ.

U skladu s tim donošenje odluke o tome smiju li asistenti zastupnika biti nazočni na sjednici prepušta se odboru.

Nadležni odbor može, uz prethodno odobrenje Predsjedništva Parlamenta, organizirati saslušanje stručnjaka ako smatra da je ono od presudne važnosti za učinkovito obavljanje posla u vezi s određenim predmetom.

Odbori čija se mišljenja traže mogu biti nazočni na tom saslušanju ako to žele.

Odredbe ovog stavka tumače se u skladu s točkom 50. Okvirnog sporazuma o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije ⁽²⁰⁾.

3. Ne dovodeći u pitanje članak 49. stavak 6., i osim ako određeni odbor ne odluči drukčije, zastupnici mogu biti nazočni na sjednicama odbora čiji nisu članovi, ali ne mogu sudjelovati u raspravama.

Tim zastupnicima odbor ipak može dopustiti da sudjeluju u njegovu radu kao savjetnici.

Članak 194.

Zapisnik sa sjednice odbora

Zapisnik sa svake sjednice odbora dijeli se svim članovima odbora i podnosi se odboru na odobrenje.

Članak 195.

Glasovanje u odboru

1. Svi članovi mogu podnijeti amandmane na razmatranje u odboru.

2. Glasovanje odbora je valjano ako je nazočna četvrtina članova odbora. Ako prije glasovanja šestina članova odbora to zatraži, glasovanje je valjano samo ako glasuje većina članova odbora.

3. U odboru se glasuje dizanjem ruke osim ako četvrtina članova odbora ne zatraži poimenično glasovanje. U tom se slučaju glasuje u skladu s člankom 167. stavkom 2.

4. Predsjednik odbora može sudjelovati u raspravama i glasovati, ali njegov glas nije odlučujući.

5. Na temelju podnesenih amandmana, umjesto da glasuje, odbor može zatražiti od izvjestitelja da podnese novi nacrt uzimajući u obzir što je moguće više amandmana. U tom slučaju određuje se novi rok za podnošenje amandmana na taj nacrt.

Članak 196.

Odredbe u vezi s plenarnim sjednicama koje se primjenjuju na odbore

Na sjednice odbora na odgovarajući se način primjenjuju članci 12., 13., 14., 17., 18., članci 36. do 44., članak 148., članak 149. stavci 2. i 10., članci 152., 154., članci 156. do 159., članak 161., članak 163. stavak 1., članci 164., 165., 168., 169., članci 171. do 174., članci 177. i 178.

Članak 197.

Vrijeme za pitanja u odboru

Ako odbor tako odluči, može se održati vrijeme za pitanja u odboru. Svaki odbor odlučuje o svojim pravilima tijekom vremena za pitanja.

POGLAVLJE 3.

Međuparlamentarna izaslanstva

Članak 198.

Osnivanje i dužnosti međuparlamentarnih izaslanstava

1. Na prijedlog Konferencije predsjednika, Parlament osniva stalna međuparlamentarna izaslanstva i odlučuje o njihovoj

naravi i broju članova, uzimajući u obzir njihove dužnosti. Članovi se biraju tijekom prve ili druge sjednice novoizabranog Parlamenta na razdoblje trajanja parlamentarnog saziva.

⁽²⁰⁾ Vidjeti Prilog XIV.

2. Članovi izaslanstava biraju se nakon što klubovi zastupnika i nezavisni zastupnici predlože kandidate Konferenciji predsjednika. Konferencija predsjednika podnosi Parlamentu prijedloge kojima se pokušava što je više moguće osigurati pravedno zastupanje država članica i političkih stajališta. Primjenjuje se članak 186. stavci 2., 3., 5. i 6.

3. Predsjedništva izaslanstava osnivaju se u skladu s postupkom utvrđenim člankom 191. koji se primjenjuje na stalne odbore.

4. Parlament određuje opće ovlasti pojedinih izaslanstava te može u bilo kojem trenutku povećati ili smanjiti te ovlasti.

5. Konferencija predsjednika, na prijedlog Konferencije predsjednika izaslanstava, donosi provedbene odredbe potrebne izaslanstvima za obavljanje njihovog posla.

6. Predsjednik izaslanstva podnosi izvješće o radu izaslanstva odboru nadležnom za vanjsku politiku i sigurnost.

7. Predsjedniku izaslanstva pruža se prilika da bude saslušan pred odborom ako je na dnevnom redu sjednice odbora točka koja ima veze s područjem koje je u nadležnosti izaslanstva. Isto se primjenjuje na predsjednika ili izvijestitelja tog odbora na sastancima izaslanstva.

Članak 199.

Suradnja s Parlamentarnom skupštinom Vijeća Europe

1. Tijela Europskog parlamenta, posebno odbori, surađuju s odgovarajućim tijelima Parlamentarne skupštine Vijeća Europe na područjima od zajedničkog interesa, posebno s ciljem poboljšanja učinkovitosti i sprečavanja udvostručavanja posla.

GLAVA VIII.

PREDSTAVKE

Članak 201.

Pravo na predstavke

1. Svi građani Europske unije i sve fizičke ili pravne osobe koje borave ili imaju sjedište u državi članici imaju pravo pojedinačno ili zajedno s drugim građanima ili osobama podnijeti Parlamentu predstavku u vezi s pitanjima koja su u području djelovanja Europske unije i koja ih se izravno tiču.

2. Na predstavkama koje se podnose Parlamentu mora pisati ime, državljanstvo i stalna adresa svakog podnositelja predstavke.

3. Ako predstavku potpiše nekoliko fizičkih ili pravnih osoba, potpisnici predstavke određuju jednog predstavnika i zamjenike koji se za potrebe ove glave smatraju podnositeljima predstavke.

2. Konferencija predsjednika u dogovoru s nadležnim tijelima Parlamentarne skupštine Vijeća Europe odlučuje o tome na koji će način provoditi te odredbe.

Članak 200.

Zajednički parlamentarni odbori

1. Europski parlament može osnovati zajedničke parlamentarne odbore s parlamentima država pridruženih Uniji ili država s kojima su započeti pristupni pregovori.

Ti odbori mogu sastaviti preporuke koje se upućuju dotičnim parlamentima. U slučaju Europskog parlamenta te se preporuke upućuju nadležnom odboru koji predlaže daljnje radnje.

2. Opće ovlasti raznih zajedničkih parlamentarnih odbora određuju Europski parlament i sporazumi s trećim zemljama.

3. Na zajedničke parlamentarne odbore primjenjuju se postupci utvrđeni odgovarajućim sporazumom. Temelje se na načelu jednakosti između izaslanstva Europskog parlamenta i izaslanstva drugog parlamenta iz zajedničkog odbora.

4. Zajednički parlamentarni odbori sastavljaju vlastiti poslovnik i podnose ga na odobrenje Predsjedništvu Europskog parlamenta i nacionalnog parlamenta.

5. Izbor članova izaslanstava Europskog parlamenta u zajedničke parlamentarne odbore i osnivanje predsjedništava tih izaslanstava odvija se u skladu s postupkom utvrđenim za međuparlamentarna izaslanstva.

Ako nije određen nijedan predstavnik, podnositeljem predstavke smatra se prvi potpisnik ili neka druga odgovarajuća osoba.

4. Svaki podnositelj predstavke može u bilo kojem trenutku povući podršku određenoj predstavi.

Kad svi podnositelji predstavke povuku podršku određenoj predstavi, ona se poništava.

5. Predstavka mora biti napisana na službenom jeziku Europske unije.

Predstavke napisane na bilo kojem drugom jeziku uzimaju se u obzir samo ako podnositelj predstavke priloži prijevod na jednom od službenih jezika. Prepiska između Parlamenta i podnositelja predstavke odvija se na tom službenom jeziku.

Predsjedništvo može odlučiti da predstavke i prepiska s podnositeljima predstavki mogu biti sastavljene na drugim jezicima koji se govore u nekoj državi članici.

6. Ako ispunjavaju uvjete utvrđene stavkom 2., predstavke se unose u registar po redoslijedu primitka. U suprotnom se pohranjuju te se podnositelj predstavke obavješćuje o razlozima.

7. Predsjednik predstavke upisane u registar šalje nadležnom odboru koji najprije utvrđuje dopuštenost odnosno nedopuštenost predstavke u skladu s člankom 227. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Ako u odboru nije postignut konsenzus oko dopuštenosti određene predstavke, predstavka se proglašava dopuštenom ako to zatraži najmanje četvrtina članova odbora.

8. Predstavke koje odbor proglasi nedopuštenima pohranjuju se, a podnositelji se obavješćuju o toj odluci i razlozima zbog kojih je donesena. Ako je moguće, preporuča se korištenje drugih pravnih sredstava.

9. Opće je pravilo da predstavke unesene u registar postaju javni dokument te Parlament može zbog transparentnosti objaviti ime podnositelja i sadržaj predstavke.

10. Unatoč odredbama iz stavka 9., podnositelj predstavke može zatražiti da se ne navede njegovo ime kako bi mu se zaštitila privatnost. U tom slučaju Parlament mora udovoljiti njegovom zahtjevu.

Kad se podnositeljeva pritužba ne može istražiti zbog zatražene anonimnosti, o daljnjim se koracima dogovara s podnositeljem.

11. Podnositelj predstavke može zatražiti da se s njegovom predstavkom postupa na povjerljiv način. U tom slučaju Parlament poduzima potrebne mjere predostrožnosti kako se sadržaj predstavke ne bi objavio. Podnositelj predstavke obavješćuje se o točnim uvjetima primjene ove odredbe.

12. Ako smatra da je potrebno, odbor može predmet uputiti Europskom ombudsmanu.

13. Predstavke koje Parlamentu podnesu fizičke osobe koje nisu građani Europske unije niti u njoj borave, odnosno pravne

osobe koje nemaju sjedište u državi članici, posebno se upisuju i pohranjuju. Predsjednik svaki mjesec šalje popis takvih predstavki primljenih u prethodnom mjesecu, navodeći njihov predmet, odboru nadležnom za predstavke koji može zatražiti uvid u one koje želi razmotriti.

Članak 202.

Razmatranje predstavki

1. Nadležni odbor razmatra dopuštene predstavke u sklopu svojeg redovnog rada, raspravljajući o njima na redovnoj sjednici ili pisanim postupkom. Podnositelji predstavke mogu biti pozvani na sjednicu odbora ako se raspravlja o njihovoj predstavci ili sami mogu zatražiti da budu nazočni. O pravu na riječ podnositelja predstavke odlučuje predsjednik slobodnom ocjenom.

2. Odbor može u skladu s člankom 48. stavkom 1. na vlastitu inicijativu sastaviti izvješće o dopuštenoj predavci ili Parlamentu podnijeti kratki prijedlog rezolucije, pod uvjetom da se Konferencija predsjednika tomu ne protivi. Ti prijedlozi rezolucija uvrštavaju se u prijedlog dnevnog reda sjednice koja se održava najkasnije osam tjedana nakon prihvatanja prijedloga u odboru. O prijedlozima se glasuje jedinstvenim glasovanjem i nema rasprave, osim ako Konferencija predsjednika iznimno ne odluči primijeniti članak 139.

Odbor u skladu s člankom 49. i Prilogom VII. može zatražiti mišljenja drugih odbora koji su posebno nadležni za predmet koji se razmatra.

3. Kad se izvješće posebno odnosi na primjenu ili tumačenje prava Unije ili predložene promjene postojećeg zakonodavstva, pridružuje se odbor nadležan za dotični predmet u skladu s člankom 49. stavkom 1. te prvom i drugom alinejom članka 50. Nadležni odbor bez glasovanja prihvata prijedloge za dijelove prijedloga rezolucije koje je primio od odbora nadležnog za dotični predmet, a koji se odnose na primjenu ili tumačenje prava Unije ili promjene postojećeg zakonodavstva. Ako nadležni odbor ne prihvati te prijedloge, pridruženi ih odbor može izravno podnijeti na plenarnoj sjednici.

4. Stvara se elektronički registar gdje građani mogu iskazati podršku podnositelju predstavke ili je povući, dodajući vlastiti elektronički potpis na predstavke koje su proglašene dopuštenima i upisane u registar.

5. Tijekom razmatranja predstavki, utvrđivanja činjenica ili traženja rješenja odbor može organizirati posjete u države članice ili regije o kojima se u predstavci radi, u svrhu prikupljanja informacija.

Izvješća o posjetu sastavljaju sudionici posjeta. Nakon što ih odbor odobri, proslijeđuju se predsjedniku.

6. Odbor može zatražiti pomoć Komisije, posebno u obliku informacija u vezi s primjenom ili pridržavanjem prava Unije te oko informacija ili dokumenata vezanih uz predstavku. Predstavnici Komisije pozivaju se na sjednice odbora.

7. Odbor može tražiti od predsjednika Parlamenta da mišljenje ili preporuku odbora proslijedi Komisiji, Vijeću ili odgovarajućem tijelu u državi članici radi poduzimanja radnji ili davanja odgovora.

8. Odbor svakih šest mjeseci izvješćuje Parlament o ishodu svojih razmatranja.

Odbor posebno izvješćuje Parlament o mjerama koje su poduzeli Vijeće ili Komisija u vezi s predstavkama koje im je Parlament uputio.

9. Podnositelj predstavke obavješćuje se o odluci i razlozima zbog kojih je odbor tu odluku donio.

Kad se završi razmatranje dopuštene predstavke, postupak se proglašava zaključenim i o tome se obavješćuje podnositelj predstavke.

Članak 203.

Obavijest o predstavkama

1. O predstavkama upisanima u registar naveden u članku 201. stavku 6. i glavnim odlukama u vezi s postupkom koji se mora primjenjivati u odnosu na određene predstavke obavješćuje se na plenarnoj sjednici. Te se obavijesti unose u zapisnik.

2. Naslov i sažetak sadržaja predstavki unesenih u registar te mišljenja i najvažnije odluke koji su poslani u vezi s razmatranjem predstavki dostupni su javnosti u bazi podataka ako se podnositelj predstavke s time složi. Povjerljive predstavke spremaju se u arhiv Parlamenta, gdje ih zastupnici mogu pregledavati.

GLAVA IX.

EUROPSKI OMBUDSMAN

Članak 204.

Izbor Europskog ombudsmana

1. Na početku svakog parlamentarnog saziva predsjednik, odmah nakon svojeg izbora ili u slučajevima navedenima u stavku 8., poziva na podnošenje kandidatura za funkciju Europskog ombudsmana i određuje rok u kojemu se kandidature moraju podnijeti. Poziv se objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.

2. Kandidature mora podržati najmanje 40 zastupnika iz najmanje dvije države članice.

Svaki zastupnik može podržati samo jednog kandidata.

Uz kandidaturu moraju se priložiti svi dokumenti na osnovi kojih je moguće sa sigurnošću utvrditi da kandidat ispunjava uvjete predviđene propisima za obnašanje dužnosti Europskog ombudsmana.

3. Kandidature se proslijeđuju nadležnom odboru koji kandidate može pozvati na saslušanje.

Na tim saslušanjima mogu biti nazočni svi zastupnici.

4. Abecedni popis dopuštenih kandidatura zatim se stavlja na glasovanje u Parlamentu.

5. Glasovanje je tajno, a odlučuje se na temelju većine danih glasova.

Ako nakon prva dva glasovanja nijedan kandidat nije izabran, dalje se mogu natjecati samo dva kandidata koja su u drugom glasovanju dobila najviše glasova.

Kod svakog izjednačenog broja glasova izabire se najstariji kandidat.

6. Prije glasovanja predsjednik utvrđuje je li nazočna najmanje polovica zastupnika Parlamenta.

7. Izabranu osobu odmah se poziva da prisegne pred Sudom.

8. Europski ombudsman obnaša dužnost dok njegov nasljednik ne stupi na dužnost, osim u slučaju smrti ili razrješenja dužnosti.

Članak 205.

Djelokrug rada Europskog ombudsmana

1. Odluka o propisima i općim uvjetima kojima se uređuje izvršavanje dužnosti Europskog ombudsmana i odgovarajuće provedbene odredbe koje je usvojio Europski ombudsman priložene su ovom Poslovniku ⁽²¹⁾ radi obavijesti.

⁽²¹⁾ Vidjeti Prilog XI.

2. Europski ombudsman u skladu s člankom 3. stavcima 6. i 7. gore spomenute odluke obavješćuje Parlament o slučajevima nepravilnog postupanja uprave, o čemu nadležni odbor može sastaviti izvješće. Europski ombudsman također u skladu s člankom 3. stavkom 8. navedene odluke podnosi Parlamentu izvješće o rezultatima svojih radnji ispitivanja na kraju svakog godišnjeg zasjedanja. Nadležni odbor o tome sastavlja izvješće koje se podnosi Parlamentu na raspravu.

3. Europski ombudsman također može na zahtjev nadležnog odbora ili na vlastitu inicijativu dati informacije nadležnom odboru.

Članak 206.

Razrješenje Europskog ombudsmana

1. Desetina zastupnika Parlamenta može zatražiti razrješenje Europskog ombudsmana ako više ne udovoljava uvjetima koji su potrebni za obavljanje njegovih dužnosti ili ako je počinio ozbiljnu povredu radne dužnosti.

2. Zahtjev se šalje Europskom ombudsmanu i nadležnom odboru koji podnosi izvješće Parlamentu ako većina njegovih članova smatra da su razlozi opravdani. Na svoj zahtjev Europski ombudsman sasluša se prije glasovanja o izvješću. Nakon rasprave Parlament donosi odluku tajnim glasovanjem.

3. Prije glasovanja predsjednik utvrđuje je li nazočna polovica zastupnika Parlamenta.

4. Ako je izglasano da Europskog ombudsmana treba razriješiti dužnosti, a on ipak ne odstupi, predsjednik najkasnije do prve sljedeće sjednice nakon one na kojoj je provedeno glasovanje traži od Suda da Europskog ombudsmana razriješi dužnosti i bez odgađanja donese odluku.

Ostavkom Europskog ombudsmana taj se postupak okončava.

GLAVA X.

GLAVNO TAJNIŠTVO PARLAMENTA

Članak 207.

Glavno tajništvo

1. Parlament ima glavnog tajnika kojega imenuje Predsjedništvo.

Glavni tajnik svečano priseže pred Predsjedništvom da će svoje dužnosti obnašati savjesno i u potpunosti nepristrano.

2. Glavni je tajnik na čelu tajništva o čijem sastavu i organizaciji odlučuje Predsjedništvo.

3. Predsjedništvo određuje plan radnih mjesta Glavnog tajništva i propise u vezi s administrativnim i financijskim položajem dužnosnika i drugih službenika.

Predsjedništvo također odlučuje o kategorijama dužnosnika i drugih službenika na koje se trebaju primijeniti, u cjelini ili djelomično, članci 11. do 13. Protokola o povlasticama i imunitetu Europske unije.

Predsjednik Parlamenta o tomu obavješćuje odgovarajuće institucije Europske unije.

GLAVA XI.

OVLASTI I NADLEŽNOSTI U VEZI S POLITIČKIM STRANKAMA NA EUROPSKOJ RAZINI

Članak 208.

Ovlasti i nadležnosti predsjednika Parlamenta

Predsjednik predstavlja Parlament u njegovim odnosima s političkim strankama na europskoj razini u skladu s člankom 20. stavkom 4.

Članak 209.

Ovlasti i nadležnosti Predsjedništva

1. Predsjedništvo odlučuje o svim zahtjevima za dodjelu financijske potpore koje podnesu političke stranke na europskoj razini i o podjeli odobrenih sredstava između političkih stranaka kojima je zahtjev odobren. Predsjedništvo sastavlja popis korisnika sredstava i dodijeljenih iznosa.

2. Predsjedništvo odlučuje o prekidu isplate ili smanjenju financijske potpore i povratu iznosa koji su pogrešno isplaćeni.

3. Na kraju proračunske godine Predsjedništvo prihvata konačna izvješća o aktivnostima i konačne financijske izvještaje političkih stranaka koje su dobile potporu.

4. Pod uvjetima utvrđenima Uredbom (EZ) br. 2004/2003 Europskog parlamenta i Vijeća, Predsjedništvo može odobriti tehničku pomoć političkim strankama na europskoj razini u skladu s njihovim prijedlozima. Predsjedništvo može na glavnog tajnika delegirati ovlast za određene vrste odluka u vezi s odobravanjem tehničke pomoći.

5. U svim slučajevima iz stavaka 1. do 4. Predsjedništvo djeluje na temelju prijedloga glavnog tajnika. Osim u slučajevima navedenima u stavcima 1. i 4., prije nego što donese odluku, Predsjedništvo sasluša predstavnike određene političke stranke. Predsjedništvo može u bilo kojem trenutku zatražiti mišljenje Konferencije predsjednika.

6. Kad Parlament nakon provjere utvrdi da se neka politička stranka na europskoj razini više ne pridržava načela slobode, demokracije, poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda te načela vladavine prava, Predsjedništvo donosi odluku o prestanku davanja financijske potpore toj političkoj stranci.

Članak 210.

Ovlasti i nadležnosti nadležnog odbora i Parlamenta na plenarnoj sjednici

1. Na zahtjev četvrtine zastupnika koji predstavljaju najmanje tri kluba zastupnika, nakon rasprave u Konferenciji predsjednika predsjednik poziva nadležni odbor da provjeri pridržava li se i dalje politička stranka na europskoj razini (posebno u svojem programu i aktivnostima) načela na kojima se temelji Europska unija; prvenstveno načela slobode, demokracije, poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda te načela vladavine prava.

2. Prije nego što Parlamentu podnese prijedlog odluke, nadležni odbor sasluša predstavnike određene političke stranke te traži i razmatra mišljenje odbora čiji su članovi neavisne ugledne osobe, u skladu s Uredbom (EZ) br. 2004/2003.

3. Parlament većinom danih glasova prihvća prijedlog odluke o tome poštuje li ili krši određena politička stranka načela iz stavka 1. Podnošenje amandmana nije dopušteno. U svakom slučaju, ako prijedlog odluke nije dobio većinu glasova, smatra se da je prihvaćena suprotna odluka.

4. Odluka Parlamenta na snazi je od dana podnošenja zahtjeva navedenog u stavku 1.

5. Predsjednik predstavlja Parlament u odboru nezavisnih uglednih osoba.

6. Nadležni odbor sastavlja izvješće, predviđeno Uredbom (EZ) br. 2004/2003, o primjeni spomenute Uredbe i financiarnim aktivnostima te ga podnosi na plenarnoj sjednici.

GLAVA XII.

PRIMJENA I IZMJENE POSLOVNIKA

Članak 211.

Primjena Poslovnika

1. Ako se pojave sumnje u vezi s primjenom ili tumačenjem odredbi Poslovnika, predsjednik može dotični predmet uputiti na razmatranje nadležnom odboru.

Predsjednici odbora mogu na isti način postupiti kad do takvih sumnji dođe tijekom rada odbora i s njim su u vezi.

2. Odbor odlučuje treba li predložiti izmjene ovog Poslovnika. U tom slučaju postupaju u skladu s člankom 212.

3. Ako nadležni odbor odluči da je tumačenje postojećeg Poslovnika dovoljno, šalje svoje tumačenje predsjedniku, koji o tome izvješćuje Parlament na sljedećoj sjednici.

4. Ako klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika ospore tumačenje odbora, o tom se predmetu glasuje u Parlamentu. Tekst se usvaja većinom danih glasova, pod uvjetom da je nazočna najmanje trećina zastupnika. U slučaju odbijanja predmet se vraća odboru.

5. Neosporena tumačenja i ona koja je Parlament prihvatio dodaju se u kurzivu kao pojašnjenja određenog članka ili članaka.

6. Tumačenja se moraju uzeti u obzir pri sljedećoj primjeni i tumačenju dotičnih članaka.

7. Nadležni odbor redovito razmatra Poslovnik i tumačenja.

8. U slučaju da se ovim Poslovnikom dodjeljuju prava određenom broju zastupnika, taj se broj automatski usklađuje s najbližim cijelim brojem koji predstavlja isti postotak zastupnika u Parlamentu kad se god ukupni broj zastupnika u Parlamentu poveća, posebno nakon proširenja Europske unije.

Članak 212.

Izmjene Poslovnika

1. Svaki zastupnik može predložiti izmjene ovog Poslovnika i njegovih priloga, po potrebi s kratkim obrazloženjem.

Predloženi amandmani prevode se, tiskaju, dijele i upućuju nadležnom odboru koji ih razmatra i odlučuje hoće li ih podnijeti Parlamentu.

Za potrebe primjene članaka 156., 157. i 161., prilikom razmatranja tih predloženih izmjena u Parlamentu svako upućivanje na „izvorni tekst” ili „prijedlog zakonodavnog akta” u tim člancima smatra se upućivanjem na odredbu koja je tada bila na snazi.

2. Izmjene Poslovnika prihvaćaju se samo ako za njih glasuje većina zastupnika Parlamenta.

3. Ako nije drukčije odlučeno prilikom glasovanja, izmjene Poslovnika i njegovih priloga stupaju na snagu prvog dana sjednice nakon prihvaćanja amandmana.

GLAVA XIII.

RAZNO

Članak 213.

Simboli Unije

1. Parlament priznaje i preuzima sljedeće simbole Unije:
 - zastavu na kojoj je 12 zlatnih zvjezdica raspoređenih u krug na plavoj pozadini,
 - himnu preuzetu iz „Ode radosti”, iz Devete simfonije Ludwiga van Beethovena,
 - geslo „Ujedinjena u raznolikosti”.
2. Parlament slavi Dan Europe 9. svibnja.
3. Zastave su izvještene u svim prostorima Parlamenta te tijekom službenih događaja. Zastava se nalazi u svim dvorana za sastanke u Parlamentu.
4. Himna se izvodi na početku svake konstituirajuće sjednice i na drugim svečanim sjednicama, posebno kao dobrodošlica predsjednicima država ili vlada ili kako bi se pozdravili novi zastupnici nakon proširenja.
5. Geslo se ispisuje na službene dokumente Parlamenta.
6. Predsjedništvo razmatra daljnju moguću uporabu simbola u Parlamentu. Ono utvrđuje detaljne odredbe u vezi s primjenom ovog članka.

Članak 214.

Nedovršeni poslovi

Na kraju zadnje sjednice prije izbora svi nedovršeni poslovi Parlamenta se ne razmatraju, ako je udovoljeno uvjetima odredaba iz drugog stavka ovog članka.

Na početku svakog parlamentarnog saziva Konferencija predsjednika donosi odluku o obrazloženim zahtjevima parlamentarnih odbora i drugih institucija u vezi s tim hoće li iznova započeti ili nastaviti s razmatranjem nedovršenih poslova.

Te odredbe ne odnose se na predstavke i tekstove o kojima nije potrebno donijeti odluku.

Članak 215.

Struktura priloga

Prilozi ovog Poslovnika raspoređeni su u sljedeće četiri kategorije:

- (a) provedbene odredbe za postupke iz ovog Poslovnika prihvaćene većinom danih glasova (Prilog VII.);
- (b) odredbe usvojene primjenom posebnih pravila Poslovnika i u skladu s postupcima i pravilima o većini koji su u njima utvrđeni (Prilozi I., II., III., IV., VI., Prilog VIII. dijelovi A, C i D te Prilog X.);
- (c) međuinstitucionalni sporazumi ili druge odredbe donesene u skladu s Ugovorima koje su primjenljive u Parlamentu ili utječu na njegov rad. Na prijedlog nadležnog odbora, Parlament većinom danih glasova donosi odluku o prilaganju tih odredaba ovom Poslovniku (Prilog VIII. dio B i Prilozi IX., XI., XII., XIII., XIV., XV., XIX. i XX.);
- d) smjernice i kodeksi ponašanja koje su usvojila nadležna tijela Parlamenta (Prilozi XVI., XVII., XVIII. i XXI.).

Članak 216.

Ispravci

1. Ako se uoči pogreška u tekstu koji je Parlament usvojio, predsjednik po potrebi upućuje prijedlog ispravka nadležnom odboru.
2. Ako se uoči pogreška u tekstu koji je Parlament usvojio i usuglasio s drugim institucijama, predsjednik traži suglasnost tih institucija u vezi s potrebnim ispravcima prije nego što postupi u skladu sa stavkom 1.

3. Nadležni odbor razmatra prijedlog ispravka i podnosi ga Parlamentu ako se slaže s tim da se pogreška do koje je došlo može ispraviti na predloženi način.

4. Ispravak se objavljuje na idućoj sjednici. Ako klub zastupnika ili najmanje 40 zastupnika najkasnije 24 sata nakon te obavijesti ne zahtijevaju glasovanje o ispravku, smatra se da je

ispravak prihvaćen. Ako se ispravak ne prihvati, vraća se nadležnom odboru koji može predložiti izmijenjen ispravak ili zaključiti postupak.

5. Usvojeni ispravak objavljuje se na isti način kao i tekst na koji se odnosi. Na odgovarajući se način primjenjuju članci 72., 73. i 74.

PRILOG I.

ODREDBE O PRIMJENI ČLANKA 9. STAVKA 1. – TRANSPARENTNOST I FINACIJSKI INTERESI ZASTUPNIKA*Članak 1.*

1. Prije nego što uzme riječ u Parlamentu ili nekom njegovom tijelu ili ako je predložen za izvjestitelja, svaki zastupnik koji u predmetu rasprave ima neposredni financijski interes mora takav interes usmeno iznijeti na sjednici.

2. Prije nego što zastupnik može biti valjano imenovan dužnosnikom Parlamenta ili nekog njegovog tijela na temelju članka 13., 191. ili 198. stavka 2., ili sudjelovati u službenom izaslanstvu na temelju članka 68. ili članka 198. stavka 2., mora na odgovarajući način ispuniti izjavu predviđenu člankom 2. ovog Priloga.

Članak 2.

Kvestori vode registar u kojemu svi zastupnici osobno i detaljno navode:

- (a) svoje profesionalne djelatnosti i sve druge funkcije ili djelatnosti za koje su plaćeni;
- (b) svaku naknadu koju dobivaju za obnašanje mandata u drugom parlamentu;
- (c) svaku potporu uz potporu koju dobivaju od Parlamenta i koja je u vezi s njihovom političkom aktivnošću, bilo da se radi o financijskoj potpori ili o onoj u vezi s osobljem ili stvarima koje im daju treće osobe, čiji se identitet otkriva.

Zastupnici se pri obnašanju svojih dužnosti suzdržavaju od prihvatanja svih poklona ili koristi.

Za izjave u registru osobno je odgovoran svaki zastupnik i one se moraju ažurirati svake godine.

Predsjedništvo može povremeno sastaviti popis onoga što smatra da bi trebalo prijaviti u registar.

Ako nakon odgovarajućeg zahtjeva zastupnik ne ispuni obvezu predaje izjave u skladu s točkama (a) i (b), predsjednik ga ponovno podsjeća da izjavu preda u roku od dva mjeseca. Ako izjavu ne preda u tom roku, ime dotičnog zastupnika i počinjena povreda objavljuju se u zapisniku prvog dana svake sjednice nakon isteka roka. Ako dotični zastupnik i dalje odbija predati izjavu nakon objave povrede, predsjednik poduzima korake za privremeno razrješenje dužnosti u skladu s člankom 153.

Predsjednici skupina zastupnika, kako međuklubova tako i drugih neslužbenih skupina zastupnika, moraju prijaviti svaku novčanu ili drukčiju potporu (npr. pomoć oko tajničkih poslova) koja se, ako se ponudi zastupniku kao pojedincu, mora prijaviti u skladu s ovim člankom.

Kvestori su zaduženi za vođenje registra i sastavljanje detaljnih pravila u vezi s izjavama o vanjskoj potpori takvih oblika udruživanja.

Članak 3.

Registar je javan.

Registar može elektroničkim putem biti dostupan javnosti.

Članak 4.

Na zastupnike se u vezi s prijavom imovine primjenjuju obveze predviđene zakonodavstvom države članice u kojoj su izabrani.

PRILOG II.

POSTUPANJE TIJEKOM VREMENA ZA PITANJA U SKLADU S ČLANKOM 116.

A. SMJERNICE

1. Pitanja su dopuštena samo

- ako su jezgrovita i sastavljena tako da omogućuju kratke odgovore,
- ako su u nadležnosti i djelokrugu odgovornosti Komisije i Vijeća te ako su od općeg interesa,
- ako od određene institucije ne zahtijevaju prethodno detaljno proučavanje ili istraživanje,
- ako su precizno formulirana i odnose se na određeni predmet,
- ako ne sadržavaju tvrdnje ili mišljenja,
- ako se ne odnose na strogo osobne stvari,
- ako nemaju za cilj pribavljanje dokumenata ili statističkih podataka,
- ako su u obliku pitanja.

2. Pitanje nije dopušteno ako je dnevnim redom već predviđeno u raspravi u kojoj sudjeluje dotična institucija.

3. Pitanje nije dopušteno ako je u protekla tri mjeseca postavljeno identično ili slično pitanje te je na njega odgovoreno ili ako se samo traže informacije o daljnjem postupanju po određenoj rezoluciji Parlamenta koje je Komisija već navela u pisanom priopćenju o daljnjem postupanju, osim ako nije došlo do novog razvoja događaja ili ako podnositelj pitanja ne traži dodatne informacije. U prvom slučaju primjerak pitanja i odgovora daje se podnositelju pitanja.

Dodatna pitanja

4. Svaki zastupnik može nakon odgovora na svako pitanje postaviti jedno dodatno pitanje te može postaviti najviše dva dodatna pitanja.

5. Na dodatna pitanja primjenjuju se pravila o dopuštenosti utvrđena ovim smjernicama.

6. Predsjednik odlučuje o dopuštenosti dodatnih pitanja i ograničava njihov broj tako da svaki zastupnik koji je postavio pitanje može na njega dobiti odgovor.

Čak i ako dodatno pitanje ispunjava navedene uvjete dopuštenosti, predsjednik nije dužan dopustiti postavljanje pitanja:

- (a) ako bi to moglo omesti uobičajeno odvijanje vremena za pitanja ili,
- (b) ako je glavno pitanje na koje se dodatno pitanje odnosi već dovoljno obuhvaćeno drugim dodatnim pitanjima ili
- (c) ako dodatno pitanje nema izravne veze s glavnim pitanjem.

Odgovori na pitanja

7. Institucija se brine o tome da njezini odgovori budu jezgroviti i odnose se na sadržaj pitanja.

8. Ako to sadržaj pitanja dopušta, predsjednik nakon savjetovanja s podnositeljima pitanja može odlučiti da dotična institucija treba na pitanja istodobno odgovoriti.

9. Na pitanje se može odgovoriti samo ako je nazočan podnositelj pitanja ili ako je prije početka vremena za pitanja pisanim putem izvijestio predsjednika o imenu svojeg zamjenika.

10. Ako ni podnositelj pitanja ni njegov zamjenik nisu nazočni, pitanje se ne razmatra.

11. Ako zastupnik postavi pitanje, ali niti on niti njegov zamjenik nisu nazočni tijekom vremena za pitanja, predsjednik pisanim putem podsjeća zastupnika da mu je dužnost biti nazočan tijekom vremena za pitanja ili imati zamjenika. Ako predsjednik takvo pismo mora poslati tripot u razdoblju od 12 mjeseci, dotični zastupnik na šest mjeseci gubi pravo postavljanja pitanja tijekom vremena za pitanja.

12. Na pitanja na koja se ne odgovori zbog nedostatka vremena odgovara se u skladu s prvim podstavkom članka 117. stavka 4., osim ako podnositelji pitanja ne traže primjenu članka 117. stavka 3.

13. Postupak za pisane odgovore reguliran je člankom 117. stavcima 3. i 5.

Rokovi

14. Pitanja se postavljaju najmanje tjedan dana prije početka vremena za pitanja. Na pitanja koja nisu postavljena u tom roku može se odgovarati tijekom vremena za pitanja ako se upitana institucija s time složi.

Pitanja koja su proglašena dopuštenima dijele se zastupnicima i šalju dotičnim institucijama.

B. PREPORUKE

(izvadak iz rezolucije Parlamenta od 13. studenoga 1986.)

Europski parlament,

1. preporučuje strožu primjenu smjernica koje se odnose na postupanje tijekom vremena za pitanja u skladu s člankom 43.⁽¹⁾, a posebno točke 1. tih smjernica koja se odnosi na dopuštenost;

2. preporučuje češću uporabu ovlasti dodijeljenih predsjedniku Europskog parlamenta člankom 43. stavkom 3.⁽²⁾ da pitanja razvrsta prema temama; međutim, smatra da bi tako trebala biti raspoređena samo pitanja koja su na prvoj polovici popisa pitanja podnesenih za određenu sjednicu;

3. preporučuje u vezi s dodatnim pitanjima da bi u pravilu predsjednik podnositelju pitanja trebao dopustiti jedno dodatno pitanje te jedno ili najviše dva dodatna pitanja zastupnicima koji po mogućnosti pripadaju drugom klubu i/ili su iz druge države članice od one iz koje je podnositelj glavnog pitanja; podsjeća na to da dodatna pitanja moraju biti jezgrovita i u obliku pitanja te predlaže da ne bi trebala trajati dulje od 30 sekundi;

4. poziva Komisiju i Vijeće, u skladu s točkom 7. ovih smjernica, da osiguraju odgovore koji su jezgroviti te se odnose na sadržaj pitanja.

⁽¹⁾ Sada članak 116.

⁽²⁾ Sada članak 116. stavak 3.

PRILOG III.

SMJERNICE U VEZI S PITANJIMA ZA PISANI ODGOVOR U SKLADU S ČLANCIMA 117. I I 118.

1. Pitanja za pisani odgovor:
 - jasno navode primatelja kojemu se trebaju predati uobičajenim međuinstitucionalnim kanalima,
 - su u nadležnosti i djelokrugu odgovornosti primatelja i od općeg su interesa,
 - jezgrovita su i sadržavaju razumljivo pitanje,
 - nisu uvredljivog sadržaja,
 - ne odnose se na strogo osobne stvari.
 2. Ako pitanje nije u skladu s ovim smjernicama, Glavno tajništvo podnosiocu pitanja daje savjet o tome kako se pitanje može postaviti da bude dopušteno.
 3. Ako je u prethodnih šest mjeseci postavljeno identično ili slično pitanje te je na njega odgovoreno ili ako se samo traže informacije o daljnjem postupanju po određenoj rezoluciji Parlamenta koje je Komisija već navela u pisanom priopćenju o daljnjem postupanju, Glavno tajništvo podnosiocu pitanja šalje primjerak prethodnog pitanja i odgovora. Ponovljeno se pitanje primatelju šalje samo ako podnositelj pitanja navede novi značajan razvoj događaja ili traži dodatne informacije.
 4. Ako se pitanjem traže činjenični ili statistički podaci koji su već dostupni u knjižnici Parlamenta, ona izvješćuje zastupnika o tome pa zastupnik može povući pitanje.
 5. Na povezana pitanja može se istodobno odgovoriti.
-

PRILOG IV.

SMJERNICE I OPĆA NAČELA ZA ODABIR TEMA KOJE SE UVRŠTAVAJU U DNEVNI RED RASPRAVE O SLUČAJEVIMA KRŠENJA LJUDSKIH PRAVA, DEMOKRATSKIH NAČELA I VLADAVINE PRAVA, PREDVIĐENI ČLANKOM 122.**Temeljna načela**

1. Prednost imaju prijedlozi rezolucija upućeni Vijeću, Komisiji, državama članicama, trećim zemljama ili međunarodnim tijelima, o kojima se u Parlamentu namjerava glasovati prije određenog događaja, pod uvjetom da je aktualna sjednica jedina sjednica Europskog parlamenta na kojoj se može održati glasovanje.
2. Prijedlozi rezolucija ne smiju imati više od 500 riječi.
3. Prednost imaju teme koje se odnose na nadležnosti Europske unije utvrđene Ugovorima ako su od velike važnosti.
4. Broj izabranih tema mora omogućiti raspravu razmjernu njihovoj važnosti te ih ne smije biti više od tri, uključujući i potpoglavlja.

Praktični detalji

5. Parlament i klubovi zastupnika obavješćuju se o temeljnim načelima primijenjenima pri odabiru tema koje se uvrštavaju u dnevni red rasprave o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava.

Ograničenje i dodjela vremena za izlaganje

6. Kako bi se što bolje iskoristilo raspoloživo vrijeme, predsjednik Europskog parlamenta nakon savjetovanja s predsjednicima klubova zastupnika dogovara se s Vijećem i Komisijom oko ograničenja vremena za izlaganje za njihove moguće izjave u raspravi o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava.

Rok za podnošenje amandmana

7. Rok za podnošenje amandmana mora biti takav da omogućuje dovoljno vremena između distribucije amandmana na službenim jezicima i vremena dogovorenog za raspravu o prijedlozima rezolucija kako bi ih zastupnici i klubovi temeljito razmotrili.

PRILOG V.

PRILOG VI.

POSTUPAK RAZMATRANJA I DONOŠENJA ODLUKA O DAVANJU RAZRJEŠNICE*Članak 1.***Dokumenti**

1. Tiskaju se i distribuiraju sljedeći dokumenti:
 - (a) račun prihoda i rashoda, financijska analiza i bilanca, koje šalje Komisija;
 - (b) godišnje izvješće i posebna izvješća Revizorskog suda, zajedno s odgovorima institucija;
 - (c) izjava o jamstvu u pogledu pouzdanosti računa te zakonitosti i pravilnosti odgovarajućih transakcija koju u skladu s člankom 287. Ugovora o funkcioniranju Europske unije podnosi Revizorski sud;
 - (d) preporuka Vijeća.
2. Ti dokumenti upućuju se nadležnom odboru. Svaki nadležni odbor može dati mišljenje.
3. Ako drugi odbori žele dati svoje mišljenje, predsjednik određuje rok u kojem se o mišljenjima mora izvijestiti nadležni odbor.

*Članak 2.***Razmatranje izvješća**

1. Parlament u skladu s financijskom uredbom razmatra izvješće nadležnog odbora o razrješnici do 30. travnja godine koja slijedi nakon usvajanja godišnjeg izvješća Revizorskog suda.
2. Ako ovim prilogom nije drukčije određeno, primjenjuju se članci Poslovnika Parlamenta koji se odnose na izmjene i glasovanje.

*Članak 3.***Sadržaj izvješća**

1. Izvješće nadležnog odbora o razrješnici sadržava:
 - (a) prijedlog odluke o davanju razrješnice ili odgodi odluke o razrješnici (glasovanje na travanjskoj sjednici) ili prijedlog odluke o davanju ili odbijanju davanja razrješnice (glasovanje na listopadskoj sjednici);
 - (b) prijedlog odluke o zaključivanju računa svih prihoda, rashoda, aktive i pasive Unije;
 - (c) prijedlog rezolucije s primjedbama priložen prijedlogu odluke navedenom pod točkom (a), zajedno s analizom Komisijinog upravljanja proračunom tijekom financijske godine i primjedbama u vezi s izvršavanjem rashoda u budućnosti;
 - (d) kao prilog, popis dokumenata dobivenih od Komisije i dokumenata koji su od nje traženi, ali nisu dobiveni;
 - (e) mišljenja nadležnih odbora.
2. Ako nadležni odbor predloži odgodu odluke o razrješnici, u prijedlogu rezolucije među ostalim treba navesti sljedeće:
 - (a) razloge odgode;
 - (b) daljnje mjere koje se očekuju od Komisije te rokove za njih;
 - (c) dokumente koji su potrebni kako bi Parlament donio odluku na temelju poznavanja činjeničnog stanja.

*Članak 4.***Razmatranje i glasovanje u Parlamentu**

1. Svako izvješće nadležnog odbora u vezi s razrješnicom uvrštava se u dnevni red prve sjednice nakon njegova podnošenja.
2. Dopusćeni su samo amandmani koji se odnose na prijedlog rezolucije podnesen u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (c).
3. Osim ako u članku 5. nije drukčije određeno, za glasovanje o prijedlozima odluka i prijedlogu rezolucije primjenjuje se redosljed iz članka 3.

4. Parlament u skladu s člankom 231. Ugovora o funkcioniranju Europske unije odlučuje većinom danih glasova.

Članak 5.

Varijante postupka

1. Glasovanje na travanjskoj sjednici

U prvoj fazi u izvješću o razrješnici predlaže se ili davanje ili odgoda davanja razrješnice.

- (a) Ako prijedlog za davanje razrješnice dobije većinu glasova, ona se daje. To također znači zaključenje poslovnih knjiga.

Ako prijedlog za davanje razrješnice ne dobije većinu glasova, smatra se da je odgođeno davanje razrješnice i nadležni odbor u roku od šest mjeseci podnosi novo izvješće s novim prijedlogom za davanje ili odbijanje davanja razrješnice.

- (b) Ako je prijedlog za odgodu davanja razrješnice prihvaćen, nadležni odbor u roku od šest mjeseci podnosi novo izvješće s novim prijedlogom za davanje ili odbijanje davanja razrješnice. U tom slučaju zaključenje poslovnih knjiga također se odgađa i ponovno se podnosi s novim izvješćem.

Ako prijedlog za odgodu davanja razrješnice ne dobije većinu glasova, smatra se da je ona dana. U tom slučaju ta odluka također znači zaključenje poslovnih knjiga. O prijedlogu rezolucije i dalje se može glasovati.

2. Glasovanje na listopadskoj sjednici

U drugoj se fazi u izvješću o razrješnici predlaže ili davanje ili odbijanje davanja razrješnice.

- (a) Ako prijedlog za davanje razrješnice dobije većinu glasova, ona se daje. To također znači zaključenje poslovnih knjiga.

Ako prijedlog za davanja razrješnice ne dobije većinu glasova, smatra se da je odbijeno davanje razrješnice. Formalni prijedlog za zaključenje poslovnih knjiga odnosno godine podnosi se na jednoj od sljedećih sjednica na koju se Komisija poziva radi davanja izjave.

- (b) Ako prijedlog za odbijanje davanja razrješnice dobije većinu glasova, formalni prijedlog za zaključenje poslovnih knjiga odnosno godine podnosi se na jednoj od sljedećih sjednica na koju se Komisija poziva radi davanja izjave.

Ako prijedlog za odbijanje davanja razrješnice ne dobije većinu glasova, smatra se da je ona dana. U tom slučaju ta odluka također znači zaključenje poslovnih knjiga. O prijedlogu rezolucije i dalje se može glasovati.

3. Ako prijedlog rezolucije ili prijedlog za zaključenje poslovnih knjiga sadržava odredbe koje su u suprotnosti s ishodom glasovanja Parlamenta o davanju razrješnice, nakon savjetovanja s predsjednikom nadležnog odbora predsjednik Parlamenta može odgoditi to glasovanje i odrediti novi rok za podnošenje amandmana.

Članak 6.

Provedba odluke o razrješnici

1. Predsjednik šalje sve odluke ili rezolucije Parlamenta donesene u skladu s člankom 3. Komisiji i svim ostalim institucijama te ih daje na objavu u *Službenom listu Europske unije* u dijelu predviđenom za akte zakonodavnog karaktera.

2. Nadležni odbor najmanje jednom godišnje izvješćuje Parlament o koracima koje su institucije poduzele kao odgovor na primjedbe priložene odlukama o razrješnici i ostale primjedbe sadržane u rezolucijama Parlamenta u vezi s izvršavanjem rashoda.

3. Na temelju izvješća odbora nadležnog za proračunski nadzor, predsjednik može u skladu s člankom 265. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u ime Parlamenta podnijeti tužbu Sudu Europske unije protiv dotične institucije zbog neispunjavanja obveza koje proizlaze iz primjedbi priloženih odluci o razrješnici ili iz drugih rezolucija u vezi s izvršavanjem rashoda.

PRILOG VII.

OVLASTI I NADLEŽNOSTI STALNIH ODBORA ⁽¹⁾

I. Odbor za vanjske poslove

Odbor nadležan za:

1. zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku (ZVSP) te europsku sigurnosnu i obrambenu politiku (ESOP). U tom smislu odboru pomaže pododbor za sigurnost i obranu;
2. odnose s drugim institucijama i tijelima EU-a, organizacijom UN-a i drugim međunarodnim organizacijama te međuparlamentarnim skupštinama za pitanja u njegovoj nadležnosti;
3. jačanje političkih odnosa s trećim zemljama, posebno onima koje su u neposrednoj blizini Unije, opširnim programima suradnje i pomoći ili međunarodnim sporazumima, kao što su sporazumi o pridruživanju i partnerstvu;
4. otvaranje, praćenje i zaključivanje pregovora za pristupanje europskih država Uniji;
5. pitanja ljudskih prava, zaštite manjina i promicanja demokratskih vrijednosti u trećim zemljama. U tom smislu odboru pomaže pododbor za ljudska prava. Ne dovodeći u pitanje mjerodavne propise, članovi drugih odbora i tijela nadležnih za to područje pozivaju se na sudjelovanje na sjednicama pododbora.

Odbor usklađuje rad zajedničkih parlamentarnih odbora i odbora za parlamentarnu suradnju, međuparlamentarnih izaslanstava i *ad hoc* izaslanstava te misija za promatranje izbora u okviru svoje nadležnosti.

II. Odbor za razvoj

Odbor nadležan za:

1. promicanje, provođenje i nadzor politike Unije na području razvoja i suradnje, uključujući:
 - (a) politički dijalog sa zemljama u razvoju, kako na bilateralnoj razini tako i u okviru relevantnih međunarodnih organizacija i međuparlamentarnih foruma,
 - (b) pomoć i sporazume o suradnji sa zemljama u razvoju,
 - (c) promicanje demokratskih vrijednosti, odgovornog upravljanja i ljudskih prava u zemljama u razvoju;
2. pitanja vezana za Sporazum o partnerstvu zemalja AKP-a i EU-a te odnose s nadležnim tijelima;
3. sudjelovanje Parlamenta u misijama za promatranje izbora, po potrebi u suradnji s drugim relevantnim odborima i izaslanstvima.

Odbor usklađuje rad međuparlamentarnih izaslanstava i *ad hoc* izaslanstava u okviru svoje nadležnosti.

III. Odbor za međunarodnu trgovinu

Odbor nadležan za:

pitanja vezana za uspostavljanje i provođenje zajedničke trgovinske politike Unije i njezine vanjske gospodarske odnose, posebno:

1. financijske, gospodarske i trgovinske odnose s trećim zemljama i regionalnim organizacijama;
2. mjere tehničkog usklađivanja ili standardizacije na područjima za koja vrijede instrumenti međunarodnog prava,
3. odnose s relevantnim međunarodnim organizacijama i s organizacijama koje promiču regionalnu gospodarsku i trgovinsku integraciju izvan Unije;

⁽¹⁾ Usvojeno odlukom Parlamenta od 6. svibnja 2009.

4. odnose sa Svjetskom trgovinskom organizacijom, uključujući njene parlamentarne razmjere.

Odbor se povezuje s nadležnim međuparlamentarnim i *ad hoc* izaslanstvima na području gospodarskih i trgovinskih aspekata odnosa s trećim zemljama.

IV. Odbor za proračune

Odbor nadležan za:

1. višegodišnji financijski okvir prihoda i rashoda Unije i sustav vlastitih sredstava Unije;
2. posebne proračunske ovlasti Parlamenta, to jest proračun Unije, te za pregovore i provođenje međuinstitucionalnih sporazuma na tom području;
3. projekcije proračuna Parlamenta u skladu s postupkom uređenim Poslovnikom;
4. proračun decentraliziranih tijela;
5. financijske aktivnosti Europske investicijske banke;
6. uključivanje Europskog fonda za razvoj u proračun, ne dovodeći u pitanje ovlasti odbora nadležnog za Sporazum o partnerstvu zemalja AKP-a i EU-a;
7. financijske posljedice svih akata Unije i njihovu usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom, ne dovodeći u pitanje ovlasti nadležnih odbora;
8. praćenje i ocjenjivanje izvršenja proračuna za tekuće razdoblje neovisno o članku 78. stavku 1., prijenose odobrenih sredstava, postupke vezane uz kadrovske promjene, proračunska sredstva za upravljanje i mišljenja o građevinskim projektima koja su od velikog financijskog značaja;
9. Financijsku uredbu, ne uključujući pitanja izvršavanja, upravljanja i nadzora proračuna.

V. Odbor za proračunski nadzor

Odbor nadležan za:

1. nadzor izvršenja proračuna Unije i Europskog fonda za razvoj te odluke o davanju razrješnice koje donosi Parlament, uključujući interni postupak razrješnice i sve ostale prateće mjere ili mjere za provedbu takvih odluka;
2. zaključivanje, prednošenje i reviziju poslovnih knjiga i bilanci Unije, njenih institucija i svih tijela koje ona financira, uključujući određivanje odobrenih sredstava koje treba prenijeti i utvrđivanje salda;
3. nadzor financijskih djelatnosti Europske investicijske banke;
4. nadziranje isplativosti troškova različitih oblika financiranja Unije pri provođenju politike Unije;
5. ispitivanje prijevара i nepravilnosti pri izvršenju proračuna Unije, mjere čiji je cilj sprečavanje i kazneni progon takvih slučajeva i zaštitu financijskih interesa Unije općenito;
6. odnose s Revizorskim sudom, imenovanje njegovih članova i razmatranje njegovih izvješća;
7. financijsku uredbu za pitanja izvršenja, upravljanja i nadzora proračuna.

VI. Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku

Odbor nadležan za:

1. ekonomsku i monetarnu politiku Unije, funkcioniranje Ekonomske i monetarne unije te europski monetarni i financijski sustav (uključujući odnose s relevantnim institucijama i organizacijama);
2. slobodno kretanje kapitala i plaćanja (prekogranična plaćanja, područje jedinstvenog platnog prometa, platne bilance, kretanje kapitala i politika zaduživanja i kreditiranja, nadzor kretanja kapitala iz trećih zemalja, mjere za poticanje izvoza kapitala Unije);
3. međunarodni monetarni i financijski sustav (uključujući odnose s financijskim i monetarnim institucijama i organizacijama);
4. pravila o tržišnom natjecanju te državnoj ili javnoj pomoći;

5. porezne odredbe;
6. uređenje i nadzor financijskih usluga, institucija i tržišta, uključujući financijsko izvješćivanje, reviziju, računovodstvena pravila, korporativno upravljanje i druga pitanja prava društava koja se posebno tiču financijskih usluga.

VII. Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

Odbor nadležan za:

1. politiku zapošljavanja i sve vidove socijalne politike kao što su uvjeti rada, socijalna sigurnost i socijalna zaštita;
2. mjere za zaštitu zdravlja i sigurnost na radnom mjestu;
3. Europski socijalni fond;
4. politiku stručnog usavršavanja, uključujući stručne kvalifikacije;
5. slobodno kretanje radnika i umirovljenika;
6. socijalni dijalog;
7. sve oblike diskriminacije na radnom mjestu i tržištu rada, osim spolne diskriminacije;
8. odnose s:
 - Europskim centrom za razvoj strukovne izobrazbe (Cedefop),
 - Europskom zakladom za poboljšanje životnih i radnih uvjeta,
 - Europskom zakladom za strukovnu izobrazbu,
 - Europskom agencijom za sigurnost i zdravlje na radu,kao i za odnose s drugim relevantnim tijelima EU-a i međunarodnim organizacijama.

VIII. Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

Odbor nadležan za:

1. politiku okoliša i mjere zaštite okoliša, koje se posebno odnose na:
 - (a) zagađenje zraka, tla i vode, upravljanje otpadom i reciklažu, opasne tvari i pripravke, razinu buke, klimatske promjene, zaštitu biološke raznolikosti;
 - (b) održivi razvoj;
 - (c) međunarodne i regionalne mjere i sporazume čiji je cilj zaštita okoliša;
 - (d) sanaciju štete nastale u okolišu;
 - (e) civilnu zaštitu;
 - (f) Europsku agenciju za okoliš;
 - (g) Europsku agenciju za kemikalije;
2. javno zdravlje, posebno:
 - (a) programe i posebne djelatnosti na području javnog zdravlja;
 - (b) farmaceutske i kozmetičke proizvode;
 - (c) zdravstvene aspekte biološkog terorizma;
 - (d) Europsku agenciju za lijekove i Europski Centar za prevenciju i nadzor bolesti;

3. pitanja sigurnosti hrane, posebno:

- (a) označivanje i sigurnost hrane;
- (b) veterinarske zakonske propise za zaštitu od opasnosti za ljudsko zdravlje; javnozdravstveni nadzor hrane i sustava proizvodnje hrane;
- (c) Europsku agenciju za sigurnost hrane i Europski ured za hranu i veterinarstvo.

IX. Odbor za industriju, istraživanje i energetiku

Odbor nadležan za:

- 1. industrijsku politiku Unije i primjenu novih tehnologija, uključujući mjere koje se odnose na MSP (mala i srednja poduzeća);
- 2. istraživačku politiku Unije, uključujući širenje i iskorištavanje rezultata istraživanja;
- 3. svemirsku politiku;
- 4. djelatnosti Zajedničkog istraživačkog centra i Središnjeg ureda za nuklearna mjerenja, kao i za JET, ITER i druge projekte na tom području;
- 5. mjere Unije vezane za energetska politiku općenito, sigurnost nabave energije i učinkovitost energije, uključujući uspostavljanje i razvoj transeuropskih mreža na području energetske infrastrukture;
- 6. Ugovor o Euratomu i Agenciju za nabavu Europske zajednice za atomsku energiju; nuklearnu sigurnost, razgradnju i odlaganje otpada u nuklearnom sektoru;
- 7. informacijsko društvo i informacijsku tehnologiju, uključujući uspostavljanje i razvoj transeuropskih mreža na području telekomunikacijske infrastrukture.

X. Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača

Odbor nadležan za:

- 1. koordinaciju nacionalnih propisa na području unutarnjeg tržišta i carinske unije na razini Unije, posebno:
 - (a) slobodno kretanje roba uključujući usklađenost tehničkih standarda;
 - (b) pravo poslovnog nastana;
 - (c) slobodu pružanja usluga, uz iznimku financijskog i poštanskog sektora;
- 2. mjere čiji je cilj određivanje i uklanjanje mogućih prepreka u funkcioniranju unutarnjeg tržišta;
- 3. promicanje i zaštitu gospodarskih interesa potrošača u okviru uspostavljanja unutarnjeg tržišta, osim za pitanja javnog zdravlja i sigurnosti hrane.

XI. Odbor za promet i turizam

Odbor nadležan za:

- 1. pitanja razvoja zajedničke politike za željeznički, cestovni, unutarnji vodni, pomorski i zračni promet, posebno:
 - (a) zajedničke propise za prijevoz unutar Europske unije;
 - (b) uspostavljanje i razvoj transeuropskih mreža na području prometne infrastrukture;
 - (c) pružanje prijevoznih usluga i odnose s trećim zemljama na području prijevoza;
 - (d) sigurnost prijevoza;
 - (e) odnose s međunarodnim prijevozničkim organizacijama;
- 2. poštanske usluge;
- 3. turizam.

XII. Odbor za regionalni razvoj

Odbor nadležan za:

regionalnu i kohezijsku politiku, posebno:

- (a) Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond i za ostale instrumente regionalne politike Unije;
- (b) procjenu utjecaja drugih politika Unije na gospodarsku i socijalnu koheziju;
- (c) usklađivanje strukturnih instrumenata Unije;
- (d) najudaljenija područja i otoke te prekograničnu i međuregionalnu suradnju;
- (e) odnose s Odborom regija, organizacijama za međuregionalnu suradnju te lokalnim i regionalnim vlastima.

XIII. Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj

Odbor nadležan za:

- 1. djelovanje i razvoj zajedničke poljoprivredne politike;
- 2. ruralni razvoj, uključujući djelatnosti relevantnih financijskih instrumenata;
- 3. zakonodavne propise o:
 - (a) veterinarskim i fitosanitarnim pitanjima i hrani za životinje pod uvjetom da takve mjere nisu namijenjene zaštiti od opasnosti za ljudsko zdravlje;
 - (b) uzgoju i dobrobiti životinja;
- 4. poboljšanje kvalitete poljoprivrednih proizvoda;
- 5. zalihe sirovina poljoprivrednog podrijetla;
- 6. Ured Zajednice za biljnu raznolikost;
- 7. šumarstvo.

XIV. Odbor za ribarstvo

Odbor nadležan za:

- 1. djelovanje i razvoj zajedničke ribarske politike i njeno upravljanje;
- 2. očuvanje ribolovnih resursa;
- 3. zajedničku organizaciju tržišta ribljih proizvoda;
- 4. strukturnu politiku na područjima ribarstva i akvakulture, uključujući financijske instrumente za usmjeravanje ribarstva;
- 5. međunarodne sporazume u području ribarstva.

XV. Odbor za kulturu i obrazovanje

Odbor nadležan za:

- 1. kulturne aspekte Europske unije, posebno:
 - (a) poboljšanje znanja i širenje kulture;
 - (b) zaštitu i promicanje kulturne i jezične raznolikosti;
 - (c) očuvanje i zaštitu kulturne baštine, kulturnih razmjena i umjetničkog stvaralaštva;
- 2. obrazovnu politiku Unije, uključujući europski prostor visokoškolskog obrazovanja, promicanje sustava europskih škola i cjeloživotnog učenja;
- 3. audiovizualnu politiku te kulturne i obrazovne aspekte informacijskog društva;
- 4. politiku za mlade te razvoj politike za sport i slobodno vrijeme;

5. politiku za informiranje i medije;
6. suradnju s trećim zemljama na područjima kulture i obrazovanja te odnose s relevantnim međunarodnim organizacijama i institucijama.

XVI. Odbor za pravna pitanja

Odbor nadležan za:

1. tumačenje i primjenu prava Unije i usklađenost akata Unije s primarnim pravom, posebno za odabir pravnih osnova i poštovanje načela supsidijarnosti i proporcionalnosti;
2. tumačenje i primjenu međunarodnog prava ako se ono odnosi na Europsku uniju;
3. pojednostavnjivanje zakonodavstva Unije, posebno zakonodavnih prijedloga za njegovu službenu kodifikaciju;
4. pravnu zaštitu prava i ovlasti Parlamenta, uključujući njegovo sudjelovanje u postupcima pred Sudom Europske unije;
5. akte Unije koji utječu na pravni poredak zemalja članica, i to na područjima:
 - (a) građanskog i trgovačkog prava;
 - (b) prava društava;
 - (c) prava intelektualnog vlasništva;
 - (d) procesnog prava;
6. mjere na području pravosudne i administrativne suradnje u građanskim pitanjima;
7. odgovornost prema okolišu i sankcije za kaznena djela protiv okoliša;
8. etička pitanja vezana za nove tehnologije, primjenjujući na nadležne odbore postupak s pridruženim odborima;
9. Statut zastupnika i Pravilnik o osoblju Europske unije;
10. povlastice i imunitet te provjeru valjanosti zastupničkih mandata;
11. organizaciju i statut Suda Europske unije;
12. Ured za usklađivanje na unutarnjem tržištu.

XVII. Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

Odbor nadležan za:

1. zaštitu prava građana, ljudskih prava i temeljnih prava na teritoriju Europske unije, uključujući zaštitu manjina kako je propisano Ugovorima i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima;
2. mjere za borbu protiv svih oblika diskriminacije osim onih prema spolu ili onih oblika diskriminacije koji se događaju na radnom mjestu i tržištu rada;
3. zakonodavne propise na području transparentnosti i zaštite fizičkih osoba s obzirom na obradu osobnih podataka;
4. uspostavljanje i razvoj područja slobode, sigurnosti i pravde, posebno:
 - (a) mjere za ulazak i kretanje osoba, azil i migraciju;
 - (b) mjere za integrirano upravljanje zajedničkim granicama;
 - (c) mjere za suradnju policije i pravosuđa u kaznenim pitanjima;

5. Europski centar za nadzor droga i ovisnosti o drogama i Agenciju Europske unije za temeljna prava, Europol, Eurojust, Cepol te druga tijela i agencije na tom području;
6. utvrđivanje očite opasnosti od ozbiljnog kršenja načela zajedničkih država članica od strane jedne države članice.

XVIII. Odbor za ustavna pitanja

Odbor nadležan za:

1. institucionalne aspekte procesa europske integracije, posebno u okviru pripreme i održavanja konvencija i međuvladinih konferencija;
2. provođenje Ugovora o Europskoj uniji i procjenu njegovog djelovanja;
3. institucionalne posljedice pregovora za proširenje Unije;
4. međuinstitucionalne odnose, uključujući razmatranje međuinstitucionalnih sporazuma u pogledu njihovog prihvaćanja od strane Parlamenta, u skladu s člankom 127. stavkom 2. Poslovnika;
5. jedinstveni izborni postupak;
6. političke stranke na europskoj razini, ne dovodeći u pitanje nadležnost Predsjedništva;
7. utvrđivanje postojanja ozbiljnog i trajnog kršenja zajedničkih načela država članica od strane jedne države članice;
8. tumačenje i primjenu Poslovnika i prijedloge za izmjene istog.

XIX. Odbor za prava žena i jednakost spolova

Odbor nadležan za:

1. određivanje, promicanje i zaštitu prava žena u Uniji i mjere koje Unija s tim u vezi poduzima;
2. promicanje prava žena u trećim zemljama;
3. politiku jednakih mogućnosti, uključujući jednakost muškaraca i žena s obzirom na mogućnosti na tržištu rada i postupanje prema njima na radnom mjestu;
4. uklanjanje svih oblika spolne diskriminacije;
5. provođenje i daljnji razvoj načela uključivanja jednakosti spolova u sva područja politike;
6. praćenje i provođenje međunarodnih sporazuma i konvencija koje uključuju prava žena;
7. politiku informiranja o ženama.

XX. Odbor za predstavke

Odbor nadležan za:

1. predstavke;
 2. odnose s Europskim ombudsmanom.
-

PRILOG VIII.

POVJERLJIVI DOKUMENTI I INFORMACIJE OSJETLJIVE PRIRODE**A. Razmatranje povjerljivih dokumenata upućenih Parlamentu**

Postupak za razmatranje povjerljivih dokumenata upućenih Europskom parlamentu ⁽¹⁾

1. Povjerljivim dokumentima smatraju se dokumenti i informacije kojima javni pristup može biti uskraćen u skladu s člankom 4. Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 1049/2001, a koji uključuju dokumente osjetljive prirode kao što je određeno člankom 9. spomenute Uredbe.

U slučaju da jedna od institucija dovede u pitanje povjerljivost dokumenta pristiglog u Parlament, predmet se upućuje međuinstitucionalnom odboru osnovanom u skladu s člankom 15. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1049/2001.

Kad se povjerljivi dokumenti upućuju Parlamentu s oznakom povjerljivosti, predsjednik nadležnog parlamentarnog odbora po službenoj dužnosti primjenjuje postupak povjerljivosti u skladu s niže navedenim stavkom 3.

2. Svaki odbor Europskog parlamenta ima pravo, na temelju pisanog ili usmenog zahtjeva jednog od svojih članova, na informacije ili dokumente koje odredi primijeniti postupak povjerljivosti. Za odluku o primjeni postupka povjerljivosti potrebna je dvotrećinska većina nazočnih članova.

3. Kada predsjednik odbora postupak proglasi povjerljivim, na raspravi mogu biti nazočni samo članovi odbora, dužnosnici i stručnjaci koje je predsjednik unaprijed odredio i čija je nazočnost nužna.

Dokumenti označeni brojevima distribuiraju se na početku, a skupljaju na kraju sjednice. Nije dopušteno raditi bilješke, a posebno preslike.

U zapisniku sa sjednice ne navode se detaljnosti rasprave o točki obrađenoj u okviru postupka povjerljivosti. Dozvoljeno je zabilježiti samo relevantnu odluku ako je donesena.

4. Tri člana odbora koji je primijenio postupak povjerljivosti mogu zatražiti razmatranje kršenja povjerljivosti i uvrštavanje istog u dnevni red. Većinom članova odbor može odlučiti da se razmatranje kršenja postupka povjerljivosti uvrsti u dnevni red prve sjednice nakon predaje zahtjeva predsjedniku odbora.

5. Sankcije: u slučaju kršenja predsjednik odbora postupa u skladu s člankom 9. stavkom 2. te člancima 152., 153. i 154.

B. Pristup Parlamenta informacijama osjetljive prirode iz područja sigurnosne i obrambene politike

Međuinstitucionalni sporazum od 20. studenog 2002. između Europskog parlamenta i Vijeća o pristupu Europskog parlamenta informacijama osjetljive prirode Vijeća iz područja sigurnosne i obrambene politike ⁽²⁾.

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE,

budući da:

- (1) Članak 21. Ugovora o Europskoj uniji navodi da se Predsjedništvo Vijeća savjetuje s Europskim parlamentom o glavnim aspektima i temeljnim izborima zajedničke vanjske i sigurnosne politike te osigurava propisno razmatranje stavova Europskog parlamenta. Taj članak također predviđa da Predsjedništvo Vijeća i Komisija redovito izvješćuju Europski parlament o razvoju zajedničke vanjske i sigurnosne politike. Potrebno je uvesti mehanizam koji će osigurati provođenje ovih načela u tom području.

⁽¹⁾ Usvojeno odlukom Parlamenta od 15. veljače 1989. te izmijenjeno odlukom Parlamenta od 13. studenog. 2001.

⁽²⁾ SL C 298, 30.11.2002., str. 1.

- (2) S obzirom na specifičnost i posebno sadržaj osjetljive prirode nekih strogo klasificiranih podataka na području sigurnosne i obrambene politike, potrebno je uvesti posebne postupke za dokumente koji sadržavaju takve informacije.
- (3) U skladu s člankom 9. stavkom 7. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije ⁽¹⁾, Vijeće treba obavijestiti Europski parlament o dokumentima osjetljive prirode u smislu članka 9. stavka 1. Uredbe u skladu s odredbama dogovorenima između institucija.
- (4) U većini zemalja članica postoje posebni mehanizmi za prijenos i postupanje s klasificiranim podacima između nacionalnih vlada i parlamenata. Ovaj međuinstitucionalni sporazum trebao bi osigurati da se u slučaju Parlamenta postupanje temelji na najboljim praksama država članica,

SKLOPILI SU OVAJ MEĐUINSTITUCIONALNI SPORAZUM:

1. Područje primjene

- 1.1. Ovaj međuinstitucionalni sporazum određuje pristup Europskog parlamenta informacijama osjetljive prirode, tj. informacijama s oznakom stupnja tajnosti „TRÈS SECRET/TOP SECRET”, „SECRET” ili „CONFIDENTIAL”, bez obzira na porijeklo, medij na kojem se nalaze ili stupanj dovršenosti, s kojima na području sigurnosne i obrambene politike raspolaže Vijeće, kao i postupanje s dokumentima označenima na taj način.
- 1.2. Informacije porijeklom iz treće države ili međunarodne organizacije šalju se uz suglasnost te države ili organizacije.

Kad se informacije s oznakom tajnosti porijeklom iz države članice šalju Vijeću bez izričite zabrane njihovog prenošenja ostalim institucijama, primjenjuju se odredbe iz 2. i 3. odjeljka ovog međuinstitucionalnog sporazuma. U suprotnom, te se informacije šalju uz suglasnost dotične države članice.

Ako odbije proslijediti informacije porijeklom iz treće države, međunarodne organizacije ili države članice, Vijeće je dužno navesti razloge takvog postupanja.

- 1.3. Odredbe ovog međuinstitucionalnog sporazuma primjenjuju se u skladu s važećim pravom i ne dovodeći u pitanje Odluku 95/167/EZ, Euratom, EZUČ Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije od 19. travnja 1995. o detaljnim odredbama o izvršavanju prava Europskog parlamenta na istragu ⁽²⁾ te ne dovodeći u pitanje postojeće sporazume, posebno međuinstitucionalni sporazum od 6. svibnja 1999. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini i poboljšanju proračunskog postupka ⁽³⁾.

2. Opća pravila

- 2.1. Dvije institucije djeluju u skladu s obostranom obvezom iskrene suradnje, u duhu obostranog povjerenja te u skladu s odgovarajućim odredbama Ugovora. Pri prosljeđivanju i postupanju s informacijama obuhvaćenima ovim međuinstitucionalnim sporazumom nužno je poštovati interese koji trebaju biti zaštićeni oznakom tajnosti, a posebno javne interese koji se tiču sigurnosti i obrane Europske unije ili jedne ili više država članica odnosno vojnog ili nevojnog upravljanja krizom.
- 2.2. Na zahtjev jedne od osoba iz točke 3.1., Predsjedništvo Vijeća ili glavni tajnik/Visoki predstavnik pravodobno ih obavješćuje o sadržaju bilo koje informacije osjetljive prirode potrebne za izvršavanja ovlasti povjerenih Europskom parlamentu Ugovorom o Europskoj uniji na području obuhvaćenom ovim međuinstitucionalnim sporazumom, uzimajući u obzir javni interes na području sigurnosti i obrane Europske unije ili jedne ili više zemalja članica, ili vojnog i nevojnog upravljanja krizom, u skladu s pravilima iz odjeljka 3.

3. Pravila kojima se uređuju pristup i postupanje s informacijama osjetljive prirode

- 3.1. U okviru ovog međuinstitucionalnog sporazuma, predsjednik Europskog parlamenta ili predsjednik Odbora Europskog parlamenta za vanjske poslove, ljudska prava te zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku može zatražiti da Predsjedništvo Vijeća ili glavni tajnik/Visoki predstavnik spomenutom odboru dostavi informacije o događanjima na području europske sigurnosne i obrambene politike, uključujući informacije osjetljive prirode na koje se primjenjuje točka 3.3.

⁽¹⁾ SL L 145, 31.5.2001., str. 43.

⁽²⁾ SL L 113, 19.5.1995., str. 1.

⁽³⁾ SL C 172, 18.6.1999., str. 1.

- 3.2. U slučaju krize ili na zahtjev predsjednika Europskog parlamenta ili predsjednika Odbora za vanjske poslove, ljudska prava, zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku, takve se informacije šalju u najkraćem mogućem roku.
- 3.3. U tom smislu, Predsjedništvo Vijeća ili glavni tajnik/Visoki predstavnik obavijestit će predsjednika Europskog parlamenta i posebni odbor kojim predsjedava predsjednik Odbora za vanjske poslove, ljudska prava, zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku, a sastoji se od četiri člana koje imenuje Konferencija predsjednika, o sadržaju informacije osjetljive prirode kada je to potrebno za izvršavanje ovlasti povjerenih Europskom parlamentu Ugovorom o Europskoj uniji na području uređenom ovim međuinstitucionalnim sporazumom. Predsjednik Europskog parlamenta i poseban odbor mogu zatražiti uvid u dotične dokumente u prostorijama Vijeća.

Po potrebi i ako je moguće s obzirom na prirodu i sadržaj dotičnih informacija ili dokumenata, isti su dostupni predsjedniku Europskog parlamenta koji odabire jednu od sljedećih mogućnosti:

- (a) informacije namijenjene predsjedniku Odbora za vanjske poslove, ljudska prava, zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku;
- (b) pristup informacijama ograničen je samo na članove Odbora za vanjske poslove, ljudska prava, zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku;
- (c) rasprava zatvorena za javnost u Odboru za vanjske poslove, ljudska prava, zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku, u skladu s postupkom koji se razlikuje s obzirom na stupanj povjerljivosti;
- (d) prosljeđivanje dokumenata iz kojih su uklonjene informacije u skladu s traženim stupnjem tajnosti.

Ove se mogućnosti ne primjenjuju ako informacija osjetljive prirode ima oznaku stupnja tajnosti „TRÈS SECRET/TOP SECRET”.

Ako je riječ o informacijama ili dokumentima s oznakom stupnja tajnosti „SECRET” ili „CONFIDENTIAL”, predsjednik Europskog parlamenta se o odabiru jedne od mogućnosti prethodno dogovara s Vijećem.

Dotične informacije ili dokumenti ne objavljuju se niti šalju drugim primateljima.

4. Završne odredbe

- 4.1. Europski parlament i Vijeće zasebno poduzimaju sve mjere potrebne za provedbu međuinstitucionalnog sporazuma, uključujući korake potrebne za sigurnosnu provjeru uključenih osoba.
- 4.2. Dvije institucije voljne su raspraviti usporedne međuinstitucionalne sporazume o klasificiranim podacima na drugim područjima djelatnosti Vijeća, pod uvjetom da odredbe ovog međuinstitucionalnog sporazuma ne predstavljaju prešedan za druga područja djelovanja Unije ili Zajednice i ne utječu na sadržaj bilo kojeg drugog međuinstitucionalnog sporazuma.
- 4.3. Međuinstitucionalni sporazum se preispituje nakon dvije godine na zahtjev bilo koje od dvije institucije sukladno iskustvu stečenom njegovom provedbom.

PRILOG

Ovaj međuinstitucionalni sporazum provodi se u skladu s mjerodavnim primjenljivim uredbama, a posebno u skladu s načelom prema kojem je nužni uvjet za prosljeđivanje klasificiranih podataka suglasnost autora kao što je propisano točkom 1.2.

Uvid članova posebnog odbora Europskog parlamenta u dokumente osjetljive prirode odvija se u sigurnoj dvorani u prostorijama Vijeća.

Međuinstitucionalni sporazum stupa na snagu nakon što Europski parlament usvoji interne mjere sigurnosti, sukladne načelima propisanim točkom 2.1. i usporedive s mjerama drugih institucija kako bi se osigurala jednaka razina zaštite informacija osjetljive prirode o kojima je riječ.

C. Provedba međuinstitucionalnog sporazuma o pristupu Parlamenta informacijama osjetljive prirode iz područja sigurnosne i obrambene politike

Odluka Europskog parlamenta od 23. listopada 2002. o provedbi međuinstitucionalnog sporazuma o pristupu Europskog parlamenta informacijama Vijeća iz područja sigurnosne i obrambene politike koje su osjetljive prirode ⁽¹⁾

EUROPSKI PARLAMENT,

uzimajući u obzir članak 9., a posebno njegove stavke 6. i 7. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije ⁽²⁾,

uzimajući u obzir točku 1. priloga VII. ⁽³⁾, dijela A Poslovnika,

uzimajući u obzir članak 20. Odluke Predsjedništva od 28. studenog 2001. o javnom pristupu dokumentima Parlamenta ⁽⁴⁾,

uzimajući u obzir međuinstitucionalni sporazum između Europskog parlamenta i Vijeća o pristupu Europskog parlamenta informacijama Vijeća iz područja sigurnosne i obrambene politike koje su osjetljive prirode,

uzimajući u obzir prijedlog Predsjedništva,

uzimajući u obzir specifičnost i osobito osjetljiv sadržaj nekih informacija strogo povjerljive prirode iz područja sigurnosne i obrambene politike,

budući da je Vijeće, u skladu s odredbama dogovorenim između institucija, dužno Parlamentu proslijediti informacije o dokumentima osjetljive prirode;

budući da zastupnici Europskog parlamenta koji su članovi posebnog odbora osnovanog na temelju međuinstitucionalnog sporazuma moraju proći sigurnosnu provjeru za pristup informacijama osjetljive prirode u skladu s načelom „nužnog poznavanja”;

uzimajući u obzir nužnost utvrđivanja posebnih načina za primanje, obradu i čuvanje informacija osjetljive prirode koje se šalju Vijeću, državama članicama, trećim državama ili međunarodnim organizacijama,

ODLUČIO JE:

Članak 1.

Ovom odlukom usvojene su dodatne mjere nužne za provedbu međuinstitucionalnog sporazuma o pristupu Europskog parlamenta informacijama Vijeća iz područja sigurnosne i obrambene politike koje su osjetljive prirode.

Članak 2.

Vijeće, u skladu sa svojim mjerodavnim propisima, obrađuje zahtjeve Parlamenta za pristup informacijama Vijeća koje su osjetljive prirode. Ako su zatražene dokumente pripremile druge institucije, države članice, treće zemlje ili međunarodne organizacije, ti se dokumenti šalju samo uz suglasnost dotičnih institucija, država ili organizacija.

Članak 3.

Predsjednik Parlamenta odgovoran je za provedbu međuinstitucionalnog sporazuma unutar institucije.

U tom smislu poduzima sve potrebne mjere kako bi osigurao povjerljivu obradu informacija dobivenih izravno od predsjednika Vijeća ili glavnog tajnika/Visokog predstavnika, odnosno informacija dobivenih tijekom uvida u dokumente osjetljive prirode u prostorijama Vijeća.

⁽¹⁾ SL C 298, 30.11.2002., str. 4.

⁽²⁾ SL L 145, 31.5.2001., str. 43.

⁽³⁾ Sada Prilog VIII.

⁽⁴⁾ SL C 374, 29.12.2001., str. 1.

Članak 4.

Kada predsjednik Parlamenta ili predsjednik Odbora za vanjske poslove, ljudska prava, zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku zatraži od Predsjedništva Vijeća ili glavnog tajnika/Visokog predstavnika da dostavi informacije osjetljive prirode posebnom odboru osnovanom na temelju međuinstitucionalnog sporazuma, te se informacije šalju u najkraćem mogućem roku. S tim u vezi Parlament je dužan opremiti dvoranu posebno uređenu za održavanje sastanaka na kojima se obrađuju informacije osjetljive prirode. Pri odabiru dvorane vodi se računa o tome da se osigura razina zaštite kakva je za takvu vrstu sastanaka propisana Odlukom Vijeća 2001/264/EZ od 19. ožujka 2001. ⁽¹⁾ o donošenju sigurnosnih propisa Vijeća.

Članak 5.

Informativni sastanak kojim predsjedava predsjednik Parlamenta ili predsjednik gore navedenog odbora zatvoren je za javnost.

Izuzev četiri člana koja imenuje Konferencija predsjednika, pristup dvorani za sastanke imaju samo oni službenici koji su zbog prirode posla ili u skladu sa zahtjevima posla prošli sigurnosnu provjeru i ovlašteni su za ulazak u dvoranu prema načelu „nužnog poznavanja”.

Članak 6.

Ako predsjednik Parlamenta ili predsjednik gore navedenog odbora zatraži odobrenje za uvid u dokumente koji sadržavaju informacije osjetljive prirode sukladno stavku 3.3. gore navedenog međuinstitucionalnog sporazuma, pregled tih dokumenata odvija se u prostorijama Vijeća.

Uvid u dokumente obavlja se na licu mjesta u bilo kojem obliku u kojem su dostupni.

Članak 7.

Zastupnici Parlamenta koji sudjeluju na informativnim sastancima ili imaju pristup dokumentima osjetljive prirode podvrgavaju se sigurnosnoj provjeri kakvoj su podvrgnuti članovi Vijeća i Komisije. U tom slučaju predsjednik Parlamenta poduzima potrebne korake pri nadležnim državnim tijelima.

Članak 8.

Dužnosnici koji bi trebali imati pristup informacijama osjetljive prirode podvrgavaju se sigurnosnoj provjeri u skladu s odredbama propisanim za druge institucije. Dužnosnici koji su prošli takvu sigurnosnu provjeru u skladu s načelom „nužnog poznavanja” mogu sudjelovati na gore navedenim informativnim sastancima ili proučiti dokumente o kojima je riječ. U tom slučaju, nakon savjetovanja s nadležnim tijelima država članica, glavni tajnik daje ovlaštenje na temelju sigurnosne provjere koju provode ta tijela.

Članak 9.

Informacije dobivene na takvim sastancima ili tijekom savjetovanja o takvim dokumentima u prostorijama Vijeća se niti u cijelosti niti djelomično ne otkrivaju, ne šire niti umnožavaju u bilo kojem obliku. Isto tako, nije dozvoljeno snimanje informacija osjetljive prirode dobivenih od Vijeća.

Članak 10.

Zastupnici Parlamenta koje Konferencija predsjednika imenuje za pristup informacijama osjetljive prirode obvezuju se na čuvanje povjerljivosti informacija. Bilo kojeg zastupnika koji prekrši tu obvezu u posebnom odboru zamjenjuje drugi član kojeg imenuje Konferencija predsjednika. U tom slučaju, zastupnika koji je prekršio tu obvezu prije njegovog isključenja iz posebnog odbora može saslušati Konferencija predsjednika, koja održava posebnu sjednicu zatvorenu za javnost. Osim isključenja iz posebnog odbora zastupnik odgovoran za odavanje informacija može po potrebi biti podvrgnut kaznenom postupku sukladno mjerodavnim važećim zakonskim propisima.

Članak 11.

Dužnosnici kojima je propisno dozvoljen pristup informacijama osjetljive prirode u skladu s načelom „nužnog poznavanja”, obvezuju se na čuvanje povjerljivosti informacija. Bilo koji dužnosnik koji prekrši to pravilo predmetom je istrage koja se provodi u okviru nadležnosti predsjednika, a po potrebi se provodi stegovni postupak sukladno Pravilniku o osoblju. Ako se pokrene kazneni postupak, Predsjednik poduzima sve potrebne mjere da nadležnim državnim tijelima omogućiti provedbu primjerenih postupaka.

Članak 12.

Predsjedništvo je ovlašteno za reviziju, izmjenu ili tumačenje koje je potrebno za provedbu ove Odluke.

⁽¹⁾ SL L 101, 11.4.2001., str. 1.

Članak 13.

Odluka se prilaže Poslovniku Parlamenta i stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

D. Osobni sukobi interesa

Uz odobrenje Predsjedništva, na temelju obrazložene odluke zastupniku može se osporiti pravo uvida u dokument Parlamenta ako nakon saslušanja dotičnog zastupnika Predsjedništvo zaključi da bi spomenuti uvid uzrokovao neprihvatljivu štetu institucionalnim interesima Parlamenta ili javnim interesima te da dotični zastupnik traži uvid u dokument zbog privatnih i osobnih razloga. U roku od mjesec dana od primitka obavijesti zastupnik može protiv takve odluke uložiti pisanu žalbu s obaveznim obrazloženjem. O žalbi odlučuje Parlament bez rasprave, na sjednici koja slijedi nakon ulaganja žalbe.

PRILOG IX.

DETALJNE ODREDBE O IZVRŠAVANJU PRAVA EUROPSKOG PARLAMENTA NA ISTRAGU

Odluka Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije od 19. travnja 1995. o detaljnim odredbama o izvršavanju prava Europskog parlamenta na istragu ⁽¹⁾

EUROPSKI PARLAMENT, VIJEĆE I KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik, a posebno njegov članak 20.b,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 193.,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 107.b,

budući da detaljne odredbe za izvršavanje prava Europskog parlamenta na istragu treba utvrditi poštujući odredbe propisane u Ugovorima o osnivanju Europskih zajednica;

budući da privremeni istražni odbori moraju imati sredstva potrebna za obavljanje svojih dužnosti; budući da je u tu svrhu nužno da države članice te institucije i tijela Europskih zajednica poduzmu sve korake kako bi olakšali izvršavanje tih dužnosti;

budući da treba zaštititi tajnost i povjerljivost postupaka privremenih istražnih odbora;

budući da se na zahtjev jedne od tri uključene institucije detaljne odredbe za izvršavanje prava na istragu mogu revidirati po isteku tekućeg saziva Europskog parlamenta s obzirom na stečeno iskustvo,

SUGLASNO SU DONIJELI OVU ODLUKU:

Članak 1.

Detaljne odredbe za izvršavanje prava Europskog parlamenta na istragu propisane su ovom odlukom u skladu s člankom 20.b Ugovora o EZUČ-u, člankom 193. Ugovora o EZ-u te člankom 107.b Ugovora o EZAE-u.

Članak 2.

1. Sukladno uvjetima i ograničenjima propisanim Ugovorima iz članka 1., pri ispunjavanju svojih dužnosti Europski parlament može na zahtjev jedne četvrtine zastupnika osnovati privremeni istražni odbor kako bi istražio navodna kršenja ili nepravilnosti u provedbi prava Zajednice koje su posljedica djelovanja institucije ili tijela Europskih zajednica, tijela javne uprave države članice ili osoba koje su prema pravu Zajednice ovlaštene za njegovu provedbu.

Europski parlament odlučuje o sastavu i pravilima rada privremenih istražnih odbora.

Odluka o osnivanju privremenog istražnog odbora, u kojoj je posebno navedena njegova zadaća i rok za predaju izvješća, objavljuje se u *Službenom listu Europskih zajednica*.

2. Privremeni istražni odbor izvršava svoje dužnosti u skladu s ovlastima koje su institucijama i tijelima Europskih zajednica dodijeljene temeljem Ugovora.

Članovi privremenih istražnih odbora i druge osobe koje su u okviru svojih dužnosti upoznate s činjenicama, informacijama, saznanjima, dokumentima ili predmetima čiju tajnost treba poštovati u skladu s odredbama koje je usvojila država članica ili institucija Zajednice, odgovorni su za čuvanje njihove tajnosti od neovlaštenih osoba i javnosti čak i po prestanku obavljanja svojih dužnosti.

Saslušanja i svjedočenja su javna. Na zahtjev četvrtine članova istražnog odbora, institucije Zajednice ili državnih tijela ili u slučaju kada privremeni istražni odbor razmatra tajne podatke, sjednice su zatvorene za javnost. Svjedoci i vještaci imaju pravo na izjave ili svjedočenja zatvorena za javnost.

3. Privremeni istražni odbor ne može provoditi istragu o predmetima o kojima se raspravlja pred nacionalnim sudom ili sudom Zajednice, sve dok takav sudski postupak ne bude završen.

⁽¹⁾ SL L 113, 19.5.1995., str. 1.

U roku od dva mjeseca od objave u skladu sa stavkom 1. ili nakon što se Komisiju obavijesti da je privremenom istražnom odboru podnesena pritužba da je država članica prekršila pravo Zajednice, Komisija može obavijestiti Europski parlament da je činjenica koju treba istražiti privremeni istražni odbor predmet prethodnog postupka Zajednice. U tom slučaju privremeni istražni odbor poduzima sve potrebne mjere kako bi Komisija u potpunosti mogla izvršiti ovlasti koje su joj dodijeljene temeljem Ugovora.

4. Privremeni istražni odbor raspušta se predajom izvješća u roku određenom prilikom njegovog osnivanja ili najkasnije po isteku razdoblja ne dužeg od dvanaest mjeseci od dana osnivanja, a u svakom slučaju na kraju parlamentarnog saziva.

Uz obrazloženje odluke Europski parlament može dva puta produžiti dvanaestomjesečni rok za tri mjeseca. Ta se odluka objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.

5. U vezi s predmetima koje je privremeni istražni odbor već istražio, privremeni istražni odbor može se osnovati ili ponovno osnovati najranije dvanaest mjeseci nakon predaje izvješća o istrazi, ili po završetku istrage ili ako se pojave nove činjenice.

Članak 3.

1. Privremeni istražni odbor provodi istrage nužne za provjeru navodnih kršenja i nepravilnosti u provedbi prava Zajednice prema dolje navedenim uvjetima.

2. Privremeni istražni odbor može zatražiti instituciju ili tijelo Europskih zajednica ili vladu države članice da odredi jednog od svojih članova za sudjelovanje u radu odbora.

3. Na temelju obrazloženog zahtjeva privremenog istražnog odbora, države članice o kojima je riječ te institucije ili tijela Europskih zajednica određuju dužnosnika ili službenika ovlaštenog za istupanje pred privremenim istražnim odborom osim ako načela tajnosti ili javne ili nacionalne sigurnosti nalažu drugačije u skladu s nacionalnim zakonima ili zakonodavstvom Zajednice.

Dotični dužnosnici ili službenici govore u ime i prema uputama svojih vlada ili institucija. Oni ostaju vezani obvezama koje proizlaze iz pravila kojima podliježu.

4. Tijela država članica te institucija i tijela Europskih zajednica privremenom istražnom odboru na njegov zahtjev ili na vlastitu inicijativu osiguravaju dokumente potrebne za obavljanje njegovih dužnosti, osim ako su u tome spriječena iz razloga tajnosti ili javne ili državne sigurnosti koji proizlaze iz nacionalnih zakona i propisa ili zakonodavstva i propisa Zajednice.

5. Stavci 3. i 4. ne dovode u pitanje druge odredbe država članica koje se protive istupanju dužnosnika pred tim odborom ili slanju dokumenata.

Predstavnik ovlašten za preuzimanje obveza u ime vlade dotične države članice ili institucije obavješćuje Europski parlament o prepreci koja proizlazi iz tajnosti, javne ili nacionalne sigurnosti ili odredbi navedenih u prvom podstavku.

6. Institucije ili tijela Europskih zajednica privremenom istražnom odboru dostavljaju dokumente država članica tek nakon što obavijeste dotičnu državu.

Dokumente na koje se primjenjuje stavak 5. ne dostavljaju privremenom istražnom odboru bez prethodne suglasnosti dotične države članice.

7. Stavci 3., 4. i 5. primjenjuju se na fizičke ili pravne osobe ovlaštene temeljem prava Zajednice za njegovu provedbu.

8. Ako je to potrebno za obavljanje njegovih dužnosti, privremeni istražni odbor može od bilo koga zatražiti da pred njim svjedoči.

Ako bi njezino spominjanje tijekom istrage osobi moglo nanijeti štetu, privremeni istražni odbor će dotičnu osobu obavijestiti o tome i saslušati je na njezin zahtjev.

Članak 4.

1. Informacije koje je privremeni istražni odbor prikupio koriste se isključivo za izvršavanje njegovih dužnosti. Ne mogu se objaviti ako su tajnog ili povjerljivog sadržaja ili sadržavaju imena osoba.

Europski parlament usvaja administrativne mjere i postupovna pravila potrebna za zaštitu tajnosti i povjerljivosti postupanja privremenog istražnog odbora.

2. Izvješće privremenog istražnog odbora predaje se Europskom parlamentu koji ga može objaviti sukladno odredbama stavka 1.

3. Europski parlament može proslijediti institucijama ili tijelima Europskih zajednica ili državama članicama preporuke koje usvaja na temelju izvješća privremenog istražnog odbora. Na temelju tih preporuka donose zaključke koje smatraju prikladnima.

Članak 5.

Svako obraćanje tijelima država članica s ciljem primjene ove odluke obavlja se putem stalnih predstavništava pri Europskoj uniji.

Članak 6.

Na zahtjev Europskog parlamenta, Vijeća ili Komisije, gore navedena pravila mogu se s obzirom na stečeno iskustvo revidirati po isteku tekućeg saziva Europskog parlamenta.

Članak 7.

Odluka stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

PRILOG X.

ODREDBE O PRIMJENI ČLANKA 9. STAVKA 4. – LOBIRANJE U PARLAMENTU

Članak 1.

Iskaznice

1. Iskaznice su plastificirane kartice s fotografijom vlasnika iskaznice, njegovim imenom i prezimenom te nazivom tvrtke, organizacije ili osobe za koju vlasnik iskaznice radi.

U svim zgradama Parlamenta, vlasnici iskaznica dužni su ih uvijek nositi na vidljivom mjestu. U suprotnom, iskaznica im može biti oduzeta.

Iskaznice se oblikom i bojom razlikuju od iskaznica za posjetitelje.

2. Iskaznice se produžuju samo ako vlasnici istih ispunjavaju obveze iz članka 9. stavka 4.

Svaki prigovor zastupnika na rad predstavnika ili interesne skupine upućuje se kvestorima koji će ispitati slučaj i odlučiti o zadržavanju ili oduzimanju iskaznice.

3. Iskaznice ni u kojem slučaju ne ovlašćuju vlasnike istih da nazoče sjednicama Parlamenta i njegovih tijela koje su zatvorene za javnost i u tom slučaju ne dozvoljavaju vlasniku iskaznice odstupanje od pravila pristupa koje se primjenjuju za sve ostale građane Unije.

Članak 2.

Pomoćnici

1. Na početku svakog parlamentarnog saziva, kvestori određuju maksimalni broj pomoćnika koji može prijaviti svaki zastupnik.

Nakon preuzimanja dužnosti registrirani pomoćnici daju pismenu izjavu o svojim poslovnim djelatnostima te drugim funkcijama i djelatnostima za koje su plaćeni.

2. Pristup Parlamentu za pomoćnike je uređen istim uvjetima kao i za osoblje tajništva ili političkih skupina.

3. Svim drugim osobama, uključujući one koje rade izravno sa zastupnicima, pristup Parlamentu dozvoljen je samo pod uvjetima navedenim u članku 9. stavku 4.

Članak 3.

Kodeks ponašanja

1. U okviru odnosa s Parlamentom, osobe čija se imena nalaze u registru predviđenom člankom 9. stavkom 4 dužne su:

- (a) držati se odredbi članka 9. i ovog Priloga;
- (b) u kontaktima sa zastupnicima Parlamenta, njihovim osobljem ili službenicima Parlamenta, navesti interes ili interese koje zastupaju;
- (c) suzdržati se od svih radnji kojima je cilj dobivanje informacija na nepošten način;
- (d) ne pozivati se na službeni odnos s Parlamentom u poslovanju s trećim stranama;
- (e) ne davati trećim stranama preslike dokumenata dobivenih od Parlamenta s ciljem ostvarivanja dobiti;
- (f) strogo se držati odredbi Priloga I., članka 2., drugog stavka;
- (g) uvjeriti se da je svaka pomoć pružena u skladu s odredbama Priloga I, članka 2. upisana u za to predviđen registar;
- (h) držati se odredbi Pravilnika o osoblju pri zapošljavanju bivših dužnosnika institucija;
- (i) držati se svih propisa Parlamenta o pravima i odgovornostima bivših zastupnika;
- (j) kako bi izbjegli moguće sukobe interesa; dobiti prethodnu suglasnost jednog ili više dotičnih zastupnika u vezi ugovornog odnosa ili zapošljavanja pomoćnika zastupnika, a zatim se uvjeriti da je to upisano u registar predviđen člankom 9. stavka 4.

2. Svako kršenje Kodeksa ponašanja može dovesti do oduzimanja iskaznice izdane dotičnim osobama, a po potrebi i njihovim tvrtkama.

PRILOG XI.

IZVRŠAVANJE DUŽNOSTI EUROPSKOG OMBUDSMANA

A. Odluka Europskog Parlamenta o propisima i općim uvjetima koji uređuju obnašanje dužnosti Europskog ombudsmana ⁽¹⁾

EUROPSKI PARLAMENT,

uzimajući u obzir Ugovore o osnivanju Europskih zajednica, posebno članak 195. stavak 4. Ugovora o osnivanju Europske zajednice i članak 107.d stavak 4. Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,

uzimajući u obzir mišljenje Komisije,

uzimajući u obzir odobrenje Vijeća,

budući da bi trebalo utvrditi pravila i opće uvjete koji uređuju obnašanje dužnosti Europskog ombudsmana u skladu s odredbama Ugovorâ o osnivanju Europskih zajednica;

budući da bi trebalo utvrditi uvjete pod kojima se pritužba može uputiti Europskom ombudsmanu, kao i odnose između obnašanja dužnosti Europskog ombudsmana i sudskih ili upravnih postupaka;

budući da Europski ombudsman, koji može isto tako djelovati na vlastitu inicijativu, mora imati pristup svim sredstvima potrebnim za obnašanje svojih dužnosti; budući da su u tom smislu institucije i tijela Zajednice dužne pružiti Europskom ombudsmanu na njegov zahtjev sve podatke koje on od njih zahtijeva i ne dovodeći u pitanje obvezu Europskog ombudsmana da ne otkriva te podatke; budući da bi pristup klasificiranim podacima ili dokumentima, a posebno dokumentima osjetljive prirode u smislu članka 9. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 ⁽²⁾ trebalo biti u skladu s pravilima o sigurnosti dotične institucije ili tijela Zajednice; budući da bi institucije ili tijela koje dostavljaju klasificirane podatke ili dokumente kao što je spomenuto u prvom podstavku članka 3. stavka 2. trebale obavijestiti Europskog ombudsmana o takvoj klasifikaciji podataka i dokumenata; budući da bi se za provedbu pravila iz prvog podstavka članka 3. stavka 2. Europski ombudsman unaprijed trebao dogovoriti s dotičnom institucijom ili tijelom o uvjetima postupanja s klasificiranim podacima ili dokumentima i drugim podacima koji podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne, budući da ako Europski ombudsman smatra da tražena pomoć nije osigurana, on obavješćuje Europski parlament, koji podnosi odgovarajuće predstavljanje;

budući da je potrebno utvrditi postupke koji će se slijediti u slučaju da istrage Europskog ombudsmana otkriju slučajeve nepravilnosti u postupanju; budući da bi također trebalo predvidjeti podnošenje sveobuhvatnog izvješća Europskog ombudsmana Europskom parlamentu na kraju svakoga godišnjeg zasjedanja;

budući da su Europski ombudsman i njegovo osoblje dužni postupati povjerljivo sa svim podacima koje su saznali tijekom obnašanja svojih dužnosti; budući da je Europski ombudsman, međutim, dužan obavijestiti nadležna tijela o činjenicama za koje smatra da se bi se mogle odnositi na kazneno pravo i koje su mu postale poznate tijekom njegovih istraga;

budući da bi u skladu s primjenljivim nacionalnim zakonodavstvom trebalo osigurati odredbe za mogućnost suradnje između Europskog ombudsmana i tijela istog tipa u određenim državama članicama;

budući da Europski parlament imenuje Europskog ombudsmana na početku svojeg mandata i za cijelo trajanje svojeg mandata, pri čemu ga izabire među osobama koje su državljani Unije i imaju sve potrebne uvjete nezavisnosti i stručnosti;

budući da bi trebalo utvrditi uvjete za prestanak dužnosti Europskog ombudsmana;

budući da Europski ombudsman mora izvršavati svoje dužnosti potpuno nezavisno i, prilikom stupanja na dužnost, svečano prisegnuti pred Sudom Europskih zajednica da će tako djelovati; budući da bi trebalo utvrditi aktivnosti koje nisu u skladu s dužnostima Europskog ombudsmana, kao i primitke s osnove rada, povlastice i imunitet Europskog ombudsmana;

⁽¹⁾ Usvojeno od strane Parlamenta 9. ožujka 1994. (SL L 113, 4.5.1994., str. 15) te izmijenjeno njegovim odlukama od 14. ožujka 2002. (SL L 92, 9.4.2002., str. 13.) i 18. lipnja 2008. (SL L 189, 17.7.2008., str. 25.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.).

budući da bi trebalo donijeti odredbe u vezi s dužnosnicima i službenicima tajništva Europskog ombudsmana koji mu pomažu, te s time povezan proračun; budući da bi sjedište Europskog ombudsmana trebalo biti sjedište Europskog parlamenta;

budući da bi Europski ombudsman trebao donijeti provedbene odredbe za ovu Odluku; nadalje, budući da bi trebalo utvrditi određene prijelazne odredbe za prvog Europskog ombudsmana imenovanog nakon stupanja na snagu Ugovora o Europskoj uniji,

ODLUČIO JE:

Članak 1.

1. U skladu s člankom 195. stavkom 4. Ugovora o osnivanju Europske zajednice i člankom 107.d stavkom 4. Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, pravila i opći uvjeti koji uređuju obnašanje dužnosti Europskog ombudsmana određuju se ovom Odlukom.

2. Europski ombudsman obnaša svoje dužnosti u skladu s ovlastima koje su Ugovorima dodijeljene institucijama i tijelima Zajednice.

3. Europski ombudsman ne smije intervenirati u postupcima pred sudovima ili dovoditi u pitanje osnovanost odluka suda.

Članak 2.

1. U okviru gore spomenutih Ugovorâ i uvjeta koji su u njima utvrđeni, Europski ombudsman pomaže u otkrivanju nepravilnosti u djelovanju institucija i tijela Zajednice, s iznimkom Suda i Prvostupanskog suda koji djeluju u svojoj sudbenoj ulozi, te daje preporuke kako bi se takvo postupanje zaustavilo. Radnje drugih tijela ili osoba ne mogu biti predmet pritužbe Europskom ombudsmanu.

2. Svaki građanin Unije ili svaka fizička ili pravna osoba koja boravi ili ima sjedište u državi članici Unije može neposredno ili putem zastupnika u Europskom parlamentu uputiti pritužbu Europskom ombudsmanu u pogledu slučaja nepravilnosti u djelovanju institucija i tijela Zajednice, s iznimkom Suda i Prvostupanskog suda koji djeluju u svojoj sudbenoj ulozi. Europski ombudsman obavješćuje tu instituciju ili tijelo odmah po primitku pritužbe.

3. U pritužbi moraju biti naznačeni podnositelj i predmet pritužbe; podnositelj pritužbe može zahtijevati da njegova pritužba ostane povjerljiva.

4. Pritužba se podnosi u roku od dvije godine od dana kada je podnositelj pritužbe saznao za činjenice na kojima se ona zasniva i moraju joj prethoditi odgovarajuća administrativna sredstva pri dotičnim institucijama i tijelima.

5. Europski ombudsman može savjetovati podnositelju pritužbe da je uputi drugom tijelu.

6. Pritužbe koje su upućene Europskom ombudsmanu ne utječu na rokove za žalbe u upravnim ili sudskim postupcima.

7. Kada Europski ombudsman mora, zbog dovršenih sudskih postupaka ili onih koji su u tijeku u vezi s činjenicama koje su mu predstavljene, proglasiti pritužbu nedopuštenom ili obustaviti postupanje po njoj, rezultati istražnih radnji koje je do tada proveo se arhiviraju.

8. Europskom ombudsmanu se ne smije podnijeti pritužba koja se odnosi na radne odnose između institucija i tijela Zajednice i njihovih dužnosnika i drugih službenika, osim ako je osoba iskoristila sve mogućnosti podnošenja internih upravnih zahtjeva i pritužbi, posebno postupke iz članka 90. stavaka 1. i 2. Pravilnika o osoblju i ako je rok za odgovore tijela na kojega su pritužbe naslovljene istekao.

9. Europski ombudsman što je prije moguće obavješćuje podnositelja pritužbe o radnjama koje je poduzeo u vezi s njegovom pritužbom.

Članak 3.

1. Europski ombudsman na vlastitu inicijativu ili povodom pritužbe obavlja sve istražne radnje koje smatra opravdanim za razjašnjavanje sumnji u nepravilnosti u djelovanju institucija i tijela Zajednice. O obavljenim radnjama obavješćuje tu instituciju ili tijelo, koje mu može uputiti korisne napomene.

2. Institucije i tijela Zajednice dužni su dostaviti Europskom ombudsmanu svaki podatak koji od njih zahtijeva i omogućiti mu pristup relevantnoj dokumentaciji. Na pristup klasificiranim podacima ili dokumentima, posebno dokumentima osjetljive prirode u smislu članka 9. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 primjenjuju se pravila o sigurnosti dotične institucije ili tijela Zajednice.

Institucije ili tijela koje dostavljaju klasificirane podatke ili dokumente kao što je spomenuto u prethodnom podstavku obavješćuju Europskog ombudsmana o takvoj klasifikaciji podataka i dokumenata.

Za provedbu pravila iz prvog podstavka Europski ombudsman unaprijed dogovara s dotičnom institucijom ili tijelom uvjete postupanja s klasificiranim podacima ili dokumentima i drugim podacima koji podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne.

Dotične institucije ili tijela omogućuju pristup dokumentaciji koja potječe iz države članice i koja podliježe zaštiti tajnosti prema zakonu ili propisima samo ako je ta država članica prethodno dala suglasnost.

One omogućuju pristup drugoj dokumentaciji koja potječe iz države članice nakon što obavijeste tu državu članicu.

U oba slučaja, u skladu s člankom 4., Europski ombudsman ne smije otkriti sadržaj takvih dokumenata.

Dužnosnici i ostali službenici institucija i tijela Zajednice moraju svjedočiti na zahtjev Europskog ombudsmana; i dalje ih obvezuju mjerodavne odredbe Pravilnika o osoblju, posebno njihova dužnost čuvanja poslovne tajne.

3. Tijela država članica dužna su dostaviti Europskom ombudsmanu, kada god to zatraži, putem stalnih predstavništava država članica u Europskim zajednicama, sve informacije koje mu mogu pomoći pri razjašnjavanju slučajeva nepravilnosti u postupanju institucija ili tijela Zajednice, osim ako su takve informacije obuhvaćene zakonom ili propisima o tajnosti ili odredbama koje sprečavaju njihovo dostavljanje. Ipak, u potonjem slučaju predmetna država članica može dozvoliti Europskom ombudsmanu uvid u te informacije ako se obveže da ih neće otkriti.

4. Ako pomoć koju traži nije osigurana, Europski ombudsman obavješćuje Europski parlament, koji podnosi odgovarajuće predstavke.

5. U mjeri u kojoj je to moguće, Europski ombudsman traži rješenje zajedno s dotičnom institucijom i tijelom kako bi se otklonili slučajevi nepravilnosti u postupanju i kako bi se riješila pritužba.

6. Ako Europski ombudsman smatra da postoje nepravilnosti u postupanju, obavješćuje dotičnu instituciju ili tijelo i po potrebi izrađuje nacrt preporuka. Tako obaviještena institucija ili tijelo šalje Europskom ombudsmanu detaljno mišljenje u roku od tri mjeseca.

7. Europski ombudsman zatim šalje izvješće Europskom parlamentu i dotičnoj instituciji ili tijelu. U svom izvješću može dati preporuke. Europski ombudsman obavješćuje podnositelja pritužbe o rezultatima istrage, mišljenju dotične institucije ili tijela, te o svojim eventualnim preporukama.

8. Na kraju svakoga godišnjeg zasjedanja Europski ombudsman podnosi Europskom parlamentu izvješće o rezultatima svojih istraga.

Članak 4.

1. Europski ombudsman i njegovo osoblje, na koje se primjenjuje članak 287. Ugovora o osnivanju Europske zajednice i članak 194. Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, ne smiju otkrivati podatke ili dokumentaciju pribavljene tijekom istraga. Od njih se osobito zahtijeva da ne otkrivaju bilo kakve klasificirane podatke ili dokumente dostavljene Europskom ombudsmanu, posebno dokumente osjetljive prirode u smislu članku 9. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 ili dokumente na koje se primjenjuje zakonodavstvo Zajednice u vezi sa zaštitom osobnih podataka, kao ni bilo koje podatke koji bi mogli štetiti podnositelju pritužbe ili drugim uključenim osobama, ne dovodeći u pitanje stavak 2.

2. Ako tijekom istraga Europski ombudsman sazna za činjenice za koje smatra da bi se mogle odnositi na kazneno pravo, odmah obavješćuje nadležna državna tijela putem Stalnih predstavništava država članica pri Europskim zajednicama i, u mjeri u kojoj je slučaj u njihovoj nadležnosti, nadležnu instituciju, tijelo ili službu Zajednice zaduženu za borbu protiv prijevara; Europski ombudsman po potrebi obavješćuje i instituciju ili tijelo Zajednice koje je nadležno za dotičnog dužnosnika ili službenika i koje može primijeniti članka 18. stavak 2. Protokola o povlasticama i imunitetima Europskih zajednica. Europski ombudsman može također obavijestiti nadležnu instituciju ili tijelo Zajednice o činjenicama koje s disciplinskog stajališta dovode u pitanje postupanje člana njihovog osoblja.

Članak 4.a

Europski ombudsman i njegovo osoblje rješavaju zahtjeve za javni pristup dokumentima, osim onima iz članka 4. stavka 1, u skladu s uvjetima i ograničenjima navedenima u Uredbi (EZ) br. 1049/2001.

Članak 5.

1. U mjeri u kojoj može pomoći da njegove istražne radnje budu učinkovitije i da se bolje čuvaju prava i interesi osoba koje mu podnose pritužbe, Europski ombudsman može surađivati s tijelima istog tipa u određenim državama članica pridržavajući se mjerodavnog nacionalnog zakonodavstva. Europski ombudsman ne može pri tome tražiti uvid u dokumentaciju kojoj na temelju članka 3. nema pristup.

2. U okviru svojih funkcija kao što je utvrđeno u članku 195. Ugovora o osnivanju Europske zajednice i članku 107.d Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju te izbjegavajući obavljanje djelatnosti koje već obavljaju druge institucije i tijela, Europski ombudsman može pod istim uvjetima surađivati s institucijama i tijelima država članica koje su zadužene za promicanje i zaštitu temeljnih prava.

Članak 6.

1. Europski parlament imenuje Europskog ombudsmana nakon svakih izbora za Europski parlament i za cijelo trajanje parlamentarnog mandata. Europski ombudsman može biti ponovno imenovan.

2. Europski ombudsman se izabire između osoba koje su građani Unije, imaju puna građanska i politička prava i sva potrebna jamstva nezavisnosti te ispunjavaju uvjete potrebne za obnašanje najviše sudačke dužnosti u svojoj zemlji ili imaju priznatu stručnost i iskustvo za obnašanje dužnosti Europskog ombudsmana.

Članak 7.

1. Europski ombudsman prestaje obnašati svoje dužnosti istekom mandata, ostavkom ili razrješenjem dužnosti.

2. Osim u slučaju razrješenja dužnosti, Europski ombudsman ostaje na dužnosti sve do imenovanja svojeg nasljednika.

3. U slučaju ranijeg prestanka obnašanja dužnosti Europskog ombudsmana, njegov nasljednik se imenuje u roku od tri mjeseca od trenutka tog prestanka za preostalo razdoblje parlamentarnog mandata.

Članak 8.

Na zahtjev Europskog parlamenta, Sud Europskih zajednica može razriješiti dužnosti Europskog ombudsmana koji više ne ispunjava uvjete potrebne za obnašanje dužnosti ili ako je počinio tešku povredu dužnosti.

Članak 9.

1. Europski ombudsman obnaša svoje dužnosti potpuno nezavisno, u općem interesu Zajednica i državljana Unije. Pri obnašanju svojih dužnosti ne smije tražiti ni prihvaćati upute od bilo koje vlade ili drugog tijela. Suzdržava se od bilo koje radnje koja je nespojiva s prirodom njegovih dužnosti.

2. Pri preuzimanju dužnosti Europski ombudsman svečano priseže pred Sudom Europskih zajednica da će svoje dužnosti obnašati potpuno nezavisno i nepristrano i da će tijekom i nakon svog mandata poštovati obveze koje iz njega proizlaze, posebno svoju dužnost časna i suzdržana ponašanja u pogledu prihvaćanja određenih imenovanja ili povlastica nakon prestanka obnašanja dužnosti.

Članak 10.

1. Tijekom mandata Europski ombudsman ne smije obnašati druge političke ili upravne dužnosti niti se baviti drugim zanimanjem, ni plaćenim, ni neplaćenim.

2. Europski ombudsman ima jednak položaj u pogledu primitaka s osnove rada, dodataka i mirovine kao sudac Suda Europskih zajednica.

3. Članci 12. do 15. i članak 18. Protokola o povlasticama i imunitetima Europskih zajednica primjenjuju se i na Europskog ombudsmana te na dužnosnike i službenike njegovog tajništva.

Članak 11.

1. Europskom ombudsmanu pomaže tajništvo, čijega glavnog službenika on imenuje.

2. Dužnosnici i službenici tajništva Europskog ombudsmana podliježu pravilima i propisima koji se primjenjuju na dužnosnike i ostale službenike Europskih zajednica. O njihovom broju se odlučuje svake godine u okviru proračunskog postupka.

3. Dužnosnici Europskih zajednica i država članica imenovani u tajništvo Europskog ombudsmana upućuju se u interesu službe te im je zajamčen automatski povratak u instituciju iz koje su upućeni.

4. U pitanjima koja se odnose na osoblje, Europski ombudsman ima isti status kao institucije u smislu članka 1. Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europskih zajednica.

Članak 12.

Brisan

Članak 13.

Sjedište Europskog ombudsmana je sjedište Europskog parlamenta.

Članak 14.

Europski ombudsman donosi provedbene odredbe za ovu Odluku.

Članak 15.

Prvi Europski ombudsman koji se imenuje nakon stupanja na snagu Ugovora o Europskoj uniji imenuje se za ostatak parlamentarnog mandata.

Članak 16.

Brisan

Članak 17.

Ova se odluka objavljuje u *Službenom listu Europske unije*. Stupa na snagu na dan objave.

B. Odluka Europskog ombudsmana o donošenju provedbenih odredbi ⁽¹⁾

Članak 1.

Definicije

U ovim provedbenim odredbama,

- (a) „dotična institucija” znači institucija ili tijelo Zajednice koje je predmetom pritužbe ili istrage na vlastitu inicijativu;
- (b) „statut” znači propisi i opći uvjeti o obnašanju dužnosti Europskog ombudsmana;
- (c) u vezi s dokumentima i informacijama, „povjerljiv” znači „ne smije se otkriti”.

Članak 2.

Zaprimanje pritužbi

- 2.1. Nakon zaprimanja pritužbe se razvrstavaju, upisuju u registar i dodjeljuje im se broj.
- 2.2. Podnositelju pritužbe šalje se povratnica s urudžbenim brojem pritužbe te imenom pravnog službenika zaduženog za slučaj.
- 2.3. Predstavka koju Europski parlament šalje Europskom ombudsmanu, uz dopuštenje podnositelja predstavke, obrađuje se kao pritužba.
- 2.4. U primjerenim slučajevima te uz dopuštenje podnositelja pritužbe, Europski ombudsman može poslati pritužbu Europskom parlamentu da se ista obrađuje kao predstavka.
- 2.5. U primjerenim slučajevima te uz suglasnost podnositelja pritužbe, Europski ombudsman pritužbu može poslati drugom nadležnom tijelu.

⁽¹⁾ Doneseno 8. srpnja 2002. i izmijenjeno odlukama Europskog ombudsmana od 5. travnja 2004. i 3. prosinca 2008. godine.

Članak 3.

Dopuštenost pritužbi

3.1. Na temelju kriterija navedenih u Ugovoru i Statutu, Europski ombudsman određuje je li pritužba u njegovoj nadležnosti te ako jest, o njenoj dopuštenosti; od podnositelja pritužbe može zatražiti dodatne informacije ili dokumente prije donošenja odluke.

3.2. Ako pritužba nije u njegovoj nadležnosti ili je nedopuštena, Europski ombudsman zaključuje predmet po pritužbi. O svojoj odluci i razlozima donošenja takve odluke obavješćuje podnositelja pritužbe. Europski ombudsman može savjetovati podnositelju pritužbe obraćanje drugom tijelu.

Članak 4.

Istrage u vezi dopuštenih pritužbi

4.1. Europski ombudsman odlučuje postoji li osnova za opravdanost istrage po dopuštenoj pritužbi.

4.2. Ako Europski ombudsman ne utvrdi razloge za opravdanost istrage, zaključuje predmet i o tome obavješćuje podnositelja pritužbe. Europski ombudsman također može obavijestiti dotičnu instituciju.

4.3. Ako Europski ombudsman utvrdi razloge za opravdanost istrage, obavješćuje podnositelja pritužbe i dotičnu nadležnu instituciju. Primjerak pritužbe šalje dotičnoj instituciji i poziva je da dostavi mišljenje u zadanom roku, koji obično nije duži od tri mjeseca. U zahtjevu dotičnoj instituciji mogu biti navedeni posebni aspekti pritužbe ili posebna pitanja o kojima se treba izjasniti.

4.4. Mišljenje ne sadržava informacije ili dokumente koje dotična institucija smatra povjerljivima.

4.5. Dotična institucija može zatražiti da se pojedini dijelovi mišljenja otkriju samo podnositelju pritužbe. Dužna je jasno odrediti dijelove o kojima je riječ i obrazložiti razloge svojeg zahtjeva.

4.6. Europski ombudsman šalje mišljenje dotične institucije podnositelju pritužbe. Podnositelj pritužbe ima mogućnost podnošenja primjedbi Europskom ombudsmanu u roku koji obično nije duži od jednog mjeseca.

4.7. Ako smatra potrebnim, Europski ombudsman može provesti dodatne istrage. Točke 4.3. do 4.6. odnose se na dodatne istrage, osim što je uobičajeni rok za odgovor dotične institucije jedan mjesec.

4.8. Ako smatra primjerenim, Europski ombudsman može koristiti pojednostavljene postupak s namjerom postizanja brzog rješenja.

4.9. Nakon završenih istraga Europski ombudsman zatvara slučaj donošenjem obrazložene odluke te obavješćuje podnositelja pritužbe i dotičnu instituciju.

Članak 5.

Istražne ovlasti

5.1. U skladu s uvjetima navedenim u Statutu, Europski ombudsman može zatražiti od institucija ili tijela Zajednice te tijela država članica da u razumnom roku dostave informacije ili dokumente u svrhu istrage. One jasno moraju odrediti sve informacije ili dokumente koje smatraju povjerljivima.

5.2. Europski ombudsman ima pravo pregledati spis dotične institucije. Dotična institucija će jasno odrediti dokumente u spisu koje smatra povjerljivima. Europski ombudsman ima pravo napraviti preslike cijelog spisa ili pojedinih dokumenata iz spisa. Europski ombudsman obavješćuje podnositelja pritužbe o provedenoj istrazi.

5.3. Europski ombudsman može zatražiti od dužnosnika ili drugih službenika institucija ili tijela Zajednice da daju iskaz u skladu s uvjetima navedenim u Statutu. Europski ombudsman ima pravo odlučiti da osoba pozvana dati iskaz to učini na povjerljiv način.

5.4. Europski ombudsman može zatražiti od institucija i tijela Zajednice poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi proveo istragu na licu mjesta.

5.5. Europski ombudsman može zatražiti studije ili stručna izvješća koja smatra potrebnima za uspješan ishod istrage.

*Članak 6.***Sporazumna rješenja**

6.1. Ako Europski ombudsman utvrdi nepravilnosti u postupanju uprave, u najvećoj mogućoj mjeri surađuje s dotičnom institucijom u traženju sporazumnog rješenja kako bi uklonili nepravilnosti i time zadovoljili podnositelja pritužbe.

6.2. Ako Europski ombudsman takvu suradnju smatra uspješnom, zatvara slučaj donošenjem obrazložene odluke. O odluci obavješćuje podnositelja pritužbe i dotičnu instituciju.

6.3. Ako Europski ombudsman sporazumno rješenje smatra nemogućim ili traženje sporazumnog rješenja neuspješnim, slučaj zaključuje ili donošenjem obrazložene odluke koja može sadržavati primjedbe ili piše izvješće koje sadržava nacrt preporuka.

*Članak 7.***Primjedbe**

7.1. Europski ombudsman daje primjedbu ako smatra:

- (a) da više nije moguće da dotična institucija ukloni slučajeve nepravilnosti u postupanju uprave; i
- (b) da slučaj nepravilnosti u postupanju uprave nema opće posljedice.

7.2. Kada Europski ombudsman slučaj zaključuje primjedbom, o tome obavješćuje podnositelja pritužbe i dotičnu instituciju.

*Članak 8.***Izvješća i preporuke**

8.1. Europski ombudsman dotičnoj instituciji predlaže izvješće s nacrtom preporuka ako smatra da

- (a) je moguće da dotična institucija riješi problem nepravilnog postupanja uprave; ili
- (b) problem nepravilnog postupanja uprave ima opće posljedice.

8.2. Europski ombudsman šalje primjerak svojeg izvješća i nacrt preporuka dotičnoj instituciji i podnositelju pritužbe.

8.3. Dotična institucija Europskom ombudsmanu šalje detaljno mišljenje u roku od tri mjeseca. Detaljno mišljenje može sadržavati prihvatanje odluke Europskog ombudsmana i opis mjera poduzetih za provedbu nacrt preporuka.

8.4. Ako Europski ombudsman detaljno mišljenje ne smatra zadovoljavajućim, može za Europski parlament pripremiti posebno izvješće u vezi s problemom nepravilnosti u postupanju uprave. Izvješće može sadržavati preporuke. Europski ombudsman šalje primjerak izvješća dotičnoj instituciji i podnositelju pritužbe.

*Članak 9.***Istrage na vlastitu inicijativu**

9.1. Europski ombudsman ima pravo provesti istragu na vlastitu inicijativu.

9.2. Kada provodi istragu na vlastitu inicijativu, Europski ombudsman ima iste istražne ovlasti kao kod istraga pokrenutih na temelju pritužbe.

9.3. Postupci koji se primjenjuju u istragama pokrenutima na temelju pritužbe podnositelja, primjenjuju se na odgovarajući način i u istragama na vlastitu inicijativu.

*Članak 10.***Postupovna pitanja**

10.1. Ako podnositelj pritužbe tako zahtijeva, Europski ombudsman pritužbu klasificira kao povjerljivu. Ako smatra potrebnim zaštititi interese podnositelja pritužbe ili treće strane, Europski ombudsman pritužbu može na vlastitu inicijativu klasificirati kao povjerljivu.

10.2. Ako to smatra primjerenim, Europski ombudsman ima pravo poduzeti korake za prioritarno postupanje po pritužbi.

10.3. Ako se u vezi s postupcima koji su pod istragom Europskog ombudsmana vode pravni postupci, Europski ombudsman zaključuje slučaj. Ishod istraga koje je do tada proveo se pohranjuje.

10.4. Europski ombudsman obavješćuje nadležna državna tijela, a po potrebi i instituciju ili tijelo Zajednice, o pitanjima koja se odnose na kazneno pravo, za koja je saznao tijekom istrage. Europski ombudsman također može obavijestiti instituciju ili tijelo Zajednice o činjenicama koje po njegovom mišljenju mogu opravdati stegovne postupke.

Članak 11.

Izvjешća Europskom parlamentu

11.1. Europski ombudsman Europskom parlamentu predaje godišnje izvješće o svojem cjelokupnom djelovanju, uključujući ishod istraga.

11.2. Osim posebnih izvješća u skladu s člankom 8.4., Europski ombudsman može pripremiti za Europski parlament i druga posebna izvješća ako ih smatra primjerenima za ispunjavanje svojih odgovornosti iz Ugovora i Statuta.

11.3. Godišnja i posebna izvješća Europskog ombudsmana mogu sadržavati preporuke koje smatra primjerenima za ispunjavanje svojih odgovornosti iz Ugovora i Statuta.

Članak 12.

Suradnja s ombudsmanima i sličnim tijelima u državama članicama

Europski ombudsman može surađivati s ombudsmanima i sličnim tijelima u državama članicama s ciljem poboljšanja učinkovitosti svojih istraga i istraga koje provode ombudsmeni i slična tijela u državama članicama te da bi osigurao učinkovitiju zaštitu prava i interesa koji proizlaze iz propisa Europske unije i Europske zajednice.

Članak 13.

Pravo podnositelja pritužbe na uvid u spis

13.1. Podnositelj pritužbe ima pravo uvida u spis Europskog ombudsmana o svojoj pritužbi u skladu s člankom 13.3.

13.2. Podnositelj pritužbe može iskoristiti pravo uvida u spis na licu mjesta. Podnositelj pritužbe ima pravo zahtijevati od Europskog ombudsmana da mu dostavi primjerak cijelog spisa ili posebnih dokumenata iz spisa.

13.3. Podnositelj pritužbe nema pristup:

(a) dokumentima ili informacijama dobivenim na temelju članka 5.1. ili 5.2. o kojima je Europski ombudsman obaviješten da su povjerljivi;

(b) dokazima prikupljenima u povjerenju u skladu s člankom 5.3.

Članak 14.

Javni pristup dokumentima Europskog ombudsmana

14.1. Javnost ima pristup dokumentima Europskog ombudsmana koji se ne odnose na istrage u skladu s istim uvjetima i ograničenjima propisanim Uredbom (EZ) br. 1049/2001⁽¹⁾ o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije.

14.2. Javnost može zatražiti pristup dokumentima Europskog ombudsmana vezanim uz istrage, pod uvjetom da pritužba, u skladu s člankom 10.1., nije označena kao povjerljiva na zahtjev podnositelja ili Europskog ombudsmana. Nije moguć pristup:

(a) dokumentima ili informacijama dobivenim na temelju članka 5.1. ili 5.2. o kojima je Europski ombudsman obaviješten da su povjerljivi;

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.).

- (b) dokazima prikupljenima u povjerenju u skladu s člankom 5.3.
- (c) onim dijelovima mišljenja i odgovora na daljnje istrage koji se, na zahtjev dotične institucije i u skladu s člankom 4.5., trebaju otkriti samo podnositelju pritužbe. Podnositelj je obaviješten o razlogu ili razlozima kojima je dotična institucija obrazložila svoj zahtjev;
- (d) dokumentu čije bi otkrivanje štetilo cjelovitosti istrage u tijeku.
- 14.3. Zahtjevi za pristup dokumentima šalju se pisanim putem (pismom, faksom ili elektroničkom poštom) i moraju biti dovoljno precizni radi određivanja vrste dokumenta.
- 14.4. Pristup dokumentu omogućen je na licu mjesta ili dostavljanjem preslika. Europski ombudsman ima pravo tražiti razumnu naknadu troškova za dostavu preslika. Način izračuna troškova je pojašnjen.
- 14.5. Odluke o zahtjevima za javni pristup donose se u roku od 15 dana od primitka. U iznimnim slučajevima rok se može produžiti za 15 radnih dana; podnositelj zahtjeva unaprijed je obaviješten o produljenju roka i detaljnim razlozima.
- 14.6. Ako je zahtjev za pristup dokumentu odbijen u cijelosti ili djelomično, navode se razlozi odbijanja.

Članak 15.

Jezici

- 15.1. Pritužba se predaje Europskom ombudsmanu na bilo kojem jeziku Ugovora. Europski ombudsman nije dužan obraditi pritužbe pristigle na drugim jezicima.
- 15.2. Europski ombudsman u svojim postupcima koristi jedan od jezika Ugovora; u slučaju pritužbe, jezik na kojem je napisana.
- 15.3. Europski ombudsman određuje koji dokumenti trebaju biti sastavljeni na jeziku postupka.

Članak 16.

Objava izvješća

- 16.1. Europski ombudsman u Službenom listu objavljuje priopćenja o usvajanju godišnjih i posebnih izvješća, obznajući na koji način svi zainteresirani mogu pristupiti cjelovitom tekstu dokumenata.
- 16.2. Izvješća ili sažeci odluka Europskog ombudsmana o povjerljivim pritužbama objavljeni su u obliku koji ne dopušta identificiranje podnositelja pritužbe.

Članak 17.

Stupanje na snagu

- 17.1. Provedbene odredbe donesene 16. listopada 1997. stavljaju se izvan snage.
- 17.2. Odluka stupa na snagu 1. siječnja 2003.
- 17.3. Predsjednik Europskog parlamenta obaviješten je o donošenju ove odluke. Priopćenje se također objavljuje u Službenom listu.
-

PRILOG XII.

SPREČAVANJE PRIJEVARE, KORUPCIJE I SVIH NEZAKONITIH RADNJI KOJE ŠTETE INTERESIMA ZAJEDNICA**Odluka Europskog parlamenta o uvjetima unutarnjih istraga koje se odnose na sprečavanje prijevare, korupcije i svih nezakonitih radnji koje štete interesima Zajednica ⁽¹⁾**

EUROPSKI PARLAMENT,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 199.,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik, a posebno njegov članak 25.,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 112.,

uzimajući u obzir svoj Poslovnik, a posebno njegov članak 186.c ⁽²⁾,

budući da:

Uredba (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ i Uredba Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 ⁽⁴⁾ o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevare osiguravaju da Ured pokreće i provodi upravne istrage unutar institucija, tijela i ureda te agencija osnovanih od strane ili na temelju Ugovora o EZ-u ili Ugovora o Euratomu;

Odgovornost Europskog ureda za borbu protiv prijevare kako ju je odredila Komisija nadilazi zaštitu financijskih interesa te uključuje sve aktivnosti vezane uz potrebu zaštite interesa Zajednice od nepravilnog postupanja koje može dovesti do upravnih ili kaznenih postupaka;

Područje borbe protiv prijevare treba proširiti, a njezinu djelotvornost poboljšati korištenjem postojeće stručnosti u području upravnih istraga;

Stoga, na temelju svoje upravne samostalnosti, sve institucije, tijela i uredi te agencije trebaju povjeriti Uredu zadatak provođenja unutarnjih upravnih istraga s ciljem razjašnjavanja ozbiljnih situacija vezanih uz obnašanje profesionalnih dužnosti koje mogu predstavljati nepridržavanje obveza dužnosnika i drugih službenika Zajednica kako je navedeno u članku 11., članku 12. stavcima 2. i 3., člancima 13., 14., 16. i članku 17. stavku 1. Pravilnika o osoblju za dužnosnike i Uvjetima zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica (dalje u tekstu „Pravilnik o osoblju”), koje štete interesima tih Zajednica i koje bi mogle dovesti do stegovnih ili, u primjerenim slučajevima, kaznenih postupaka ili teških povreda službene dužnosti iz članka 22. Pravilnika o osoblju ili propusta u ispunjavanju analognih obveza zastupnika ili osoblja Europskog parlamenta koji ne podliježu Pravilniku o osoblju;

Te istrage treba provoditi u potpunom skladu s odgovarajućim odredbama Ugovora o osnivanju Europskih zajednica, a posebno Protokolom o povlasticama i imunitetu, provedbenim tekstovima i Pravilnikom o osoblju;

Te istrage treba provoditi pod istovjetnim uvjetima u svim institucijama, tijelima, uredima i agencijama Zajednice; dodjeljivanje te zadaće Uredu ne treba utjecati na odgovornosti samih institucija, tijela, ureda ili agencija i ni na koji način ne treba smanjiti pravnu zaštitu dotičnih osoba;

Do izmjene Pravilnika o osoblju treba utvrditi praktična rješenja koja će odrediti kako članovi institucija i tijela, voditelji ureda i agencija te dužnosnici i drugi službenici institucija, tijela, ureda i agencija trebaju surađivati u neometanom odvijanju unutarnje istrage,

⁽¹⁾ Usvojeno 18. studenog 1999.

⁽²⁾ Sada članak 215. točka (c).

⁽³⁾ SL L 136, 31.5.1999., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 136, 31.5.1999., str. 8.

ODLUČIO JE:

Članak 1.

Obveza suradnje s Uredom

Glavni tajnik, službe i svaki dužnosnik ili drugi službenik Europskog parlamenta mora u potpunosti surađivati sa službenicima Ureda i pružiti svaku potrebnu pomoć oko istrage. S tim ciljem, oni pružaju službenicima Ureda sve korisne informacije i objašnjenja.

Ne dovodeći u pitanje odgovarajuće odredbe Ugovora o osnivanju Europskih zajednica, a posebno Protokol o povlasticama i imunitetu i provedbene tekstove, zastupnici u potpunosti surađuju s Uredom.

Članak 2.

Dužnost dostavljanja informacija

Svaki dužnosnik ili drugi službenik Europskog parlamenta koji postane upoznat s dokazom koji dovodi do pretpostavke o postojanju mogućih slučajeva prijevare, korupcije ili kakve druge nezakonite aktivnosti koja šteti interesima Zajednice, ili ozbiljnih situacija vezanih uz obnašanje profesionalnih dužnosti koje mogu predstavljati nepridržavanje obveza dužnosnika ili drugih službenika. Zajednica ili osoblja koje ne podliježe Pravilniku o osoblju koje bi moglo dovesti do stegovnih ili, u primjerenim slučajevima, kaznenih postupaka, odmah obavješćuju voditelja službe ili glavnog direktora ili ako smatraju korisnim izravno glavnog tajnika ili Ured u slučaju dužnosnika, drugih službenika ili osoblja koje ne podliježe Pravilniku o osoblju ili u slučaju propusta u ispunjavanju analognih obveza zastupnika, predsjednika Europskog parlamenta.

Predsjednik, glavni tajnik, glavni direktori i načelnici službi Europskog parlamenta bez odlaganja prenose Uredu sve dokaze s kojima su upoznati, a iz kojih se može pretpostaviti postojanje nepravilnosti iz stavka 1.

S dužnosnicima ili drugim službenicima Europskog parlamenta ni u kojem se slučaju neće postupati nepravedno ili diskriminirajuće zbog pružanja informacija iz stavaka 1. i 2.

Zastupnici koji saznaju za činjenice iz stavka 1. obavješćuju predsjednika Parlamenta ili, ako smatraju korisnim, izravno Ured.

Ovaj se članak primjenjuje ne dovodeći u pitanje povjerljivost zahtjeva navedenih u propisima ili u Poslovniku Europskog parlamenta.

Članak 3.

Pomoć ureda za sigurnost

Na zahtjev direktora Ureda, ured za sigurnost Europskog parlamenta pomaže Uredu u praktičnom provođenju istrage.

Članak 4.

Imunitet i pravo na odbijanje svjedočenja

Članci Poslovnika kojima se uređuje imunitet parlamentarnih zastupnika i pravo na odbijanje svjedočenja ostaju nepromijenjeni.

Članak 5.

Obavješćivanje zainteresiranih strana

U slučaju moguće upletenosti zastupnika, dužnosnika ili drugog službenika, u što kraćem roku se obavješćuje zainteresirana strana dok to ne šteti istrazi. U svakom slučaju, ne mogu se donijeti zaključci koji se imenom odnose na zastupnika, dužnosnika ili drugog službenika Europskog parlamenta kad je istraga zaključena a da zainteresirana strana nije dobila priliku izraziti svoja stajališta o svim činjenicama koje je se tiču.

U slučajevima koji zahtijevaju zadržavanje potpune tajnosti za potrebe istrage i koji zahtijevaju uporabu istražnih radnji koje potpadaju pod nadležnost nacionalnih sudskih tijela, ispunjavanje obveze pozivanja zastupnika, dužnosnika ili drugog službenika Europskog parlamenta na iznošenje stajališta može se odgoditi u dogovoru s predsjednikom, u slučaju zastupnika, odnosno glavnim tajnikom u slučaju dužnosnika ili drugog službenika.

*Članak 6.***Informacije o okončanju istrage bez poduzimanja daljnjih koraka**

Ako nakon unutarnje istrage nema dovoljno dokaza protiv zastupnika, dužnosnika ili drugog službenika Europskog parlamenta protiv kojeg su uložene pritužbe, odlukom direktora Ureda koji pisanim putem obavješćuje zainteresiranu stranu završava se unutarnja istraga u vezi s njom, bez poduzimanja daljnjih koraka.

*Članak 7.***Ukidanje imuniteta**

Svaki zahtjev nacionalne policije ili pravosudnog tijela u vezi s ukidanjem imuniteta u sudskim postupcima protiv dužnosnika ili drugog službenika Europskog parlamenta oko mogućih slučajeva prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite radnje prenosi se direktoru Ureda radi donošenja mišljenja. Ako se zahtjev za ukidanje imuniteta tiče zastupnika Europskog parlamenta, obavješćuje se Ured.

*Članak 8.***Datum stupanja na snagu**

Ova Odluka stupa na snagu na dan usvajanja u Europskom parlamentu.

PRILOG XIII.

SPORAZUM IZMEĐU EUROPSKOG PARLAMENTA I KOMISIJE O POSTUPCIMA ZA PROVEDBU ODLUKE VIJEĆA 1999/468/EZ O UTVRĐIVANJU POSTUPAKA ZA IZVRŠAVANJE PROVEDBENIH OVLASTI DODIJELJENIH KOMISIJI, KAKO JE IZMIJENJENA ODLUKOM 2006/512/EZ**Obavješćivanje Europskog parlamenta**

1. U skladu s člankom 7. stavkom 3. Odluke 1999/468/EZ ⁽¹⁾, Komisija je dužna redovito izvješćivati Europski parlament o radu odbora ⁽²⁾ u skladu s dogovorima koji osiguravaju transparentan i učinkovit sustav prijenosa te utvrđivanje proslijeđenih informacija i različitih faza postupka. Zbog toga Europski parlament mora istodobno i pod istim uvjetima važećima za članove odbora zaprimiti prijedloge dnevnog reda za sjednice odbora, nacrt provedbenih mjera koji se predaje tim odborima na temelju glavnih akata donesenih u skladu s postupkom iz članka 251. Ugovora, rezultate glasovanja, sažetke zapisnika sa sjednica i popise tijela kojima pripadaju osobe koje su države članice odredile da ih predstavljaju.

Registar

2. Komisija osniva registar koji sadržava sve dokumente proslijeđene Europskom parlamentu ⁽³⁾. Europski parlament ima izravan pristup registru. U skladu s člankom 7. stavkom 5. Odluke 1999/468/EZ, objavit će se upućivanja svih dokumenata proslijeđenih Europskom parlamentu.

3. U skladu s obvezama koje je Komisija preuzela u svojoj izjavi o članku 7. stavku 3. Odluke 1999/468/EZ ⁽⁴⁾ i čim se ispune potrebni tehnički uvjeti, registar iz stavka 2. posebno će omogućiti:

— jasno određivanje dokumenata u okviru istog postupka i bilo kakvih promjena provedbene mjere u svakoj fazi postupka,

— navođenje faze postupka i rasporeda,

— jasno razlikovanje nacrta mjera koje je Europski parlament primio u isto vrijeme kao i članovi odbora u skladu s pravom na informiranje, od konačnog nacrta nakon mišljenja odbora koje se šalje Europskom parlamentu,

— jasno utvrđivanje bilo kakve promjene u usporedbi s dokumentima koji su već poslani Europskom parlamentu.

4. Kada nakon prijelaznog razdoblja koje počinje od stupanja na snagu ovog Sporazuma, Europski parlament i Komisija zaključe da je sustav operativan i zadovoljavajući, prijenos dokumenata Europskom parlamentu obavlja se preko elektroničke obavijesti pomoću poveznice na registar iz stavka 2. Odluka se donosi na temelju razmjene pisama između predsjednika obiju institucija. Dokumenti se tijekom prijelaznog razdoblja šalju Europskom parlamentu u obliku priloga elektroničkoj pošti.

5. Nadalje, Komisija je suglasna da se Europskom parlamentu radi obavijesti i na zahtjev nadležnog parlamentarnog odbora šalju posebni nacrti mjera za provedbu glavnih akata koji su, iako nisu doneseni u skladu s postupkom iz članka 251. Ugovora, od osobite važnosti za Europski parlament. Te se mjere unose u registar iz stavka 2. o čemu se obavješćuje Europski parlament.

6. Osim pristupa sažetku zapisnika iz stavka 1., Europski parlament može zatražiti pristup zapisnicima sa sjednica odbora ⁽⁵⁾. Komisija ispituje svaki zahtjev zasebno u skladu s pravilima o povjerljivosti navedenima u Prilogu 1. Okvirnom sporazumu o odnosima između Europskog parlamenta i Komisije ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23. Odluka kako je izmijenjena Odlukom 2006/512/EZ (SL L 200, 22.7.2006., str. 11.).

⁽²⁾ U ovom Sporazumu riječ „odbor” odnosi se na odbore osnovane u skladu s Odlukom 1999/468/EU, osim ako se izričito navodi da je riječ o drugom odboru.

⁽³⁾ Ciljni datum za osnivanje registra je 31. ožujka 2008.

⁽⁴⁾ SL C 171, 22.7.2006., str. 21.

⁽⁵⁾ Vidjeti presudu Prvostupanjskog suda Europskih zajednica od 19. srpnja 1999. u slučaju T-188/97 *Rothmans protiv Komisije* [1999] ECR II-2463.

⁽⁶⁾ SL C 117 E, 18.5.2006., str. 123.

Povjerljivi dokumenti

7. Povjerljivi dokumenti obrađuju se u skladu s internim administrativnim postupcima koje sastavlja svaka institucija s namjerom pružanja svih potrebnih jamstava.

Rezolucije Europskog parlamenta u skladu s člankom 8. Odluke 1999/468/EZ

U skladu s člankom 8. Odluke 1999/468/EC, Europski parlament može u obrazloženoj rezoluciji izjaviti da nacrti mjera za provedbu glavnog akta donesenog u skladu s postupkom iz članka 251. Ugovora prekoračuju provedbene ovlasti predviđene tim glavnim aktom.

Europski parlament takve će rezolucije donijeti u skladu sa svojim Poslovnikom; u razdoblju od mjesec dana od dana primitka konačnog nacrta provedbenih mjera u jezičnim verzijama predanim članovima nadležnog odbora.

10. Europski parlament i Komisija suglasni su da je u interesu dobrog upravljanja potrebno trajno odrediti kraći rok za neke vrste hitnih provedbenih mjera o kojima se treba odlučiti u kratkom roku. To se prvenstveno odnosi na neke vrste mjera vezanih uz vanjskopolitičko djelovanje, uključujući humanitarnu i hitnu pomoć, zaštitu zdravlja i sigurnosti, sigurnost prijevoza i izuzeća od propisa javne nabave. Sporazum između člana Komisije i predsjednika nadležnog parlamentarnog odbora propisuje sve vrste mjera o kojima je riječ i važeće rokove. Ovakav sporazum mogu opozvati obje strane u bilo kojem trenutku.

11. Ne dovodeći u pitanje slučajeve iz stavka 10., rok je kraći za hitne slučajeve te slučajeve mjera vezanih za svakodnevna administrativna pitanja i/ili s ograničenim rokom valjanosti. Taj rok može biti vrlo kratak u iznimno hitnim slučajevima, posebno zbog javnog zdravlja. Nadležni član Komisije odlučuje o primjerenom roku i navodi razloge za određivanje takvog roka. U takvim slučajevima Europski parlament može iskoristiti postupak kojim se primjena članka 8. Odluke 1999/468/EZ delegira na nadležni parlamentarni odbor, koji može poslati odgovor Komisiji unutar tog zadanog roka.

12. Čim službe Komisije procijene da će se nacrti mjera iz stavaka 10. i 11. možda morati predati odboru, o tome neslužbeno obavješćuju tajništvo parlamentarnog odbora ili nadležne odbore. Čim se članovima odbora predaju prvotni nacrti mjera, službe Komisije obavješćuju tajništvo parlamentarnog odbora ili parlamentarnih odbora o njihovoj hitnosti i o rokovima koji su važeći nakon predaje konačnog nacrta.

13. Nakon što Europski parlament donese rezoluciju iz stavka 8. ili odgovor iz stavka 11., nadležni član Komisije obavješćuje Europski parlament ili, ako je potrebno, nadležni parlamentarni odbor o radnjama koje Komisija namjerava poduzeti.

14. Podaci iz stavaka 10. i 13. unose se u registar.

Regulatorni postupak s kontrolom

15. U slučaju primjene regulatornog postupka s kontrolom i nakon glasovanja u odboru, Komisija obavješćuje Europski parlament o važećim rokovima. Sukladno stavku 16., rokovi počinju teći tek nakon što Europski parlament primi sve jezične verzije.

16. Kada se primjenjuje kraći rok (članak 5.a stavak 5. točka (b) Odluke 1999/468/EZ) i u hitnim slučajevima (članak 5.a stavak 6. Odluke 1999/468/EZ), rokovi počinju teći od dana kada je Europski parlament primio konačni nacrt provedbenih mjera u jezičnim verzijama koje su podnesene članovima odbora, osim ako se predsjednik nadležnog odbora ne usprotivi. U svakom slučaju, Komisija nastoji proslijediti sve jezične verzije Europskom parlamentu što je prije moguće. Čim službe Komisije procijene da će se nacrti mjera iz članka 5.a stavka 5. točke (b) ili stavka 6. možda morati predati odboru, neslužbeno obavješćuju tajništvo parlamentarnog odbora ili nadležne odbore.

Financijske usluge

17. U skladu s izjavom o članku 7. stavku 3. Odluke 1999/468/EZ, Komisija se obvezuje da će u pogledu financijskih usluga:

- osigurati da dužnosnik Komisije koji predsjedava sjednicom odbora obavijesti Europski parlament, na njegov zahtjev nakon svake sjednice, o raspravama u vezi s nacrtom provedbenih mjera koje su predane tom odboru,
- usmeno ili pisanim putem odgovoriti na sva pitanja u vezi s raspravama o nacrtu provedbenih mjera predanih odboru.

Naposljetku, Komisija osigurava da se obveze preuzete na plenarnoj sjednici Parlamenta 5. veljače 2002. ⁽¹⁾ i ponovno potvrđene na plenarnoj sjednici 31. ožujka 2004. ⁽²⁾ te obveze iz točaka 1. do 7. pisma od 2. listopada 2001. ⁽³⁾ povjerenika Bolkesteina upućenog predsjednici Odbora Europskog parlamenta za ekonomsku i monetarnu politiku, poštuju u pogledu cijelog sektora financijskih usluga (uključujući vrijednosne papire, banke, osiguranje, mirovine i računovodstvo).

Kalendar rada Parlamenta

18. Osim u slučajevima za koje vrijede kraći rokovi ili u hitnim slučajevima, Komisija pri proslijeđivanju nacрта provedbenih mjera iz ovog Sporazuma uzima u obzir razdoblja stanki Europskog parlamenta (zima, ljeto, europski izbori), kako bi Parlamentu omogućila izvršavanje njegovih ovlasti u okviru roka propisanog Odlukom 1999/468/EZ i ovog Sporazuma.

Suradnja Europskog parlamenta i Komisije

19. Dvije institucije izražavaju spremnost na međusobnu pomoć kako bi se osigurala potpuna suradnja u vezi s posebnim provedbenim mjerama. S tim ciljem uspostavljaju se potrebni kontakti na administrativnoj razini.

Prethodni sporazumi

20. Ovim Sporazumom zamjenjuje se Sporazum između Europskog parlamenta i Komisije iz 2000. godine o postupcima za provedbu Odluke Vijeća 1999/468/EZ ⁽⁴⁾. U mjeri u kojoj se na njih odnose, Europski parlament i Komisija sljedeće sporazume smatraju nevažećima i bez učinka: Sporazum Plumb/Delors iz 1988. godine, Sporazum Samland/Williamson iz 1996. godine i *modus vivendi* ⁽⁵⁾ iz 1994. godine.

⁽¹⁾ SL C 284 E, 21.11.2002., str. 19.

⁽²⁾ SL C 103 E, 29.4.2004., str. 446. i doslovno izvješće postupaka (CRE) plenarne sjednice Parlamenta 31. ožujka 2004., pod točkom „Glasovanje”.

⁽³⁾ SL C 284 E, 21.11.2002., str. 83.

⁽⁴⁾ SL L 256, 10.10.2000., str. 19.

⁽⁵⁾ SL C 102, 4.4.1996., str. 1.

PRILOG XIV.

OKVIRNI SPORAZUM O ODNOSIMA IZMEĐU EUROPSKOG PARLAMENTA I EUROPSKE KOMISIJE

EUROPSKI PARLAMENT ⁽¹⁾ I EUROPSKA KOMISIJA (DALJE U TEKSTU „DVIJE INSTITUCIJE”),

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU), Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegov članak 295. i Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju (dalje u tekstu „Ugovori”),
 - uzimajući u obzir međuinstitucionalne sporazume i tekstove kojima se uređuju odnosi između dviju institucija,
 - uzimajući u obzir Poslovnik Parlamenta ⁽²⁾ a posebno njegove članke 105., 106. i 127. i njegove Priloge VIII. i XIV.,
 - uzimajući u obzir političke smjernice i relevantne izjave izabranog predsjednika Komisije od 15. rujna 2009. i 9. veljače 2010., te izjave koje je tijekom saslušanja svaki kandidat za člana Komisije dao pred parlamentarnim odborima,
- A. budući da Lisabonski ugovor jača demokratski legitimitet procesa odlučivanja Unije,
- B. budući da dvije institucije učinkovitim prenošenju i provedbi prava Unije pridaju najveću moguću važnost,
- C. budući da ovaj Okvirni sporazum ne utječe na ovlasti i nadležnosti Parlamenta, Komisije ili bilo koje druge institucije ili tijela Unije, već nastoji osigurati njihovo što je moguće učinkovitije i transparentnije izvršavanje,
- D. budući da ovaj Okvirni sporazum treba tumačiti u skladu s institucionalnim okvirom koji je ustrojen Ugovorima,
- E. budući da će Komisija voditi računa o ulogama koje su Parlamentu i Vijeću dodijeljene Ugovorima, a posebno s obzirom na temeljno načelo ravnopravnosti utvrđeno točkom 9.,
- F. budući da je uputno ažurirati Okvirni sporazum sklopljen u svibnju 2005. ⁽³⁾ i zamijeniti ga sljedećim tekstom,

SUGLASNI SU:

I. PODRUČJE PRIMJENE

1. Kako bi se jasnije prikazalo novo „posebno partnerstvo” Parlamenta i Komisije, dvije institucije suglasne su oko sljedećih mjera za jačanje političke odgovornosti i legitimiteta Komisije, proširenje konstruktivnog dijaloga, poboljšanje protoka informacija između dvije institucije i poboljšanje suradnje u pogledu postupaka i planiranja.

Također su suglasne oko posebnih odredbi:

- o sastancima Komisije s nacionalnim stručnjacima, kao što je utvrđeno Prilogom 1.,
- o slanju povjerljivih informacija Parlamentu, kao što je utvrđeno Prilogom 2.,
- o pregovaranju i zaključivanju međunarodnih sporazuma, kao što je utvrđeno Prilogom 3., i
- o rasporedu programa rada Komisije, kao što je utvrđeno Prilogom 4.

II. POLITIČKA ODGOVORNOST

2. Nakon što ga imenuje Europsko vijeće, kandidat za predsjednika Komisije Parlamentu dostavlja političke smjernice za svoj mandat kako bi omogućio održavanje argumentirane razmjene gledišta s Parlamentom prije glasanja o svojem izboru.

3. U skladu s člankom 106. Poslovnika, Parlament pravodobno stupa u kontakt s izabranim predsjednikom Komisije prije pokretanja postupaka za odobravanje nove Komisije. Parlament uzima u obzir primjedbe izabranog predsjednika.

⁽¹⁾ Odluka Parlamenta od 20. listopada 2010.

⁽²⁾ SL L 44, 15.2.2005., str. 1.

⁽³⁾ SL C 117 E, 18.5.2006., str. 125.

Kandidati za članove Komisije osiguravaju potpuno otkrivanje svih relevantnih informacija, u skladu s obvezom nezavisnosti propisanom člankom 245. UFEU-a.

Postupci su osmišljeni tako da osiguravaju otvoreno, pravedno i dosljedno ocjenjivanje svih članova predložene Komisije.

4. Svaki član Komisije preuzima političku odgovornost za djelovanje na području za koje je zadužen, ne dovodeći u pitanje načelo kolegijalnosti unutar Komisije.

Predsjednik Komisije u potpunosti je odgovoran za utvrđivanje bilo kakvog sukoba interesa koji člana Komisije sprečava u obnašanju njegovih dužnosti.

Predsjednik Komisije isto je tako odgovoran za sve daljnje postupke poduzete u takvim okolnostima i o tome odmah pisanim putem obavješćuje predsjednika Parlamenta.

Sudjelovanje članova Komisije u izbornim kampanjama uređeno je Kodeksom ponašanja za članove Komisije.

Članovi Komisije koji aktivno sudjeluju u izbornim kampanjama kao kandidati na izborima za Europski parlament trebaju uzeti neplaćeni izborni dopust koji započinje po završetku posljednje sjednice prije izbora.

Predsjednik Komisije pravodobno obavješćuje Parlament o svojoj odluci da odobri takav dopust, navodeći koji će član Komisije za vrijeme trajanja tog dopusta preuzeti odgovarajuće dužnosti.

5. Ako Parlament zatraži od predsjednika Komisije da uskrati povjerenje pojedinom članu Komisije, on će ozbiljno razmotriti hoće li zatražiti ostavku tog člana, u skladu s člankom 17. stavkom 6. UEU-a. Predsjednik zahtijeva ostavku tog člana ili pred Parlamentom na sljedećoj sjednici objašnjava zašto je odbija zatražiti.

6. U slučaju da se, u skladu s drugim stavkom članka 246. UFEU-a, mora pronaći zamjena za člana Komisije za vrijeme trajanja njegovog mandata, predsjednik Komisije ozbiljno preispituje ishod savjetovanja s Parlamentom prije nego što odobri odluku Vijeća.

Parlament osigurava što je brže moguće provođenje svojih postupaka kako bi omogućio predsjedniku Komisije da prije imenovanja novog člana ozbiljno razmotri mišljenje Parlamenta.

Slično tome, u skladu s trećim stavkom članka 246. UFEU-a, u slučaju da je preostalo razdoblje mandata Komisije kratko, predsjednik Komisije ozbiljno preispituje stajalište Parlamenta.

7. Ako predsjednik Komisije namjerava drugačije raspodijeliti nadležnosti među članovima Komisije tijekom njezinog mandata u skladu s člankom 248. UFEU-a, o tome pravodobno obavješćuje Parlament kako bi se u vezi s tim promjenama održala odgovarajuća parlamentarna savjetovanja. Predsjednikova odluka o drugačijoj raspodjeli resora može odmah stupiti na snagu.

8. Ako Komisija predloži reviziju Kodeksa ponašanja za povjerenike Komisije u vezi sukoba interesa ili etičkog ponašanja, zatražit će mišljenje Parlamenta.

III. KONSTRUKTIVNI DIJALOG I PROTOK INFORMACIJA

i. Opće odredbe

9. Komisija jamči primjenu temeljnog načela ravnopravnosti Parlamenta i Vijeća, posebno u pogledu pristupa sastancima, davanja doprinosa ili ostalih informacija, naročito o zakonskim i proračunskim pitanjima.

10. U okviru svojih nadležnosti, Komisija poduzima mjere za veću uključenost Parlamenta tako da što je više moguće vodi računa o njegovim stajalištima na području zajedničke vanjske i sigurnosne politike.

11. Radi provedbe „posebnog partnerstva” između Parlamenta i Komisije, poduzimaju se sljedeće mjere:

- na zahtjev Parlamenta predsjednik Komisije sastaje se s Konferencijom predsjednika najmanje dva puta godišnje radi rasprave o pitanjima od zajedničkog interesa,
- predsjednik Komisije redovito s predsjednikom Parlamenta vodi dijalog o ključnim horizontalnim pitanjima i glavnim zakonskim prijedlozima. Ovaj dijalog također treba uključiti pozive predsjedniku Parlamenta da sudjeluje na sastancima Kolegija povjerenika,
- predsjednika Komisije ili zamjenika predsjednika zaduženog za međuinstitucionalne odnose obavezno se poziva na sastanke Konferencije predsjednika i Konferencije predsjednika odbora prilikom rasprava o posebnim pitanjima vezanim uz utvrđivanje dnevnog reda plenarne sjednice, međuinstitucionalne odnose Parlamenta i Komisije te uz područje zakonodavstva i proračuna,

- sjednice Konferencije predsjednika, Konferencije predsjednika odbora i Kolegija povjerenika održavaju se na godišnjoj razini radi raspravljanja o važnim pitanjima uključujući pripremu i provedbu programa rada Komisije,
 - Konferencija predsjednika i Konferencija predsjednika odbora pravodobno obavješćuju Komisiju o rezultatima svojih rasprava od međuinstitucionalnog značaja. Parlament isto tako redovito i u potpunosti obavješćuje Komisiju o ishodu svojih sastanaka posvećenih pripremi sjednica, vodeći računa o stavovima Komisije. Ovo ne dovodi u pitanje točku 45.,
 - glavni tajnici Parlamenta i Komisije redovito se sastaju kako bi se osigurao redovit protok relevantnih informacija između dvije institucije.
12. Svaki član Komisije osigurava redovitu i izravnu razmjenu informacija s predsjednikom nadležnog parlamentarnog odbora.
13. Komisija ne objavljuje zakonodavne prijedloge niti značajne inicijative ili odluke prije nego što o tome pisanim putem obavijesti Parlament.

Na temelju programa rada Komisije dvije institucije zajedničkim dogovorom unaprijed utvrđuju ključne inicijative koje će predstaviti na plenarnoj sjednici. U načelu, Komisija ove inicijative najprije predstavlja na plenarnoj sjednici, a tek onda javnosti.

Slično tome, oni određuju o kojim će prijedlozima i inicijativama iznijeti podatke pred Konferencijom predsjednika ili ih na primjeren način izložiti nadležnom parlamentarnom odboru ili njegovom predsjedniku.

Ove se odluke donose u okviru redovitog dijaloga između dvije institucije, kao što je utvrđeno točkom 11., te se redovito ažuriraju, uzimajući u obzir sva politička događanja.

14. Ako se interni dokument Komisije – o kojem Parlament nije obaviješten u skladu s ovim Okvirnim sporazumom – dijeli izvan institucija, predsjednik Parlamenta može zatražiti da se taj dokument bez odlaganja proslijedi Parlamentu kako bi ga dostavio svim zastupnicima Parlamenta koji to zatraže.

15. Komisija daje sve informacije i dokumentaciju o svojim sastancima s nacionalnim stručnjacima u okviru rada na pripremi i provedbi zakonodavstva Unije, uključujući i propise bez obvezujućeg učinka i delegirane akte. Na zahtjev Parlamenta Komisija na ove sastanke može pozvati i stručnjake Parlamenta.

Odgovarajuće odredbe navedene su u Prilogu 1.

16. U roku od tri mjeseca od donošenja parlamentarne rezolucije, Komisija Parlamentu pisanim putem dostavlja informacije o radnjama koje je poduzela kao odgovor na posebne zahtjeve koji su joj bili upućeni rezolucijama Parlamenta, uključujući i slučajeve kada nije mogla slijediti njegova stajališta. U slučaju hitnog zahtjeva ovaj se rok može skratiti. Kad se na zahtjev treba opsežnije raditi, a to je propisno potkrijepljeno, rok se može produžiti za mjesec dana. Parlament će osigurati da se ove informacije distribuiraju unutar čitave institucije.

Parlament će nastojati izbjegavati postavljanje usmenih ili pisanih pitanja u vezi s predmetima o kojima mu je Komisija pisanom obavijesti već priopćila svoje stajalište.

Komisija se obvezuje da će izvješćivati o konkretnim radnjama poduzetim u odnosu na zahtjev za podnošenje prijedloga u skladu s člankom 225. UFEU-a (izvješće o zakonodavnoj inicijativi) u roku od tri mjeseca nakon donošenja odgovarajuće rezolucije na plenarnoj sjednici. Komisija iznosi zakonodavni prijedlog najkasnije nakon jedne godine ili prijedlog uključuje u svoj program rada za sljedeću godinu. Ako Komisija ne podnese prijedlog Parlamentu, dužna je detaljno obrazložiti razloge.

Komisija se također od samog početka obvezuje na usku suradnju s Parlamentom u ranoj fazi u vezi sa svim zahtjevima za zakonodavnu inicijativu koji proizlaze iz građanskih inicijativa.

Što se tiče postupka davanja razrješenice, primjenjuju se posebne odredbe utvrđene točkom 31.

17. U slučaju da se u skladu s člankom 289. stavkom 4. UFEU-a iznesu inicijative, preporuke ili zahtjevi za donošenje zakonskih akata, Komisija pred nadležnim parlamentarnom odborom obavješćuje Parlament o svojem stajalištu u vezi ovih prijedloga, ako se to od nje zatraži.

18. Dvije institucije suglasne su surađivati na području odnosa s nacionalnim parlamentima.

Parlament i Komisija surađuju na provedbi Protokola br. 2 UFEU-a o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti. Ovakva suradnja uključuje aktivnosti vezane uz potrebni prijevod obrazloženih mišljenja koja izlože nacionalni parlament.

Kada se ispune uvjeti iz članka 7. Protokola br. 2 UFEU-a, Komisija osigurava prijevode svih obrazloženih mišljenja nacionalnih parlamenata zajedno sa svojim stajalištem o njima.

19. Komisija obavješćuje Parlament o popisu svojih stručnih skupina osnovanih kako bi Komisiji pomagale pri izvršavanju njezinog prava na inicijativu. Ovaj se popis redovito ažurira i objavljuje.

Unutar ovog okvira Komisija na primjeren način obavješćuje nadležni parlamentarni odbor, na poseban i obrazložen zahtjev njegovog predsjednika, o aktivnostima i sastavu ovakvih skupina.

20. Pomoću odgovarajućih mehanizama dvije institucije vode konstruktivan dijalog o važnim administrativnim pitanjima, a ponajprije o pitanjima koja izravno utječu na upravu samog Parlamenta.

21. Kad pripremi reviziju Poslovnika u pogledu odnosa s Komisijom, Parlament traži mišljenje Komisije.

22. U slučaju pozivanja na povjerljivost u pogledu svih informacija poslanih u skladu s ovim Okvirnim sporazumom, primjenjuju se odredbe navedene u Prilogu 2.

ii. Međunarodni sporazumi i proširenje

23. Parlament se bez odlaganja i u potpunosti obavješćuje u svim fazama pregovora i sklapanja međunarodnih sporazuma, uključujući i fazu utvrđivanja pregovaračkih smjernica. Komisija postupa na način da u potpunosti izvršava svoje obveze prema članku 218. UFEU-a, istodobno poštujuću ulogu svake institucije u skladu s člankom 13. stavkom 2. UEU-a.

Komisija primjenjuje odredbe Priloga 3.

24. Podatak naveden u točki 23. na vrijeme se dostavlja Parlamentu kako bi on po potrebi mogao izraziti svoje mišljenje i kako bi Komisija u što većoj mjeri mogla uzeti u obzir njegova stajališta. Ovaj se podatak u načelu dostavlja Parlamentu preko nadležnog parlamentarnog odbora i, po potrebi, na plenarnoj sjednici. U propisno opravdanim slučajevima dostavlja se više nego jednom parlamentarnom odboru.

Parlament i Komisija obvezuju se odrediti primjerene postupke i jamstva za slanje povjerljivih informacija Komisije Parlamentu, u skladu s odredbama Priloga 2.

25. Dvije institucije potvrđuju da će, zbog njihovih različitih institucionalnih uloga, Europsku uniju na međunarodnim pregovorima predstavljati Komisija, uz iznimku pregovora koji se tiču zajedničke vanjske i sigurnosne politike i ostalih slučajeva predviđenih Ugovorima.

U slučaju da Komisija predstavlja Uniju na međunarodnim konferencijama, ona na zahtjev Parlamenta omogućuje da se izaslanstvo zastupnika Europskog parlamenta uključi u izaslanstvo Unije u svojstvu promatrača kako bi se Parlament bez odlaganja i u potpunosti obavješćuje o tijeku konferencije. Komisija se prema potrebi obvezuje sustavno obavješćivati izaslanstvo Parlamenta o ishodu pregovora.

Zastupnici Europskog parlamenta ne smiju izravno sudjelovati u tim pregovorima. Ovisno o zakonskim, tehničkim i diplomatskim mogućnostima, Komisija im može dodijeliti status promatrača. Ako to odbije, Komisija obavješćuje Parlament o svojim razlozima.

Povrh toga, Komisija omogućuje sudjelovanje zastupnika Europskog parlamenta u svojstvu promatrača na svim relevantnim sastancima za koje je odgovorna prije i poslije pregovaračkih sjednica.

26. Pod istim uvjetima Komisija sustavno i stalno obavješćuje Parlament o sastancima tijela osnovanih mnogostranim međunarodnim sporazumima koja uključuju Uniju te zastupnicima Europskog parlamenta koji sudjeluju u izaslanstvima Unije omogućuje da na ovim sastancima budu nazočni u svojstvu promatrača, kad god se od ovih tijela zatraži donošenje odluka za koje je potrebna suglasnost Parlamenta ili čija provedba može zahtijevati donošenje zakonskih akata u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom.

27. Izaslanstvu Parlamenta koje na međunarodnim konferencijama sudjeluje u izaslanstvu Unije, Komisija u ovim prilikama također pruža mogućnost korištenja cjelokupne infrastrukture izaslanstva Unije, u skladu s općim načelima dobre suradnje između institucija i vodeći računa o raspoloživoj logistici.

Predsjednik Parlamenta predsjedniku Komisije šalje prijedlog za uključivanje izaslanstva Parlamenta u izaslanstvo Unije najkasnije 4 tjedna prije početka konferencije, navodeći ime voditelja izaslanstva Parlamenta i broj zastupnika. U propisno opravdanim slučajevima ovaj se rok može iznimno skratiti.

Broj zastupnika Europskog parlamenta uključenih u izaslanstvo Parlamenta kao i broj pomoćnog osoblja razmjeran je ukupnoj brojnosti izaslanstva Unije.

28. Komisija iscrpno obavješćuje Parlament o napretku pristupnih pregovora, a posebno o najvažnijim značajkama i događanjima kako bi mu omogućila da pravodobno izrazi svoja stajališta u okviru primjerenih parlamentarnih postupaka.

29. Ako Parlament usvoji preporuku o pitanjima iz točke 28. u skladu s člankom 90. stavkom 4. Poslovnika i ako Komisija zbog važnih razloga odluči da ovakvu preporuku ne može poduprijeti, ona svoje razloge iznosi Parlamentu na plenarnoj sjednici ili na sljedećoj sjednici nadležnog parlamentarnog odbora.

iii. Izvršenje proračuna

30. Prije nego što na donatorskim konferencijama preuzme financijska jamstva koja uključuju nove financijske obveze i zahtijevaju suglasnost nadležnog tijela za proračun, Komisija obavješćuje nadležno tijelo za proračun i razmatra njegove primjedbe.

31. U vezi s godišnjom razrješnicom koja je uređena člankom 319. UFEU-a, Komisija šalje sve informacije potrebne za nadzor izvršenja proračuna za odnosnu godinu, a koje od nje u tu svrhu zahtijeva predsjednik parlamentarnog odbora nadležnog za postupak davanja razrješnice u skladu s Prilogom VII. Poslovniku Parlamenta.

Ako na vidjelo izađu nove značajke vezane uz prethodne godine za koje je razrješnica već dana, Komisija o ovom predmetu šalje sve potrebne informacije s namjerom postizanja prihvatljivog rješenja za obje strane.

iv. Odnos s regulatornim agencijama

32. Kandidati za mjesto izvršnog direktora regulatornih agencija trebali bi doći na saslušanja u parlamentarnim odborima.

Povrh toga, u okviru rasprava međuinstitucionalne radne grupe o agencijama, osnovane u ožujku 2009., Komisija i Parlament težiti će zajedničkom pristupu ulozi i položaju decentraliziranih agencija u institucionalnom ustroju Unije, popraćenom zajedničkim smjernicama za stvaranje, strukturiranje i vođenje ovih tijela kao i za pitanja financiranja, proračuna, nadzora i upravljanja.

IV. SURADNJA NA PODRUČJU ZAKONODAVNIH POSTUPAKA I PROGRAMA

i. Program rada Komisije i izrada programa Europske unije

33. Komisija pokreće izradu godišnjih i višegodišnjih programa Unije s ciljem postizanja međuinstitucionalnih sporazuma.

34. Komisija svoj program rada predstavlja svake godine.

35. Dvije institucije surađuju u skladu s rasporedom utvrđenim u Prilogu 4.

Komisija vodi računa o prioritetima koje odredi Parlament.

Komisija iznosi dovoljno pojedinosti o predviđenom sadržaju svake točke svojeg programa rada.

36. Komisija objašnjava razloge zbog kojih ne može iznijeti pojedine prijedloge iz svojeg programa rada za određenu godinu ili zbog kojih odstupa od njega. Potpredsjednik Komisije zadužen za međuinstitucionalne odnose obavezuje se redovito izvješćivati Konferenciju predsjednika odbora o političkoj provedbi programa rada Komisije za predmetnu godinu.

ii. Postupci za donošenje akata

37. Komisija se obavezuje pažljivo preispitati izmjene svojih zakonodavnih prijedloga koje donese Parlament kako bi ih se uzelo u obzir u svakom izmijenjenom prijedlogu.

Komisija se obavezuje da će pri davanju svog mišljenja o amandmanima Parlamenta u skladu s člankom 294. UFEU-a amandmane usvojene u drugom čitanju uzeti u obzir u najvećoj mogućoj mjeri; ako zbog važnih razloga i nakon što ih razmotri Kolegij odluči ne usvojiti odnosno ne podržati ove amandmane, svoju odluku objašnjava pred Parlamentom, a u svakom slučaju u svom mišljenju o amandmanima Parlamenta prema točki (c) članka 294. stavka 7. UFEU-a.

38. Parlament se obavezuje da pri postupanju po inicijativi koju je u skladu s člankom 76. UFEU-a podnijela barem četvrtina država članica, u nadležnom odboru neće usvojiti izvješće prije nego što o inicijativi zaprimi mišljenje Komisije.

Komisija se obavezuje dati svoje mišljenje o takvoj inicijativi najkasnije 10 tjedana nakon njezinog podnošenja.

39. Komisija pravodobno iznosi detaljno objašnjenje prije nego što povuče bilo koji prijedlog o kojem je Parlament u prvom čitanju već izrazio svoje stajalište.

Komisija nastavlja s pregledavanjem svih neusvojenih prijedloga na početku mandata nove Komisije kako bi ih politički potvrdila ili povukla, uzimajući u obzir stajališta koja je izrazio Parlament.

40. U slučaju posebnih zakonodavnih postupaka oko kojih se mora savjetovati s Parlamentom, uključujući i ostale postupke koji su isti kao oni iz članka 148. UFEU-a, Komisija:

- i. poduzima mjere kako bi što više uključila Parlament na način da njegova stajališta uzima u obzir što je više moguće, a posebno da mu osigura potrebno vrijeme za razmatranje prijedloga Komisije;
- ii. osigurava da na vrijeme upozori tijela Vijeća kako o njezinim prijedlozima ne smiju postići politički sporazum prije nego što Parlament usvoji mišljenje. Traži da se rasprava zaključí na ministarskoj razini tek nakon što se članovima Vijeća odobri razuman rok za razmatranje mišljenja Parlamenta;
- iii. osigurava da Vijeće poštuje pravila koja je utvrdio Sud Europske unije, a koja zahtijevaju ponovno savjetovanje s Parlamentom u slučaju da Vijeće znatno izmijeni prijedlog Komisije. Komisija obavješćuje Parlament o svakom upozorenju upućenom Vijeću o potrebi za ponovno savjetovanje;
- iv. po potrebi se obvezuje povući zakonodavni prijedlog koji je Parlament odbacio. Ako zbog važnih razloga i nakon što ga razmotri Kolegij Komisija odluči zadržati svoj prijedlog, svoje razloge za takvu odluku obrazlaže u izjavi pred Parlamentom.

41. Radi poboljšanja zakonodavnog programa Parlament se obvezuje:

- i. planirati zakonodavne dijelove svog dnevnog reda, usklađujući ih s trenutnim programom rada Komisije i rezolucijama koje je donio u vezi tog programa, posebno s ciljem boljeg planiranja prioritetnih rasprava;
- ii. ako je to korisno za postupak, pridržavati se razumnih rokova pri usvajanju stajališta u prvom čitanju u okviru redovnog zakonodavnog postupka ili mišljenja u okviru postupka savjetovanja;
- iii. imenovati što je više moguće izvjestitelja za buduće prijedloge odmah po usvajanju programa rada Komisije;
- iv. davati apsolutnu prednost razmatranju zahtjeva za ponovno savjetovanje pod uvjetom da su mu poslane sve potrebne informacije.

iii. Pitanja vezana uz bolju izradu zakona

42. Komisija osigurava da se procjene njezinog utjecaja provode u njezinoj nadležnosti transparentnim postupkom koji jamči nezavisnu procjenu. Procjene utjecaja pravodobno se objavljuju uzimajući u obzir nekoliko različitih scenarija, uključujući i mogućnost izostanka bilo kakvog djelovanja i u načelu se predstavljaju nadležnom parlamentarnom odboru u fazi tijekom koje se nacionalnim parlamentima pružaju informacije u skladu s Protokolima br. 1 i 2 UFEU-a.

43. Na područjima gdje Parlament obično sudjeluje u zakonodavnom postupku, Komisija koristi propise bez obavezujućeg učinka kada je to primjereno i kada za to postoje propisno opravdani razlozi nakon što je Parlamentu pružila mogućnost da izrazi svoja stajališta. Komisija Parlamentu detaljno obrazlaže na koji je način kod usvajanja prijedloga uzela u obzir njegova stajališta.

44. Kako bi osigurali bolji nadzor prenošenja i primjene prava Unije, Komisija i Parlament nastoje uključiti obvezne usporedne tablice i obavezujući rok za prenošenje prava koji u slučaju direktiva obično ne bi trebao biti duži od dvije godine.

Osim posebnih izvješća i godišnjeg izvješća o primjeni prava Unije, Komisija Parlamentu stavlja na raspolaganje sažete informacije o svim postupcima radi kršenja prava, od pisma opomene i uključujući, ako Parlament to zatraži, one na koje se odnosi postupak radi kršenja prava, o svakom slučaju zasebno i poštujući pravila tajnosti, a posebno o onima koje utvrdi Sud Europske unije.

V. SUDJELOVANJE KOMISIJE U PARLAMENTARNIM POSTUPCIMA

45. Ako se zatraži njezina nazočnost, Komisija plenarnim sjednicama ili sjednicama ostalih tijela Parlamenta daje prednost pred ostalim događajima ili pozivima koji se odvijaju u isto vrijeme.

Komisija posebno osigurava da članovi Komisije u pravilu budu nazočni na plenarnim sjednicama pri točkama dnevnog reda koje su u okviru njihove nadležnosti, svaki put kad Parlament to zatraži. Ovo se primjenjuje na preliminarne prijedloge dnevnog reda koje je Konferencija predsjednika odobrila na prethodnoj sjednici.

Parlament nastoji osigurati da se točke dnevnog reda sjednica koje su u okviru nadležnosti određenog člana Komisije u pravilu zajedno obrađuju.

46. Na zahtjev Parlamenta organizira se redoviti aktualni sat s predsjednikom Komisije. Aktualni sat sastoji se od dva dijela: prvi dio s voditeljima kluba zastupnika ili njihovim predstavnicima uz potpuno spontano postavljanje pitanja; drugi dio koji je posvećen unaprijed dogovorenoj političkoj temi, najkasnije u četvrtak prije relevantne sjednice, ali bez pripremljenih pitanja.

Osim toga, po uzoru na aktualni sat s predsjednikom Komisije, uvodi se aktualni sat s članovima Komisije, uključujući i potpredsjednika za vanjske odnose/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, s ciljem reformiranja postojećeg „vremena za pitanje”. Na aktualnom satu govori se o resorima dotičnih članova Komisije.

47. Članovi Komisije imaju pravo na riječ na svoj zahtjev.

Ne dovodeći u pitanje članak 230. UFEU-a, dvije institucije utvrđuju opća pravila u vezi s raspodjelom vremena za izlaganje između institucija.

Dvije institucije suglasne su kako se treba poštovati njihova okvirna raspodjela vremena predviđenog za izlaganje.

48. Kako bi osigurao nazočnost članova Komisije, Parlament se obvezuje učiniti sve što može kako bi se držao svog konačnog prijedloga dnevnog reda.

Ako Parlament izmijeni svoj konačni prijedlog dnevnog reda ili promijeni redoslijed točaka dnevnog reda sjednice, o tome odmah obavješćuje Komisiju. Komisija čini sve što može kako bi osigurala nazočnost nadležnog člana Komisije.

49. Komisija može predložiti uvrštavanje točaka u dnevni red najkasnije na Konferenciji predsjednika na kojoj se odlučuje o konačnom prijedlogu dnevnog reda sjednice. Parlament ovakve prijedloge uzima u obzir u najvećoj mogućoj mjeri.

50. Parlamentarni odbori nastoje se držati svojih prijedloga dnevnog reda i svojeg dnevnog reda.

Svaki put kada parlamentarni odbor izmijeni svoj prijedlog dnevnog reda ili svoj dnevni red, o tome odmah obavješćuje Komisiju. Parlamentarni odbori posebno nastoje poštovati razumni rok kako bi njihovim sjednicama mogli prisustvovati članovi Komisije.

U slučaju da nazočnost člana Komisije na sastanku parlamentarnog odbora nije izričito zatražena, Komisija osigurava da je predstavlja ovlašteni nadležni dužnosnik na primjerenoj razini.

Parlamentarni odbori nastoje uskladiti svoj rad pritom izbjegavajući usporedne sjednice o istoj temi i nastoje se ne udaljavati od prijedloga dnevnog reda kako bi omogućili zastupljenost Komisije na odgovarajućoj razini.

Ako je na sjednici odbora koji se bavi prijedlogom Komisije zatražena nazočnost visokog dužnosnika (glavnog direktora ili direktora), predstavniku Komisije dopušta se da uzme riječ.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

51. Komisija potvrđuje svoju obvezu da što je prije moguće pregleda zakonodavne akte koji prije stupanja Lisabonskog ugovora na snagu nisu bili prilagođeni regulatornom postupku s kontrolom kako bi ocijenila trebaju li se ti instrumenti prilagoditi sustavu delegiranih akata uvedenih člankom 290. UFEU-a.

Kao krajnji cilj treba uspostaviti koherentni sustav delegiranih i provedbenih akata u potpunosti usklađen s Ugovorom, postupno procjenjujući vrste i sadržaje mjera koje trenutačno podliježu regulatornom postupku s kontrolom, s ciljem da ih se pravodobno prilagodi sustavu iz članka 290. UFEU-a.

52. Odredbe ovog Okvirnog sporazuma nadopunjuju Međuinstitucionalni sporazum o boljoj izradi zakona⁽¹⁾, a da pritom na njega ne utječu i ne dovode u pitanje njegovu daljnju reviziju. Ne dovodeći u pitanje predstojeće pregovore između Parlamenta, Komisije i Vijeća, dvije institucije obvezuju se usuglasiti oko ključnih promjena imajući u vidu buduće pregovore o prilagođavanju Međuinstitucionalnog sporazuma o boljoj izradi zakona novim odredbama koje je uveo Lisabonski ugovor, vodeći računa o postojećoj praksi i ovom Okvirnom sporazumu.

Također se slažu da postoji potreba za jačanjem postojećeg međuinstitucionalnog mehanizma kontakata na političkoj i tehničkoj razini u smislu bolje izrade zakona, kako bi se osigurala učinkovita međuinstitucionalna suradnja Parlamenta, Komisije i Vijeća.

53. Komisija se obvezuje da će brzo pokrenuti izradu godišnjih i višegodišnjih programa Unije, s ciljem postizanja međuinstitucionalnih sporazuma, u skladu s člankom 17. UFEU-a.

Program rada Komisije njezin je doprinos izradi godišnjih i višegodišnjih programa Unije. Nakon što ga Komisija usvoji, Parlament, Vijeće i Komisija trebaju održati trijalog kako bi postigle sporazum o izradi programa Unije.

U ovom kontekstu i čim Parlament, Vijeće i Komisija postignu zajednički dogovor o izradi programa Unije, dvije institucije preispituju odredbe ovog Okvirnog sporazuma koji se odnosi na izradu programa.

⁽¹⁾ SL C 321, 31.12.2003., str. 1.

Parlament i Komisija pozivaju Vijeće da se što je prije moguće uključi u rasprave o izradi programa Unije kao što je predviđeno člankom 17. UFEU-a.

54. Dvije institucije u redovitim razmacima ocjenjuju praktičnu primjenu ovog Okvirnog sporazuma i njegovih priloga. Krajem 2011. izvršit će se pregled koji će uzeti u obzir praktična iskustva.

PRILOG 1.

SASTANCI KOMISIJE S NACIONALNIM STRUČNJACIMA

Ovim se Prilogom utvrđuju načini primjene točke 15. Okvirnog sporazuma.

1. Područje primjene

Odredbe točke 15. Okvirnog sporazuma odnose se na sljedeće sastanke:

- (1) sastanke Komisije koji se održavaju u okviru stručnih skupina koje osnuje Komisija i na koje su pozvana tijela svih država članica, ako se ti sastanci odnose na pripremu i provedbu zakonodavstva Unije, uključujući i propise bez obvezujućeg učinka i delegirane akte;
- (2) ad hoc sastanke Komisije na koje su pozvani nacionalni stručnjaci svih država članica, ako se ti sastanci odnose na pripremu i provedbu zakonodavstva Unije, uključujući propise bez obvezujućeg učinka i delegirane akte.

Izuzimaju se sjednice odbora za komitologiju, ne dovodeći u pitanje postojeće i buduće posebne dogovore o informiranju Parlamenta o izvršavanju provedbenih ovlasti Komisije. ⁽¹⁾

2. Podaci koji se šalju Parlamentu

Komisija se obvezuje, u vezi s gore spomenutim sastancima, Parlamentu dostavljati istu dokumentaciju kao i državnim tijelima. Komisija ove dokumente, uključujući i dnevni red, šalje na važeću adresu Parlamenta u isto vrijeme kad i nacionalnim stručnjacima.

3. Pozivanje stručnjaka iz Parlamenta

Na zahtjev Parlamenta, Komisija može uputiti poziv Parlamentu da pošalje svoje stručnjake na sjednice Komisije s nacionalnim stručnjacima kako je određeno točkom 1.

PRILOG 2.

SLANJE POVJERLJIVIH INFORMACIJA PARLAMENTU

1. Područje primjene

- 1.1. Ovim se Prilogom uređuje slanje povjerljivih informacija Komisije Parlamentu i njegovo postupanje s takvim informacijama, kao što je utvrđeno točkom 1.2., u okviru izvršavanja ovlasti i nadležnosti Parlamenta. Dvije institucije djeluju u skladu sa svojim međusobnim obvezama iskrene suradnje, u duhu potpunog međusobnog povjerenja te u potpunom skladu s odgovarajućim odredbama Ugovora.
- 1.2. „Informacije” znači sve pisane ili usmene informacije bez obzira na koji se način prenose i tko im je autor.
- 1.2.1. „Povjerljive informacije” znači „klasificirani podaci EU-a” i „ostale povjerljive informacije” koje nemaju status klasificiranih podataka.
- 1.2.2. „Klasificirani podaci EU-a” znači sve informacije i materijali označeni kao „TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET”, „SECRET UE”, „CONFIDENTIEL UE” ili „RESTREINT UE” odnosno koji imaju istovjetnu nacionalnu ili međunarodnu oznaku stupnja tajnosti, a čije bi neovlašteno otkrivanje u različitoj mjeri moglo naštetiti interesima Unije odnosno interesima jedne ili više država članica, bez obzira na to je li takva informacija potekla iz same Unije ili je dobivena od država članica, trećih zemalja ili međunarodnih organizacija.

⁽¹⁾ Podatke o radu odbora za komitologiju i nadležnostima Parlamenta u vođenju postupaka komitologije koji će se davati Parlamentu jasno određuju drugi instrumenti: (1) Odluka Vijeća 1999/468 od 28. lipnja 1999. kojom se utvrđuju postupci za ostvarivanje provedbenih ovlasti (SL L 184, 17.7.1999., str. 23.); (2) međuinstitucionalni sporazum od 3. lipnja 2008. između Parlamenta i Komisije o postupcima komitologije i (3) instrumenti potrebni za provedbu članka 291. UFEU-a.

- (a) TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET: ova se oznaka stupnja tajnosti primjenjuje isključivo na informacije i materijale čije bi neovlašteno otkrivanje moglo nanijeti izuzetno tešku štetu najvažnijim interesima Unije ili interesima jedne ili više njezinih država članica.
- (b) SECRET UE: ova se oznaka stupnja tajnosti isključivo primjenjuje na informacije i materijale čije bi neovlašteno otkrivanje moglo ozbiljno naštetiti najvažnijim interesima Unije ili interesima jedne ili više njezinih država članica.
- (c) CONFIDENTIEL UE: ova se oznaka stupnja tajnosti primjenjuje na informacije i materijale čije bi neovlašteno otkrivanje moglo naštetiti najvažnijim interesima Unije ili interesima jedne ili više njezinih država članica.
- (d) RESTREINT UE: ova se oznaka stupnja tajnosti primjenjuje na informacije i materijale čije bi neovlašteno otkrivanje moglo nepovoljno utjecati na interese Unije ili na interese jedne ili više njezinih država članica.
- 1.2.3. „Ostale povjerljive informacije” znači sve ostale povjerljive informacije, uključujući informacije obuhvaćene obvezom čuvanja poslovne tajne, koje zatraži Parlament i/ili ih pošalje Komisija.
- 1.3. Komisija Parlamentu osigurava pristup povjerljivim informacijama, u skladu s odredbama ovog Priloga, svaki put kada joj neko parlamentarno tijelo ili obnašatelj dužnosti navedeni u točki 1.4. pošalju zahtjev koji se odnosi na slanje povjerljivih informacija. Štoviše, Komisija Parlamentu može samoinicijativno slati sve povjerljive informacije u skladu s odredbama ovog Priloga.
- 1.4. U okviru ovog Priloga, povjerljive informacije od Komisije mogu zatražiti:
- predsjednik Parlamenta,
 - predsjednici odnosnih parlamentarnih odbora u pitanju,
 - Predsjedništvo i Konferencija predsjednika,
 - voditelj izaslanstva Parlamenta koji na međunarodnoj konferenciji sudjeluje u izaslanstvu Unije.
- 1.5. Informacije o postupcima radi kršenja prava i postupcima koji se odnose na tržišno natjecanje te informacije koje se odnose na zaštitu financijskih interesa Unije, pod uvjetom da na dan zaprimanja zahtjeva od jednog od parlamentarnih tijela/obnašatelja dužnosti spomenutih u točki 1.4. nisu obuhvaćene konačnom odlukom Komisije ili presudom Suda Europske unije, izuzimaju se iz područja primjene ovog Priloga. Ovo ne dovodi u pitanje točku 44. Okvirnog sporazuma kao ni prava Parlamenta na nadzor proračuna.
- 1.6. Ove se odredbe primjenjuju ne dovodeći u pitanje Odluku 95/167/EZ, Euratom, EZUČ¹ Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije od 19. travnja 1995. o detaljnim odredbama o izvršavanju prava Europskog parlamenta na istragu⁽¹⁾ niti odgovarajuće odredbe Odluke Komisije 1999/352/EZ, EZUČ², Euratom od 28. travnja 1999. kojom se osniva Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF)⁽²⁾.

2. Opća pravila

- 2.1. Na zahtjev jednog od parlamentarnih tijela/obnašatelja dužnosti iz točke 1.4. Komisija tom parlamentarnom tijelu/obnašatelju dužnosti u najkraćem mogućem roku šalje sve povjerljive informacije potrebne za izvršavanje ovlasti i nadležnosti Parlamenta. U skladu sa svojim ovlastima i nadležnostima dvije institucije poštuju:
- temeljna ljudska prava, uključujući i pravo na pravedno suđenje i pravo na zaštitu privatnosti,
 - odredbe kojima se uređuju sudski i stegovni postupci,
 - čuvanje poslovne tajne i zaštitu trgovinskih odnosa,
 - zaštitu interesa Unije, posebno onih koji se odnose na javnu sigurnost, obranu, međunarodne odnose, monetarnu stabilnost i financijske interese.

U slučaju neslaganja, predmet se upućuje predsjednicima dviju institucija kako bi mogli riješiti spor.

⁽¹⁾ SL L 113, 19.5.1995., str. 1.

⁽²⁾ SL L 136, 31.5.1999., str. 20.

Povjerljive informacije neke države, institucije ili međunarodne organizacije šalju se isključivo uz njezin pristanak.

- 2.2. Klasificirani podaci EU-a šalju se Parlamentu, a on s njima postupa i štiti ih u skladu sa zajedničkim minimalnim standardima sigurnosti koje primjenjuju druge institucije Unije, a posebno Komisija.

Kada informacije koje od nje potječu proglasi tajnima, Komisija osigurava primjenu odgovarajućih stupnjeva tajnosti u skladu s međunarodnim standardima i definicijama te svojim unutarnjim pravilima, pri čemu vodi računa o potrebi da se Parlamentu omogući pristup klasificiranim dokumentima kako bi mogao učinkovito izvršavati svoje nadležnosti i ovlasti.

- 2.3. U slučaju bilo kakve sumnje u povjerljivost neke informacije ili primjereni stupanj njezine tajnosti, ili ako je za njeno slanje potrebno utvrditi primjerene mjere u skladu s nekom od mogućnosti utvrđenih točkom 3.2., dvije institucije se bez odgode prije slanja dokumenta međusobno savjetuju. Na ovim savjetovanjima Parlament predstavlja predsjednik dotičnog parlamentarnog tijela kojega u slučaju potrebe prati izvijestitelj odnosno obnašatelj dužnosti koji je podnio zahtjev. Komisiju predstavlja član Komisije nadležan za to područje, nakon savjetovanja s članom Komisije nadležnim za sigurnosna pitanja. U slučaju neslaganja predmet se upućuje predsjednicima dviju institucija kako bi mogli riješiti spor.
- 2.4. Ako se na kraju postupka navedenog u točki 2.3. ne postigne sporazum, predsjednik Parlamenta na obrazloženi zahtjev parlamentarnog tijela/obnašatelja dužnosti koji je podnio zahtjev poziva Komisiju da u propisno navedenom odgovarajućem roku pošalje povjerljive informacije o kojima je riječ, odabirući način ponuđen među mogućnostima utvrđenima točkom 3.2. ovog Priloga. Prije isteka tog roka, Komisija pisanim putem obavještuje Parlament o svom konačnom stajalištu, pri čemu Parlament po potrebi zadržava pravo poduzimanja pravnih radnji.
- 2.5. Pristup klasificiranim podacima EU-a daje se u skladu s važećim pravilima osobne sigurnosne provjere.

- 2.5.1. Pristup informacijama s oznakama stupnja tajnosti „TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET”, „SECRET UE” i „CONFIDENTIEL UE” daje se isključivo dužnosnicima Parlamenta i onim zaposlenicima Parlamenta koji rade za klubove zastupnika kojima su ti podaci strogo neophodni, koje su parlamentarno tijelo/obnašatelj dužnosti unaprijed odredili kao osobe za koje vrijedi načelo „nužnog poznavanja” i koji su prošli odgovarajuću sigurnosnu provjeru.

- 2.5.2. Imajući u vidu nadležnosti i ovlasti Parlamenta, onim zastupnicima koji nisu prošli osobnu sigurnosnu provjeru pristup dokumentima s oznakom stupnja tajnosti „CONFIDENTIEL UE” dodjeljuje se u skladu s praktičnim načinima utvrđenima zajedničkim dogovorom, uključujući potpisivanje izjave kojom prisežu da sadržaj tih dokumenata neće otkriti nijednoj trećoj osobi.

Zastupnicima koji su prošli odgovarajuću osobnu sigurnosnu provjeru dozvoljen je pristup dokumentima s oznakom stupnja tajnosti „SECRET UE”.

- 2.5.3. Uz potporu Komisije poduzimaju se mjere pomoću kojih Parlament u najkraćem mogućem roku može osigurati potrebno sudjelovanje državnih tijela u okviru postupka sigurnosne provjere.

Pojedinosti o kategoriji ili kategorijama osoba koje će imati pristup povjerljivim informacijama priopćavaju se u isto vrijeme kad i zahtjev.

Prije nego što joj se dozvoli pristup takvim informacijama, svaku se osobu obavještuje o njihovom stupnju povjerljivosti te o proizlazećim sigurnosnim obvezama.

U okviru pregledavanja ovog Priloga i budućih mjera sigurnosti, kako je navedeno u točkama 4.1. i 4.2., razmotriti će se pitanje sigurnosne provjere.

3. Načini pristupa povjerljivim informacijama i postupanje s njima

- 3.1. Povjerljive informacije poslane u skladu s postupcima utvrđenima točkom 2.3. i po potrebi točkom 2.4., na odgovornost predsjednika ili člana Komisije, stavljaju se na raspolaganje parlamentarnom tijelu/obnašatelju dužnosti koji je podnio zahtjev, u skladu sa sljedećim uvjetima:

Parlament i Komisija osiguravaju upis i mogućnost praćenja povjerljivih informacija.

Točnije, klasificirani podaci EU-a s oznakom stupnja tajnosti „CONFIDENTIEL UE” i „SECRET UE” središnji registarski ured Glavnog tajništva Komisije šalje službi Parlamenta jednake nadležnosti koja je zadužena za njihovo stavljanje na raspolaganje parlamentarnom tijelu/dužnosniku koji je podnio zahtjev.

Slanje klasificiranih podataka EU-a s oznakom stupnja tajnosti „TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET” podliježe dodatnim mjerama koje su dogovorile Komisija i parlamentarno tijelo/obnašatelj dužnosti koji je podnio zahtjev, s ciljem osiguravanja razine zaštite primjerene za tu oznaku stupnja tajnosti.

- 3.2. Ne dovodeći u pitanje odredbe točaka 2.2. i 2.4. i buduće mjere sigurnosti iz točke 4.1., pristup i mjere za očuvanje povjerljivosti informacija utvrđuju se zajedničkim dogovorom prije proslijeđivanja informacija. Taj dogovor između člana Komisije nadležnog za određeno političko područje i parlamentarnog tijela (koje predstavlja njegov predsjednik) odnosno obnašatelja dužnosti koji je podnio zahtjev, predviđa odabir jedne od mogućnosti utvrđene točkama 3.2.1. i 3.2.2. radi osiguravanja odgovarajućeg stupnja povjerljivosti.

- 3.2.1. U pogledu primatelja povjerljivih informacija treba predvidjeti jednu od sljedećih mogućnosti:

- informacije namijenjene isključivo predsjedniku Parlamenta, u slučajevima koji su opravdani iz posve iznimnih razloga,
- Predsjedništvo i/ili Konferencija predsjednika,
- predsjednik i izvjestitelj dotičnog parlamentarnog odbora,
- svi članovi (punopravni i zamjenici) dotičnog parlamentarnog odbora,
- svi zastupnici Europskog parlamenta.

Dotične povjerljive informacije ne smiju se objavljivati ni slati drugim primateljima bez pristanka Komisije.

- 3.2.2. U pogledu načina postupanja s povjerljivim informacijama treba predvidjeti sljedeće mogućnosti:

- (a) pregledavanje dokumenata u sigurnoj čitaonici, ako informacije nose oznaku stupnja tajnosti „CONFIDENTIEL UE” ili oznaku višeg stupnja;
- (b) održavanje sastanka zatvorenog za javnost na kojem su nazočni isključivo članovi Predsjedništva, članovi Konferencije predsjednika ili punopravni članovi i zamjenici nadležnog parlamentarnog odbora te dužnosnici Parlamenta i zaposlenici Parlamenta koji rade za klubove zastupnika, a koje je Predsjednik unaprijed odredio kao osobe za koje vrijedi načelo „nužnog poznavanja” i čija je nazočnost strogo neophodna, pod uvjetom da su prošli potrebnu razinu sigurnosne provjere uzimajući u obzir sljedeće uvjete:
- svi dokumenti mogu se brojčano označiti, podijeliti na početku sjednice i na kraju ponovno sakupiti. Ne smiju se raditi bilješke ni preslike ovih dokumenata,
 - u zapisniku sa sjednice ne navode se pojedinosti o točki o kojoj se raspravljalo u okviru povjerljivog postupka.

Prije slanja iz dokumenata se mogu izbaciti svi osobni podaci.

Povjerljive informacije koje se primateljima u Parlamentu daju usmenim putem podliježu jednakoj razini zaštite kakva je osigurana povjerljivim informacijama koje se dostavljaju u pisanom obliku. Ovo može uključivati izjavu primatelja tih informacija da njihov sadržaj neće odavati trećim osobama.

- 3.2.3. Prije pregledavanja pisanih informacija u sigurnoj čitaonici, Parlament osigurava da su poduzete sljedeće mjere:

- zaštićeni sustav pohrane povjerljivih informacija;
- sigurna čitaonica (bez uređaja za umnožavanje, telefona, faks uređaja, čitača i ostale tehničke opreme za umnožavanje i slanje dokumenata itd.);
- sigurnosne odredbe kojima se uređuje pristup čitaonici, uključujući obvezu potpisivanja u registar ulazaka i izjavu kojom se priseže da se pregledane povjerljive informacije neće širiti.

- 3.2.4. Gore navedeno ne isključuje ostale jednakovrijedne načine postupanja koje su dogovorile institucije.

- 3.3. U slučaju nepridržavanja ovih mjera, primjenjuju se odredbe o sankcioniranju zastupnika utvrđene Prilogom VIII. Poslovniku Parlamenta, dok u slučaju dužnosnika i ostalih zaposlenika Parlamenta vrijede važeće odredbe članka 86. Pravilnika o osoblju ⁽³⁾ odnosno članak 49. Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica.

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br 259/68 od 29. veljače 1968. o utvrđivanju Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europskih zajednica i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europski zajednica te o uvođenju posebnih mjera koje se privremeno primjenjuju na dužnosnike Komisije.

4. Završne odredbe

- 4.1. Komisija i Parlament poduzimaju sve mjere potrebne za provedbu odredbi iz ovog Priloga.

U tu svrhu nadležne službe Komisije i Parlamenta usklađuju provođenje ovog Priloga. To uključuje provjeravanje mogućnosti praćenja povjerljivih informacija i povremeno zajedničko nadziranje primijenjenih mjera i standarda sigurnosti.

Parlament se po potrebi obvezuje prilagoditi svoje unutarnje odredbe radi primjene sigurnosnih pravila za povjerljive informacije utvrđene ovim Prilogom.

Parlament se obvezuje usvojiti buduće mjere sigurnosti što je prije moguće i potvrditi ih u zajedničkom dogovoru s Komisijom, s namjerom uspostavljanja jednakih sigurnosnih standarda. Time će se omogućiti provedba ovog Priloga u odnosu na:

- odredbe i standarde tehničke sigurnosti u vezi s postupanjem s povjerljivim informacijama i njihovim čuvanjem, uključujući mjere sigurnosti na području fizičke sigurnosti, sigurnosti osoblja i dokumenata te informatičke sigurnosti,
- osnivanje posebnog nadzornog odbora u čijem se sastavu nalaze zastupnici koji su prošli odgovarajuću sigurnosnu provjeru za postupanje s klasificiranim podacima EU-a s oznakom stupnja tajnosti „TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET”.

- 4.2. Parlament i Komisija ovaj Prilog pregledavaju i po potrebi prilagođavaju najkasnije u isto vrijeme kad i pregled iz točke 54. Okvirnog sporazuma, uzimajući u obzir događaje koji se odnose na:

- buduće mjere sigurnosti koje uključuju Parlament i Komisiju,
- ostale mjere ili pravne akte značajne za razmjenu informacija između institucija.

PRILOG 3.

PREGOVARANJE I SKLAPANJE MEĐUNARODNIH SPORAZUMA

Ovim se Prilogom utvrđuju detaljni postupci za dostavljanje informacija Parlamentu o pregovorima i sklapanju međunarodnih sporazuma, kako je navedeno u točkama 23., 24. i 25. Okvirnog sporazuma.

1. Komisija obavješćuje Parlament o svojoj namjeri da predloži početak pregovora u isto vrijeme kad o tome obavijesti Vijeće.
2. U skladu s odredbama točke 24. Okvirnog sporazuma, kad Komisija predloži nacrt pregovaračkih smjernica s ciljem da ih usvoji Vijeće, u isto ih vrijeme predstavlja i Parlamentu.
3. Komisija uzima u obzir primjedbe Parlamenta tijekom čitavog trajanja pregovora.
4. U skladu s odredbama točke 23. Okvirnog sporazuma Komisija redovito i brzo obavješćuje Parlament o vođenju pregovora sve do parafiranja sporazuma te objašnjava jesu li i na koji način primjedbe Parlamenta uvrštene u tekstove o kojima se pregovara, te ako nisu, objašnjava razloge.
5. U slučaju međunarodnih sporazuma za čije je sklapanje potrebna suglasnost Parlamenta, Komisija za vrijeme pregovaračkog procesa Parlamentu dostavlja sve relevantne informacije koje također dostavlja i Vijeću (ili posebnom odboru koji imenuje Vijeće). Ovo uključuje nacрте izmjena donesenih pregovaračkih smjernica, nacрте pregovaračkih tekstova, usuglašene članke, usuglašeni datum parafiranja sporazuma i tekst sporazuma koji će se parafirati. Komisija Parlamentu, kao i Vijeću (ili posebnom odboru koji imenuje Vijeće), također šalje sve relevantne dokumente koje je dobila od treće strane, pod uvjetom pristanka pošiljatelja. Komisija obavješćuje nadležni parlamentarni odbor o razvoju pregovora, a posebno objašnjava na koji se način vodilo računa o stajalištima Parlamenta.
6. Komisija osigurava da je Parlament bez odgode i u potpunosti obaviješten o međunarodnim sporazumima čije sklapanje ne zahtijeva njegovu suglasnost, dostavljajući mu informacije koje obuhvaćaju barem nacрте pregovaračkih smjernica, donesene pregovaračke smjernice, daljnje vođenje pregovora i zaključenje pregovora.

7. U skladu s odredbama točke 24. Okvirnog sporazuma, Komisija Parlamentu pravodobno dostavlja iscrpne informacije čim se međunarodni sporazum parafira i što je ranije moguće obavješćuje Parlament kada i zašto njegovu privremenu primjenu namjerava predložiti Vijeću, osim ako je u tome ne spriječe neodloživi razlozi.
8. Komisija istodobno i pravodobno obavješćuje Vijeće i Parlament o svojoj namjeri da Vijeću predloži odgodu primjene međunarodnog sporazuma te im priopćava i razloge svoje odluke.
9. Kad se radi o međunarodnim sporazumima obuhvaćenima postupkom suglasnosti propisanim UFEU-om, Komisija također u potpunosti i redovito obavješćuje Parlament prije nego što prihvati promjene sporazuma koje odobri Vijeće u skladu s člankom 218. stavkom 7. UFEU-a.

PRILOG 4.

RASPORED PROGRAMA RADA KOMISIJE

Uz program rada Komisije prilaže se popis zakonodavnih i nezakonodavnih prijedloga za sljedeće godine. Program rada Komisije obuhvaća sljedeću godinu i sadržava detaljne informacije o prioritetima Komisije za naredne godine. Program rada Komisije stoga može služiti kao podloga strukturiranog dijaloga s Parlamentom u svrhu postizanja dogovora.

Program rada Komisije također obuhvaća planirane inicijative za donošenje propisa bez obavezujućeg učinka, povlačenja prijedloga i pojednostavnjenja.

1. U prvom polugodištu određene godine članovi Komisije obavezuju se na trajni redoviti dijalog s odgovarajućim parlamentarnim odborima o provedbi programa rada Komisije za tu godinu te o pripremi budućeg programa rada Komisije. Na temelju tog dijaloga svaki parlamentarni odbor izvješćuje Konferenciju predsjednika odbora o njegovim rezultatima.
2. Usporedno s time, Konferencija predsjednika odbora održava redovitu razmjenu mišljenja s potpredsjednikom Komisije nadležnim za međuinstitucionalne odnose kako bi ocijenila stanje provedbe aktualnog programa rada Komisije, raspravila o pripremi budućeg programa rada Komisije i razmotrila rezultate tekućeg bilateralnog dijaloga između parlamentarnih odbora i članova Komisije na koje se to odnosi.
3. Konferencija predsjednika odbora u lipnju podnosi sažeto izvješće Konferenciji predsjednika koje bi trebalo uključivati rezultate praćenja provedbe programa rada Komisije te prioritete Parlamenta za predstojeći program rada Komisije o čemu Parlament obavješćuje Komisiju.
4. Na temelju tog sažetog izvješća, Parlament na srpanjskoj sjednici donosi rezoluciju u kojoj navodi svoje stajalište i koja posebno uključuje zahtjeve temeljene na izvješćima o zakonodavnoj inicijativi.
5. Svake godine na prvoj sjednici u rujnu održava se rasprava o stanju Unije na kojoj se predsjednik Komisije osvrće na rezultate tekuće godine i najavljuje prioritete za sljedeće godine. U tu svrhu predsjednik Komisije će istodobno Parlamentu u pisanom obliku izložiti glavne točke prema kojima će se pripremati program rada Komisije za sljedeću godinu.
6. Od početka rujna nadležni parlamentarni odbori i relevantni članovi Komisije mogu se sastati radi detaljnije razmjene mišljenja o budućim prioritetima na svakom području djelovanja. Ovi se sastanci prema potrebi zaključuju sastankom između Konferencije predsjednika odbora i Kolegija povjerenika te sastankom Konferencije predsjednika i predsjednika Komisije.
7. U listopadu Komisija usvaja svoj program rada za sljedeću godinu. Nakon toga predsjednik Komisije taj program rada predstavlja Parlamentu na odgovarajućoj razini.
8. Parlament može održati raspravu i donijeti rezoluciju na sjednici u prosincu.
9. Ovaj se raspored primjenjuje na svaki redoviti ciklus izrade programa, osim u slučaju godina izbora za Parlament koje se poklapaju s krajem mandata Komisije.
10. Ovaj raspored ne dovodi u pitanje buduće sporazume o izradi međuinstitucionalnih programa.

PRILOG XV.

UREDBA (EZ) BR. 1049/2001 O JAVNOM PRISTUPU DOKUMENTIMA

Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije ⁽¹⁾

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 255. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽²⁾,

djelujući u skladu s postupkom navedenim u članku 251. Ugovora ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Drugi podstavak članka 1. Ugovora o Europskoj uniji utvrđuje pojam otvorenosti navodeći da Ugovor označava novi stadij u procesu stvaranja sve uže povezane unije među narodima Europe u kojoj se odluke donose na što otvoreniji način i na razini što je moguće bližoj građaninu.
- (2) Otvorenost omogućuje bolje sudjelovanje građana u procesu odlučivanja i jamči da administracija uživa veću legitimnost i da je učinkovitija i odgovornija prema građaninu u demokratskom sustavu. Otvorenost pridonosi jačanju načela demokracije i poštovanju temeljnih prava kako je utvrđeno u članku 6. Ugovora o EU-u i u Povelji Europske unije o temeljnim pravima.
- (3) Zaključci sa sastanaka Europskog vijeća u Birminghamu, Edinburghu i Kopenhagenu naglašavaju potrebu uvođenja veće transparentnosti u rad institucija Unije. Ova Uredba objedinjuje inicijative koje su institucije već poduzele s ciljem poboljšanja transparentnosti procesa odlučivanja.
- (4) Svrha je ove Uredbe dati najveći mogući značaj pravu javnog pristupa dokumentima te utvrditi opća načela i ograničenja pristupa u skladu s člankom 255. stavkom 2. Ugovora o EZ-u.
- (5) S obzirom na to da pitanje pristupa dokumentima nije obuhvaćeno odredbama Ugovora o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, Europski parlament, Vijeće i Komisija trebali bi se, u skladu s Izjavom br. 41 priloženom Završnom aktu Ugovora iz Amsterdama, u pogledu dokumenata o aktivnostima obuhvaćenim tim dvama ugovorima, voditi ovom Uredbom.
- (6) Širi pristup dokumentima trebalo bi odobriti u slučajevima kada institucije djeluju u svom zakonodavnom svojstvu, uključujući i temeljem delegiranih ovlasti, štiteći istodobno djelotvornost postupka odlučivanja institucija. Takvi bi dokumenti trebali biti izravno dostupni u najvećoj mogućoj mjeri.
- (7) U skladu s člankom 28. stavkom 1. i člankom 41. stavkom 1. Ugovora o EU-u, pravo na pristup primjenjuje se i na dokumente koji se odnose na zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku i na suradnju policije i pravosuđa u kaznenim stvarima. Svaka bi institucija trebala poštovati svoja pravila o sigurnosti.
- (8) Kako bi se osigurala potpuna primjena ove Uredbe na sve aktivnosti Unije, sve agencije koje osnuju institucije trebale bi primjenjivati načela određena ovom Uredbom.
- (9) S određenim dokumentima bi, zbog njihova vrlo osjetljivog sadržaja, trebalo postupati na poseban način. Mehanizme izvješćivanja Europskog parlamenta o sadržaju tih dokumenata trebalo bi odrediti međuinstitucionalnim sporazumom.
- (10) Radi ostvarenja veće otvorenosti u radu institucija, Europski parlament, Vijeće i Komisija bi trebali odobravati pristup ne samo dokumentima koje su izradile institucije nego i dokumentima koje su institucije zaprimile. U tom smislu podsjeća se da Izjava br. 35 priložena Završnom aktu Ugovora iz Amsterdama predviđa da država članica može od Komisije ili Vijeća zatražiti da ne dostavljaju trećim stranama dokumente koji potječu iz te države bez njezine prethodne suglasnosti.

⁽¹⁾ SL L 145, 31.5.2001., str. 43.

⁽²⁾ SL C 177 E, 27.6.2000., str. 70.

⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 3. svibnja 2001. i Odluka Vijeća od 28. svibnja 2001.

- (11) U načelu svi dokumenti institucija trebali bi biti dostupni javnosti. Međutim, određene javne i privatne interese trebalo bi zaštititi putem izuzetaka. Institucije bi trebale imati pravo zaštititi svoja unutarnja savjetovanja i rasprave, kad je to potrebno za očuvanje njihove sposobnosti za izvršavanje vlastitih zadaća. U procjeni izuzetaka institucije bi trebale voditi računa o načelima u zakonodavstvu Zajednice koja se odnose na zaštitu osobnih podataka u svim područjima aktivnosti Unije.
- (12) Sva pravila o pristupu dokumentima institucija trebala bi biti u skladu s ovom Uredbom.
- (13) Radi osiguranja punog poštovanja prava na pristup trebalo bi primijeniti dvostupanjski upravni postupak s dodatnom mogućnošću sudskog postupka ili pritužbi Europskom ombudsmanu.
- (14) Svaka bi institucija trebala poduzeti mjere potrebne za obavješćivanje javnosti o novim odredbama na snazi te obučiti svoje osoblje da pomogne građanima u ostvarivanju svojih prava na temelju ove Uredbe. Radi lakšeg ostvarivanja prava građana svaka bi institucija trebala osigurati pristup registru dokumenata.
- (15) Iako ni predmet ni učinak ove Uredbe nije izmjena nacionalnog zakonodavstva o pristupu dokumentima, ipak je jasno da u skladu s načelom lojalne suradnje koja uređuje odnose između institucija i država članica, države članice bi trebale paziti da ne otežavaju ispravnu primjenu ove Uredbe te bi se trebale pridržavati sigurnosnih pravila institucija.
- (16) Ova Uredba ne dovodi u pitanje postojeća prava država članica, pravosudnih tijela ili istražnih tijela na pristup dokumentima.
- (17) U skladu s člankom 255. stavkom 3. Ugovora o EZ-u, svaka institucija svojim poslovnikom utvrđuje posebne odredbe koje se odnose na pristup njezinim dokumentima. Odluka Vijeća 93/731/EZ od 20. prosinca 1993. o javnom pristupu dokumentima Vijeća ⁽¹⁾, Odluka Komisije 94/90/EZUČ, EZ, Euratom od 8. veljače 1994. o javnom pristupu dokumentima Komisije ⁽²⁾, Odluka Europskog parlamenta 97/632/EZ, EZUČ, Euratom od 10. srpnja 1997. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta ⁽³⁾ i propisi o povjerljivosti schengenskih dokumenata stoga bi, ako je potrebno, trebali biti izmijenjeni ili stavljeni izvan snage,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Svrha

Svrha je ove Uredbe:

- (a) definirati načela, uvjete i ograničenja na temelju javnog ili privatnog interesa kojima se uređuje pravo na pristup dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (dalje u tekstu: „institucije”) kako je predviđeno u članku 255. Ugovora o EZ-u na način da se osigura najširi mogući pristup dokumentima;
- (b) utvrditi pravila kojima se osigurava najlakše moguće ostvarivanje tog prava; i
- (c) promicati dobru upravnu praksu u pristupu dokumentima.

Članak 2.

Korisnici i područje primjene

1. Svaki građanin Unije i svaka fizička ili pravna osoba koja boravi ili ima sjedište u državi članici ima pravo na pristup dokumentima institucija, pridržavajući se načela, uvjeta i ograničenja utvrđenih u ovoj Uredbi.
2. Institucije mogu, pridržavajući se istih načela, uvjeta i ograničenja odobriti pristup dokumentima svakoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja ne boravi ili nema sjedište u državi članici..
3. Ova se Uredba primjenjuje na sve dokumente pojedine institucije, to jest dokumente koje je ona sastavila ili zaprimila i koje posjeduje, iz svih područja aktivnosti Europske unije.

⁽¹⁾ SL L 340, 31.12.1993., str. 43. Odluka kako je zadnje izmijenjena Odlukom 2000/527/EZ (SL L 212, 23.8.2000., str. 9.).

⁽²⁾ SL L 46, 18.2.1994., str. 58. Odluka kako je izmijenjena Odlukom 96/567/EZ, EZUČ, Euratom (SL L 247, 28.9.1996., str. 45.).

⁽³⁾ SL L 263, 25.9.1997., str. 27.

4. Ne dovodeći u pitanje članke 4. i 9., dokumenti će se učiniti dostupnim javnosti na pisani zahtjev ili izravno u elektroničkom obliku ili putem registra. Naročito će se dokumenti sastavljeni ili zaprimljeni tijekom zakonodavnog postupka učiniti izravno dostupnim u skladu s člankom 12.

5. Dokumenti osjetljive prirode definirani u članku 9. stavku 1. podliježu posebnom postupku u skladu s tim člankom.

6. Ovom se Uredbom ne dovode u pitanje prava na javni pristup dokumentima institucija koja mogu proizlaziti iz instrumenata međunarodnog prava ili akata institucija kojima se ti instrumenti provode.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe:

- (a) „dokument” znači svaki sadržaj neovisno o njegovu mediju (pisan na papiru ili pohranjen u elektroničkom obliku ili kao zvučna, vizualna ili audiovizualna snimka) koji se odnosi na politike, aktivnosti i odluke iz područja nadležnosti neke od institucija;
- (b) „treća strana” znači svaka fizička ili pravna osoba, ili drugi subjekt izvan dotične institucije, uključujući države članice, druge institucije i tijela Zajednice ili one izvan Zajednice i treće zemlje.

Članak 4.

Izuzeci

1. Institucije uskraćuju pristup dokumentu ako bi njegovo otkrivanje ugrozilo zaštitu:

(a) javnog interesa koji se odnosi na:

- javnu sigurnost,
- obranu i vojna pitanja,
- međunarodne odnose,
- financijsku, monetarnu ili ekonomsku politiku Zajednice ili pojedine države članice;

(b) privatnosti i integriteta pojedinca, osobito u skladu s propisima Zajednice o zaštiti osobnih podataka.

2. Institucije uskraćuju pristup dokumentu ako bi njegovo otkrivanje ugrozilo zaštitu:

- poslovnih interesa fizičke ili pravne osobe, uključujući intelektualno vlasništvo,
- sudskog postupka i pravnog savjetovanja,
- svrhe nadzorâ, istraga i revizija,

osim ako za njegovo otkrivanje postoji prevladavajući javni interes.

3. Pristup dokumentu koji je institucija sastavila za internu uporabu ili koji je institucija zaprimila, a koji se odnosi na pitanje o kojem institucija još nije donijela odluku, uskraćuje se ako bi njegovo otkrivanje ozbiljno ugrozilo proces odlučivanja institucije, osim ako za njegovo otkrivanje postoji prevladavajući javni interes.

Pristup dokumentu koji sadržava mišljenja za internu uporabu u okviru rasprava i preliminarne savjetovanja unutar dotične institucije uskraćuje se čak i nakon što je odluka donesena ako bi njegovo otkrivanje ozbiljno ugrozilo proces odlučivanja institucije, osim ako za njegovo otkrivanje postoji prevladavajući javni interes.

4. U vezi s dokumentima treće strane, institucije se savjetuju s trećom stranom kako bi se procijenilo je li primjenljiv izuzetak iz stavaka 1. ili 2., osim ako je jasno da se dokument mora, odnosno ne smije otkriti.

5. Država članica može od institucije zatražiti da dokument koji potječe iz te države članice ne otkrije bez njezine prethodne suglasnosti.

6. Ako su nekim od izuzetaka obuhvaćeni samo dijelovi traženog dokumenta, preostali se dijelovi dokumenta otkrivaju.

7. Izuzeci utvrđeni u stavcima 1. do 3. primjenjuju se samo za razdoblje tijekom kojeg je zaštita opravdana na temelju sadržaja dokumenta. Izuzeci se mogu primjenjivati tijekom razdoblja od najviše 30 godina. U slučaju dokumenata obuhvaćenih izuzecima koji se odnose na privatnost ili poslovne interese te u slučaju dokumenata osjetljive prirode, izuzeci se mogu, ako je to potrebno, nastaviti primjenjivati i nakon tog razdoblja.

Članak 5.

Dokumenti u državama članicama

Kad država članica zaprimi zahtjev za dokument koji je u njezinu posjedu, koji potječe iz jedne od institucija, država članica savjetuje se s dotičnom institucijom kako bi donijela odluku koja ne ugrožava ostvarivanje ciljeva ove Uredbe, osim ako je jasno da se dokument mora, odnosno ne smije otkriti.

Umjesto tog država članica može zahtjev proslijediti instituciji.

Članak 6.

Zahtjevi

1. Zahtjevi za pristup dokumentima daju se u pisanom obliku, uključujući elektronički oblik, na jednom od jezika iz članka 314. Ugovora o EZ-u i dovoljno precizno da instituciji omogućuju identifikaciju dokumenta. Podnositelj zahtjeva nije dužan navesti razloge za podnošenje zahtjeva.

2. Ako zahtjev nije dovoljno precizan, institucija poziva podnositelja zahtjeva da pojasni svoj zahtjev i u tome mu pomaže, na primjer pružanjem informacija o uporabi javnih registara dokumenata.

3. U slučaju zahtjeva koji se odnosi na vrlo opsežan dokument ili na vrlo velik broj dokumenata, dotična institucija se može neformalno savjetovati s podnositeljem zahtjeva kako bi se pronašlo primjereno rješenje.

4. Institucije građanima pružaju informacije i pomoć u vezi s time kako i gdje se mogu podnijeti zahtjevi za pristup dokumentima.

Članak 7.

Obrada početnih zahtjeva

1. Po zahtjevu za pristup dokumentu postupa se bez odgađanja. Potvrda o primitku se šalje podnositelju zahtjeva. U roku od 15 radnih dana od registracije zahtjeva, institucija odobrava pristup traženom dokumentu i osigurava pristup u skladu s člankom 10. unutar tog roka ili u pisanom odgovoru navodi razloge za potpunu ili djelomičnu uskratu te izvješćuje podnositelja zahtjeva o njegovu pravu da podnese ponovni zahtjev u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

2. U slučaju potpune ili djelomične uskrate, podnositelj zahtjeva može u roku od 15 radnih dana od primitka odgovora institucije podnijeti ponovni zahtjev kojim traži od institucije da preispita svoj stav.

3. U iznimnim slučajevima, na primjer u slučaju zahtjeva koji se odnosi na vrlo opsežan dokument ili na vrlo velik broj dokumenata, rok iz stavka 1. može se produljiti za 15 radnih dana, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva bude o tome unaprijed obaviješten i da se za to navedu detaljni razlozi.

4. Ako institucija ne odgovori u propisanom roku, podnositelj zahtjeva ima pravo podnijeti ponovni zahtjev.

Članak 8.

Obrada ponovnih zahtjeva

1. Po ponovnom zahtjevu je postupa se bez odgađanja. U roku od 15 radnih dana od registracije takvog zahtjeva, institucija odobrava pristup traženom dokumentu i osigurava pristup u skladu s člankom 10. unutar istog razdoblja ili u pisanom odgovoru navodi razloge za potpunu ili djelomičnu uskratu. U slučaju potpune ili djelomične uskrate, institucija izvješćuje podnositelja zahtjeva o pravnim sredstvima koja su mu dostupna, to jest o pokretanju sudskog postupka protiv institucije i/ili podnošenju pritužbe Europskom ombudsmanu, prema uvjetima iz članaka 230., odnosno 195. Ugovora o EZ-u.

2. U iznimnim slučajevima, na primjer u slučaju zahtjeva koji se odnosi na vrlo opsežan dokument ili na vrlo velik broj dokumenata, rok iz stavka 1. može se produljiti za 15 radnih dana, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva bude o tome unaprijed obaviješten i da se za to navedu detaljni razlozi.

3. Ako institucija ne odgovori u propisanom roku, smatra se da je odgovor negativan i podnositelj ima pravo pokretanja sudskog postupka protiv institucije i/ili podnošenja pritužbe Europskom ombudsmanu prema odgovarajućim odredbama Ugovora o EZ-u.

Članak 9.

Postupanje s dokumentima osjetljive prirode

1. Dokumenti osjetljive prirode su dokumenti koji potječu iz institucija ili agencija koje su one osnovala, iz država članica, trećih zemalja ili međunarodnih organizacija, koji su označeni „TRÈS SECRET/TOP SECRET”, „SECRET” ili „CONFIDENTIEL” u skladu s pravilima dotične institucije, koji štite temeljne interese Europske unije ili jedne ili više njezinih država članica na područjima obuhvaćenim člankom 4. stavkom 1. točkom (a), a posebno na području javne sigurnosti, obrane i vojnih pitanja.

2. Po zahtjevima za pristup dokumentima osjetljive prirode u skladu s postupcima propisanim u člancima 7. i 8. postupaju samo osobe koje su ovlaštene upoznati se sa sadržajem takvih dokumenata. Takve osobe, ne dovodeći u pitanje članak 11. stavak 2., također odlučuju o tome koja se upućivanja na dokumente osjetljive prirode mogu navesti u javnom registru.

3. Dokumenti osjetljive prirode upisuju se u registar ili objavljuju samo uz suglasnost onoga od koga potječu.

4. Svaka institucija koja odluči odbiti pristup dokumentu osjetljive prirode navodi razloge za svoju odluku na način koji ne šteti interesima čija je zaštita propisana u članku 4.

5. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se pri obradi zahtjeva koji se odnose na dokumente osjetljive prirode poštovala načela iz ovog članka i iz članka 4.

6. Pravila institucija koja se odnose na dokumente osjetljive prirode objavljuju se.

7. Komisija i Vijeće izvješćuju Europski parlament o dokumentima osjetljive prirode u skladu s rješenjima dogovorenim između institucija.

Članak 10.

Pristup nakon podnošenja zahtjeva

1. Podnositelj zahtjeva ima pristup dokumentima uvidom u dokumente na licu mjesta ili primitkom preslike, uključujući, ako su dostupne, elektroničke preslike, ovisno o izboru podnositelja zahtjeva. Troškovi izrade i slanja preslike mogu se naplatiti podnositelju. Ti troškovi ne smiju prelaziti stvarne troškove izrade i slanja preslika. Uvid u dokumente na licu mjesta, preslike koje imaju manje od 20 stranica formata A4 i izravan pristup u elektroničkom obliku ili putem registra ne naplaćuju se.

2. Ako je predmetna institucija već objavila dokument i lako je dostupan podnositelju zahtjeva, institucija može ispuniti svoju obvezu davanja pristupa dokumentima izvješćivanjem podnositelja kako doći do traženog dokumenta.

3. Dokumenti se dostavljaju u postojećoj verziji i formatu (uključujući elektronički ili u drugom formatu kao što je Brailleovo pismo, uvećan tisak ili vrpca), vodeći pritom u potpunosti računa o izboru podnositelja zahtjeva.

Članak 11.

Registri

1. Kako bi se prava građana na temelju ove Uredbe učinila djelotvornima, svaka institucija osigurava javni pristup registru dokumenata. Pristup registru trebao bi biti omogućen u elektroničkom obliku. Upućivanja na dokumente upisuju se u registar bez odgađanja.

2. Registar za svaki dokument sadrži referentni broj (uključujući, gdje je primjenljivo, međuinstitucionalnu referencu), predmet i/ili kratak opis sadržaja dokumenta kao i datum kad je dokument zaprimljen ili sastavljen i upisan u registar. Upućivanja se obavljaju na način kojim se ne ugrožava zaštita interesa iz članka 4.

3. Institucije bez odgađanja poduzimaju mjere potrebne za uspostavljanje registra koji mora biti u stavljen u funkciju do 3. lipnja 2002.

*Članak 12.***Izravan pristup u elektroničkom obliku ili putem registra**

1. Institucije što je više moguće čine dokumente izravno dostupnima javnosti u elektroničkom obliku ili putem registra u skladu s pravilima dotične institucije.
2. Posebno bi trebalo učiniti izravno dostupnima zakonodavne dokumente, tj. dokumente sastavljene ili zaprimljene tijekom postupaka za donošenje akata koji su pravno obvezujući za države članice ili u njima, pridržavajući se članaka 4. i 9.
3. Kad je to moguće, ostale dokumente, posebno dokumente koji se odnose na razvoj politike ili strategije, trebalo bi učiniti izravno dostupnima.
4. Kad se izravan pristup ne daje putem registra, u njemu se što je više moguće naznačuje gdje se dokument nalazi.

*Članak 13.***Objavljivanje u Službenom listu**

1. Uz akte iz članka 254. stavaka 1. i 2. Ugovora o EZ-u i članka 163. Ugovora o Euratomu, sljedeći se dokumenti objavljuju u Službenom listu, pridržavajući se članaka 4. i 9. ove Uredbe:
 - (a) prijedlozi Komisije;
 - (b) zajednička stajališta koja je donijelo Vijeće u skladu s postupcima iz članaka 251. i 252. Ugovora o EZ-u i razlozi na kojima se temelje ta zajednička stajališta, te stajališta Europskog parlamenta u tim postupcima;
 - (c) okvirne odluke i odluke iz članka 34. stavka 2. Ugovora o EU;
 - (d) konvencije koje je utvrdilo Vijeće u skladu s člankom 34. stavkom 2. Ugovora o EU;
 - (e) konvencije koje su potpisane među državama članicama na temelju članka 293. Ugovora o EZ-u;
 - (f) međunarodni sporazumi koje je sklopila Zajednica ili u skladu s člankom 24. Ugovora o EU.
2. U što je moguće većoj mjeri, sljedeći se dokumenti objavljuju u Službenom listu:
 - (a) inicijative koje Vijeću predstavlja država članica na temelju članka 67. stavka 1. Ugovora o EZ-u ili na temelju članka 34. stavka 2. Ugovora o EU;
 - (b) zajednička stajališta iz članka 34. stavka 2. Ugovora o EU;
 - (c) direktive osim direktiva iz članka 254. stavaka 1. i 2. Ugovora o EZ-u, odluke osim odluka iz članka 254. stavka 1. Ugovora o EZ-u, preporuke i mišljenja.
3. Svaka institucija u svom poslovniku može utvrditi koji će se još dokumenti objavljivati u Službenom listu.

*Članak 14.***Informiranje**

1. Svaka institucija poduzima potrebne mjere za informiranje javnosti o pravima koja uživa na temelju ove Uredbe.
2. Države članice surađuju s institucijama u pružanju informacija građanima.

*Članak 15.***Upravna praksa u institucijama**

1. Institucije razvijaju dobru upravnu praksu kako bi olakšale ostvarivanje prava na pristup zajamčenog ovom Uredbom.
2. Institucije osnivaju međuinstitucionalni odbor koji ispituje najbolju praksu, rješava moguće sukobe i raspravlja o budućem razvoju događaja u javnom pristupu dokumentima.

Članak 16.**Umnožavanje dokumenata**

Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje nijedan postojeći propis o autorskom pravu koji može ograničiti pravo treće strane na umnožavanje ili iskorištavanje objavljenih dokumenata.

Članak 17.**Izvjешća**

1. Svaka institucija svake godine objavljuje izvješće za prethodnu godinu, uključujući i broj predmeta u kojima je institucija uskratila pristup dokumentima, razloge za te uskrate te broj dokumenata osjetljive prirode koji nisu upisani u registar.

2. Komisija najkasnije do 31. siječnja 2004. objavljuje izvješće o provedbi načela ove Uredbe te dati preporuke, uključujući, ako je to potrebno, prijedloge za reviziju ove Uredbe i akcijski program mjera koje institucije trebaju poduzeti.

Članak 18.**Mjere primjene**

1. Svaka institucija dužna je svoj poslovnik prilagoditi odredbama ove Uredbe. Te se prilagodbe primjenjuju od 3. prosinca 2001.

2. U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe, Komisija ispituje usklađenost Uredbe Vijeća (EEZ, Euratom) br. 354/83 od 1. veljače 1983. o otvaranju za javnost arhivske građe Europske ekonomske zajednice i Europske zajednice za atomsku energiju ⁽¹⁾ s ovom Uredbom kako bi se osiguralo očuvanje i arhiviranje dokumenata u najvećoj mogućoj mjeri.

3. U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe, Komisija ispituje usklađenost postojećih propisa o pristupu dokumentima s ovom Uredbom.

Članak 19.**Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu trećega dana od dana objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Ona se primjenjuje od 3. prosinca 2001.

⁽¹⁾ SL L 43, 15.2.1983., str. 1.

PRILOG XVI.

SMJERNICE ZA TUMAČENJE PRAVILA PONAŠANJA ZA ZASTUPNIKE

1. Vidljive radnje koje se mogu tolerirati pod uvjetom da nisu uvredljive i/ili ne predstavljaju klevetu, da ostaju u prihvatljivim granicama i ne dovode do sukoba treba razlikovati od onih koje aktivno ometaju bilo koju parlamentarnu aktivnost.
2. Zastupnici su odgovorni u slučajevima kada osobe koje su oni zaposlili ili kojima su omogućili pristup u Parlament u prostorima Parlamenta prekrše pravila ponašanja koja se primjenjuju na zastupnike.

Predsjednik odnosno njegovi predstavnici u odnosu na takve i sve druge vanjske osobe koje se nađu u prostorima Parlamenta mogu primijeniti stegovne ovlasti.

PRILOG XVII.

SMJERNICE ZA ODOBRENJE KOMISIJE

1. Kako bi Parlament glasovanjem potvrdio cjelokupni kolegij Komisije primjenjuju se sljedeća načela, kriteriji i mjere:

(a) Osnova za ocjenjivanje

Parlament ocjenjuje kandidate za povjerenike na temelju njihovih općih sposobnosti, predanosti europskim ciljevima i osobne nezavisnosti. Ocjenjuje poznavanje njihovih budućih resora i njihove komunikacijske vještine.

Parlament posebnu pozornost posvećuje uravnoteženoj zastupljenosti spolova. Može se očitovati o raspodjeli resora koju odredi novoizabrani predsjednik.

Parlament može zatražiti sve podatke koji su važni za donošenje odluke o sposobnosti kandidata za povjerenike. Očekuje objavu svih podataka vezanih uz njihove financijske interese.

(b) Saslušanja

Svakog kandidata za povjerenika poziva se pred odgovarajući odbor na jedno saslušanje. Ova su saslušanja otvorena za javnost.

Saslušanja organizira Konferencija predsjednika na preporuku Konferencije predsjednika odbora. Kad se resori preklapaju, poduzimaju se odgovarajuće mjere radi udruživanja tih odbora. Postoje tri mogućnosti:

- i. ako je resor kandidata za povjerenika u nadležnosti isključivo jednog odbora, kandidata za povjerenika saslušava samo taj odbor;
- ii. ako je resor kandidata za povjerenika u više ili manje jednakoj mjeri u nadležnosti više od jednog odbora, ti odbori zajedno saslušavaju kandidata za povjerenika;
- iii. ako je resor kandidata za povjerenika u najvećoj mjeri u nadležnosti jednog odbora, a tek manjim dijelom u nadležnosti još barem jednog odbora, kandidata za povjerenika saslušava odbor s pretežitom nadležnošću uz sudjelovanje drugog odnosno drugih odbora.

O svim se dogovorima traži mišljenje izabranog predsjednika Komisije.

Prije saslušanja odbori kandidatima za povjerenike Komisije pravodobno dostavljaju pitanja u pisanom obliku. Svaki nadležni odbor može postaviti najviše pet sadržajnih pitanja u pisanom obliku.

Saslušanja se održavaju u okolnostima i pod uvjetima koji osiguravaju ravnopravnost kandidata za povjerenike i koji im pružaju jednaku priliku da predstavljaju sebe i svoja stajališta.

Kandidati za povjerenike pozivaju se na davanje uvodne usmene izjave u trajanju od najdulje 20 minuta. Pri vođenju saslušanja nastoji se ostvariti pluralistički politički dijalog između kandidata za povjerenike i zastupnika. Prije kraja saslušanja, kandidati za povjerenike imaju mogućnost davanja kratke završne izjave.

(c) Ocjenjivanje

Indeksirana video snimka saslušanja ustupa se javnosti u roku od 24 sata.

Odbori se sastaju odmah nakon saslušanja kako bi ocijenili svakog pojedinog kandidata za povjerenika. Ovi se sastanci održavaju iza zatvorenih vrata. Odbori se pozivaju da utvrde jesu li kandidati za povjerenike sposobni obnašati dužnosti članova kolegija i istodobno izvršavati posebne dužnosti koje su im dodijeljene. Ako se odbor ne može usaglasiti oko obje ove točke, njegov predsjednik kao zadnje rješenje predlaže tajno glasovanje o ove dvije odluke. Izjave o ocjenama koje donese odbor objavljuju se i iznose na zajedničkom sastanku Konferencije predsjednika i Konferencije predsjednika odbora koji se održava iza zatvorenih vrata. Nakon razmjene mišljenja, Konferencija predsjednika i Konferencija predsjednika odbora saslušanja proglašavaju završenima, osim ako ne odluče zatražiti dodatne informacije.

Izabrani predsjednik Komisije predstavlja cijeli kolegij kandidata za povjerenike i njihove programe na sjednici Parlamenta na koju je pozvano čitavo Vijeće. Nakon predstavljanja slijedi rasprava. Bilo koja politička skupina odnosno najmanje 40 zastupnika može predati prijedlog rezolucije za završetak rasprave. Primjenjuje se članak 110., stavci 3., 4. i 5. Nakon glasovanja o prijedlogu rezolucije, Parlament glasuje hoće li kao tijelo dati suglasnost za imenovanje izabranog predsjednika i kandidata za povjerenike. Parlament odlučuje većinom glasova, provođenjem poimeničnog glasovanja. Može odgoditi glasovanje do sljedeće sjednice.

2. U slučaju promjene sastava Kolegija povjerenika ili značajne promjene resora tijekom njegovog mandata, primjenjuju se sljedeće mjere:

- (a) ako treba popuniti slobodno mjesto ispražnjeno radi ostavke, obvezne mirovine ili smrti, Parlament u najkraćem roku poziva kandidata za povjerenika da sudjeluje na saslušanju pod uvjetima jednakim onima iz stavka 1.;
- (b) u slučaju pristupanja nove države članice, Parlament poziva kandidata za povjerenika da sudjeluje na saslušanju pod uvjetima jednakim onima iz stavka 1.;
- (c) u slučaju značajne promjene resora, povjerenici kojih se to tiče pozivaju se pred dotične odbore prije preuzimanja svojih novih odgovornosti.

Odstupajući od postupka utvrđenog stavkom 1. točkom (c) trećim podstavkom, glasovanje je tajno ako se glasovanje na plenarnoj sjednici odnosi na imenovanje samo jednog povjerenika.

PRILOG XVIII.

POSTUPAK DAVANJA ODOBRENJA ZA SASTAVLJANJE IZVJEŠĆA O VLASTITOJ INICIJATIVI

ODLUKA KONFERENCIJE PREDSEDNIKA OD 12. PROSINCA 2002. ⁽¹⁾

KONFERENCIJA PREDSEDNIKA,

uzimajući u obzir članke 25., 27., 119., 120., 35., 42., 45., 47., 48., 50., članak 202. stavak 2. i članak 205. stavak 2. Poslovnika,

uzimajući u obzir prijedlog Konferencije predsjednika odbora i Radnog tijela za parlamentarnu reformu,

budući da slijedom odluke Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2007. treba izmijeniti odluku Konferencije od 12. prosinca 2002.,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Opće odredbe

Područje primjene

1. Ova se odluka primjenjuje na sljedeće kategorije izvješća o vlastitoj inicijativi:
 - (a) Izvješća o vlastitoj zakonodavnoj inicijativi sastavljena na temelju članka 192. Ugovora o EZ-u i članka 42. Poslovnika;
 - (b) Strateška izvješća sastavljena na temelju nezakonodavnih strateških i prioritetnih inicijativa uključenih u godišnji zakonodavni program i program rada Komisije;
 - (c) Izvješća o vlastitoj nezakonodavnoj inicijativi koja nisu sastavljena na temelju dokumenta neke druge institucije ili tijela Europske unije ili su sastavljena na temelju dokumenta proslijeđenog Parlamentu radi obavijesti, ne dovodeći u pitanje članak 2. stavak 3.;
 - (d) Godišnja izvješća o radu i praćenju (navedena u Prilogu 1.) ⁽²⁾;
 - (e) Provedbena izvješća o prenošenju zakonodavstva EU-a u nacionalno pravo i njegovoj provedbi i osiguranju provedbe u državama članicama.

Kvota

2. Svaki parlamentarni odbor može istodobno sastaviti najviše šest izvješća o vlastitoj inicijativi. Za odbore s pododborima, ova se kvota povećava za tri izvješća po pododboru. Ova dodatna izvješća sastavlja pododbor.

Iz ovog se ograničenja izuzimaju:

- izvješća o vlastitoj zakonodavnoj inicijativi,
- provedbena izvješća; svaki odbor može sastaviti po jedno takvo izvješće godišnje.

Najkraći rok prije usvajanja

3. Parlamentarni odbor koji traži odobrenje smije usvojiti dotično izvješće najranije tri mjeseca nakon dana odobrenja ili, u slučaju obavijesti o izradi izvješća, najranije tri mjeseca od dana održavanja sjednice Konferencije predsjednika odbora na kojoj je ta obavijest priopćena.

Članak 2.

Uvjeti za odobrenje

1. Predloženo izvješće ne smije se baviti temama koje se uglavnom odnose na analitičke i istraživačke aktivnosti koje se mogu obraditi na druge načine, na primjer studijama.

⁽¹⁾ Ova je odluka izmijenjena odlukom Konferencije predsjednika od 26. lipnja 2003. te je konsolidirana 3. svibnja 2004. Dodatno je izmijenjena odlukom donesenom na plenarnoj sjednici 15. lipnja 2006. o tumačenju članka 48. Poslovnika i odlukom Konferencije predsjednika od 14. veljače 2008.

⁽²⁾ Parlamentarni odbori koji namjeravaju sastavljati godišnja izvješća o radu i praćenju u skladu s člankom 119. stavkom 1. Poslovnika ili u skladu s drugim odredbama (navedenima u Prilogu 2.) o tome prethodno obavješćuju Konferenciju predsjednika odbora, posebno navodeći relevantnu pravnu osnovu koja proizlazi iz Ugovora i ostalih pravnih odredbi, uključujući i Poslovnik Parlamenta. Konferencija predsjednika odbora ih nakon toga priopćava Konferenciji predsjednika. Takva se izvješća automatski odobravaju i ne podliježu kvoti iz članka 1. stavka 2. ovog Priloga.

2. Predloženo izvješće ne smije se baviti temama koje je već bilo predmet izvješća usvojenog na plenarnoj sjednici tijekom prethodnih dvanaest mjeseci, osim kada to iznimno ne opravdavaju nove činjenice.

3. U pogledu izvješća koja se moraju sastaviti na temelju dokumenta poslanog Parlamentu radi obavijesti primjenjuju se sljedeći uvjeti:

— temeljni dokument mora biti službeni dokument institucije ili tijela Europske unije, i:

(a) morao je biti službeno poslan Parlamentu radi savjetovanja ili radi obavijesti; ili

(b) morao je biti objavljen u *Službenom listu Europske unije* za potrebe savjetovanja sa zainteresiranim stranama; ili

(c) mora biti dokument institucije ili tijela Europske unije koji je službeno podnesen Europskom vijeću ili je dokument Europskog vijeća;

— dokument se mora poslati na svim službenim jezicima Europske unije,

— zahtjev za odobrenje mora se podnijeti najkasnije četiri mjeseca nakon dana slanja tog dokumenta Parlamentu ili njegove objave u *Službenom listu*.

Članak 3.

Postupak

Automatsko odobrenje

1. Odobrenje se automatski dobiva nakon što Konferencija predsjednika odbora primi obavijest o zahtjevu za

— provedbena izvješća,

— godišnje izvješće o radu i praćenju, kako je navedeno u Prilogu 1.

Uloga Konferencije predsjednika odbora

2. Propisno obrazloženi zahtjevi za odobrenje šalju se Konferenciji predsjednika odbora koja utvrđuje poštovanje li kriterije navedene u člancima 1. i 2. ovog Priloga kao i kvotu ustanovljenu u članku 1. ovog Priloga. Svi takvi zahtjevi sadržavaju naznaku vrste i točan naslov izvješća i temeljnog dokumenta/temeljnih dokumenata, ako postoje.

3. Zahtjeve za izradu strateških izvješća odobrava Konferencija predsjednika odbora nakon što riješi bilo koji sukob nadležnosti. Konferencija predsjednika može povući ovo odobrenje na poseban zahtjev nekog kluba zastupnika u roku od najviše četiri parlamentarna radna tjedna.

4. Konferencija predsjednika odbora zahtjeve za izradu zakonodavnih i nezakonodavnih izvješća o vlastitoj inicijativi za koje ocijeni da zadovoljavaju zadane kriterije i kvotu šalje Konferenciji predsjednika na odobrenje. Konferencija predsjednika odbora u isto vrijeme obavješćuje Konferenciju predsjednika o svim godišnjim izvješćima o radu i praćenju navedenima u Prilozima 1. i 2., te o odobrenim provedbenim izvješćima i strateškim izvješćima.

Odobrenje Konferencije predsjednika i rješavanje sukoba nadležnosti

5. Konferencija predsjednika donosi odluku o zahtjevima za odobrenje za izradu zakonodavnih i nezakonodavnih izvješća o vlastitoj inicijativi u roku od najviše četiri parlamentarna radna tjedna nakon što joj te zahtjeve proslijedi Konferencija predsjednika odbora, osim ako Konferencija predsjednika zbog iznimnih razloga ne odluči produljiti ovaj rok.

6. Ako se odboru ospori nadležnost za izradu izvješća, Konferencija predsjednika u roku od šest parlamentarnih radnih tjedana donosi odluku na temelju preporuke Konferencije predsjednika odbora ili, ako te preporuke ne bude, njezinog predsjednika. Ako Konferencija predsjednika ne donese odluku u tom roku, preporuka se proglašava odobrenom ⁽¹⁾.

Članak 4.

Primjena članka 50. Poslovnika – postupak s pridruženim odborima ⁽²⁾

1. Zahtjevi za primjenu članka 50. Poslovnika podnose se najkasnije u ponedjeljak koji prethodi sjednici Konferencije predsjednika odbora na kojoj se rješavaju zahtjevi za izradu izvješća o vlastitoj inicijativi.

2. Konferencija predsjednika odbora zahtjeve za odobrenje izrade izvješća o vlastitoj inicijativi i zahtjeve za primjenu članka 50. rješava na svojoj mjesečnoj sjednici.

3. Ako dotični odbori ne postignu sporazum o zahtjevu za primjenu članka 50., Konferencija predsjednika donosi odluku unutar šest parlamentarnih radnih tjedana na temelju preporuke Konferencije predsjednika odbora ili, ako te preporuke ne bude, njezinog predsjednika. Ako Konferencija predsjednika ne donese odluku u tom roku, preporuka se proglašava odobrenom ⁽³⁾.

Članak 5.

Završne odredbe

1. Pri kraju saziva Parlamenta zahtjevi za odobrenje za izradu izvješća na vlastitu inicijativu moraju se podnijeti najkasnije u srpnju one godine koja prethodi izborima. Nakon tog datuma isključivo se odobravaju propisno obrazloženi iznimni zahtjevi.

2. Konferencija predsjednika odbora podnosi izvješće Konferenciji predsjednika o stanju izvješća o vlastitoj inicijativi svake dvije i pol godine.

3. Ova odluka stupa na snagu 12. prosinca 2002. Njome prestaju važiti te se zamjenjuju sljedeće odluke

— odluka Konferencije predsjednika od 9. prosinca 1999. o postupku davanja odobrenja za sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi u smislu članka 48. Poslovnika i odluke Konferencije predsjednika od 15. veljače i 17. svibnja 2001. kojima se nadopunjuje prilog toj odluci,

— odluka Konferencije predsjednika od 15. lipnja 2000. o postupku odobrenja za sastavljanje izvješća o dokumentima koje druge institucije ili tijela Europske unije šalju Europskom parlamentu radi obavijesti.

PRILOG 1.

GODIŠNJA IZVJEŠĆA O RADU I PRAĆENJU KOJA SE AUTOMATSKI ODOBRAVAJU I ZA KOJE VRIJEDI OGRANIČENJE OD ŠEST ISTODOBNO SASTAVLJENIH IZVJEŠĆA (NA TEMELJU ČLANKA 1. STAVKA 2. I ČLANKA 3. ODLUKE)

Izvješće o ljudskim pravima u svijetu i politici EU-a na tom području (Odbor za vanjske poslove)

Godišnje izvješće Vijeća u skladu s operativnom odredbom 8. Kodeksa ponašanja Europske unije u pogledu izvoza oružja (Odbor za vanjske poslove)

Izvješće o praćenju i primjeni prava Zajednice (Odbor za pravna pitanja)

Bolja izrada zakona – primjena načela supsidijarnosti i proporcionalnosti – (Odbor za pravna pitanja)

Izvješće o radu Zajedničke parlamentarne skupštine AKP-a i EU-a (Odbor za razvoj)

⁽¹⁾ Ovaj je stavak dodan nakon odluke donesene na plenarnoj sjednici 15. lipnja 2006. o tumačenju članka 48. Poslovnika.

⁽²⁾ Ovaj je članak dodan odlukom Konferencije predsjednika od 26. lipnja 2003.

⁽³⁾ Ovaj je stavak dodan nakon odluke donesene na plenarnoj sjednici 15. lipnja 2006. o tumačenju članka 48. Poslovnika.

Izvješće o stanju temeljnih prava u Europskoj uniji – (Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove)

Izvješće o jednakosti muškaraca i žena u Europskoj uniji – (Odbor za prava žena i jednakost spolova)

Integrirani pristup jednakosti muškaraca i žena u radu odbora (godišnje izvješće) – (Odbor za prava žena i jednakost spolova)

Izvješće o koheziji – (Odbor za regionalni razvoj)

Zaštita financijskih interesa Zajednica – borba protiv prijevара – (Odbor za proračunski nadzor)

Godišnje izvješće o EIB-u – (Odbor za proračunski nadzor/Odbor za monetarnu i ekonomsku politiku – svake druge godine)

Javne financije u EMU-u – (Odbor za monetarnu i ekonomsku politiku)

Europska gospodarska situacija: pripremno izvješće o zajedničkim političkim smjernicama koje se posebno tiču širih smjernica ekonomske politike – (Odbor za monetarnu i ekonomsku politiku)

Godišnje izvješće ESB-a – (Odbor za monetarnu i ekonomsku politiku)

Izvješće o politici tržišnog natjecanja – (Odbor za monetarnu i ekonomsku politiku)

Godišnje izvješće o pokazateljima stanja na unutarnjem tržištu – (Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača)

Godišnje izvješće o zaštiti potrošača – (Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača)

Godišnje izvješće o sustavu Solvit – (Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača)

PRILOG 2.

GODIŠNJA IZVJEŠĆA O RADU I PRAĆENJU KOJA SE AUTOMATSKI ODOBRAVAJU I KOJA SE POSEBNO POZIVAJU NA POSLOVNIK (BEZ OGRANIČENJA OD ŠEST ISTODOBNO SASTAVLJENIH IZVJEŠĆA)

Godišnje izvješće o javnom pristupu dokumentima Parlamenta, članak 104. stavak 7. – (Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove)

Izvješće o europskim političkim strankama, članak 210. stavak 6. – (Odbor za ustavna pitanja)

Izvješće o raspravama Odbora za predstavke, članak 202. stavak 8. – (Odbor za predstavke)

Izvješće o godišnjem izvješću Europskog ombudsmana, članak 205. stavak 2. – drugi dio – (Odbor za predstavke)

PRILOG XIX.

ZAJEDNIČKA KOMUNIKACIJA O EUROPI

Ciljevi i načela

1. Europski parlament, Vijeće i Europska komisija pridaju najveću moguću važnost unapređivanju komunikacije o pitanjima vezanima uz EU, poštujući pritom načela pluralizma, sudjelovanja, otvorenosti i transparentnosti kako bi europskim građanima omogućili korištenje njihovog prava na sudjelovanje u demokratskom životu Unije u kojoj se odluke donose na najotvoreniji i najdemokratskiji mogući način.
2. Tri institucije žele potaknuti približavanje stajališta o komunikacijskim prioritetima Europske unije u cijelosti, promicati dodatnu važnost koju predstavlja odnos EU-a prema komunikaciji o europskim pitanjima, olakšati razmjenu informacija i najbolje prakse te, s obzirom na ove prioritete, razviti sinergiju između institucija u komunikaciji te po potrebi olakšati suradnju između institucija i država članica.
3. Tri institucije uviđaju da komunikacija o Europskoj uniji zahtijeva političku predanost institucija EU-a i država članica i da su države članice same odgovorne za komunikaciju sa svojim građanima o EU-u.
4. Tri institucije vjeruju da bi se aktivnosti informiranja i komunikacije o europskim pitanjima trebalo provoditi na takav način da svatko dobije pristup objektivnim i raznolikim informacijama o Europskoj uniji i da se građanima omogući ostvarivanje prava na izražavanje mišljenja i aktivno sudjelovanje u javnoj raspravi o pitanjima Europske unije.
5. Pri provođenju aktivnosti informiranja i komunikacije tri institucije promiču uvažavanje višejezičnosti i kulturne raznolikosti.
6. Tri institucije imaju političku obvezu postizanja gore navedenih ciljeva. One potiču druge institucije i tijela EU-a da podrže njihove napore i da, ako to žele, doprinesu ovom pristupu.

Partnerski pristup

7. Tri institucije prepoznaju važnost rješavanja izazova komunikacije o pitanjima EU-a u okviru partnerstva između država članica i institucija EU-a kako bi osigurale učinkovitu komunikaciju te objektivno informiranje najšire moguće publike na odgovarajućoj razini.

One žele razviti sinergije s nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima te predstavnicima civilnog društva.

U tu bi svrhu željele izgraditi pragmatični partnerski pristup.

8. U tom smislu pozivaju se na ključnu ulogu Međuinstitucionalne skupine o informiranju (IGI), koja institucijama služi kao okvir na visokoj razini za poticanje političke rasprave o aktivnostima informiranja i komunikacije o EU-u radi promicanja sinergije i komplementarnosti. U tu se svrhu IGI, čiji su supredsjedatelji predstavnici Europskog parlamenta, Vijeća i Europske komisije, te uz sudjelovanje Odbora regija i Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora u svojstvu promatrača, u načelu sastaje dva puta godišnje.

Okvir za zajednički rad

Tri institucije namjeravaju surađivati na sljedećoj osnovi:

9. Poštujući pojedinačnu nadležnost svake institucije EU-a i države članice u pogledu njihove vlastite komunikacijske strategije i prioriteta, tri institucije će, u okviru IGI-a, godišnje utvrditi ograničen broj zajedničkih komunikacijskih prioriteta.
10. Ovi će se prioriteti temeljiti na komunikacijskim prioritetima koje institucije i tijela EU-a utvrde u skladu sa svojim unutarnjim postupcima te će po potrebi nadopunjavati strateška stajališta i napore država članica na ovom području, uzimajući u obzir očekivanja građana.
11. Tri institucije i države članice nastojat će promicati odgovarajuću potporu za komunikaciju o utvrđenim prioritetima.
12. Službe koje su u državama članicama i institucijama EU-a odgovorne za komunikaciju trebale bi se povezati kako bi osigurale uspješnu provedbu zajedničkih komunikacijskih prioriteta te druge aktivnosti vezane uz komuniciranje o EU-u, prema potrebi na temelju odgovarajućih administrativnih mjera.

-
13. Institucije i države članice pozivaju se na razmjenu informacija o drugim komunikacijskim aktivnostima vezanima uz EU, a posebno o sektorskim komunikacijskim aktivnostima koje predlože institucije i tijela, u slučaju da te aktivnosti u državama članicama dovedu do informativnih kampanja.
 14. Na početku svake godine Komisija se poziva da ostale institucije EU-a izvijesti o glavnim postignućima provedbe zajedničkih komunikacijskih prioriteta iz prethodne godine.
 15. Ova politička izjava potpisana je dvadeset i drugog listopada dvije tisuće i osme godine.
-

PRILOG XX.

ZAJEDNIČKA IZJAVA EUROPSKOG PARLAMENTA, VIJEĆA I KOMISIJE OD 13. LIPNJA 2007. O PRAKTIČNIM NAČINIMA PROVEDBE POSTUPKA SUODLUČIVANJA (ČLANAK 251. UGOVORA O EZ-U) ⁽¹⁾**OPĆA NAČELA**

1. Europski parlament, Vijeće i Komisija, dalje u tekstu „institucije”, utvrđuju kako se sadašnja praksa koja uključuje razgovore između predsjedništva Vijeća, Komisije i predsjednika nadležnih odbora i/ili izvijestitelja Europskog parlamenta te između supredsjedatelja Odbora za mirenje pokazala korisnom.
2. Institucije potvrđuju da treba nastaviti s poticanjem ove prakse koja se razvila u svim fazama postupka suodlučivanja. Institucije se obvezuju preispitati svoje radne metode s ciljem još učinkovitijeg korištenja svih mogućnosti postupka suodlučivanja, kako je utvrđeno Ugovorom o EZ-u.
3. Ova Zajednička izjava pojašnjava te radne metode i praktične načine njihove primjene. Ona nadopunjuje Međuinstitucionalni sporazum o boljoj izradi zakona ⁽²⁾, a posebno njegove odredbe koje se odnose na postupak suodlučivanja. Institucije se u potpunosti obvezuju poštovati te obveze u skladu s načelima transparentnosti, odgovornosti i učinkovitosti. U tom pogledu, institucije bi trebale obratiti posebnu pozornost na postizanje napretka u odnosu na prijedloge za pojednostavljenje, pritom poštujući pravnu stečevinu EU-a.
4. Institucije tijekom cijelog postupka surađuju u dobroj vjeri kako bi što je više moguće približile svoja stajališta i time prema potrebi omogućile donošenje dotičnog akta u ranoj fazi postupka.
5. U ostvarenju tog cilja one surađuju putem odgovarajućih međuinstitucionalnih kontakata kako bi nadzirale napredak rada i analizirale stupanj usuglašenosti u svim fazama postupka suodlučivanja.
6. U skladu sa svojim internim poslovnima, institucije se obvezuju redovito razmjenjivati informacije o napretku predmeta koji su u postupku suodlučivanja. U najvećoj mogućoj mjeri osiguravaju usklađenost svojih rasporeda rada kako bi omogućile da se postupci vode na koherentan i usklađen način. One stoga nastoje izraditi indikativni raspored za različite faze koje vode do konačnog usvajanja različitih zakonodavnih prijedloga, pritom u potpunosti poštujući političku prirodu postupka odlučivanja.
7. Suradnja između institucija u okviru suodlučivanja često poprima oblik tripartitnih sastanaka („trijaloga”). Ovaj sustav trijaloga pokazao je svoju vitalnost i fleksibilnost time što je značajno povećao mogućnosti postizanja sporazuma u fazama prvog i drugog čitanja, a također je i pridonio pripremi rada Odbora za mirenje.
8. Ovakvi se trijalozni obično vode u neformalnom okviru. Mogu se održavati u svim fazama postupka i na različitim razinama zastupanja, ovisno o prirodi rasprave koja se očekuje. Svaka institucija u skladu sa svojim poslovnikom određuje svoje sudionike za svaki sastanak, utvrđuje svoj mandat za pregovore i pravodobno obavješćuje ostale institucije o pripremama za sastanke.
9. Svi nacrti kompromisnih tekstova koji se na predstojećem sastanku podnose na raspravu unaprijed se dijele svim sudionicima u najvećoj mogućoj mjeri. Kako bi se povećala transparentnost, trijalozni koji se održavaju unutar Europskog parlamenta i Vijeća najavljuju se kada je to izvedivo.
10. Predsjedništvo Vijeća nastojat će sudjelovati na sastancima parlamentarnih odbora. Ono će prema potrebi pažljivo razmotriti svaki zahtjev za davanje informacija o stajalištu Vijeća.

PRVO ČITANJE

11. Institucije surađuju u dobroj vjeri kako bi što je više moguće približile svoja stajališta tako da se akti mogu donijeti u prvom čitanju kad god je to moguće.

Sporazum u fazi prvog čitanja u Europskom parlamentu

12. Kako bi se olakšalo vođenje postupka u prvom čitanju, uspostavljaju se odgovarajući kontakti.
13. Komisija podupire takve kontakte i na konstruktivan način koristi svoje pravo na inicijativu s ciljem približavanja stajališta Europskog parlamenta i Vijeća, vodeći računa o ravnoteži između institucija i uloji koja joj je dodijeljena Ugovorom.

⁽¹⁾ SL C 145, 30.6.2007., str. 5.

⁽²⁾ SL C 321, 31.12.2003., str. 1.

14. Ako se sporazum postigne neformalnim pregovorima u okviru trijaloga, predsjedatelj Corepera u pismu predsjedniku relevantnog parlamentarnog odbora šalje pojedinosti sadržaja sporazuma u obliku amandmana na prijedlog Komisije. U tom se pismu navodi spremnost Vijeća da prihvati ovakav ishod, podložno pravno-jezičnoj provjeri, ako ga se potvrdi glasovanjem na plenarnoj sjednici. Primjerak tog pisma šalje se Komisiji.

15. S tim u vezi, kad se bliži zaključivanje predmeta u prvom čitanju, obavijest o namjeri postizanja sporazuma trebala bi biti dostupna što je prije moguće.

Sporazum u fazi zajedničkog stajališta Vijeća

16. Ako se dogovor ne postigne u prvom čitanju u Europskom parlamentu, kontakti se mogu nastaviti s ciljem postizanja sporazuma u fazi zajedničkog stajališta.

17. Komisija podupire takve kontakte i na konstruktivan način koristi svoje pravo na inicijativu s ciljem približavanja stajališta Europskog parlamenta i Vijeća, vodeći računa o ravnoteži između institucija i ulozi koja joj je dodijeljena Ugovorom.

18. Ako se u ovoj fazi postigne sporazum, predsjednik relevantnog parlamentarnog odbora, u pismu predsjedatelju Corepera, iznosi svoju preporuku plenarnoj sjednici da prihvati zajedničko stajalište Vijeća bez izmjene, pod uvjetom da Vijeće potvrdi zajedničko stajalište i da se obavi pravno-jezična provjera. Primjerak tog pisma šalje se Komisiji.

DRUGO ČITANJE

19. U svojem obrazloženju Vijeće što je jasnije moguće objašnjava razloge zbog kojih je usvojilo svoje zajedničko stajalište. U drugom čitanju Europski parlament ove razloge i stajalište Komisije uzima u obzir u najvećoj mogućoj mjeri.

20. Prije nego što pošalje zajedničko stajalište, Vijeće nastoji odrediti datum njegova slanja savjetujući se s Europskim parlamentom i Komisijom kako bi se osigurala najveća moguća učinkovitost zakonodavnog postupka u drugom čitanju.

Sporazum u fazi drugog čitanja u Europskom parlamentu

21. Odgovarajući kontakti nastaviti će se čim se zajedničko stajalište Vijeća proslijedi Europskom parlamentu, s ciljem postizanja boljeg razumijevanja jednog i drugog stajališta, a time i što bržeg zaključivanja zakonodavnog postupka.

22. Komisija podupire takve kontakte i daje svoje mišljenje s ciljem približavanja stajališta Europskog parlamenta i Vijeća, vodeći računa o ravnoteži između institucija i ulozi koja joj je dodijeljena Ugovorom.

23. Ako se sporazum postigne neformalnim pregovorima u okviru trijaloga, predsjedatelj Corepera u pismu predsjedniku relevantnog parlamentarnog odbora šalje pojedinosti sadržaja sporazuma u obliku amandmana na zajedničko stajalište Vijeća. U tom se pismu navodi spremnost Vijeća da prihvati ovakav ishod, podložno pravno-jezičnoj provjeri, ako ga se potvrdi glasovanjem na plenarnoj sjednici. Primjerak tog pisma šalje se Komisiji.

MIRENJE

24. Ako se pokaže da Vijeće neće moći prihvatiti sve amandmane Europskog parlamenta u drugom čitanju i kad Vijeće bude spremno iznijeti svoje stajalište, organizira se prvi trijalog. Svaka institucija, u skladu sa svojim poslovnikom, određuje svoje sudionike za svaki sastanak i utvrđuje svoj mandat za pregovore. Komisija će jednom i drugom izaslanstvu što je prije moguće priopćiti svoje namjere u vezi svojeg mišljenja o amandmanima Europskog parlamenta u drugom čitanju.

25. Trijalozi se održavaju tijekom postupka mirenja s ciljem rješavanja spornih pitanja i stvaranja uvjeta za postizanje sporazuma u Odboru za mirenje. Rezultati trijaloga raspravljaju se i po mogućnosti odobravaju na sastancima svake pojedine institucije.

26. Odbor za mirenje saziva predsjednik Vijeća, uz suglasnost predsjednika Europskog parlamenta i uz poštovanje odredbi Ugovora.

27. Komisija sudjeluje u postupku mirenja i poduzima sve potrebne inicijative s ciljem približavanja stajališta Europskog parlamenta i Vijeća. Takve inicijative mogu uključivati nacrtje kompromisnih tekstova, uzimajući u obzir stajališta Europskog parlamenta i Vijeća i vodeći računa o ulozi koja je Komisiji dodijeljena Ugovorom.

28. Odborom za mirenje zajednički predsjedaju predsjednik Europskog parlamenta i predsjednik Vijeća. Sjednicama odbora naizmjenice predsjedava svaki supredsjedatelj.

29. Supredsjedatelji zajednički određuju datume i dnevne redove sjednica Odbora za mirenje kako bi Odbor za mirenje učinkovito djelovao tijekom postupka mirenja. Komisiju se konzultira o predviđenim datumima. Europski parlament i Vijeće okvirno određuju dogovarajuće datume za postupke mirenja i o tome obavješćuju Komisiju.

30. Supredsjedatelji mogu staviti nekoliko predmeta na dnevni red bilo koje sjednice Odbora za mirenje. Osim glavne teme („točka B”), o kojoj sporazum još nije postignut, mogu se otvarati i/ili zatvarati postupci mirenja oko ostalih tema bez rasprave o tim točkama („točka A”).

31. Europski parlament i Vijeće, poštujući pritom odredbe Ugovora o rokovima, što je više moguće vode računa o ograničenjima u rasporedu, posebno onima koja proizlaze iz prekida rada institucija i izbora za Europski parlament. U svakom slučaju, prekid rada mora biti što je moguće kraći.

32. Odbor za mirenje naizmjenice se sastaje u prostorima Europskog parlamenta i Vijeća, s ciljem ravnopravnog dijeljenja opreme i prostorija, uključujući i usluge usmenog prevođenja.

33. Odboru za mirenje dostupan je prijedlog Komisije, zajedničko stajalište Vijeća i mišljenje Komisije o tom stajalištu, amandmani koje je predložio Europski parlament i mišljenje Komisije o tim amandmanima, te zajednički radni dokument izaslanstava Europskog parlamenta i Vijeća. Ovaj radni dokument trebao bi omogućiti korisnicima da s lakoćom utvrde relevantna pitanja i da se na njih učinkovito pozivaju. Komisija u načelu podnosi svoje mišljenje u roku od tri tjedna od službenog primitka rezultata glasanja u Europskom parlamentu, a najkasnije do početka postupka mirenja.

34. Supredsjedatelji mogu podnositi tekstove Odboru za mirenje na odobrenje.

35. Sporazum o zajedničkom tekstu utvrđuje se na sastanku Odbora za mirenje ili, nakon toga, razmjenom pisama između supredsjedatelja. Primjerci takvih pisama šalju se Komisiji.

36. Ako Odbor za mirenje postigne sporazum o zajedničkom tekstu, tekst se nakon završne pravno-jezične dorade podnosi supredsjedateljima na službeno odobrenje. Međutim, u iznimnim slučajevima radi poštovanja rokova, supredsjedateljima se na odobrenje može poslati nacrt zajedničkog teksta.

37. Odobreni zajednički tekst supredsjedatelji šalju predsjednicima Europskog parlamenta i Vijeća u zajednički potpisanom pismu. Ako se Odbor za mirenje ne može usuglasiti oko zajedničkog teksta, supredsjedatelji o tome obavješćuju predsjednike Europskog parlamenta i Vijeća u zajednički potpisanom pismu. Ovakva pisma služe kao službeni zapisnik. Primjerci takvih pisama šalju se Komisiji radi obavijesti. Radni dokumenti koji se koriste tijekom postupka mirenja dostupni su u registru svake institucije po zaključenju postupka.

38. Tajništvo Europskog parlamenta i Glavno tajništvo Vijeća zajednički djeluju kao tajništvo Odbora za mirenje, uz sudjelovanje Glavnog tajništva Komisije.

OPĆE ODREDBE

39. Ako Europski parlament ili Vijeće ocijene da je nužno produžiti rokove navedene u članku 251. Ugovora, o tome obavješćuju predsjednika druge institucije i Komisiju.

40. Kad se sporazum postigne u prvom ili drugom čitanju ili tijekom mirenja, usuglašeni tekst dovršavaju pravno-jezične službe Europskog parlamenta i Vijeća usko i suglasno surađujući.

41. Usuglašeni tekstovi ne mijenjaju se bez izričite suglasnosti i Europskog parlamenta i Vijeća na odgovarajućoj razini.

42. Završna dorada tekstova obavlja se uzimajući u obzir različite postupke Europskog parlamenta i Vijeća, posebno u odnosu na rokove zaključivanja internih postupaka. Institucije se obvezuju da rokove utvrđene za završnu pravno-jezičnu doradu akata neće koristiti za ponovno otvaranje rasprava o bitnim pitanjima.

43. Europski parlament i Vijeće dogovaraju se o zajedničkom predstavljanju tekstova koje su te institucije zajedno pripremile.

44. Institucije se obvezuju što je više moguće koristiti uzajamno prihvatljive standardne klauzule koje će se uključivati u akte donesene u postupku suodlučivanja, posebno u pogledu odredaba o izvršavanju provedbenih ovlasti (u skladu s odlukom o „komitologiji”⁽¹⁾), o stupanju na snagu, o prenošenju i primjeni akata te o poštovanju prava Komisije na inicijativu.

45. Institucije će nastojati održati zajedničku tiskovnu konferenciju kako bi objavile uspješan ishod zakonodavnog postupka u prvom ili drugom čitanju odnosno tijekom mirenja. Također će nastojati izdavati zajednička priopćenja za tisak.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji (SL L 184, 17.7.1999., str. 23.). Odluka kako je izmijenjena Odlukom 2006/512/EZ (SL L 200, 22.7.2006., str. 11.).

46. Nakon što Europski parlament i Vijeće donesu zakonodavni akt u postupku suodlučivanja, tekst se podnosi na potpis predsjedniku Europskog parlamenta i predsjedniku Vijeća te glavnim tajnicima tih institucija.

47. Predsjednici Europskog parlamenta i Vijeća na potpis dobivaju tekst na svojim jezicima i, kad god je to moguće, zajedno potpisuju tekst na zajedničkoj svečanosti koja se organizira jednom mjesečno u cilju potpisivanja važnih akata u nazočnosti medija.

48. Zajednički potpisan tekst šalje se na objavu u *Službenom listu Europske unije*. Objava obično slijedi u roku od dva mjeseca nakon što Europski parlament i Vijeće donesu zakonodavni akt.

49. Ako jedna od institucija otkrije pogrešku u pisanju ili očitu pogrešku u tekstu (ili u jednoj od njegovih jezičnih verzija), o tome odmah obavještuje druge institucije. Kad se pogreška odnosi na akt koji još nije donio ni Europski parlament ni Vijeće, pravno-jezične službe Europskog parlamenta i Vijeća usko surađujući pripremaju potrebne ispravke. Kad se ova pogreška odnosi na akt koji je već donijela jedna ili obje ove institucije, bez obzira na to je li objavljen ili ne, Europski parlament i Vijeće zajedničkom suglasnošću donose ispravak koji se sastavlja u skladu s njihovim postupcima.

PRILOG XXI.

KODEKS PONAŠANJA ZA PREGOVORE U OKVIRU REDOVNIH ZAKONODAVNIH POSTUPAKA ⁽¹⁾**1. Uvod**

Ovim kodeksom ponašanja utvrđuju se opća načela unutar Parlamenta o načinu vođenja pregovora tijekom svih faza redovnog zakonodavnog postupka s ciljem povećanja njihove transparentnosti i odgovornosti, posebno u ranoj fazi postupka ⁽²⁾. Njime se nadopunjuje „Zajednička izjava o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja“, oko koje su se usuglasili Parlament, Vijeće i Komisija ⁽³⁾, a koja je usredotočena na odnos između ovih institucija.

Nadležni parlamentarni odbor za vrijeme pregovora u prvom i u drugom čitanju glavno je odgovorno tijelo u Parlamentu.

2. Odluka o stupanju u pregovore

Parlament u načelu koristi sve ponuđene mogućnosti u svim fazama redovnog zakonodavnog postupka. Odluka o nastojanju postizanja dogovora u ranoj fazi zakonodavnog postupka je odluka koja se donosi za svaki slučaj posebno, uzimajući u obzir posebne značajke svakog pojedinog predmeta. Ona mora imati političko opravdanje, na primjer, po pitanju političkih prioriteta, prijedloga nesporne odnosno „tehničke“ prirode, hitne situacije i/ili stava nekog predsjedništva prema određenom predmetu.

Mogućnost stupanja u pregovore s Vijećem izvijestitelj predstavlja cjelokupnom odboru, a odluka o takvom djelovanju donosi se širokim konsenzusom ili, ako je potrebno, glasovanjem.

3. Sastav pregovaračkog tima

Odluka odbora da stupi u pregovore s Vijećem i Komisijom radi dogovora također uključuje odluku o sastavu pregovaračkog tima EP-a. U načelu se poštuje politička ravnoteža i svi su klubovi zastupnika na ovim pregovorima zastupljeni barem na razini osoblja.

Nadležna služba tajništva EP-a odgovorna je za praktičnu organizaciju pregovora.

4. Mandat pregovaračkog tima

U načelu, amandmani doneseni u odboru ili na plenarnoj sjednici čine temelj mandata pregovaračkog tima EP-a. Odbor također može utvrditi prioritete i rok za pregovore.

U iznimnom slučaju pregovora o sporazumu u prvom čitanju prije glasovanja unutar odbora, odbor daje smjernice pregovaračkom timu EP-a.

5. Organizacija trijaloga

Načelo je da se trijalozima koji se održavaju u Europskom parlamentu i Vijeću najavljuju, kako bi se povećala transparentnost.

Pregovori u trijalozima temelje se na jednom zajedničkom dokumentu u kojem se navodi stajalište svake institucije o svakom pojedinom amandmanu te koji također uključuju i sve kompromisne tekstove podijeljene na sastancima u okviru trijaloga (npr. utvrđen postupak za dokument s četiri stupca). U mjeri u kojoj je to moguće, kompromisni tekstovi koji se na raspravu podnose na jednoj od sljedećih sjednica unaprijed se dijele svim sudionicima.

Ako je potrebno, pregovaračkom timu EP-a osigurava se oprema i prostorije za usmeno prevođenje ⁽⁴⁾.

6. Povratne informacije i odluka o postignutom sporazumu

Nakon svakog trijaloga pregovarački tim odboru daje povratno izvješće o ishodu pregovora i stavlja mu na raspolaganje sve podijeljene tekstove. Ako to zbog vremenskog usklađivanja nije moguće, pregovarački tim sastaje se s izvijestiteljima u sjeni, a po potrebi i zajedno s koordinatorima radi dobivanja svih novih informacija.

⁽¹⁾ Kao što je odobrila Konferencija predsjednika 18. rujna 2008.

⁽²⁾ Treba obratiti posebnu pažnju na pregovore koji se održavaju u onim fazama postupka kada je transparentnost u Parlamentu veoma ograničena. To vrijedi u slučaju pregovora: prije glasovanja odbora u prvom čitanju s ciljem postizanja dogovora u prvom čitanju, nakon prvog čitanja u Parlamentu s ciljem postizanja dogovora na početku drugog čitanja.

⁽³⁾ Vidjeti Prilog XX.

⁽⁴⁾ U skladu s odlukom koju je Predsjedništvo donijelo 10. prosinca 2007.

Odbor razmatra sve postignute sporazume ili obnavlja mandat pregovaračkog tima u slučaju potrebe daljnjih pregovora. Ako to zbog vremenskog usklađivanja nije moguće, a osobito u fazi drugog čitanja, odluku o sporazumu donose izvijestitelj i izvijestitelji u sjeni, prema potrebi zajedno s predsjednikom odbora i koordinatorima. Kako bi klubovi zastupnika mogli pripremiti svoje konačno stajalište mora postojati dovoljno vremena između završetka pregovora i glasanja na plenarnoj sjednici.

7. Pomoć

Pregovaračkom timu osiguravaju se sva potrebna sredstva za primjereno obavljanje posla. Među njima bi se trebao nalaziti „tim za administrativnu podršku” koji čine tajništvo odbora, politički savjetnik izvijestitelja, tajništvo za postupak suodlučivanja i pravna služba. Ovisno o pojedinom predmetu i o fazi pregovora, ovaj se tim može proširiti.

8. Kraj postupka

Ovaj sporazum između Parlamenta i Vijeća potvrđuje se službenim pismom. Dogovoreni se tekstovi ne mijenjaju bez izričitog pristanka Europskog parlamenta i Vijeća na odgovarajućoj razini.

9. Mirenje

Načela utvrđena ovim kodeksom ponašanja također se primjenjuju u postupku mirenja, pri čemu je izaslanstvo EP-a glavno nadležno tijelo unutar Parlamenta.
